

༡༡། །ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒོག་ཞགས་ཀྱིས་རྣལ་
རྒྱལ་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟོལ།

བྱེད་བདག་པ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
སྟོལ་ཨ་སྐལ་རྒྱལ་སྐལ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་།

༡༡། །ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྒོག་ཞགས་ཀྱི་སྒྲ་ནལ་
རྒྱས་འགྲེལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟོལ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བྱབ་བདག་པ་ལ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
ཨ་རྒྱལ་རྒྱལ་སྐལ་ཚོང་གིས་ཡི་གེར་ཕབས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

ངག་འདོན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས།	1
ངག་འདོན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་མའི་ནང་དོན་གནད་བསྐྱུས།	3
མཆོད་པར་བརྗོད་པ།	7
ཉིན་དང་པོའི་ཆོས་ཁྲིད།	9
སྔོན་དུ་འགོ་བའི་གཏམ།	9
ཆོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན།	24
ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་ཀུན་སྒྱུད།	28
ཐོག་མར་དག་བ་ཁྲད་ཀྱི་དོན།	30
ཀ བསྐྱུས་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་ནས་སྒྲོས་པ།	30
བར་དུ་དག་བ་གཞུང་གི་དོན།	38
རྒྱ ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འགོ།	38
ཀ བྱིན་གསང་བའི་སྐྱབས་འགོ་བཤད་པ།	38
༡ ལུ་མོང་བྱི་ཡི་སྐྱབས་འགོ།	38
ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་ཆོས་དགོངས་གསོལ།	40
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྲིང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	44

༢ ཐུན་མིན་གསང་བ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ།	48
༣ ཡང་གསང་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ།	48
ལ། སྐྱབས་འགོ་འདྲི་དབྱེ་བ།	49
༡ སྐྱའི་སྐྱབས་འགོ།	49
༢ འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ།	50
ག སྐྱབས་འགོ་འོ་སྒོ་འབྱེད་དད་པ།	53
༡ དང་བའི་དད་པ།	53
༢ འདོད་པའི་དད་པ།	53
༣ ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ།	54
༤ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དད་པ།	54
ང། སྐྱབས་འགོ་འདྲི་བསྐྱབ་བྱ།	55
༡ དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	56
༢ སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	56
༣ ཆམ་ཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ།	57
ཅ། སྐྱབས་འགོ་འདྲི་ཕན་ཡོན།	57
ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་ཁིད།	73
ཨོ། ལམ་དམན་པ་ལས་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།	83

༡ སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད།	84
༡ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོབ།	84
༢ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	85
༡༽ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།	86
༢༽ ལྷ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།	86
༣༽ རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།	87
༣ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་མཆེམས།	87
ཁ འཕྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད།	92
༡ བདག་གཞན་མཉམ་པ།	92
༢ བདག་གཞན་བརྩེ་བ།	93
༣ བདག་བས་གཞན་གཅེས།	96
ག ཚད་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བ།	106
༡ གཞུང་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞི།	108
༢ མན་ངག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞི།	108
ང། དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ལུགས།	111
ཉིན་གསུམ་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	129
སྒྲི རྣམ་མཁུན་རྩོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོད་བྱེད་ཆོགས་གཉིས་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ།	135

༡༥	དང་པོ་སྒྲ་མ་ཇི་ལྟར་བརྟག་ལུགས།	172
༢༥	བར་དུ་སྒྲ་མ་ཇི་ལྟར་བརྟག་ལུགས།	175
༣༥	མཐའ་མར་སྒྲ་མ་ཇི་དགོངས་སྟོན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ།	176
	ཉིན་བཞི་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	184
༤	ཁྱིམ་པ་པོ་མོ་བྱུང་མེད་དུ་སྒྲོམ་རྒྱག་སྤངས་ལ་བསྐྱབ་པ།	191
༡༥	ཆོགས་ཞིང་གསལ་ལ་འདེབས་པ།	193
༢༥	སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་འབྱེད་རྒྱ།	198
༣༥	གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་ནས་དབང་བཞི་ལེན་པ།	202
༤	ལུས་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པ།	219
༡༥	ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་ལ་བསྐྱབ་པ།	219
༢༥	སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པ།	221
རྗེ	བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་བཞི་མདོར་བསྟན་པ།	224
ལྷུང་ཐ་མར་དག་བ་མཚུག་གི་དོན།		235

ངག་འདོན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས།

ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་དགོངས།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛི།
སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད།
ལྷག་འཆམ་མཆོད་འབུལ་སྒྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བཤགས།
དགེ་ལ་ཡི་རང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ།
མི་འདའ་བཞུགས་གསེལ་དགེ་ཀུན་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱོ།
མདུན་མཁར་འདབ་སྟོང་པ་སྒྲའི་དབུས་བཞུགས་པའི།
སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་དྲི་ཆེ་འཆང་།
ངོ་བོ་སངས་རྒྱུས་ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་པ།
རྣམ་པ་མཆོ་སྐྱེས་དྲི་ཆེའི་གནས་གསུམ་ལས།
དཀར་དམར་མཐིང་ཁའི་འོད་འཕྲོས་སྒྲོག་སུམ་ཐིམ།
སྒྲར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་འོད་མཐིང་སྙིང་ལ་ཤོག།
སྒྲིབ་དག་དབང་ཐོབ་སྐྱབ་པའི་ས་བོན་ཐེབས།
མཐར་ཉི་གུ་རུའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་དམར་གྱིས།
བྱངས་ནས་བདག་ཉིད་དྲི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་མ།
འོད་དམར་གྱུར་ཏེ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ།
ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱའི་དགོངས་པར་འབྲེས།

སྒྲིང་གསལ་མཐའ་དབུས་བལ་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས།

འཛིན་མེད་འོད་གསལ་རིག་སྒྲིང་རྒྱུན་པའི་གཤིས།

ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི།

མ་བཅོས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་ཨུམ།

ཞེས་བརྗོད་གཡེ་མེད་མཉམ་པར་བཞག་

ཐུན་མཐའ་དཔལ་ལྷན་ཅུ་པའི་སྒྲུ་མ་སོགས་དང་།

ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ནི།

འགག་མེད་སྒྲིང་རྒྱུན་ལོངས་སྒྲིང་སྒྲིན་རས་གཟིགས།

ཨོ་རྒྱན་པ་ཆེན་ཐུས་སྒྲེས་སྤུལ་པའི་སྒྲུ།

གསོལ་བ་འདེབས་སོན་དག་དོན་བར་ཆད་སོལ།

འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་སྤྱད་བསྤུལ་མི་འབྱུང་ཞིང་།

ཆོ་འདྲིའི་སྤང་བ་རུབ་པར་གྱུར་མ་ཐག།

བདེ་བ་ཅན་དང་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ།

ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོར་སྐྱེ་བར་ཤོག།

ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་གི་གསུང་གིན་ཅན་ལས་བྱངས་པ་འདི་ཉིད་བཏོན་ལ་མ་
ཉི་སྒྲིལ་སོགས་སྤྱན་གྱི་དགོ་སྒྲིང་དང་དག་འདོན་རིགས་ལ་འབད་དེ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཅི་ཤེས་
བརྗོད་ཅེས་བྲིས་ན་གནས་པའི་དགོ་བསྐྱེད་པོ་མོ་ལས་ཁྱུར་གྱིས་བྲེལ་བ་འགའི་དགོས་
མཁའ་ཞོགས་པའི་ཐུན་བར་ཤིག་ལ་བྲིས་ཞེས། པ་སྒྲུ་སྐལ་བཟང་དེས།

ངག་འདོན་གིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་མའི་ནང་དོན་གནད་

བསྐྱུས།

དེ་ཡང་ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འགོ་དང་ལམ་དམན་པ་ལས་
ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་སྟེང་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་བའི་
ཐབས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གཉིས་རྫོགས་དགོས་པ། དཔེར་ན་གིང་རྟ་ཞིག་ལ་པང་ལོ་ཉིས་ལྡན་དང་། བྱ་
ཞིག་ལ་གཤོག་པ་གཉིས་ལྡན་ན་ནམ་འཕངས་གཅོད་ཐུབ་པ། དེ་ལྟ་བུས་རྣམ་མཁྱེན་
རྫོགས་བྱུང་གི་ས་ལ་བགོད་བྱེད་ཡན་ལག་བདུན་པ། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་
ལག་རྩེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལྡན་སྒྲ་མའི་དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ། རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བཅོན་ཐབས་སུ་འཕོ་དགོས་
པ་སྟེ་གནད་ཡོངས་རྫོགས་དེའི་ནང་ལ་འདུས་པར་བསྟན། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
གསུང་ནས་བྱིན་པ་ཕོ་མོ་བྱུང་མེད་དུ་སྒྲིམ་རྒྱག་སྦྱངས་བསྐྱབས། འོན་ཀྱང་ཆོས་ར་
གཅིག་གི་ནང་ནས་ཆོས་མཉམ་པོར་ཉན་རུང་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་སྟེང་ནས་ཐམས་ཅད་
གཅིག་འདྲ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བས། ཆོ་འདིར་ལུས་འདིའི་སྟེང་ནས་གྲོལ་བ་རྒྱལ་པོ་
ཨིན་ལྟ་བུ་འཁོར་ཆོས་བུ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུམས་གཅིག་ལ་གྲོལ་རྒྱུ་དཀའ་
རུང་། གལ་ཏེ་ཆོ་འདིར་མ་གྲོལ་ན་བདེ་བ་ཅན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བྱུང་པར་ཅན།
བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྦྱོང་ཞིང་ཁམས་གཞན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་བདེ་སྦྱིད་
བསྒྲུམས་ཡོད་ས། སངས་རྒྱུས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་ནི་སྟོན་ལམ་

ཁྱེད་བདག་སྒྲ་མ་པར་སྒྲ་ལ་བཟང་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་།

གྲིས་སོ་སའི་སྒྲ་བོ་ཡིན་རུང་སྒྲེས་ཐུབ་པའི་ས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གཏང་
དགོས་པ་ནན་ཆེར་གསུང་ནས། བདེ་བ་ཅན་ལ་སྒྲེས་པའི་རྒྱ་བཞི་མདོར་ཙམ་
གསུངས་མཐར་བསྡོམས་དང་སློན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོམས་སྦྱར་བའོ།

༡༡། །ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲོག་ཞགས་ཀྱི་སྒྲ་ནལ་

རྒྱས་འགྲེལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟོལ་ཞེས་

བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

ཀ་དག་སྟོང་ཆེན་གཞི་སྟོང་དབྱིངས་ལ་གདོད་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་།
རྗེས་ཆགས་འགོ་ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གང་འདུལ་གཟུགས་སྐྱུ་འགགས་པ་མེད།
ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཀུན་དང་བྲལ།
འདི་དང་ཕྱི་མ་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་མགོན་པོ་ཁྱོད་བསྟེན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས།

གང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་དབྱིངས་སུ་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས།
རྩལ་སྒྲུང་འགགས་མེད་ལྷན་གྲུབ་སྟོང་ནས་རབ་འབྱམས་ཞི་བོའི་སྒྲུང་ཞལ་མངལ།
རྩོལ་མེད་རང་བྱུང་རིག་པའི་གཤིས་ལ་སྒྲུང་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྲལ།
རྩོལ་དང་རྟོག་པའི་འཆིང་བ་མེད་ཀྱང་འགོ་དོན་ལྷུང་ལེན་ཁྱོད་གཅིག་ཡུ།

སྟེ་གསུམ་སྟོང་དགའི་ཐབ་གསལ་གསང་མཛོད་ཤིན་ཏུ་ཐེག་ཅེད་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།
ཅོག་བཞག་བཞི་ལྷན་གསང་ལམ་བརྟོན་ཏེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུའི་རང་ཞལ་མངལ།
སྒྲུང་བཞི་མཐར་བྱིན་ཟད་པའི་སར་ཐུག་ཀུན་བཟང་དགོངས་པའི་རྩལ་རྫོགས་པ།
ངེས་དོན་རྫོགས་ཆེན་སྐལ་བཟང་རྣལ་འབྱོར་འཛིན་གྱིང་འཛིན་མའི་ཁྱོད་ལས་རྒྱལ།

ཀུན་བཟང་དགོངས་པའི་རྩལ་ཆེན་རབ་ཏུ་རྒྱས།
ཡུལ་སྒྲུང་ཀུན་རྟོག་སྐྱུ་མའི་འཕུལ་དུ་གཟིགས།
རྟོག་ཆོགས་རིག་རྩལ་རྒྱ་རྒྱའི་སྒྲུང་བར་ཤར།

འཇིག་པར་སྐུ་སྐུ་ལ་བཟང་འགྲོ་བའི་མགོན་།

ཀུན་རྟོག་གཟུང་འཇིག་སྤྱོད་པའི་རྩལ་རྣམས་།

ཀ་དག་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཞི།

སྒྲིགས་ལཱའི་ཀུན་པས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་ལ།

རྣམ་དག་བཅེ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱིས་སྦྱོང་མཛོད་ཅིག།

ཡེ་སྦྱོང་ཅུ་བུ་ཁྱེད་གདལ་ཆེན་པོའི་ངོར་།

བདག་གཞན་སྤྱོད་པའི་མཆོན་མ་ཉར་ཞི་ཡང་།

པདྨ་མའི་འདབས་ལྟར་ཡངས་པའི་རིག་པ་ལ།

ཆོས་ཀྱི་རྩོགས་པར་ཤར་བ་སྐུ་ལ་བཟང་དཔལ་།

གང་ཐུགས་མཁྱེན་བཅེ་ཆུ་འཇིག་སྤྱོད་ཞགས་འབྲིག།

ཞི་བསིལ་དམ་ཆོས་རྒྱས་འགྲེལ་སྤྱང་ཆར་འཛོ།

ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྤྱོད་གདམས་ངག་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་།

ཐར་འདོད་སྦྱིད་གུའི་དོན་དུ་གུས་པས་འབྲི།

ཉིན་དང་པའི་ཆོས་བྲིད།

སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཏམ།

ང་ཆོའི་ཆོས་ར་འདི་ཉ་ཅང་རྒྱུད་བ་མ་རེད་མོད། འདུས་ཆོགས་ཉ་ཅང་མང་
བཞག་དུས་ཤོད་མིན་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་མཚམས་རེ་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད་མོད། ཆོས་
བྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུག་དུས་བཙོར་ནས་མི་འདུག་པར་ཅི་ཐུབ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཐར་ཐར་བྱས་
བསྐྱད་ན་བཟང་རྒྱུ་རེད། ཆོས་བྲིད་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཐར་ཐར་བཀྲམ་ནས་བསྐྱད་ན་དག་
བཅད་དང་ཉན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སྤྲབས་བདེ་བའི་དགོས་པ་ལྡན་པ་དགོ་འདུན་པས་མཁུན་
ནི་རེད། དེས་ན་ཆོས་ར་འདིར་ཞུགས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོན་གྱི་སྟོལ་བཞིན་བྱིམ་པ་ཕོ་
མོས་ཞེ་ལ་ངེས་རྒྱུར་སྐྱད་ཆ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མི་བཤད་པར་དག་བཅད་བྱེད་དགོས།
ད་སྔ་ད་ཡི་བར་དུ་བཤད་པ་རེད་དེས་མི་བཤད་པར་ཐུན་གཅིག་ལ་སྤྲབ་བསྐྱམས་
བཞག་ན། ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་ཉན་པའི་བསོད་ནམས་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་བས་མི་ཆོད་
གཞན་གྱི་ཐོས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་འགོག་ཐུབ་པ་རེད། དེའི་མི་ཆོད་རང་གི་
ཐོས་དོན་བསམ་སྒྲོམ་ལ་བྲིལ་ཐུབ་རྒྱུའི་གནད་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་ཡང་ལག་ཏུ་ལོན་ཞིང་།
ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཡོང་ནས་ཆོས་ཞིག་ཉན་པས་ཉན་གོ་ཆོད་པའམ་ཡོང་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་རེད་
རྒྱུ་རེད། ཆོང་མ་དང་འདི་འདྲའི་མཉམ་དུ་འཛོམས་ས་ཞིག་ནས་མ་ཐུག་པར་ལོ་
གཅིག་གི་དུས་ཡུན་འགོར་སོང་ན། བྱིམ་གི་བ་རྣམས་ལོ་རེའི་ནང་དུ་ཐེངས་རེར་འདི་
ལྟར་ཐུག་ཙམ་རེ་ཡོང་རྒྱུའི་དུས་ཐོག་ཏུ་ཐོན་སོང་དུས། ངོ་མ་ཡིན་ན་འདིར་ཡོད་ཀྱི་བྱི་
རེ་རེ་དང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བདེ་ཐུག་གི་ཁ་བརྟེན་ཡོང་དགོས་རྒྱུ་ཅན་པོ་ཡིན་ནི་རེད། ས་

འདིའི་མི་ཐོག་སྒྲོན་རྩེ་ཆེན་ཆོང་མ་སྒྱུད་སྐྱབ་མཉམ་ཁུར་བྱས་པ་མང་ཆེ་བ་ཡིན་ནི་རེད།
ཤོག་ཁག་ཡར་མར་གྱི་མི་ཡིན་རུང་དེ་དང་དེ་མཚུངས་རེད། མིན་རུང་གཞན་འབྲེལ་
ཡོད་ཀྱིས་ཆ་སོ་སོ་ཐག་རིང་གི་མི་སྣ་ཡང་། སྤར་འབྲེལ་ལས་དང་སྒྲོན་ལམ་ཡོད་
པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱི་འབྲེལ་ཆོས་དང་དམ་ཆོག་གིས་འདི་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་རེད་མོད།
ད་དུས་ཆོད་ཟེར་བའི་སྤྱིད་གསུམ་རུ་ཟེར་བའི་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་མི་དེ་ལ་གཏོང་འགྲོ་བའི་དུས་
ཟེར་རྒྱུའི་དབང་ཆེན་འདིའི་དབང་འོག་ནས། རང་རོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཆོའི་དུས་
ཆོད་སྐད་ཅིག་སྐར་མའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཟད་འགྲོ་གི་ཡོད་དུས། ད་དོན་ཆེན་རང་
གཞན་འདི་ཕྱིའི་བདེ་དོན་རེ་འབྲུབ་རྒྱུའི་གནད་བས་ཆེ་ཞིག་བཤད་ལོངས་དང་ལས་
ལོངས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྐབས་དང་བསྐྱབ་ནས། ཆོང་མ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཁམས་
བདེའི་འཆོམས་འདྲི་གཅིག་གིས་འཐུས་བཞག་རྒྱུ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ལ་ཁེལ་བ་རེད།
འདིར་ཡོད་མང་ཆེ་བ་ས་ཆ་འདིའི་གཏན་སྡོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་འབྲོག་རུ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྡེའི་
སྡེ་ཤོག་ཆོ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མི་སྣ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་སྡེ་ལ་གདན་ས་ཆོས་འཁོར་
འདི་དང་གནའ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་གཅིག་པ་ལྷ་བུའི་མི་སྣ་དང་
ཤོག་ཁག་སྡེ་འདྲིས་རུ་འདྲིས་ཀྱི་སྡེ་ཤོག་ཡར་མར། དེ་མིན་རིས་མེད་བསྐྱབ་ལ་དང་
པའི་མི་སྣ་ས་ཐག་རིང་ལེ་བར་སྤྱོད་ཆོ་བརྒྱལ་ནས་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་ཡོང་བའི་དད་ལྡན་
སེར་རྒྱ་ཕོ་མོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ར་འདིའི་ནང་ལ་ལོ་ལྟར་ཆོལ་གསུམ་བོད་
ཀྱི་མི་སྣ་འཛོམས་པའི་མི་གངས་སྤོང་ཆོ་བྱི་ཆོའི་ཁ་གངས་ཅན་འདི་ལྟར་ཆོགས་པ་ཡིན་ན།
ད་འདི་བོད་གངས་ཅན་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་མི། བ་ཨ་ཁྱེད་དང་ཡང་ཁྱེས་ཀྱི་
རིང་ཚུན་ཆད་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་བོའི་ལུལ་
བཞག་པ་ནོར་ཆང་ལ་མ་བརྟེན་པར། རང་ལ་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་ཅན་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་

གཞུང་གི་མོར་བུ་དེ་རང་གི་ཉར་ཆོགས་ཐེངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་འདི་ཕྱི་འཇོ་རང་གཞན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མ་ཉེས་པར་ཡོད་པའི་རྟག་མཆོན་གྱི་ངོ་མཚར་ཞིག་དང་། སྤྱི་སོ་སོའི་བསམ་པ་མི་གཅིག་བསམ་ལུགས་སྤྱོད་སྤྲངས་ཁ་ཁ་ཡིན་རུང་། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་ལ་དད་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཆོས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ཏེ་ཆོས་ར་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་འདི་ལྟར་འཛོམས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བར་དང་། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་པའི་མི་ཡིས་ལས་སྤྱོད་སྤྱག་ཡག་ཉེས་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ན། དེ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་མིན་པར་སྤོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ཤིག་གི་མཐུ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་རང་རེ་ཆོས་ར་གཅིག་ལ་འདི་ལྟར་ཆོགས། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གདམས་པ་རེ་འདི་ལྟར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་འདི་ཡང་། སྤྲར་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཤིག་མཉམ་དུ་བསགས། ལས་སྤོན་ལམ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མིན་ན་ཅི་ཡིན། དེ་ཡང་ང་ཆོའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཁ་སྐད་ལྟར་ན། ལྟ་ཡུལ་གྱི་དམ་ཆོག་གཅིག། སྤྱི་ཡུལ་གྱི་འདུན་མ་གཅིག་པས་འདི་བཞིན་མཉམ་དུ་ཆོས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཅན་པོ་རེད། འདིའི་ཆོགས་གྲལ་ལ་བཞུགས་པའི་མཁན་སྤྱུལ་སྤྱུས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གཙོས་སྤྱོད་འཛོན་པའི་བཞུགས་གྲལ་ཡར་ལ་ཕུད་ལུལ་ནས། སྤྱི་མང་འདིའི་ནང་ན་ཡང་པལ་བའི་རྩལ་བཟུང་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་མེད་ཟེར་ཤེས་པ་མ་རེད། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འགྲོ་དོན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་བསྐྱར་གྱི་རོལ་གར་ཇི་ལྟར་སྤོན་བཞིན་ཡོད་སུས་ཤེས། གང་ཟག་གི་ཆོད་གང་ཟག་གིས་སུས་ཟིན་མོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲང་རྩལ་ལ་སྤྱི་སོར་གྱི་བྱང་ཐང་ཅམ་གྱི་གནས་བབས་དང་། དགོ་འདུན་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱུས་སྤྱི་ཕྱི་དུས་རབས་བརྒྱུད་ལན་

ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འགའ་པོའི་རྒྱུ་ནི་འབྲུལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པས། ངས་ཡིན་ཡིན་གྱིས་ཁ་མར་འཁོར་ནས། སྤུན་སྤུར་དུ་ཅིག་བཤད་
 དགོས་རྒྱུ་ཞིག་གི་རྒྱུ་འདྲ་ཞིག་འཇགས་སོང་བ་ཡིན་དུས། དེ་ཡང་ཉིན་ལྟར་བཟང་
 མདོག་གིས་ད་པེས་ང་མིན་ཟེར་རྒྱུ་འདྲ་འདྲ། ཁྱིམ་པ་མོ་མའི་ཕྱག་མགོ་ཆོར་མི་འདུག་
 ཁ་བྱེད་ཀྱིན་མོད། མཚམས་རེར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྫོགས་ཆེན་པལྒ་ཐང་འདི་ནས་ཆོས་དུང་ཞིག་བྱས་ནས་ད་ལོ་
 དང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མི་ཆད་བཅུ་བཞི་རེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི། །རང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལོན་དུས་
 དགོན་སྡེ་འདིའི་བསྟན་དགོན་གྱི་སྤྱི་གཡིག་ལྟར་དུ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་རྒྱ་མོ་ལུག་གི་ལོ་ནས་
 དོན་གསུམ་ལ་མ་ཐོན་གྱི་བར་ལ་ཆོས་རེ་བཤད་རྒྱུའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ། སྤྱི་ངའི་མིང་
 དང་དོན་མཚུངས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དེ། ངའི་ཙ་བའི་བླ་མ་
 འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏྲ་མགོན་པོ་དང་རྫོགས་སྤྱུལ་དྲུག་པ་འཇིགས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་རྗེ་མེད།
 མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་སྟོན་བྲགས་ཆོང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་
 མཐུ་ཡིན། གནའ་སྤྱི་འདིའི་ཁ་བརྟེན་བཤད་དུས་གནའ་གཏམ་དང་འབྲེལ་ནས་རང་
 ལྷགས་གྱིས་བཤད་པ་རེད། ངས་ནམ་ཡིན་ན་བཤད་ཀྱི་འདུག་རྒྱུའི་གནའ་དུས་རབས་
 སྟོན་མའི་དུས་སྟོན་གྱི་ང་དགའའི་དུས་འགྱུར་ཆེན་མོ་ཟེར་བ་ཆོས་རན་ཁའི་ཡར་སྟོན།
 བསྟན་དགོན་ཉམས་ཉེས་སུ་འགོ་རན་ཁར། སྡེ་དགའི་བཙོན་ཁང་ལ་མ་དེད་པའི་ཉི་མ་
 ཁ་ཤས་ཀྱི་སྟོན་ལ། འཇིགས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་རྗེ་མེད་ཆོང་གིས། དེ་རིང་ནི་ཐུགས་
 ཁོང་ལ་མ་གཏད་པར་འདི་ལ་གཏོད་གསུངས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་པོས་སྤྱི་མའི་མདུན་
 ལུང་ཁའི་མཁན་པོ་ཐུབ་སྟོན་ཆོང་གི་གཟིམ་ཁང་གི་ནང་ནས། ལོ་བཙོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ང་
 ལ་ཆོད་བང་ལོ་བྱངས་ཞིག་བསྐྱར་བཞག་ཐལ། ངས་དེང་སང་བསམ་སྟོན་གཞི་གཏོང་

བྱེད་དུས་ང་ལ་མཆོན་ན་སྒྲ་བརྒྱུད་མི་བརྒྱུད་གང་ཐད་ནས་བསམ་ན་ཆོ་འཕྲང་སྲི་གོགས་
མེད་པ་ཞིག་མིན་མོད། ཁོང་རྣམས་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིས་ཆེན་ཏག་ཏག་རེད།
ཁོང་རྣམས་པའི་སྤྱི་ཆེན་ལྷག་མ་ང་ལ་བསྐྱེམས་མཛད་ཨེ་བཏང་བྱིག་གོ་བསམ་གིན་ཡོད།
དེ་ཡང་རྒྱས་བྱིན་རྒྱས་ན་ལུས་ཁམས་ཇེ་བདེ་ཡིན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་མོད་དེ། ཆོས་འདི་
བཤད་པ་ཚུན་ཆད་དུ་འབྱུང་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡིན་པས་ཇེ་དགའ་རེད། འདི་ལ་བལྟས་
ན་དེ་དུས་ཐུགས་དགོངས་གཏད་རྒྱ་དེ་མཉམ་དག་ཟབ་བྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་རེ་སྤྱོད་རྒྱུའི་གོ་ཞིག་
ཆོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ས་རེད་བསམ་ནས་རང་གིས་རང་ལ་སྤྱོད་བས་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱང་
བསྐྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་རུང་ཨ་བུ་ལྷ་སྒྲ་ཆོང་གིས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་གསུངས་ཞལ་ཆེམས་
དེ་ཆོ་རེ་རེ་བྱས་དུས་སྤྱིང་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་རེ་རང་གི་སྤྱིང་དབུས་ནས་དད་མོས་དང་མཉམ་
དུས་ད་ཐུབ་པ་རེད། ང་མོ་ལོ་བཙེ་ལྷ་བཅུ་དུག་གི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱེལ་བ་རྟ་ཆོད་ཀྱི་འགོ་
ལོག་ཡོང་། དུས་འགྱུར་ཡོ་ལང་གི་ཁུགས་སོ་ཆོས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ཁེར་
འབྱར་ལ་ལུས་པ་རེད། ཁེར་འབྱར་ལ་ལུས་ན་མགོ་རྩོལ་ག་གིས་བརྒྱུད་ན་འང་མ་གི་
བར་ལྷག་སོང་བ་རེད། དུས་བསྐྱེལ་བ་རྒྱུང་བཅུ་ཇེ་བཅུང་ལ་སོང་བ་ཚུན་ཆད་ནས།
དེ་དུས་ཀྱི་ཁ་ཡ་ན་རྒྱའི་རྒྱན་རབས་པ་རྣམས། ད་དེང་སང་བལྟས་ན་ཅང་ལྷག་མེད་ཀྱི་
མོད། དེ་དུས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆོད་དེ་དག་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་རྒྱས་ས་
ལ་ཐོན་ཡོང་དུས་རང་སྤྱོད་མི་ཡིན་རུང་གཅིག་རྩོལ་གཅིག་གིས་མི་ཤེས་ས་ཐོན་པ་རེད་མོད།
དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ངའི་མི་ཐོག་སྤྱོད་མའི་གང་ལ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་གདན་ས་ཆོས་
འཁོར་འདིའི་བསྐྱར་པ་འཛིག་ལུལ་དུ། ས་རྩོལ་ལས་ས་ནས་འགོ་བརྩུགས་ཏེ་འདི་
སྤྱི་འགྱུར་བསྐྱར་པའི་རྒྱ་འགོ་གནད་ཆེན་ཞིག་རེད། བྱེད་པར་དུ་མདོ་ཁམས་སྤྱོད་
སྤྱོགས་ནས་བསམ་སྤྱོད་བཏང་ན་འདུལ་བསྐྱར་དར་བའི་ལྷོ་གནས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་

བསྟན་པའི་གཞི་མ་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་ནི་རེད། བཤད་སྒྲུབ་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རྒྱུན་བཞུགས་ས་ཡང་འདི་རེད་བསམ། ད་འདི་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་ཆུགས་དུས་
 ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཉམས་པ་རེད། འདི་བཞིན་དུ་རང་
 སྐལ་གྱི་ལས་སྒྲེ་རེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲུག་ཡོང་ན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་ཐང་
 བྱོན་ཡོངས་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་རེད་བསམ་ནས། མྱི་ལུལ་དུ་མྱི་བསྐྱེད་པའི་དོན་སྒྲེ་
 འདྲ་བོ། ས་ལུལ་དུ་ཡིས་མ་བེན་རུང་པ་མཆོར་དུ་བ་ལང་ལོང་ཆད་མི་ཉན་པར་བསམ་
 ནས། རེད་གི་འཕྲོ་ལྷག་དུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་དུས་རྫོགས་ཆེན་ཀུན་འབྲུག་གཉིས་ཀ་
 དགུང་ལོ་ཆེ་བ་རེད། ཁོང་རྣམ་པ་ཡར་གཙོ་བོ་གྲུང་ནས་བཞུགས་སའི་སྟེང་ནས་ང་
 ཆོས་ས་ར་དོ་ཁང་གི་རྟེན་གཞི་མཚུབ་མོས་འཇུགས་ས་འདྲ་རེ་འཇུགས་རྒྱ་དང་།
 དཔལ་གྱི་སེང་གེ་རིའི་ཆོས་གྲུའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་རེ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་བ་སྦྱེད་བྱེད་རྒྱ་
 འདྲའི་བྱ་བའི་གཙོ་བྱས་ནས། དགོན་མ་ལག་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པར་འབྲེལ་བའི་
 བྱ་བཞག་དེ་ལོ་ནས་ལོ་མཐུད་དེ། ལོ་ཉིང་ལུས་སྟོབས་དར་བའི་དུས་ཆོད་དེ་དུས་ངན་
 གྱི་ནང་ནས་ས་རྩོ་གཉིས་གྱི་ངལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཀོད་གྱི་འཕྲོ་ནས་དེ་ལ་བུད་སོང་བ་རེད།
 དེ་ནས་ས་འདིའི་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་སེར་སྒྱུ་མང་ཆོགས་གྱི་སྟོབས་ལྷགས་དང་བཅས་ཏེ་
 རྟེན་གཞི་བཞེངས་བསྐྱར་གནས་དུས་དང་མཐུན་པ་ཞིག རེད་ཞོར་མི་རེད་ཞོར་ལ་དོན་
 གྱི་བསྟན་པའི་མདོ་སྟོགས་གྱི་བཤད་རྒྱུན་མ་རུབ་པ་ཞིག་ཆུགས་ཐལ་ཟེར་དགོས་པ་རེད།
 དུས་དེང་སང་འདི་རྣམ་པའི་ཕྱག་ལ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཁ་གྲངས་ཅན་ལ་
 ཆོས་དུང་མ་ཆད་པ་རེད། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བུ་མ་མང་མི་ཉིང་། དགོན་མ་
 ལག་དང་བཅས་པར་ད་ལྟོ་སྐབས་ལ་མཁའ་སྒྲུལ་དག་གསལ་ག་ཆོད་ཡོད་ན། མང་
 ཆེ་བ་མ་ཡུམ་ཆོས་གྲུ་ཆེན་མའི་ཐོག་དང་བའི་སྒྲོབ་གྲུ་དེ་ནས་བུད་ནི་ཉག་ཉག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཞིག་དེའི་རྒྱལ་ས་སོང་བ་རེད། ད་སྤྱལ་ས་
སྤྱོད་ཀྱི་དང་ནི་བྱུང་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཆོས་རྒྱུན་འདིའི་གདམས་བྱིང་
ཀྱི་རྒྱུན་སྤེལ་རྒྱ་གལ་ཆེན་ལ་ཐུག་ཡོང་དུས། ངའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོག་པ་རྟོགས་ལྡན་སྒྲ་
མ་སྤོ་གོས་རྒྱ་མཆོ་ཆོང་ལ་བྱེད་བྱོན་ཤོག་བྱིང་རྒྱུན་ཞིག་སྤེལ་དགོས་ལུས་ཏེ། ངས་
ཁོང་ལ་ཡི་གེ་མང་པོ་བསྐྱར་བསྐྱད་པ་དེང་སང་ངའི་རྩོམ་ཡིག་དེབ་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་
ཡིན། ཁོང་བྱོན་ཡོང་ནས་མི་ལོ་བཞི་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་བྱིང་གསུངས་པ་
རེད། བྱེད་ཀྱིས་དེའི་སྤྱོད་ལ་མ་གསུང་བ་ཞེས་ང་ལ་འཁང་རའང་ཅི་མང་མཛད་སོང་།
དེ་ནས་ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ངས་བྱིང་རྒྱུན་རེ་སྤེལ་
བ་ཡིན། བྱུང་པར་དུ་སྒྲ་མ་ཡང་ཏིག་འདི་ཆོ་ཆིག་བརྒྱད་དམ། མང་དུས་ཡིན་ན་
སྤོབ་མ་བདུན་གྱི་ཡན་ན་ངའི་སྒྲ་མས་སྤྱིར་བཏང་གསུང་དར་མ་རེད། སྒྲ་མ་རྟོགས་
ལྡན་ཆོང་དེ་དུས་འདིར་བྱོན་དུས་སྒྲ་མ་ཡང་ཏིག་དང་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་ཡིན་ན་མིན་ན་
གསུང་དགོས་ཞེས་ལུས་བསྐྱད་དུས། ཁོང་གིས་ངའི་ལྟར་སྤོབ་མ་ངའི་ཅམ་ལ་གསུང་ཞེས་
ང་ལ་བྱི་བ་མཛད་ཐམ། དེ་ལ་ངས་དེང་སང་ཆོས་རྒྱུན་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་དུས་ཆོད་ཡིན་
པས། དུས་ཆོད་ད་རུང་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཡོང་ཅི་ཤེས། གཅིག་གི་ཀུན་རྫོགས་རེད་
དུས་མི་བཟང་། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མིན་རུང་གང་ཟག་རེ་རེའི་ངོས་ནས་འགལ་རྒྱུན་སྒྲ་
ཆོག་ཀྱི་དང་འཕྲད་རྒྱ་ཡོད་ན། ང་ཆོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྤོའི་བཀའ་རྒྱ་དམ་པ་རེད་
མོད། སྤོབ་མ་མཁན་སྤེལ་ནི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་གསུང་དགོས་ལུས་པས། ཁོང་གིས་
རྫོགས་ཆེན་ཆོང་རང་གི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་
མ་ཡང་ཏིག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་ད་ལེ་རེར་ཐེངས་རེར་མ་མཐར་བུས་ནས་འདོན་ཆག་
ཡིན། ཐེངས་རེར་འདུས་པའི་ཞལ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རེ་ལ་འདོན་བཞིན་ཡོད།

ཡི་ཤེས་སྒྲིམ་འདི་རྟེན་རབ་སྤྲུགས་གང་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེར་ཞུགས་པའི་དམ་ཆོག་
ལ་སེལ་དང་ཉམས་ཆགས་མ་སོང་བ། གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་པ་འཆད་ཉན་མཛད་
བཞིན་པའི་སྤང་ཅན་འབྲ་མིན་ན། འབྲུམ་ལྔའི་བསགས་སྤྱངས་སྒྲོན་སོང་ཅན་ཐམས་
ཅད་པོ་མ་འོངས་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲིད་སྤྱངས་སྒྲིམ་ཆོམས་ལ་བཞུགས་ངེས། དེ་ཡང་
དམ་བཅའ་དང་ལྷན་པ་དགོས་སྟུ། ཐོབ་མི་ཐོབ་གྱི་ས་མཆོམས་དེ་འབྲ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་པ་རེད། དེང་སང་ཕལ་ཆེ་བ་སློབ་ཆོགས་སྤྱོད་ཕྲག་ལྷག་ཡོད་དུས་ཏག་ཏག་
རེད་མོད། ད་གསལ་མ་ཁན་ཆོའི་ནང་ནས་མང་ཆེ་བའི་དམ་བཅའ་ཆད་ལྷན་རེད་གྱི་
ཡོད་ཅན་པོ་རེད། དེ་འཕྲོར་པར་ཐང་འདི་ན་ཡོད་པའི་སྟུན་བཞུགས་གྱི་ཉིན་སྤྱི་ལོ་
སེར་མཆོམས་པ་ལ་མཆོན་ན། ལོ་རེའི་ཕྱེད་ཞག་བརྒྱ་གཉིས་སྒྲོན་འགོ་དངོས་གཞི་
གཉིས་ཀའི་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ། ཆོས་བྲིད་དང་ཆོགས་འཛུགས་སོགས་གྱི་
དབྱུར་ཆོས་ཞག་བརྒྱ་གཅིག་གི་ཕྱིས་འདེབས་ལོ་གཅིག་གི་ཞག་པོ་སུམ་བརྒྱ་དེ་ལྟར་སོང་
ནས། དེའི་ལྷལ་གྱི་ཞག་མ་དུག་ཅུ་དེ་གུང་གསེང་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ན། ལོ་སར་ཉི་
མ་ཁ་ཤས་གྱི་ངལ་གསོ་མིན་པ་ལོ་འཁོར་མོ་གཅིག་ལ་ཆོས་མཛད་གྱིས་སྟུན་འདའ་སྟུའི་
འཆར་འགོད་དེ་འབྲ་ཡིན། ས་ཆ་འདི་ལ་ཐོན་བཞག་དུས། ས་དེའི་ཁོར་ཡུག་གི་
གནས་སྡུལ་དང་བསྟུན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོངས་ཤིག་རང་ལུགས་གྱི་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་ཆོར་ཡོང་བ་
ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། གདན་ས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཉི་འཁྲིས་ཡིན་
མིན་མེད་པར། ཆོས་སྐལ་མེད་ན་སྟུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་ནས་ཁ་སྐྱོམ་ནས་ཤི་བའི་
དཔེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བས་སྒྲེ་མང་ཆོགས་འདི་དང་སྤྱིད་སྤྱུག་མཉམ་སྤྱོད་བྱས་དྲག་
པས་འདི་ནམས་གྱི་བདེ་སྤྱུག་ཆ་ཆང་ཤེས་པ་རེད། དགོན་སྡུགས་ཞིག་འཛིན་ཆོག་སྟུན་
ཆད་ནས་སྒྲི་གན་ནམ་པ་དཀོར་གྱིས་བརྒྱག་ནས་ངོ་ཆོ་མི་ཤེས་པར་འདུག་ཁྲལ་བྱས་པ་དེ་

འོས་མེད་རེད་སྟེ་ནས། ཡི་གེའི་ཤོག་མཐའ་རེར་རེག་སྟེང་དང་མ་སྟེང་གི་བྱུང་པར་
རེ་ཡོད་སྲིད་པས་བྱིད་ཆོ་ཤོག་དང་ང་ཆོའི་ཞིང་སྐྱབ་འཆོགས། ཞིང་བྲིད་བཤད།
མྱི་རྒྱ་ཆོས་གསུམ་རང་ལ་ཡོད། མགོ་རང་ལ་ཡོད་དུས་ལྷེ་གཞན་ལ་གཡར་རྩ་བ་
ནས་མི་དགོས་པར་ཆོས་ལུང་དཀར་པོ་རང་གིས་བྱེད་འཛིག། དུས་སྟོགས་མ་ཡིན་རུང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དེ་མ་སྟོན་བར་ཉི་མའི་གསལ་མཐོང་མགོ་གང་མ་ཞིག་རང་གིས་
ཤར་ཁ་བཞག་གཏོང་ཞེས་བཤད་ནས། ང་ཆོའི་ཞིང་སྐྱབ་ཞིང་བྲིད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
བྲིད་དང་སྟགས་མ་བྱས་ནས་འཆོགས་པ་ད་ལེའི་འདི་ཐངས་དགུ་བ་རེད།

ད་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཡིན་རུང་མྱི་རེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྒྲ་མ་གྲུ་བ་མིན་
རུང་ཐོབ་དགོས། གཞི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་བྱུང་པས་ན་
སུས་བསྟོམ་ན་དེ་སངས་རྒྱལ་རེད། ཆོ་ཕྱི་མ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དགོས་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཆོ་འདིའི་
རྒྱུན་དང་བར་ཆད་སེལ། བསམ་དོན་ལམ་དུ་འགྲོ། ཆོ་བསོད་ནམས་ལོངས་སྟོན་
འབྱོར་བ་འཕེལ་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆོས་དགོས་པ་རེད། རྣམ་དཀར་གྱི་དགོ་བ་ལུས་དག་
གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་ན་བཟང་རུང་། སེམས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཤེས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆོད་ཆེ་བ་ཡིན་
པ། དཔེ་ཆག་བཞག་ན་ཟས་ཐོས་པ་ཁ་ཡི་བྲོ་བ་བྱུངས་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་
པར། གཙོ་ཆེ་བ་ལྷོ་ཕོ་བའི་ནང་དུ་བབས་ནས་ལུས་ཀྱི་འཆོ་བཅུད་ལ་ཡོང་དགོས་པ།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཁ་ནས་བཤད་པ་དང་ནི་རྣ་ཅོག་རྒྱུད་བས་ཉན་པས་བེད་མ་ཆོད་པ་རེད།
སེམས་ཀྱི་བཅུད་ལ་བབས་ནས་ཉམས་ལེན་རང་རྒྱུད་དང་སྐྱར་ཤེས་དུས་དེ་དུས་ཕན་ཞིག་
ཐོག་གི་ཡོད་པ་རེད། སེམས་དང་ཆོས་འདྲེས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་ལ།
བསམ་སྟོན་ཆོས་དང་མཐུན་པའམ་བསམ་སྟོན་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་རེད་དུས།

སྤྱི་དེའི་བསམ་སྦྱོང་གཉིས་ཀ་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར། སྤྱི་བཟང་ལ་རབས་ཡོན་
 ཏན་ཅན་རེད། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉི་གའི་རྒྱུ་མིག་རིག་པའི་སྤྱི་དེ་འདྲ་རེ་རེ་ཡོད་ནའང་ཡུལ་
 གྱི་རྒྱུ་རེད་བསམ་རྒྱུའི་ཀུན་གྱི་སྒྲོན་སའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་དུས་ཆོས་སྐྱབ་གོ་ཆོད་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་རེད། མཐོ་རིས་ལྷ་མའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལུས་ཤིག་སྤངས་ཡོད་
 པ་རེད། ཁྱིམ་པ་མོ་མོར་རྒྱ་ཕུག་དགོས། བུ་ཁོར་ལོངས་སྦྱོང་འཛོམས་
 དགོས། ཁྱི་རྒྱ་ཆོས་གསུམ་པོ་དགོས་པ་རེད། ཆོས་ཁོར་འདོད་དང་ཐར་བ་བཞི་
 པོའི་མིང་ལ་ཕུན་ཆོགས་སྡེ་བཞི་ཟེར་བ་ཡིན། ཕུན་ཆོགས་སྡེ་བཞི་པོ་དེ་མ་འཛོམས་
 དུས་མཛེན་མཐོའི་འབྱོར་བ་ཆོགས་པའི་མིང་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་ཆང་མ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བཟང་པོ་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བསྟེན་ནས་
 འགྲུབ་དགོས་དུས། ཆོས་ངོ་མ་སྐྱབ་ལུགས་ཤེས་རྒྱ་དེ་ཆོ་ཕྱི་མའི་དོན་གྱིས་མི་ཆོད་ཆོ་
 འདིའི་བདེ་ཐབས་སྦྱོང་ཐབས་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་རེད། ཆོས་སྐྱབ་རྒྱ་དེ་ནི་འཛོམས་
 ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་མེད་མི་རུང་བ། མི་དང་དྲུང་འགོ་གཉིས་ཀའི་བྱུང་པར་འབྱེད་བྱེད་
 གྲུང་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ན། ང་ཆོ་ལེ་རེའི་ནང་ལ་ཐེངས་རེར་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་
 འདུག་ཙམ་རེ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆོད་རེ་ཙམ་ལ་ཁ་བརྒྱ་རེ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མོལ་ལམ། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་སྦྱིད་སྤྱུག་གི་གྲོས་འགོ་རེ་འདོན་
 རྒྱུའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ཡུལ་གཏད་པ་ཡིན་ན། ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀའི་དོན་བྱ་
 བ་གང་བསྐྱབ་ན་ཡང་། མི་མགོ་བསྐྱོར་བྱེད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་པ་
 འདྲ་ཞིག་གིས་འགྲུབ་ནི་ཞིག་དགོས་པས་ན། ཆོས་སྐྱབ་དུས་ཆོས་ངོ་མ་སྐྱབ་སྐྱབ་བྱེད་
 དགོས་པ་རེད། ཆོས་བཤད་དུས་གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ངོ་མ་བཤད་བཤད་བྱེད་དགོས་
 པ་རེད། ད་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་

རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་རེད། སོར་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་བས་ང་ཆོ་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཆོས་སྐོར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྷན་དུ་ཆོང་བ། ཐུབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་
པོ་ཆེའི་ཐེག་པ་རིམ་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐེམ་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་
བརྒྱད་ནས་མཐར་ཁང་ཐོག་ལ་ཐོན་སོང་བ་བཞིན། མགོ་ཇ་ཆ་ཆོང་དགོས་སྒྱུའི་གནད་
དང་བསྐྱུན་ཏེ། ང་ཆོས་ཀྱང་ལོ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་མང་གཞི་བྱས་ནས། དགོ་
བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་གི་མང་ཆེ་བ་སྐྱབས་གསུམ་
འཛིན་པའི་མང་གཞིར་བྱས་པའི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་མ་གྲངས་པ་པལ་ཆེར་མེད་པ་ཙམ་
ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟེལ་ཏེ་གྲངས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་སོ་
ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྷན་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འབོག་ནས་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་ཁས་གྲངས་ཞིང་དེའི་བསྐྱབས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོབ་བཞིན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྡོམ་ཡང་
ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས། སྤྲུགས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ཞུགས་ནས་དབང་མ་ཞུས་མ་ཐོབ་བསམ་པ་ཅི་ཡོད། སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
སྤང་སྒྱུ་དེ་དབང་དུས་སུ་ཁས་གྲངས་པ་ཡིན་དུས། སོར་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་ཐད་
ནས་ཐོབ་དགོས་སྒྱུ་མང་པོ་ཐོབ། སྦྱིན་བྱེད་དབང་གིས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་ལ་
ཆགས་བཞག་ནས། ད་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་དེ་གོལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
དུས། ད་སྐབས་རང་རེ་ལ་མཆོན་ན་ས་ཚྭ་གས་ཆེན་གྱིས་ཐོག་རེད། མྱི་ཚྭ་གས་
ཆེན་པ་མང་ཆེ་བ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་
ཚྭ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་རང་རྟེན་གི་ཉམས་ལེན། ཞེ་ལ་བཟུང་སྒྱུའི་ཆོག་ཅིག་
དང་རུམ་ལ་བཅུག་སྒྱུའི་གོ་ཞིག་ ད་ཐེངས་ཉི་མ་བཞི་ལ་ཆོས་ཁུ་རུ་སོང་ནས་ཡོང་སྐོར་

འདི་ཡོད་ཐལ་བསམ་པས། ས་གར་སོང་ཟེར་ན་འདིར་སོང་དང་དོན་ཅི་ཆོད་ཅེ་ན་འདི་
 ཆོད་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་རེད། རབ་ཡིན་ན་ཆོ་གཅིག་གཏན་གྱི་འདུན་མ། མྱི་ཆོ་
 གཅིག་ལ་བརྟུག་བསྟན་པའི་ཡོང་སྒོ་ལས་དགའ། མྱི་ལུས་སྒྲངས་པས་དོན་གོ་ཆོར་
 དེ་ཞིག་དེ་རིང་ཆོད་ཐལ་བསམ་པ་ཞིག འབྲིང་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་ཆད་ཀྱི་རུ་འཛིང་།
 ད་ཀྱང་སྟུག་སྟུ་ཆོགས་ཐོག་ལ་བབས་དུས་བྱིའུ་ཕུག་ལ་དོས་ཐོག་པ་འདྲ་འདྲ་རེད་མི་འགོ་
 བར། ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་གོགས་ལ་བསྟུར། ལྷས་རན་གཡང་དུ་འགྲུག་
 རྒྱུར་འབད་ཤེས་པ་ཞིག ཐམ་སྟུག་ཤོས་ཡིན་རུང་སྒྱིད་སྟུག་གང་བྱུང་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་ཕུགས་གཏོད་ཤེས་པ་ཞིག ལས་དགེ་དོད་དང་སྒྲིག་དོ་འབྲེལ་བ། ཤེས་
 བཞིན་དུག་འཕུང་མི་བྱེད་པ། རྒྱ་མེད་རུང་བྱིས་ཆང་ཆོས་ཡོད། བག་ཟློ།
 བཟའ་ཆང་ཁ་སེམས་མཐུན་པོ། ཐོ་མོ་ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་ཁ་ཁ་དོ་འཛུམ་གྱིས་གང་།
 སེམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་ཡོད་པ། མི་ཆོ་སྒྱིད་ལ་སྒྲེལ་པ་ཞིག་རེད་རྒྱུ་འི་རེ་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། རྒྱུགས་པ་ཆོར་པོའི་ཆོས་འདི་ལ་སྒྲོན་འགོ་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།
 མྱི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོག་སྒྲོད་སྒྲུང་གཉིས་འདྲ་ཞིག་རེད། འུ་ཅག་གིས་ད་རེས་སྒྲོན་
 འགོ་བཤད། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བདེ་ཆོར་ཞིང་བྲིད་ཀྱང་ཆང་བསྟན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱས་
 ནས་བཤད་ཆགས་རེད། ད་སྟེ་ཆོས་ར་འདིའི་ནང་ནས་སྒྲོན་འགོའི་བྲིད་ཡིག་ཀུན་
 བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་བཤད་སྟེང་བ་རེད། ཡང་དེའི་ནང་ནས་སྒྲོ་སྒྲིག་རྣམ་བཞི་བྱུར་
 བཀོལ་གྱིས་བཤད་སྟེང་བ་རེད། སྒྲོན་འགོའི་ངག་འདོན་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ཀྱི་བྱས་
 ནས་བྲིད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཞིང་བྲིད་ཆགས་མེད་བདེ་སྒྲོན་གྱི་སྟེང་ནས་སྒྲོན་རྗེས་ཆར་
 གཉིས་རྒྱས་བྲིད་དང་། ན་ནིང་བདེ་སྒྲོན་བསྟུས་པའི་སྟེང་ནས་ཡང་གཅིག་བྲིད་པ་
 ཡིན། དེ་ཆོལ་བསྟུར་ཉན་རེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། འགའ་རེས་བསྟུར་ཉན་བྱས་ན་ཕན་

ཐོག་ཅུང་ཙམ་རེ་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བ་རེད། སྤྱིར་མི་སྤྱུ་པོ་མོ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཐོས་པ་
བརྟེན་རྒྱུ་འགྲོ་མཁས་འབྲིས་ཆེ་མ་རེད། དེའི་སྟེང་ནས་ལོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ལོན་ཡིག་རོ་
བཟུ་རྒྱུ་འི་བྱང་ཆ་དེ་འདྲ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པས་ན། ཡི་གེ་ལྟེན་བྱ་མང་པོ་ཙན་ཞིག་གི་
སྟེང་ནས་ཆོས་སྐད་དམ་པོ་གོ་མི་བདེ་བ་ཏག་ཏག་བཤད་ནས་དགོས་པ་མེད་བསམ་བཞིན་
ཡོད། སྤྱིར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཞིག་གོ་བསྐྱད་དུས། དོན་གྱི་
ཐད་ནས་གཏིང་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་གོ་མ་སོང་རུང་། རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་
བཞག་ན། དད་པ་དག་སྤྲང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ཡང་ལྡན་པ་རེད། བར་དོའི་བྲིད་ཡིག་ཆེའི་ནང་ན་ལུས་
རྒྱ་འདི་དང་བྲལ་བའི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤྲུང་བས་རིག་པ་ལྡབ་འབྱུར་གྱིས་གསལ་བ་
ཞིག་ཡིན། སྤྲུང་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་དོན་རྒྱུད་ལ་ཤར་ཡོང་གསུང་
ཡོད་མོད། ད་ལྟ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་གོ་དོན་རྒྱུད་ལ་འབྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡི་གེ་ཉུང་ཉུང་
ཞིག་ དེ་ཡང་ཁ་སྐད་ཀྱིས་ཟ་སྐད་འབྱུང་སྐད་བྱས་ནས་སྤྱོད་བཀོལ་ཏེ་གོ་སྤྱོད་ཉན་བདེ་
ཞིག་བསམ་ནས། ད་ལོ་ཡང་ང་ཆོས་འདི་ནས་ངས་ན་ནིང་གཞིས་ནིང་ཞིག་ལ།
ཆོས་དད་མང་ཆོགས་ལ་འབབ་སྐལ་སྤྱིན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས། ག་ཤེད་ནས་ཐོན་རན་ཁར་
བསུ་མཁུ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་བཞག་པ་དེ་དག་ལ། ལག་སྟོང་མིན་ཙམ་སྤྱད་རྒྱ་ཞིག་
བྲིས་པའི་སྟོན་འགྲོའི་རྒྱུན་འདོན་སྤྱོད་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཆོག་ག་དོག་མ་ཁ་ཤས་ཙན་པོ་
འདི་བྱེད་ཆེའི་ལག་ཏུ་ཡོང་ཡོད་རྒྱ་རེད། འདི་འདོན་ཆགས་ཡིན། སྤྱོད་མའི་རྣམ་
འབྱུར་འདི་སྟོན་འགྲོ་བྱས་ན་སྟོན་འགྲོ་རེད། སྤྱོད་མིན་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་རྒྱུད་གི་ནང་ལ་
བཞག་ཡོད་མོད། དངོས་གཞི་བྱས་ན་དངོས་གཞིའི་ཆ་ལག་གིས་མ་ཆོད་པའི་རྫོགས་
པ་ཆེན་མོའི་དངོས་གཞིའི་གནད་ཐམས་ཅད་པོ་འདིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་རེད།

དེས་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་གསལ་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན། སྤྱོད་འགྲོའི་བྲིད་ལུང་ཐམས་ཅད་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་ཡར་ལུན་དུ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་ལུན་ཏག་ཏག་ཡིན་ཆག་བྱས་ནས་ད་རེས་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ལ་བསྟུན་ཡོང་ན་ང་ཆོས་ཆ་ལེ་ཆོས་ལེ་བཤད་རྒྱ་མང་ཐམ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འུ་ཅག་གསར་དུ་ཐུག་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཁ་བརྒྱ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཆོས་སྒྲིབ་ལུགས་ཆོས་སྒྲོར་ལུགས་སྒྲུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁོག་གི་སྤྱོད་གཞི་འདྲ་བོ་དོས་སྤྱིར་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདིའི་མཚམས་ནས་ང་ཆོའི་ཆོས་བྲིད་དོ་མ་ལ་འཇུག་རྒྱ་བྱེད། ད་རེས་ང་ཆོའི་འཆད་ཉན་བྱ་རྒྱུའི་ཆོག་ག་ཁ་ཤས་འདི་ཡིན་རྒྱུ་ངས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། ནང་དོན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིར་དོན་བྲིས་བཞག་པ། དམ་པའི་གསུང་གི་སྤྱོད་འགྲོའི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀྱི་གནད་བསྟུས། རྫོགས་ཆེན་གསལ་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོས་རེད། བཅུད་བཟང་པོ་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་གཅོད་མར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། དང་བོའི་མགོ་ནས་དོར་སེམས་སྤྱོད་བསྒྲས་དང་སྤྱོད་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས་པའི་སྤྱིག་པ་དང་སྤྱིབ་པ། ཁྱེད་པོར་དུ་བྱིན་རྒྱལ་པ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་གོགས་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་བཤགས། དེའི་འཕྲོར་ཤེས་བྱར་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཁྱེད་པོར་ཅན་ནང་ནས་རྒྱས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་མི་ཟད་གཟུངས་དང་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། སྤྱིར་པའི་ཏ་ལ་བརྒྱས་མགོན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས། འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གང་སྤྱོད་འདོན་ཡོངས་ཡོད་ན་ཆར་གསུམ་འདོན་རྒྱུའི་བརྒྱུད་པའི་ཐུག་ལེན་ལྟར་དུ་རེད་ཅག་གི་ཆོས་བྲིད་དངོས་ལ་འཇུག་རྒྱ་བྱེད། དེ་འཕྲོར་གོང་དུ་འགོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་

ཆོང་མས་དག་བཅད་བྱེད་རྒྱ་རྒྱུན་འབྱེད་ས་བྱོས། ད་སྔ་ཉི་མ་ཡན་ཆད་དུ་འཛིག་རྟེན་
མྱི་ལུས་ཤིག་བྱངས། འདིའི་སྤྱང་བ་སྤྱུ་རིབ་པོ་འདི་ཤར་ཚུན་ཆད་གསེན་གྲང་ང་
ཁམས་ལ་ཐོན་ཚུན་ཆད་དུ་གཉིད་ཐུན་གཅིག་གི་ཆོ་མིན་པ་མྱི་གཅིག་གི་ཆོ་གང་བོར་བཤད་
བཤད་ནས། ད་མ་བཤད་པར་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གི་ཆོ་ལ་བསྐྱད་བཞག་ན། དེའི་ཆོར་
སྤྱང་གསར་བའི་བྱོ་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གཅིག་བལྟས་ན། དག་གི་ཉིས་པ་དེ་དག་
བཅད་བྱས་ནས་བཀག་བཞག་དུས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་པལ་ཆར་དེས་ཁོག་
རྒྱུའི་ཆོད་སྒྲོ་པན་ཡོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཆེ་བ་རེད། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཆོས་གསུང་དུས། དག་སྒྲོང་དག་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་
བྱེད་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར། ཆོས་ཉན་དུས་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་
གསུམ་པོ་སེལ་དགོས་པ་རེད། སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོད་ཞབས་
རྩོལ། སྒྲོད་ཁ་སྐྱབ། སྒྲོད་དུག་ཙན་གསུམ་ཀྱི་ནང་ལ་བཅུད་སྒྲུགས་པ་ལྟ་བུ།
དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ལ་བཅུད་སྒྲུགས་ན་ཡག་པོ་རེད་ནི་མ་རེད། དེའི་སྒྲོན་ཆ་དེ་རྣམས་
བསལ་ཆེད་དུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རེད། ལེགས་པར་ཉན་པས་ཅིའི་
པན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། སྒྲོད་དུག་ཙན་ཀྱི་སྒྲོན་སེལ། རབ་ཏུ་ཉན་པས་ཁ་
སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོན་སེལ་བ་རེད། ཡིད་ལ་བཟུང་བས་ཞབས་རྩོལ་ཀྱི་སྒྲོན་སེལ་ནི་ཡིན།
སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། བྱེད་ཆོས་ཡག་པོ་མ་
ཉན་པས་ཁོང་ལ་གཞོད་ཡོང་གི་རེད་གསུང་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་ཆོས་ཡག་པོ་བྱས་
ནས་མ་ཉན་པས་བྱེད་རང་ཆོའི་ཉན་གོ་ཆོད་པ་མ་རེད་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་ང་
ཆོས་ཆོས་ཉན། དཔེ་བལྟས་བྱེད་ན། སེམས་རྣལ་དུ་པབས་ནས་ཆོས་གང་ཡིན་
ནའང་དེའི་ཆོག་དོན་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡངས་པར་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཆོས་བཤད་

མཁའ་ཉན་མཁའ་གཉིས་ཀས་འཆད་ཉན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན། ཆོས་འཆད་ཉན་
གཅིག་གི་སྟངས་སྟེན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ་
ཕར་ཕྱིན་དུག་ག་ཚང་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་ཆོག་ལ་བྱེད་དགོས།།

ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན།

དེ་བས་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱེད་ནས་དོར་སེམས་བསྐྱེལ་བ་ལླས་མཉམ་དུ་འདོན་
 བྱེད།

ཨུམ་ བདག་ཉིད་ཐམས་ཀྱི་པོ་རུ་ བད་དཀར་རྩེ་བའི་གདན་གྱི་དབུ་མ་
 རྩྭ་ལས་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་མ་ དཀར་གསལ་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐུ་ རོ་རྩེ་
 རྩྭ་ལ་འཛིན་སྟེམས་མར་འཁྲིལ་ ཁྱོད་ལ་སྐུ་བས་གསོལ་སྟེག་པ་སྤྱོད་ འཁྱོད་
 སེམས་དྲག་པོས་མཐོལ་ལོ་བཤགས་ ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྟོམ་ ཁྱོད་
 སྐུ་གས་རྩེ་བ་རྩེ་པའི་སྤྱོད་ རྩྭ་ཡིག་མཐར་མར་སྐུ་གས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ བརྩམས་པ་
 སྐུ་གས་ཀྱིས་རྩྭ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་ལ་བས་ ལབ་ཡུམ་བདེ་རོལ་སྤྱོད་མཚམས་ནས་ བདུད་
 ཅི་བྱང་རྩྭ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ ག་བྱར་རྩྭ་ལྟར་འཛིག་པ་ཡིས་ བདག་དང་
 བསམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་ ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐུ་བསྐྱུ་ལ་རྩྭ་ བད་
 གདོན་སྟེག་སྤྱོད་ཉེས་ལྟར་གྱི་བ་ མ་ལུས་བྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་

ཨོཾ་བཏུ་མ་ཏུ་མ་མེ་ཡ། མ་ཏུ་མ་མེ་ཡ། བཏུ་མ་ཏུ་ཏེ་ཤོ་པ་ཏི་ཏུ། ཏི་ཏུ་
མེ་ཏུ་མ། སུ་ཏེ་ཏུ་མེ་ཏུ་མ། སུ་པེ་ཏུ་མེ་ཏུ་མ། ཨ་ཏུ་མ་ཏུ་མེ་ཏུ་མ། མམ་
མེ་ཏུ་མེ་ཏུ་མེ་ཏུ་མ། མམ་ཀམ་མེ་ཏུ་མེ། ཅོ་ཏུ་མེ་ཏུ་མེ་ཏུ་མ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏེ་ཏུ་
མ་ཏུ་མ། མམ་ཏ་ཏུ་མ་ཏུ་མ། བཏུ་ཏུ་མེ་ཏུ་མ། བཏུ་ཏུ་མ། མ་ཏུ་མ་མེ་ཡ་མ་

དྲ་ཡུལ་།

མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་རྫོངས་པ་ཡིས་། དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་
ཉམས་། ལྷ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག་། གཙོ་བོ་དོན་འཛིན་པ་སྟེ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་། འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི་། སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས་
སོ་། སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིབ་པ་ཉེས་ལུང་དྲི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག་པར་
མཛོད་དུ་གསོལ་། དོན་མེད་ཐུགས་དཔའ་དབྱེས་བཞིན་འཛུམ་པ་དང་བཅས་པས་རིགས་
ཀྱི་བྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལུང་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནི་ཞིས་གནད་བཟིན་ཞིང་འོད་དུ་
ཁུགས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་ལས་རང་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་ཐུགས་དཔའ་སྤྱོད་མེ་ལོང་ནང་
གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཐུགས་སྟོན་རྩྭ་གི་མཐའ་མར་ཡི་གེ་འབྲུ་བཞི་པོ་
གསལ་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཁམས་གསུམ་སྟོད་བཅུད་དང་བཅས་པ་དོར་སེམས་
རིགས་ལཱའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བསམས་ལ།

ཨོྭ་བཟླས་དྲ་རྩྭ་།

དག་པོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱུར་དུ་བདག་། དོན་མེད་ཐུགས་དཔའ་འགྲུབ་གྱུར་
ནས། འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡིས་ལ་འགོད་པར་ཤོག།
ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་སྒོ་གོས་སྤྲིབ་
གཉིས་སྤྲིན་བྲལ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བ། །རི་སྟེང་དོན་ཀུན་རི་བཞིན་
གཟིགས་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྟོགས་བམ་འཛིན། །གང་དག་སྤྲིད་པའི་བཙོན་རར་
མ་རིག་སྐྱུན་འཕུམས་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བའི། །འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་
ལྟར་བཅེ་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་། །འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྟོགས་ཅིན་

[illegible]

འོད་ཟེར་ཡང་སྐྱལ་ཐུགས་གཏེར་མཛོད། །འོད་གསལ་གྲོང་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྣལ་
འབྱོར་པ། །འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བརྒྱད་
གསུམ་བྱིན་ཐོབ་དགོངས་པའི་རྩལ་ཆེན་ཚོགས། །སྤང་བཞི་མཐར་བྱིན་ཆོས་སྐྱུའི་
རྒྱལ་སྤྱིང་བརྟེས། །གདོད་མའི་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྩུར་ཞུགས་པ། །འཛིགས་མེད་
ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །དགོངས་རྒྱུད་རྟོགས་པ་འཕོ་བར་བྱིན་
གྱིས་རྒྱུབས། །རྗེ་ འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ནས། །དུས་གསུམ་
སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐྱར་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་
པ། །རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་གཞན་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་སྒྲུ་
ཆོས་ལ་སྐྱུར། །གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མཐུ་ར་དང་ལྷར་
བཅས་གཞོད་སྦྱོར་དང་། །གདེངས་ཀ་ཞོར་བུའི་འོད་གྱིས་མུན་པ་སེལ་མཛད་ས་འོག་
གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་གང་ཡིན་དང་། །གངས་ཅན་རིར་ནི་དཔལ་གྱིས་རོལ་ཞིང་རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དམ་པའི་སྟོར་
གྱུར་ཐུབ་པའི་གསུང་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག །གང་དག་ཕྱོགས་བཅུ་སྟོང་
གི་འཛིག་རྟེན་ན། །བདེ་གཤེགས་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་གང་སུ་དག །དེང་འདིར་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་གྱིས། །གསན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་གཤེགས་
ཤིག །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན། །ལྷ་ལྷ་གཞོད་སྦྱོར་
བྱི་བ་ལྷ་མ་ཡིན། །གྲུལ་བུམ་མི་འམ་ཅི་དང་ལྷོ་འཕྲེ་སོགས། །རྩུ་འཕྲུལ་ཡིད་ལྷན་
ཐམས་ཅད་འདིར་ཤོག་ཅིག །བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་ཐོས་པ་རབ་དགའ་ཞིང་། །གང་
ཞིག་ཐོས་ན་གཏན་དུ་བདེ་བྱེད་པ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་སྟན་བདུད་རྩི་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲུ། །བདག་གིས་སྦྱིན་གྱིས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཉོན། །གང་ཞིག་གཏན་གྱི་རྒྱུབས་

གནས་མཆོག་གྱུར་པ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱེད། །དེ་
ལ་དད་བྱས་ནས་སྤོང་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་བྱེད་པ་བྱེད་པ་བྱེད་པ་
ཡང་། །དཀོན་མཆོག་མཆོག་ཐོས་ཅིང་ཡང་རྟོག་དཀའ་ཞིང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
རིན་ཆེན་སྒྲུ་ཆོག་སྤང་། །ཟབ་མོ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདི་གུས་པས་ཉོན། །ལྷ་ཡི་
སྐད་དང་སྒྱུ་དང་གཞོན་སྤྱོད་སྐད། །གྲུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་
དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཇི་ཅིང་པར། །ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་ཆོས་འདི་
འགྱུར་བར་ཤོག།

ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་ཀུན་སྤོང་དང་ཀུན་སྤྱོད།

ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་བྱས་མ་མྱོང་བ་
གཅིག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་ཐེངས་གཅིག་མིན་པར་ལན་གངས་བཙུན་བཞག་ན་གངས་
ཆོད་ཕྱིས་གངས་ལ་མི་ཐེབས་པའི་ཆོད་དུ་པ་མར་བྱས་མྱོང་ན། །པ་མ་བྱས་དུས་ཡིན་
ན་ད་ལྟའི་པ་མ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། །འོན་ཀྱང་པ་མ་སེམས་
ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་མ་རིག་མྱོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་སོང་བས་བདེ་བ་འདོད་
ནའང་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དག་དག་སྐྱབ་ནས་སྤྱོད་ཆེ་ཐོག་ལ་གིང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ།
ཟད་རྒྱ་མེད་པའི་འཁྲུལ་སྒྲུང་སྟག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྤྱོད་
བཞིན་པ་ཡིན་ན། །ད་མེས་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ། །དམ་པའི་
ཆོས་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་འདིར་བདག་རང་ཉིད་གཅིག་དུ་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་གནས་
ནས་ཐར་བཞིག་གིས་མི་ཆོག་པར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པོ་གཅིག་
ཀྱང་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་མི་ལུས་པར་ཐར་ཐབས་བྱེད་དགོས། །དེ་ཡང་

རང་ཉིད་ལ་རུས་པ་ཞིག་མེད་ན། རང་མགོ་རང་གིས་མི་ཐོན་པ་ཞིག་གིས་གཞན་ཇི་
ལྟར་སྐྱོབ་ཐུབ། དེས་ན་ད་ལྟེས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྐྱོབ་ཆེད་དུ་མ་བྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་
འཕང་། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་ཞི་བ་སྤྱད་ན་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཞིག དེས་པར་སྐྱབ་དགོས་བསམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་
བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཉན་དགོས་པ་རེད། ཀུན་སྒྲོང་དེ་
ལྟ་བུ་སྡོན་ལ་སོང་བ་ཡིན་ན། ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགའ་བའི་བྱེད་
ལས་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་པའམ་གང་སྐྱབ་ཡོད་ནའང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐེག་ཆེན་
ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགོ་ཅ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགོ་བ་རེད། ཆོས་ལྟར་སྤྲང་
ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་ཡིན་རུང་ཀུན་སྒྲོང་སེམས་བསྐྱེད་དེས་ཟིན་སོང་ན་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཆོས་གོ་ཆེད་འགོ་བ་རེད། དེ་མིན་པར་ང་གནས་སྐབས་བདེ་བྱེད་ཅིག་དང་།
རེད་ཆང་ལ་ན་གཤི་རྒྱུན་ཆག་མེད་སྤྱད་ཅིག ང་གི་དུས་ངན་སོང་ལ་ལྷུང་མི་འགོ་བའི་
ཆེད་དེ་འདྲ་བསམ་བསྐྱད་དུས། དེའི་སྤྱིང་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཟེར་བ་
རེད། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གུ་དོག་པོ་དེས་བསྐྱད་སོང་དུས། ཆོས་ཐེག་
ཆེན་གྱིས་མི་ཆོད་ཡང་ཆེན་ཡིན་ཡང་ཐེག་དམན་ཀྱི་ཆོས་གོ་ཆེད་ལ་མི་ཆོད་པ། དེ་
ཡང་ད་རུང་བརྟག་པར་བྱ་བ་རེད། ད་ལྟེས་ང་ཆོའི་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་འདི་གསང་
སྤྲུགས་རྫོགས་ཆེན་ལ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དེའི་སྤྱིང་ལ་ད་རུང་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་
དགོས་པ་རེད། འདིའི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྲང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་པོ་མ་དག་འབྲུལ་བའི་ངོ་
ཁ་ལ་འདི་འདྲའི་མ་དག་པ། མ་གྲིས་ནད་ཅན་གྱི་ངོ་ཁ་ལ་དུང་དཀར་བོ་སེར་བོར་སྤྲང་

བ་འདྲ་འདྲ་ལོག་ཏེ་གི་སྒྲིབ་བ་ཤར་གི་འདུག་པ་རེད་མ་གཏོགས། དོན་ལ་ལས་དག་
པས་གཟིགས་ན་དག་པ་ཏག་ཏག་ཡིན་པ་རེད། སྒྲིབ་དག་པ་ལྟ་ཡི་ཞིང་ཁམས།
བཅུད་དག་པ་ལྟ་དང་ལྟ་མོ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་པོ་དག་པ་རབས་འབྱུངས་རེད་
བསམ་སྟེ་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟོམ། ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཡང་དགྲིལ་
འཁོར་གང་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོམ་དགོས་པ་རེད། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མཚོན་
ན་སྒྲིབ་དང་རྒྱལ་དབང་མཚོ་སྐྱེས་དོན་ཅེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསམ་ནས། ཆོས་
གསུང་པ་པོའི་ཞུས་དང་ལྷགས་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཡོང་བ། རང་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བསམ་པའི་སྟིང་ལ་འོད་ཟེར་དེ་པོག་པས་མ་རིག་
པའི་མུན་པ་སེལ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆེན་རྒྱས། རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བསམ་ནས་ཆོས་ཉན་དགོས་པ་རེད།
ཆོས་ཉན་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་སེམས་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་།
དག་གི་སྒྲིབ་བསྒྲུལ། ལུས་གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་བཞིན་སྒྲིབ་བཞིན་
ཉན་དགོས་པ་རེད།

ཐོག་མར་དགེ་བ་ཀྱང་ཀྱི་དོན།

༡ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ནས་སྟོམ་པ།

སྐབས་འདིར་གང་ཞིག་འཆད་པར་བྱ་བ་དེ་བ་ཆུང་གི་མགོར་ལྟོས་དང་དག་
འདོན་གིན་ཏུ་བསྟན་པ་བྱིན་རྒྱུས་སྟོག་ཞགས་ཞེས་བྱ་བ། ད་ལྟ་རང་པོའི་འཆད་བྱའི་

31

འཛིགས་མེད་འཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་བསྐྱང་མཛད་པ་ང་ཚོའི་དུས་རྒྱུ་པོ་མེ་ཆེ་མུང་
 ཚང་མས་རྒྱུན་འདོན་བྱེད་རྒྱུའི་སྡོན་འགྲོའི་དག་འདོན་ནམ་མཁུན་ལས་བཟང་གི་དོན་ཚུར་
 ལ་བསྐྱུས་པ། རྒྱུན་འདོན་ནམ་ཞོར་འདོན་འཁྱེར་བདེར་སྟེལ་བ་ཡིན། ཆོས་བརྒྱུད་
 གྱི་ཐད་ནས་དེ་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་སྡོན་འགྲོའི་དག་འདོན་གྱི་
 དོན་ཅན་གྱི་དག་འདོན་གྱི་གོ་དོན་བྱེད་ན་ཆོག་གི དེ་ན་འདི་ལ་སྡོན་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་
 དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ན་སྡོན་འགྲོ་དག་འདོན་གྱིས་མི་ཚད་པར་ཀུན་
 མཁུན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་བདེ་བ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
 སུ་སྐྱེ་བའི་སྡོན་ལས་བྱུང་པར་ཅན་ཚུར་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 གཟུངས་སྒྲགས་བརྒྱ་བ་སོགས་དག་སྦྱོར་གང་སྦྱབ་རུང་སྦྱར་ཆོག་པ་གསོལ་འདེབས་
 སྡོན་ལས་གཅིག་འདུས་གྱི་ཆོག་དང་ཡང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། འདིའི་སྦྱི་མིང་ལ་དག་
 འདོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁ་ཏོན་ཁ་ནས་འདོན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དག་འདོན་ཡིན་ན།
 འདིར་དམིགས་གསལ་གྱིས་དག་འདོན་ཞེས་སྦྱར་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། ཉིན་མཚན་དུས་
 དུག་ནམ་ཟུན་ན། འགྲོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་ཡན་ཆད་ལ་རྒྱུན་འདོན་ནམ་ཞོར་དུ་འདོན་བདེ་
 མོ་ཆོག་ཉུང་ཉུང་ཁ་གང་མ། དེད་ཚོའི་ཁ་སྐྱད་ཡིན་ན་ཁ་ཐོག་འཁོར་ལོ་ཟེར་བ་ལྟར་
 བྱེད་ཆོག་པ། ཆོས་དང་བླ་མ་ནམ་ཟུན་ལ་འདོན་ཆོག་རྒྱུའི་གོ་དོན་ཅན་ཞིག་རེད།

ད་ཁ་ནས་ངག་འདོན་བྱེད་དུས་སེམས་ནས་དེའི་དོན་བློ་དགོས་པ་དང་།
དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་དེ་འདོན་པ་གང་བཏོན་རུང་དགོས་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་པ་ཡིན་
ན། འདི་གསང་སྤྲུགས་ལུང་གི་སྒྲོ་བཞི་སྟེ། དོན་རྣམས་གསལ་འདེབས་བརྗོད་པ་
ཚོག་གི་སྒྲོ། ལུགས་དམ་གནད་བསྐྱུལ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོ། །དམིགས་པ་ཅེ་
གཅིག་ཏིང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ། །མཚོན་པ་བད་ཏྲགས་ལུག་ཆུ་གང་ཀྱི་སྒྲོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་རེད། ཚོག་བསྐྱེད་ཚོགས་བསྐྱས་སྒྲིམ་ཅན་ཞིག་ལ་བྱད་པར་དུ་འདི་བཞི་
བོ་མ་ཚང་ཐབས་མེད་པ་རེད།

དེ་ཡིན་ན་དོན་རྒྱལ་གསལ་འདེབས་བཟོད་པ་ཚོག་གི་སྒྲིག་གསུངས་དུས་ཅི་ཟེར་བ་
རེད་ཅེ་ན། ངག་འདོན་ངག་ནས་འདོན་རྒྱུ་འདྲི་བཟོད་པ་ཚོག་གི་སྒྲིག་དེ། དེའི་དོན་ཡིད་
ལ་གསལ་འདེབས་བྱེད་སྐྱད། གསལ་འདེབས་ཟེར་ན་དོན་བྲན་པའི་ཆེད་དུ་ཁ་ནས་
འདོན་བཞིན་ཡོད་གསུངས་པ་རེད།

གཉིས་པ་སྤྲུགས་དམ་གནད་བསྐྱེད་གསལ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིག་། ཞེས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་
རྒྱ་དེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གནད་ནས་བསྐྱེད་བའི་སྒྲིག་རེད། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ན།
སྤྲུགས་ཞེས་པ་དེ་མ་གཞི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་སྤྱོད་མེད་སྐད་རིགས་མཆོག་
ལ་བཙུ་རྒྱུ་འི་སྤྱོད་ཏེ་སྐད་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྤྲུགས་འདིའི་ནང་དུ་
འགྲོ་ལྗོངས་བའི་སྐད་དང་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་སྐད། མཁའ་འགྲོའི་བཟང་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པར་མ་ཟད། བོད་སྐད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དུས་མེད་ཐེངས་ཅུ་ལ་ཞེས་པའི་ཐེངས་ཐེངས་ཅུ་ལ་
བོད་སྐད་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཁ་ནས་བཟོད་ཆོད་པོ་དང་སྤྲུགས་ལ་ཅི་ཡི་བྱད་ཡོད་ཅེ་ན།
དེ་རྒྱུད་སྤྲུགས་ཡི་གེ་འཁོར་ལོར་དག་སོང་དུས། དེའི་ངོ་ཁར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤྲུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་ཐང་མ་གཏོགས། དེ་མིན་གྲགས་ཆོད་པོ་
སྤྲུགས་མ་རེད། དེ་ཡང་གྲུབ་པ་བཞི་ལྟར་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ངོ་པོར་གསུངས་པ་རེད།
གཙོ་ཆེ་བ་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཆོག་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་རེད། །སྤྲུགས་ལ་ནང་གསེས་སུ་གསལ་སྤྲུགས། རིགས་སྤྲུགས།
གཟུངས་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། རྒྱ་མ་ལོར་བ་ཅུ་བའི་སྤྲུགས། བསྐྱེད་
པ་རྒྱུན་གྱི་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རེད་ཆོའི་མ་ཆི་སྤྱི་བསྐྱེད་

རྒྱ་འདི་བསྐྱུལ་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་གསུང་པ་རེད། ཐུགས་སློག་གི་སྤྱིང་པོ་སྤྲུགས་
 ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས་འཕོད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཐུགས་སློག་གི་སྤྱིང་པོར་རྒྱུར་བའི་
 སྤྲུགས་དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ནས་འཕོད་པ་ཡིན། མ་ཁི་མི་རྩི་བསྐྱུར་དུས། མང་པོ་
 བསྐྱུར་མང་པོ་བསྐྱུལ་པས་ཐེངས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་གྱེ་བ་ས་ཡ་དུང་
 རྒྱུར་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ནས་སློག་སྤྲུགས་ཀྱི་མཚན་ནས་པོས་དུས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་རྩལ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། མཐར་མཛོན་པར་རྩོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་བཙས་པའི་མཛོད་པ་ཡོད་ཚད་རྒྱུར་བསྐྱུར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་རེད་མོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་མཛོད་པའི་དམ་
 བཙའ་ལ་ཐུགས་དམ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། ང་ཆོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་གོང་
 ལས་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་འདི་རེད་ཅེས་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་
 ཀྱི་རྩ་བ་ཐུགས་རེད་མོད། དེས་ན་གནད་དོ་མ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བས་བདག་སོགས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྩིས་གཟིགས་ཟེར་བཞིན་ཡོད་པས་ན་ཐུགས་དམ་
 གནད་བསྐྱུལ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སློག་གསུངས་པ་རེད།།

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏིང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ། །ཞེས་དམིགས་པ་
ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོའི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་མཚན་
བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད། དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་དམིགས་པར་
འཛིག་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་མང་བ་ཡིན་མོད། འདོན་པ་རྒྱང་བ་མ་ཟད་གང་ལ་གང་
འོས་ཀྱི་མ་ཡེངས་ཅེ་གཅིག་གིས་འདུན་པའི་གཞུང་ལ་དྲངས་པའི་དམིགས་གཏང་དགོས་
པ་རེད་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏིང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞེས་པ་དེ་
ཡིན།

གསང་སྤྱགས་ལུང་གི་སྟོ་བཞི་ལས་རྩེས་མ་བཞི་པ་ནི། མཚོན་པ་བརྟུགས་
ཕྱག་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོ། །ཞེས་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲ་སྤངས་སྤྲུབས་ནི། ང་ཚོའི་འཆམ་
འཆམས་ནས་ལྷ་འཆམ་འཆམས་རྒྱ་འདི་རིགས། རང་བཞིན་ཅི་མཚར་གང་འདོད་
དང་གང་ཡག་གི་སྟོས་གར་འབྲབ་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་པད་སྟོར་རེ་རེ་དང་ནི་སེ་གོལ་རེ་
རེ། ཀྱང་བའི་སྤངས་སྤྲུབས་རེ་རེ་དང་ནི་ལག་པའི་ཕྱར་དར་རེ་གཡུག་ལུགས་ཚུན་
ཆད་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་རྒྱ་མཚོན་རེ་དང་འབྲེལ་བཤད་རེ་ཡོད་པ་
རེད། བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་མཉམས་པ་ཡིན་པས་ན་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་
ལ་ཁོར་འཆུག་འགྲོ་མི་ཉན་པའི་རྩ་བ་དེར་ཐུག་པ་རེད། འདིའི་སྤངས་སྤྲུབས་ཕྱག་རྒྱ་
ཐམས་ཅད་ལྷའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དག་པ་དང་སྦྱར་བ་དག་དག་ཡིན་པ་རེད། དེ་
ཡིན་ན་ལྷ་ཉིད་སྤྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱར་ཤར་བས་སྤྱགས་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་དང་གཉིས་མེད་དུ་གྱུ་བ་
པ་རེད། འདི་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ན། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ།
ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞི་ཆད་དགོས་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་ཞིབ་དུ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། །དེ་ལྷ་བྱའི་གསང་སྤྱགས་ལུང་གི་སྟོ་བཞི་
དང་འབྲེལ་བའི་དག་འདོན་རྒྱས་སྟོས་ཀྱི་ཚིག་ཚོགས་མང་བོ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ།
བསྐྱེད་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉིད་བསྐྱེད་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན་གིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་
ཡིན།

ད་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མིང་ངོ་མ་བོ་རེད། མིང་ལ་
བཏགས་ལུགས་མང་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འདི་བྱེད་ལས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚོན་དུ་
བྱས་ཏེ་བཏགས་པ་ཡིན། འདི་འབྲི་བ་པོ་ངས་བྲིས་པ་ཡིན་མོད། ནང་དོན་ཆོས་

ཡིན་པས་ན་ཆོས་བཤད་བཤད་བྱེད་དུས་མཚན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ན་མཚན་བཀྲགས་པའི་
 དགོས་པ། རབ་ཀྱིས་དབུ་མཚན་མཐོང་བ་དང་དབུ་ཞབས་ཀྱི་ནང་དོན་ཤེས་སྤྱད།
 འབྲིང་གིས་འདི་ཅི་ཞིག་གི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་རྟོགས་སྤྱད། ཐམ་ཡིན་ཡང་ངག་འདོན་མང་
 བོའི་ནང་ནས་འདི་གང་ཡིན་བཅའ་བདེ་བའི་དགོས་པ་དང་ལྡན། འདི་འདི་ཅན་པོ་རེང་
 བསམ་སྐྱེད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཆོ་གཅིག་ཡིན་ན་བཤད་སྐྱེད་དགོས་པ་
 མི་ཆེ། འདི་ཟུར་བཀོལ་གྱི་ངག་འདོན་བསྐྱུས་བཀོད་ཅིག་རེད། གཞུང་བཤད་བྱེད་
 ཡོང་ས་ཞིག་མེད་མོད། གཅིག་ཐང་ན་མི་སྐྱེ་པོ་མོ་འདི་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་ཐོས་པ་ལ་
 ཁ་སྤྱོད་སྤྱད་དང་། ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་པམས་བསམ་
 སྐྱེད་སྐྱེད་ལ་བག་ཆགས་བཟང་བོ་ཞིག་འཛིན་སྤྱད་ཨོ་ཡོང་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ཡིན། དེ་ནས་བྱིན་རྒྱལས་ཞེས་པ་དེ་ཅི་འབྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ནི་རེད་བསམ་ན།
 བྱིན་རྒྱལས་ཞེས་པའི་བྱིན་དེ་མིང་ཆོག་ཅིག་རེད། རྒྱལས་ནི་བྱ་ཆོག་ཅིག་རེད། བྱིན་
 ནི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བྱིན་ནམ་ཡོན་ཏན་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་མཐུ་རུས་ཤིག་ལ་གོ་དགོས། དེས་ཇི་ལྟར་རྒྱལས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 དཔེར་ན་ལྷགས་ལ་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཕྱིས་ཐེབས་པ་ལྟར་དུ། རང་རྒྱུད་ལྷགས་ནག་གི་
 གོང་བུ་ལྟ་བུ་དམན་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་གྱི་བྱིན་རུས་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཕྱི་ལྟ་བུ་
 དེ་ཐེབས་སོང་དུས། ལྷགས་གསེར་ལ་འབྱུར་བ་ལྟར་འབྱུར་སོང་བ། རྒྱུད་སྐྱུག་
 པོ་དེ་བཟང་པོར་འབྱུར་བ་དེ་བརྒྱལས་པའི་གོ་དོན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུར་
 བའམ་འབྱུར་རུང་གི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་པ་ཞེས་
 གོ་དགོས་པ་རེད། སྒྲོག་ཞགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་དཔེ་བཞག་པ་རེད། སྒྲོག་ཞགས་
 དེ་ལྟར་བའི་དཔེ་ཞིག་དང་མཁྱོགས་པའི་དཔེ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་ལྟར་མཁྱོགས་ཅན་གྱི་དཔེ་

ཞིག་ཡིན། སྤྱོད་འདི་དེ་འདྲའི་མཁྱོགས་དོན་ཅི་རེད། དེ་བས་མཁྱོགས་པ་ཞིག་
མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་ཆོས་སྤྱོད་མཁྱོགས་པའི་ཚད་ལ་འཛིག་མེད་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་
སྤྱོད་གི་འཇུག་པ་ལྟར་བ་རེད། དེ་ལྟར་ས་ཨེ་ཡོད་ཀྱི་འབྲུག་སྤྱོད་གཉིས་ལས་སྤྱོད་
འཇུག་པ་དང་མཐོང་བ་འདི་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་ལྟར་བའི་རྟགས་རེད། དོན་དོ་མས་བཤད་
ན། འབྲུག་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པས་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་ཡིན་མོད། ཐུགས་རྗེ་
སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་བའི་ཐོད་ཐོང་རྩལ་ཟེར་བ། སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་
ཁ་གཞོན་ལ་ཐོད་ཐོང་རྩལ་གྱི་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ལ་ཐད་ཀར་མཚན་ནས་བོས་པ་ལྟ་བུ།
དག་འདོན་འདི་ཡང་། སྤྱོད་མ་མཆོག་སྤྱོད་དེ་རྗེས་སྤྱོད་དུ་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་
རོ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟར་བའི་ཐད་ནས་སྤྱོད་གི་ཞགས་
པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཀྱི་དཔེར་སྤྱོད་བ་རེད། ཞགས་པ་དེ་རྒྱུད་རིང་ན་ཡོད་ཀྱང་གམ་
ན་གནས་པ་ཇི་བཞིན་འཛིན་སྤྱད་ཞིག་རེད། འདི་ནས་སྤྱོད་དག་པའི་དཔེའི་གཟུགས་
རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་བཞག་ནས་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་གི་ཞགས་པ་ཞེས་དོན་འདུས་ཞིང་འཛིན་བདེ་
བ། འདི་ལ་སྤྱོད་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མིང་དམ་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་
ཉིད་འདི་ན་བཞུགས་ཞེས་པ་ཞེས་རྟེན་པའི་ཆོག་གྲོགས་སྤྱོད་ནས་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་པ་
རེད། དེ་ཡན་ཆད་ཐོག་མར་དག་བ་ཤྲད་ཀྱི་དོན་རེད།

དེ་ནས་རྩིས་མགོ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་དགོས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཞི་ལ་སོགས་
པ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་དེ། ད་ལྟེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གལ་མི་ཆེ། མི་ཆེ་རུང་
འདི་ཨ་བ་བྱ་རྒྱུད་རུང་སྤྱོད་བཞི་ཆོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་འདིའི་མཇུག་བྱུང་ཡན་ཆད་
ནས་གསལ་ཞིང་ཆོད་བཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེས་ཆོག་མོད། དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་
དོན་བཅས་དང་། ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྤྱོད་བཅས། ཁ་གཞོན་ལན་

བཅས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་བསྐལ་ལན་གྱི་ཐང་ནས་དག་འདོན་གྱི་
 རྒྱབས་སློག་ཞགས་འབྲེལ་མི་ཆགས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་གྱི་རྒྱབས་གདུལ་བྱར་
 འཇུག་དགོས་དུས། དག་འདོན་ལ་དེ་བཏགས་པ་མི་འཐད་དེ་བཟུང་ན། དེ་ནི་ཆེས་
 འཐད་དེ། ཅིས་སྤྱིར་ན་དང་པོ་མགོ་ལེན་དུས་ནས་བྱེད་ལས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པའི་
 མིང་ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན་པས། དག་འདོན་གྱི་བརྗོད་པ་ཆོག་གི་སྒོ་ཡིད་གྱི་མོས་གུས་
 གདུང་ཐུགས་དང་འགྲོགས་པས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་དམ་གྱི་གནད་ནས་
 བསྐྱལ་བ་དང་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདིའི་ཆོག་དོན་དག་ཀྱང་རྗེ་རྗེའི་གསུང་སྤྱད་
 པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྤང་ཡིན་པས་ན། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཐད་པར་གྲུབ་པ་རེད།

བར་དུ་དག་པ་གཞུང་གི་དོན།

ཧྲིཿ ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འགོ།

ག མྱི་ནང་གསང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་པ།

༡ ཐུན་མེད་ཕྱི་ཡི་སྐྱབས་འགོ་

བར་དུ་དག་བ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ། ཟུན་དང་ཟུན་མཚམས་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་སྟོན་
ལ་དབྱེ་ཡོང་དུས། དང་པོ་ཟུན་གྱི་སྐབས་ལ་ཡང་། བར་གསེས་སུ་སྐབས་འགོ་
སེམས་བསྟེན། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཟླ་མའི་རྒྱལ་འཁོར་དངོས་ཏེ་དངོས་བསྟན་

ས་བཅད་བཞིའི་བྱངས་སུ་བསྐྱུ་རྒྱུ་རེ་ཡོད།།

དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐྱབས་འགོ་ཡིན། དེའི་སྡོན་ལ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཐུན་མོང་གི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་ཆོས་དགོངས་གསལ་
དང་སྒྲགས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཆོག་རྒྱུ་རེ་འདི་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད།
སྤྱོད་ས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་དགོངས། །ཞེས་པས་ཆོགས་ཞིང་
གསལ་འདེབས་པའི་དགོངས་གསལ་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་པ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྤྱིར་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པས་སྐྱབས་འགོ་དངོས་བསྐྱར་པ་ཡིན།།

དེ་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །ཅེས་པས་
དག་འདོན་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱར་པ་རེད། དག་འདོན་འདིའི་དངོས་བསྐྱར་
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མེན་ནང་གི་
སྡོན་འགོ་དྲོ་སེམས་སྒྲོས་བསྒྲས་དང་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བསྐྱས་ཡོད།།

ཅི་ལྟར་བསྐྱས་ཞེན། སྒྲ་རྣམ་གྱི་སྡོན་ལ་མ་སོང་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་
པའི་བསགས་སྐྱེད་གི་ཁོངས་སུ་དེ་གཉིས་འདུས་པར་མ་ཟད། ལྷགས་བསྐྱར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྡོན་ལ། ཐུན་མོང་སྤྱིའི་སྡོན་འགོའི་བྲིད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་ལ་ངེས་པ་
གཞིར་བཞག་གི་སྤྱིང་ནས། ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དག་གིན་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ལྷགས་ནས་གོ་རྒྱུ་འཇམ། ཉིན་དང་མཚན་མོར་རྣལ་
འབྱོར་གཅིག་ཕྱར་བཅོམ་པའི་ཁོམ་ལོངས་ཅན་གྱིས་དག་འདོན་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་དང་ནི།
སྡོན་འགོའི་དག་འདོན་རྒྱས་བསྐྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོས་སུ་གྱུར་བ་དེ་སྡོན་འགོའི་བྲིད་
ཡིག་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་། དེ་ལས་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་གི་གནད་ཞིབ་ཐ་
ངེས་རྒྱུ་ཅན་པོའི་སྒྲོ་ཡང་འདིའི་འབྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཐོག་མར་ངེས་

དགོས་སྒྱུ་འདྲི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སོ་བཞི་འི་ཐད་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
སྒྲིལ་ཆོག་པ་དགོན་པོ་ཡིན་སྟེ། དེས་དཔལ་ཏེན་ཏེན་ཀྱང་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལུགས།
འཁོར་བ་གང་དུ་སྒྱེས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཚུལ། བདེ་སྒྲུག་
ཐམས་ཅད་པོ་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དགོ་སྒྲིག་སྒྲུང་སྒྲུང་འདོར་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་
དགོས་ལུགས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲོག་རྣམ་བཞིའི་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཞེན་
ལོག་གཅིག་ཕྱ་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་མི་ཆོག་པར་འཁོར་བའི་གནས་ལས་བྲོས་ནས་གང་དུ་ཐར་
བའི་ཐར་བ་མཆོག་ སྤྱི་ཞེའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཏན་བདེ་བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་
གོ་འཕང་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་དགོས་ན་དེའི་ལམ་རྒྱས་ཅན་གྱི་ལམ་བྱིད་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པ། སྒྲོ་བྱིལ་སེ་བཀལ་བཏང་ཆོག་པའི་སྒྲ་
མ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། བསྟེན་ལུགས་དང་བསྟེན་པའི་
དགོས་དོན་དང་བཅས་པ་ངེས་དགོས་པའི་སྟེང་ནས་སྒྲུན་མིན་ནང་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་ངག་
འདོན་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བས་འདི་བྱིད་བྱས་ནས་རྒྱས་
རྒྱས་བྱས་ནས་བཤད་པ་དང་རྒྱན་འདོན་བྱས་ནས་ངག་ཐོག་ནས་མཁྱེགས་འདོན་བྱས་
ནའང་མདོར་ན་གཅིག་ཡིན་ནི་རེད། དེ་རིང་ང་ཚོའི་འགྲོའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པོ་བཤད་
པར་བྱ་བ་དང་། སང་ཉིན་དེའི་འཕྲོར་ཆོག་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད།
གནངས་ཉིན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་ན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་མ་ཆོས་
ཉིད་མི་འགྱུར་སོགས་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྱིད་དངོས་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན་བསམ་པ་ཡིན།

ཆོག་པ་ཞིང་གསལ་འདེབས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་ཆོས་དགོངས་གསོལ།

དེ་རིང་གི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ། ཕྱིགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་

དགོངས། །ཟེར་བ་འདི་རེད། འདིའི་སྐྱབས་འགོའི་ཚོགས་ཞིང་དང་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། མཇུག་དེ་ན་
དགོངས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཞིག་ཡོད་པ་དགོངས་ཟེར་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔང་པོར་
དགོངས་སུ་གསེལ་བའི་ཚིག་རེད།

སྦྱར་ན་སྒྲ་མ་བསྐྱོམ་དུས་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱི་འཇུག་པ་སྦྱར་དགོས་བསམ་ན་ཚོགས་ཞིང་
གི་སྐྱབས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཐོབ་ཅེགས་སུ་སྐྱོམ་དགོས་གསུང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་
ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་གསེལ་འདེབས་དང་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དོན་སྒྲོ་བུར་བའི་
དགོས་པ་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབས་ལ་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་
ལུགས་སུ་གཅིག་ཚོག་ཏུ་བསྐྱོམ་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ཟག་པལ་བས་སྒྲ་མ་མི་རུ་
བཟུང་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱུག་སྐྱད་དུ་སྒྲ་མ་ཉིད་རྣམ་པ་མཚོ་སྐྱེས་དེ་རྩི་སོགས་སུ་བསྐྱུར་བ་མ་
གཏོགས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུས་དངོས་མཐོང་གི་དད་པ་བཅས་མིན་ངོ་མ་ཡོད་ན།
རྣམ་པ་བསྐྱུར་མི་དགོས་པར་སྒྲ་མ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ཚོག་པར་གསུངས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཤད་རྒྱ་ཡོད་
པ་རེད། ཡུག་ལེན་དང་ཞལ་རྒྱུན་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་
ཞིང་སྐྱབས་འགོའི་ཚོགས་ཞིང་ལྟར་བསྐྱོམ་ནས། མཐར་ཐུན་བསྐྱུད་སུ་སྐྱབས་འགོའི་
སྐྱབས་ལ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་ཡུལ་ལྟ་ཚོགས་ནས་སྒྲ་མའི་
ཐུགས་ཀར་ཡར་ལ་ཐིམ་དགོས་རྒྱ་དེ་ནི་དགོངས་གྲོང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་དགོས་པའི་
དོན་ཅན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱབས་སུ། སྐྱབས་ཡུལ་ལྟ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
མཐའ་ནས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་དབུས་ཀྱི་སྒྲ་མར་ཐིམ། སྒྲ་མ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་
ཐིམ་པས། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཐིམ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་དེ་གཉིས་

གྱི་ཐུན་བསྐྱུ་ལུགས་འདྲ་བ་མ་ཡིན། ད་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཐུན་བསྐྱུ་དུས། ལྷ་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་ལྷ་སྟེ་དབུས་གྱི་སྒྲ་མར་ཐིམ་པ་ནས།
 སྒྲ་མ་ཡང་འོད་དུ་ལྷ་ནས། རང་ལ་ཐིམ་རྒྱུ་འོག་འགྲོས་དེ་དེད་ན་ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་
 གསལ་ན་འགལ་བ་མེད་པའི་གནད་དེ་ཨི་རེད་ཀོ་བསམ་རྒྱུ་ཡིན་རུང་། དུག་ལེན་ལ་
 གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་བརྒྱུད་གསུམ་སྒྲ་མ་ཐོ་བཙེགས་སུ་གསལ་བ་དེ་འདྲ་རེད།
 སྐབས་འགྲོའི་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱོམ་དུས་རང་ཉིད་འདུག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་
 མལ་གྱི་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མཛེས་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཁྲོན་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱོམ་ནས་མདུན་ན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་
 ཚོགས་ལས་ཀྱབ་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་གྱིང་ཡལ་ག་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད་པ། དེའི་
 དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་གྱིང་དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་དཔང་ཚད་དུ་མེད་པ། དེའི་དབུས་གྱི་ཡལ་
 ག་ལ་སྒྲ་མ་དང་གུ་རུ་མཚོ་སྐྱེས་རྗེ་མེད་བཟེད་མེད། དེའི་སྤྱི་བོ་ན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་
 ཐམས་ཅད་ཐོ་བཙེགས་སུ་གཅིག་གི་གདན་ལ་གཅིག་གི་དབུ་མ་རེག་པར་ཡོད་པ།
 དེའི་མཐའ་བསྐྱོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ཚེས་སྐྱོང་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་
 བསྐྱོམ་དགོས། དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་པ་ཡལ་ག་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་དུས་མདུན་གྱི་ཡལ་ག་
 ན་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་སྐྱུ་ལྡན་ཐུབ་པ་ལ་སོགས། གཡམས་གྱི་ཡལ་གར་བྱང་
 སེམས་གྱི་དགོ་འདུན། གཡོན་གྱི་ཡལ་གར་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ། རྒྱབ་གྱི་
 ཡལ་གར་ཚེས་དཀོན་མཚོག་སྒྲིགས་བམ་བཙེགས་པའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་
 ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་གི་གསུངས་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་དགོས། །འདིའི་ནང་ན་ཀུན་བཟང་
 ཞལ་ལུང་མང་བོ་བལྟ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད། མང་པོས་བལྟས་ཀྱང་ཆར་བ་
 རེད། དེ་འདྲ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་དུས་རྒྱུན་ལ་

བལྟ་དགོས་པ་ཡིན། ཚར་གཅིག་བལྟས་པས་མི་འོང་བས་ཚར་མང་བོ་བལྟ་དགོས་པ་
རེད། ཚར་མང་བོ་ཅི་ཙམ་བལྟས་ན་རང་ལ་ཡོང་སྒྲིལ་བས་ཆེ་བ་རེད། ད་ང་ཚོས་
འདིའི་ཆོག་དེད་ན་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་དགོངས་ཟེར་བ།
ཕྱོགས་བཅུ་ཟེར་དུས་ཅི་ཟེར་བ་ཡིན་མི་སྒྱུ་ཕོ་མོས་དེ་ཡང་ཤེས་དགའ་བ་རེད། ཕྱོགས་
བཞི་མཚམས་བཞི་དང་བརྒྱད། སྟང་འོག་གཉིས་དང་བཅུ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཟེར། དེ་
ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་ཞིག་མེད་མེད་ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཤར་ཕྱོགས་ན།
ཞེས་སོགས་གྲོང་ཆོག་པའི་འདོན་པ་དེ་ཆོ་གོ་ན། འདོན་ཆོག་གི་ནང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་
སྦྱིར་བཏང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིད་ངོར་མོས་པའི་གསལ་འདེབས་ཀྱི་བརྟན་སྟོན་པ་
ཙམ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་རེད་མ་གཏོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤར་ལ་སོགས་པ་
ངོ་མས་དེད་ན་ཕྱོགས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་མཐའ་མེད་ཡིན་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་
ན། ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཙམ་
སྒྲོས་རུང་། དོན་ལ་མཁའ་ཁྲབ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྒྱུ་ལྗེའི་སངས་རྒྱུས། དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་དགོངས་གྲོང་ཐ་མི་
དད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན། ཇི་སྟེད་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲ་མ་རྩི་ཇི་ཇི་འཛིན་པ་
གསང་སྟགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ། རིགས་ཀུན་འདུས་པའི་སྦྱི་
བདག་གམ་ཁྲབ་བདག རིགས་རྣམས་ཀུན་འདུས་རྩི་ཇི་ཇི་འཆང་ངམ་རྩི་ཇི་ཇི་སེམས་དཔའི་
ངོ་བོ་རུ་བཞུགས་པ་ལ་རྩི་ཇི་ཇི་འཛིན་པ་ཞེས་གསང་བ་སྟགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་
བདག་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་དོན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབས་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་བ་
གསུམ་སྟོན་དུ་འབྲོ་བ་ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱུ་དང་གཅིག་བྱང་
སེམས་དང་གཉིས། སྒྲ་མ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དགོངས་གསོལ་ལན་གསུམ་རེ་

བཅོམ་ཆུ་དང་སྐབས་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཁྱེད་པར་སྐོལ་གཉིས་སོ་སོའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་
སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་རེད། སྐབས་དོན་དགོངས་ཟེར་བ་འདིས་དགོངས་སུ་
གསོལ་ཞེས་སྒྲན་གསན་དབབ་པ། ཁྱེད་རྣམ་པའི་སྤྲུགས་ང་ལ་གཏོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་
བུ་རེད།།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ།

ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ནས་སྐབས་སུ་

མཆི། |ཞེས་སྒྲོམ་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ནས་སྐབས་སུ་མཆི་ཞེས་
པས་སྐབས་འགྲོ་བ་ལྟར་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ནས་བཅོམ་པས་མི་ཡོང་གི་
དགོན་མཚོག་གསུམ་གང་ཡིན་ཅེ་ཅེ་བཞིན་དུ་ངོས་ཟིན་ནས་ཤེས་དགོས་པས། དགོན་
མཚོག་གསུམ་གང་ཡིན་ངོས་མ་ཟིན་གོང་ནས་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཚད་དུ་བཅུགས་ནས་
མནའ་བསྐྱལ་བ་ཆོས་ཁ་གངས་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་སྐྱེ་ཁ་ནས་ནམ་ཅི་ལྟར་འགྲོ་བ་མི་
ཤེས་པར་སྤྲིན་ཆེན་དོན་མེད་དུ་བསགས་ཆར་བ་ཡིན་མོད། ད་ནི་བསམ་སྒྲོའི་རིག་པ་
གཏན་ལ་པབས་ནས་ཡང་བཟུངས་ན་རེད་མེད་ཀྱི་བསམ་སྐྱེའི་གོ་རྟོགས་དེའི་སྤྱིང་ནས་
དགོན་མཚོག་གསུམ་ཞིབ་ཅིང་སྤྱིང་ནས་དབྱེ་ནས་བཟུང་མ་ཤེས་ནའང་རགས་རིམ་ཙམ་
ཞིག གཏན་ཡུལ་འདི་ཡིན་བསམ་སྐྱེ་མ་ཤེས་དུས་ནང་པ་སངས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལ་
གཏན་ནས་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རལ་བས་མ་ཡིན་དབྱུག་པས་
མིན། |གསུངས་ཡོད་ནི་རེད། དེ་ཅི་རེད་ཅིན། ཆོས་པ་དང་ནང་པ་ཡིན་
ཉམས་བསྒྲན་ནས་ཚུགས་ཀ་ཞིག་བཏོད་ནས་ཐེང་བ་སྐྱེ་ལ་གོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོང་མ་རེད་
གསུངས། སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ཁ་ཞིག་འགྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོང་མ་རེད་གསུངས། ང་

ཕྱི་རོལ་པ་ནི་མིན་ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པ་མིན་ན་སུ་རེད་ཅེ་ན། བྱིད་ཕྱི་པ་མིན་ནའང་
ནང་བ་མ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན།།

སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་བཤད་ནི་བ་ཅིང་སྤྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ན།
སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་བ་མ་བརྟེས་པར་རང་གཞན་སུས་ཀྱང་བཤད་ཤེས་
དགའ་མོད། ད་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་བསྐྱུན་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་གང་ཡིན་ན།
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་གང་ཡིན། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དགོས་པ་དང་ཕན་ཡོན་ཤེས་
དགོས་པ་རེད། སྐྱབས་འགྲོ་ཐངས་གངས་མང་བོར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ད་ནི་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ངེས་ཚོད་ཡིན་ཡང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཞུ་དུས། དགོན་མཆོག་གསུམ་དེ་
སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་རེད། སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྟོར་མ་སུ་ཡིན་རུང་
འདོན་ཤེས་ནི་ཡིན་ན། འུ་ཅག་གིས་བོད་ཆོས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་
སྤྲུལ་མགོ་ར་འཛིག་པ་དེ། སྤྲུལ་མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁར་སྤྲུལ་དང་བཞིའི་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྟོར་མ་རེད་སོང་བ་རེད།
དགོན་མཆོག་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་རེད་ཟེར་སྤྲོ་མོད། ད་
སངས་རྒྱུས་གང་རེད། ཆོས་གང་རེད། དགོ་འདུན་གང་རེད་ཅེ་ན། དེའི་ནང་
དུ་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་མང་། དེ་ཨོ་ཤེས་ངེས་པར་དུ་བཟུང་དགོས། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། སྐྱབས་སུ་ཡུན་ཅི་
འདྲ་ཞིག་ལ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། གང་ལ་ཇི་ལྟར། ཅིའི་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བའི་བསམ་པའི་བྱུང་པར་ཉེ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་མང་བ་རེད། སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཞེས་
པ་སྟོ་རྒྱུང་འབྲིང་ངམ་སྟོ་སྟོ་བས་ཆེ་རྒྱུང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་དུ་སྟོ་སྟོ་བས་
རྒྱུང་དུས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུས་ཞེས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་

གཟུགས་སྐྱེ་འདྲ་ཐང་ག་འདྲ་འདྲ་དང་། ཆོས་ཞེས་པ་པོ་ཏི་སྒྲེགས་བམ་དུ་བཞུགས་
 པའི་ཡི་གེ་པོ་ཏི་རྣམས། དག་འདུན་ཚུལ་གྲིམས་དང་ལྷན་པ་གྲ་བ་བཞི་ཚོགས་ལ་
 དག་འདུན་དུ་འཛིན་པ་ལས་འཕགས་པ་དང་མི་འཕགས་ཅང་ཤེས་ནི་མ་རེད། དུས་ཀྱི
 བྱད་པར་ཡང་ཐམས་ཅི་ཆོ་འདིར་མ་གྱི་ཚུན་ཆད། ཅུང་ཟད་བཟང་བས་ཆོ་སྤྱི་མ་ངན་
 སོང་ངན་འགོ་མིན་པའི་ལྷ་མའི་ལུས་ཞིག་ཐོབ་ཆོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ། བསམ་པའི་བྱད་
 པར་ཡང་ཆོ་འདིར་བསམ་དོན་འབྲུབ་པ་དང་སྤྱི་མ་ངན་སོང་ལ་མི་ལྷུང་རྒྱུའི་དོན་དེ་ཅུ་
 རེད། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཉན་རང་རེད་ལ། དེ་ཆང་གིས་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་གང་
 ལ་འཛིན་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན། སངས་
 རྒྱས་ཤྲ་བྲུ་ཐུབ་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ། བསྐྱེལ་
 བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་ལྷག་པར་བསགས་པའི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་
 ཡིན་པས་རེད་ཟེར་བ་དང་། སྐབས་སུ་འགོ་ས་ངོ་མ་དེ་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་འགོག་པ་དམ་
 པ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་རྣམས་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལྷུང་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡོང་བ་སྐབས་ཡུལ་ལ་མི་བཙུ། དུས་ཀྱི་བྱད་པར། གནས་སྐབས་ངི་སྤྱིང་འཚོ་སྤྱོད་
 མ་གྱིའི་བར་དུ་དང་མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་དགྲ་བཙུག་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ་
 སྐབས་སུ་འགོ་བ་རེད། དེ་ནས་བསམ་པའི་བྱད་པར་ནི། །ཁམས་གསུམ་སྤྱིད་པ་
 རིགས་དྲུག་གི་གནས་ཡུལ་གང་དུ་སྐྱེ་རུང་སྤྱོད་བསྐྱེལ་མ་གཏོགས་མེད་པས་ན།
 རང་ཉིད་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དེ་ལས་ཐར་ཆེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྐབས་སུ་འགོ་བ་རེད། དགྲ་བཙུག་པ་ཞེས་པ་དེ་ངི་ལྷ་བུ་རེད་ཅེ་ན། ཐར་བ་ལ་
 སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་
 ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་

མོངས་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་དགྲ་བཅོམ་ཟེར་བ་ཡིན། ཟད་དང་མི་སྐྱེས་
 ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ལ་སྤང་དང་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་དགྲ་བཅོམ་ཟེར་བ་
 ཡིན། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་ནི་མ་རེད། ཐེག་དམན་རང་ལམ་གྱི་རྫོང་བྱེད་
 སྒྲ་སྒྲོད་གསུམ་དང་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དེ་ཡང་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་འཛིན་རྒྱ་དེ་ལྟར་རེད། དག་འདུན་
 འཕགས་པའི་དག་འདུན་ལ་འཛིན་པ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
 གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་འགོག་པ་དམ་པ། རྒྱལ་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་དེ་ལྟར་བཅི་བ་རེད། སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་ཟེར་དུས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་རེད།
 ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་གི་སྤྱིའི་རྒྱལ་སུ་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན། རྒྱ་
 བཞི་བོ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཆོས་རྒྱ། མོངས་རྒྱ། རྒྱལ་རྒྱ་གསུམ། རོ་བོ་ཉིད་
 རྒྱ་དང་བཞི་རེད། ཡེ་ཤེས་ལྷ་གང་ཡིན་ན། མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ།
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མེ་མོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོགས་
 ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བོ་རེད། ཆོས་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་རྟོགས་གཉིས། དག་འདུན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ས་དང་བོ་
 རས་བཅུ་བའི་བར་བཞུགས་པ། དུས་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་བོ་རྒྱལ་སུ་ཡུལ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་
 གྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དང་། བསམ་པའི་བྱེད་པར་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སུ་འགྲོ་བ་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་
 ཡོད་ནི་རེད། དེ་ཐུན་མོང་ཕྱིའི་རྒྱལ་སུ་ཡུལ་དང་རྒྱལ་སུ་འགྲོ་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ངོས་
 བཟུང་བ་ཡིན་ན།

༡ ཐུན་མིན་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ།

ད་ནི་ནང་ཐུན་མིན་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་མཆོན་ན་སྐྱབས་ཡུལ་ཙུ་བ་
གསུམ་རེད། ཙུ་བ་གསུམ་པོ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཐུན་ལྷབས་ཀྱི་ཙུ་བ་སྤྲུ་མ།
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཙུ་བ་ཡི་དམ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཙུ་བ་མཁའ་འགོ་སྟེ། མཆོག་གསུམ་
ཙུ་གསུམ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། གསང་བ་ཐབས་མཆོག་དྲེ་རྒྱུ་པའི་
འོད་གསལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ལ། གནས་པ་ཙུ་དག་པ་སྤྲུལ་
སྐྱུ་དང་དགེ་འདུན། གཡོ་བ་རྒྱུད་དག་པ་ལོངས་སྐྱུ་དང་ཆོས། བཀོད་པ་བྱུང་རྒྱུ་
ཀྱི་སེམས་སམ་ཐིག་ལེ་དག་པ་ཆོས་སྐྱུ་དང་སངས་རྒྱུས་ཏེ། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་
རྩེའི་བདག་ཉིད་མཆོག་གསུམ་ཙུ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་རང་བཞིན། ང་རང་ཆོ་འདི་ན་
འབུམ་ལྷ་བསགས་མཁན་མང་བོ་ཡོད་པས་འབུམ་ལྷ་གསོག་དུས། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་དངོས་བདེ་གཤེགས་ཙུ་བ་གསུམ། །ཙུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རང་བཞིན་བྱུང་རྒྱུ་
སེམས། །ལ་སོགས་པའི་དོན་རེད།

༢ ཡང་གསང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ།

ཡང་གསང་མཐར་ཐུག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། བསྐྱེད་གནས་ལུགས་དྲེ་རྒྱུའི་
སྐྱབས་ཡུལ། མདོ་ལྟར་ན་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ། ཐུགས་ལྟར་ན་སྤྱི་པོ་གསལ་
མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བ། སྤྱི་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ནང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས།
ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་རྒྱུ་པ་དེའི་རང་རིག་རང་
རོ་ཤེས་པ་དེ་ལ། དེའི་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་མ་གྱུར་བ་དེ་སྤྱི་དུ་སྐྱབས་བྱ་

སྟོབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་ལུང་བྲངས་ན།
དག་ཐོབ་བྲལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱས། །མི་འགྱུར་བྱི་མེད་ཆོས་དང་ནི། །ཡོན་
ཏན་ལྷན་གྲུབ་དགེ་འདུན་ཉིད། །ཡིན་སྤྱིར་རང་གི་སེམས་ཉིད་མཆོག་ །གསུངས་
པ་ལྟར་དུ་ཡིན།།

ཁ། སྐྱབས་འགོའི་དབྱེ་བ།

རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

༡ རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་

རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཡང་བཏགས་པ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་དང་ནི་བྱུང་པར་
བ་ལམ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འགོ་བེར་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ན།

དེ་ཡང་བཏགས་པ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་བེར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་
པ། ཆོས་ལ་ལམ། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོ་
ནས་སྐྱབས་འགོའི་དག་འདོན་ལ་འབད་པ་བྱས།།

བྱུང་པར་བ་ལམ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ནི་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་གྲོགས་
སུ་སྟོར་བའི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་གྱི་སྟེང་ནས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་
རེད།།

༡ འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ།

དེ་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ས།
གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། རྒྱལ་སྤྱོད་ལམ་དེ་རི་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་ཡིན། དེ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱེ་ལམ་བུའི་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་དང་ཆོས་སྐྱེ་ལམ་བུའི་ཤེས་རབ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་
སྒོ་ནས་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལམ་བུའི་རྒྱ་མཐོག་དེ་ཙམ་རགས་
རིམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞིབ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རེད། རྒྱལ་བའི་མདོ་དང་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་འདིའི་སྒྲོམ་ནས་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་ཙམ་རེད། གང་ལྟར་
ལམ་ཞུགས་ལས་དང་པོ་པ་ཞིག་གིས་དང་པོ་སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་ཟིན་དགོས་པ་དེ་གནད་
ཆེན་ཡིན། འདིའི་ཐད་ནས་ཡང་བཤད་ཅིག་བྱས་ན། རང་རེའི་ཐེག་ཆེན་མདོ་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་ཕྱི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་ཟུ། འཛིག་རྟེན་ན་དཀོན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་
ཡིན་པས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུངས་པ་རེད། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་
པའི་རང་གཞན་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འབྱུང་བས་ན་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་ནི། སངས་རྒྱུས་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད།
ཆོས་ཀྱང་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན། དགོ་འདུན་ཡང་དེ་ལས་མ་
འདས་པ། མཐར་གཏུག་ན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ལ་འདུས་པ་དང་། དེ་ཡང་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཐུག་ནི་ཡིན་དུས། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡུལ་ཉག་གཅིག་དེ་སངས་

51

ཚབ། འདི་མཚན་གྱི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས། འདིའི་མཚན་
 རྒྱུའི་མཚན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་དངོས་དེའི་སྒྲ་མའི་སྤྲུགས་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཐམི་དད་པ་དེ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནམ་མཁའའི་ཆར་བ་དང་ས་གཞིའི་
 རྒྱ་གཉིས་འདྲེས་སྒྲ་བ་བཞིན་ཏུ། སྤྲུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ན་འདྲེས་རྒྱ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཡིན། སྐྱེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལྷན་རུང་ཚབ་རེད་མོད། སྐྱེ་
 འདྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་གསུང་བ་ང་ཆོས་ཉན་ཤེས་ནི་མ་རེད། སྒྲ་མ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། ལྷ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ཁྱེད་ཆོ་མ་སྤྲུག་དང་
 ཁོང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྤྱུལ་ནས་བྱོན་ཡོང་ནིས་སངས་རྒྱས་ཁོང་རང་གིས་
 གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྒྲ་མས་ཞལ་གྲགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྲུངས་
 དུས་གོ་བརྗོད་འཇགས་པའི་ཐོག་ལ། དེ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་
 པས་ན་སྒྲ་མ་བཀའ་ངེན་ཆེ། སྒྲ་མ་རྩ་བ་ཆེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་སྤྱུབས་
 གསུམ་འདུས་ཡོད་གསུང་གིན་འདུག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་ཡིན། སྒྲ་མ་
 དང་སྤྲུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་བསྐྱེས་རྒྱ་དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་སོགས་
 པ་དང་ནི། སྤྱུབས་ཡུལ་བྱིན་ནས་མ་འཛོལ་ནང་ནས་རྗེད་དགོས་པ་རེད་ཟེར་བ་འདི་ཆོ་
 ད་གང་ཐད་ནས་བལྟས་ཡོང་ནའང་། གནད་ཀྱི་འགག་མདོ་ངོ་མ་དེ་བཟུང་ཤེས་ན་
 གཅིག་ལ་བབས་བསྐྱད་ཡོད་བསམ་རྒྱུའི་འཕྲིག་ཅིག་རྗེད་དགོས་པ་རེད། སྤྱུབས་སུ་
 འགོ་བ་ནི་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུག་ཅིང་འཇིགས་ཏེ་དགོན་མཚོག་གི་
 ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེས་སྤྱུབས་སུ་བསམ་ནས། དེ་ལ་སྤྱུབས་སུ་འགོ་བ་དཔེར་ན་
 བྱིས་པ་བྱིས་དེད་དུས་བྲོས་ནས་བྱི་ཆེན་ལ་སྤྱུབས་བཅོལ་བ་འདྲ་བོ་ཡིན། སྤྱུབས་
 འགོའི་སྒོ་དད་པས་བྱེ་བ་རེད། རང་ལུགས་སུན་མིན་ལ་འཁོར་བ་ངན་སོང་ལ་

འཛིགས་པས་མི་ཚད་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་རང་ཉིད་ནི་བདེར་སྟོགས་པ་དང་གསུམ་ཁ་ལ་
འཛིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤུགས། དེའི་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤུགས་
ཉིད་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་རྒྱ་གལ་ཆེ།

ག སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོ་འབྱེད་དད་པ།

སྦྱིར་ན་དད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་མོད། དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་དད་པ་འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དད་པ་བཞི་ག་ཚང་ཡོད་དགོས།

༡ དང་བའི་དད་པ།

སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་གོ་བའམ་ཐོས་དུས། ལྷ་ཁང་མཐོང་གོལ་
ཞིག་གི་ནང་དུ་ཐོན་སོང་བ་འདྲ་འདྲ་སེམས་ཀྱི་དང་བ་འདྲེན་པ་དེ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ཟེར།

༢ འདོད་པའི་དད་པ།

འཁོར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་སྤོང་འདོད་དང་། ཐར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྐྱབ་
འདོད་ཡོད་པའི་ཐད་ནས་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་ལ་འབྲེང་བ་ལྷ་བུ་ལ་འདོད་པའི་དད་པ་ཟེར་བ་རེད།
དེ་ནི་དང་འདོད་གཉིས་ཀ་རེད།

༣ ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ།

དེ་ལ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས། ཡིད་བྱིད་ཤེས་ཀྱི་དད་པས་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག། སློ་
 བེ་ཆོམ་དང་བྲལ་ན་ཅི་བསམ་འབྲུག། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱིད་སྦྱག་ལེགས་ཉེས་
 མཐོ་དམན་བཟང་དན་གང་བྱུང་ནའང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བྱིད་
 མཁྱེ། བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྦྱབས་འོག་ནས་མ་འཁོར་བསམ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་དང་
 འགྲོགས་པའི་དད་པ། རྗེས་པའི་དད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་
 སློ་ནས་དཔེར་ན་མ་དང་བྱ་འཕྲད་ནི་འདྲ་ཞིག་གི་དྲུང་བའི་དད་པ་དེ་དེས་པར་དུ་དགོས་པ་
 རེད། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ནས་ཡོད་དགོས་པ་རེད།

༤ ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ།

དེ་ནས་བཞི་བ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཤིང་སྦྱེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 དད་པ་དང་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། སྤྲོ་མར་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་
 གི་གདམས་ངག་སློག་གི་ཟུངས་ལ་བཟུང་ནས། དཔེར་ན་ཉི་མས་གདུང་བའི་སྤང་
 ཆེན་པ་རྒྱའི་མཚོ་རུ་འཇུག་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ཏུ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 མདུང་ཐུང་བྲང་ཁ་ལ་ཚད་ན་ཡང་མི་བསྐྱར་བ་ཅན་དེ་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་ཇི་
 ཅམ་ཡོད་ན་བྱིན་རྒྱལ་པ་དེ་ཅམ་འཇུག་པ་རེད། དད་པ་ཆེན་བྱིན་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་འཇུག་
 རྒྱ། དད་པ་ཆུང་ན་བྱིན་རྒྱལ་པ་ཆུང་ཆུང་འཇུག་རྒྱ། དད་པ་མེད་ན་བྱིན་རྒྱལ་
 པ་རང་འབྱར་བྱས་ཏེ་འཇུག་མི་ཡོད་རྒྱ། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་

ཆོས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་འཛིག་པ་ལ། །སྤྱུ་གུ་སྤྱོན་མེ་ཇི་བཞིན་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། རས་བསྟེན་ཟིན་པ་ཞིག་ས་འོག་ལ་བསྟུས་ན།
སྤྱུ་གུ་སྤྱོན་པོ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར་དད་པ་མེད་དུས་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས།
འདི་ནས་ང་རང་ཆོས་བཤད་པ་ཅུ་བའི་ཆོག་དེད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིང་
ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཟེར་བས་སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་
བཟུང་བ་རེད། སྦྱིང་ནས་ཟེར་རྒྱུ་འདིས་དད་པ་བརྟན་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་མཆི་ཟེར་བས་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན།

མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་དམིགས་བཅས་མཚན་མ་ཅན་གྱིས་གསལ་
འདེབས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ། དེ་དག་གི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་པའི་མཐུས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བྱ་བྱ་འུར་རྗེས་དཀྱོགས་པ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་ཡུལ་
གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཆོག་ས་ཞིང་ཐམས་ཅད་དབྱས་ཀྱི་སྒྲ་མར་ཐིམ་པར་དམིགས་
ནས། སྒྲ་མ་ཡང་འོད་དུ་ཡལ་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱོད་བྲལ་གདོད་མའི་རང་བཞིན་གྱི་
ངང་དེར་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་དང་བྲལ་བར་ཅི་གནས་གང་གནས་ཞིག་ལ་རང་
བབ་གྱིས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དམིགས་མེད་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་
ཉིད་ཆོས་སྤྱིའི་རང་ཞལ་མངལ་བ་རེད། དེས་སྒྲ་མ་སྤྱི་ན་མི་བཞུགས་ནང་ན་བཞུགས།
སྐྱབས་ཡུལ་སྤྱི་ན་མི་དམིགས་ནང་ནས་རྗེད་པའི་མན་ངག་ཀྱང་བསྟན་པ་རེད།

ང་། སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ།

དེ་ནས་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་དུས་རྒྱུན་བཤད་པ་ལྟར་དགག་སྐྱབ་ཆ་མཐུན་གྱི་

བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། དེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་རེ་སྟེ་ནས་གསུམ་གསུམ་དགུ་ཡོད་པ་
ལས།

༡ དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ།

དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱའམ་སྤང་དགོས་པ་གསུམ་གང་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཁོར་བའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་ཕྱག་མི་འཆོལ་བ་དང་གཅིག་
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་
གཞོད་པ་དང་འཆོ་བ་སྤོང་བ་དང་གཉིས། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གྲོགས་
སུ་སྟེགས་པའམ་དེའི་ལྷ་སྤྱོད་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
གསུམ།

༢ སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ།

སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དེ་གང་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
ནས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཏེན་ལ་གུས་པས་མཆོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་དང་གཅིག་
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཏེན་གསུང་རབ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་གཉིས།
དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་
བཟའ་མནལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་ཞེ་ཆོག་ཟུ། ཞེས་དང་གུས་པར་བྱེད་དགོས།
དེའི་ན་བཟའི་ནང་གི་གང་ཟག་གི་བཟང་དན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གོང་དུ་བཀྱར་རྒྱུ་དང་ཞེས་
བྱ་དགོས་པ་བཅས་དེ་གསུམ་རེད།

༣ ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ།

དེ་ནས་ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
ནས་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་གྱི་
འདུ་ཤེས་བཟུང་བ་དང་གཅིག། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་ཅི་གསུང་ཆོས་
དཀོན་མཆོག་དངོས་བཞིན་དུ་དང་དུ་སྒྲ་ངས་བ་དང་གཉིས། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་
ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་ལོག་པའི་ཐོག་ནས། སྒྲ་མ་དང་རང་གི་
ཆོས་གྲོགས་ལ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་མི་མཉམ་པ་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ཡང་མི་བྱ་བ་གསུམ་བཅས་གསུམ་གསུམ་དགུ་རེད། །ཁྱད་པར་དུ་དཀོན་མཆོག་
ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་དག་འདུན། གསུང་དམ་ཆོས།
ཐུགས་སངས་རྒྱལ་སུ་ཤེས་པས་སྒྲོ་གཏད་ཡིང་སྐྱེ་བྱས་ནས། སྐྱིད་ན་དཀོན་མཆོག་
གི་ཐུགས་མེ། ཐུག་ན་ཆོ་སྟོན་གྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་རེད།

༥ སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན།

ད་སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། ཕར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་
ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའ་འདི་ཡང་
སྟོད་དུ་ཆུང་། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་གཟུགས་སུ་
གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་མི་ཤོད་གསུང་བ་རེད།

དངོས་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་གིས་བལྟ་བ་དང་ལག་པས་རིག་བཏང་ཆོག་ཏུ་
 ཞིག་ཡིན་ན། ཉམ་མཁའི་ཁམས་ལ་མི་ཤོང་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པས། སྐབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཚད་དུ་གཞལ་ཡོང་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན།
 དེ་ལ་ང་རང་ཆོའི་དུས་རྒྱུན་མོ་འདེབས་ཁུལ་དང་ཅིས་ཅི་ཁུལ་བྱས་ནས་གཏོ་སྐྱེ་རིམ་ལ་
 སོགས་པ་རིམ་གྱོ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐབས་འགྲོ་འདི་མཆོག་ཡིན། གནའ་རྒྱ་
 གར་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ཁོང་གི་ཕ་བསད་ནས་མཚམས་མེད་
 གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས།
 ཁོང་གི་ཕ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ནུམ་སྒྲིན་དེ་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཉི་མ་
 བདུན་མ་གཏོགས་སྤྱིང་མ་དགོས་རབས་ཡོད། ལྷས་བྱིན་ཞེས་པས་མཚམས་མེད་གྱི་
 ལས་གསུམ་བསགས། མཚམས་མེད་གྱི་ལས་ཚབ་ཆེན་བསགས་པས་གསོན་
 གསོན་ཁར་ས་གས་ནས་དཔྱལ་བའི་མེ་ནང་ལ་ལྷུང་སོང་། དེའི་ཐོག་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། ད་ནི་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་
 སྐབས་སུ་མཆི་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་མ་ཐག་རང་སངས་རྒྱས་རུས་པ་ཅན་ཞེས་
 པའི་སྐྱེ་བ་བྱངས་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མཚོན་མང་། ལོ་ཉུང་ཚོ་ཡར་ལ་ལངས་
 དུས་ཐོག་ལངས་ལངས། མར་ལ་ཉལ་དུས་ཐོག་ཉལ་ཉལ་མི་བྱེད་པར། ཐར་
 ཡང་ཅི་མིན་རུང་སྐབས་འགྲོ་ཚར་གསུམ་རེ་ནངས་དུས་མགོ་ཡར་བཀྲགས་དུས་འདོན་
 དགོས། ལུབ་མར་ཉལ་དུས་བསམ་སྒྲེ་ཞིག་བཏང་ན། དའི་མི་ཆོ་ནང་གི་དེ་རིང་གི་
 ཉི་མ་གཅིག་པོ་བྱུང་སོང་བ་རེད། ད་དེ་འདྲ་བའི་ཉི་མ་ཇི་ཅམ་ལྷག་ཡོད་པ་ཡིན།
 རྒྱུན་བར་ཆད་ན་གི་རྒྱུན་ཆག་ཇི་འདྲ་བས་སྒྲོན་འདི་ན་བསྐྱུག་ནས། མི་འདོད་པ་མ་
 བསམ་ས་ནས་ཐོག་ཏུ་བབས་རན་ཡོད་སུས་ཤེས། སྤྱིད་ལོང་དགའ་ལོང་གཉིས་ཀ་མ་

གཏང་ནས། མི་ཆོལ་རིང་སྤྱིར་གི་འདད་རྒྱལ་ས་ནས་དེའི་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བ་ཅི་འདྲ་
མང་བ་བྱུང་སོང་། ལས་སྤྱིད་སྤྱུག་གང་བྱུང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
ཁྱེད་མཁྱེན། ཁྱེད་རྣམ་པ་ལ་སློ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གཏང་བ་ཡིན་འབུལ་བ་ཡིན་
སོམས་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོས་བསྐྱུ་བ་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། ཆོ་སྤྱོད་གྱི་
བསགས་པ་རེ་དང་བྱིས་པ་མའི་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱབ་བཟང་བས། ལམ་ལ་
ཅུང་ཟད་རེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་དུས། བྱུང་རང་གློད་པོ་ཡིན་མ་བསམ་མ་གཏོགས།
ཕོ་གསར་དག་ལ་མ་ཐུག་གི་ངར་བ། བྱི་གསར་དོལ་མ་ཐུག་གི་བཅོན་པོ་བཟེར་བཞིག་
ཡོད་པ་རེད། རྒྱུན་དན་ཅུང་ཅུང་ཞིག་གི་སྤྲ་བྱ་རྒྱུ་མ་རེད། སློ་སྤྱོད་མ་དགོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་སྤྱིར་མཐའ་དེའི་རིང་དེས། ད་ཕན་ཆད་རྒྱབས་
འགྲའི་སྐྱོར་འདི་ཕོ་མོ་རྒྱན་གཞིན་ཆོང་མས་ཡིག་དེ་ཆོད་པ་ཆོས་ཀྱན་བཟང་ཞལ་ལུང་དང་
རིགས་མཐུན་གྱི་བྲིད་ཡིག་དག་གི་ནང་ལ་ལྟོས། ཡིག་དེ་མི་ཆོད་པ་ཆོས་ངས་བཤད་
བཞག་པའི་འོད་ལྗེར་སྤྱོད་པ་བས་བྱས་པ་དག་ལ་ཉོན་དང་ཕན་ཐོགས་ཕན་བུ་རེ་འབྱུང་གིད།
རྒྱབས་འགྲའི་དབྱེ་བ་འདི་ཞིབ་པ་བྱས་ནས་ཨེ་ཤེས་ལྟོས། རང་རང་གི་བྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་
སོར་དང་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་འདྲིས་ཡོད་སའི་སྤྱོད་ཐུག་དག་འདུན་པ་རྣམས་མཇལ་འཕྲད་རེ་ཡོང་
དུས་དུས་རྒྱུན་མི་ཤེས་རྒྱུ་དེ་ཆོ་ཐེ་ཆོམ་རེ་ཆོད། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ཆེ་ཅུང་ལ་
མ་ལྟོས་པ་ཞིག་གིས་དག་དེ་སྤྱིག་དེ་ཤེས་ནས། འགྲོ་སྤྱད་ས་འདུག་སྤངས་རེ་ཤེས་
ཡོང་ན་ཆོ་གཅིག་ཡུན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ལོར་ལོར་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་གྱི་ཡིན་
པ་འདྲ་འདྲ་དང་ཁ་ལག་སྤྱོད་གསུམ་དོད་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་འདྲ་འདྲ་ཡིན་རུང་།
མྱིའི་རིན་ཐང་དང་གནས་བབས་མི་འདྲ་སྟེ་འདྲ་བ་མ་རེད། དེ་གང་ནས་མི་འདྲ་བ་རེད་
ཅེ་ན། ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་འདྲ་ནས་དེའི་ཡོ་རིང་དང་ཡང་ལྷིད་ཤོར་གི་འདུག་པས་རེད།

ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེད་ས་པས་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཅས་ཟེར། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་
 ཅིག་རེད་རེད་མོད། ཡོན་ཏན་བཟང་ཤོས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་གཤིས་བཟང་པོ་
 གསེར་འདྲ་བ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཡིན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་གཤིས་བཟང་བ་
 དེ་ནི་རྒྱ་གསེར་ཡིན་པ་འདྲ་འདྲ། མི་གཤིས་ངན་གྱིས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་ས་པ་ལྷགས་ནག་
 གི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་མགར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཡག་པོ་
 མཆོད་རྩིས་རེད་མོད། རྒྱ་ཙ་ལྷགས་ཡིན་དུས་དེ་ཡང་རིན་ཐང་ཡོད་རྒྱ་མ་རེད།
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེད་ས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་དེ་བཟང་ཤོས་སམ་རབ་
 ཏུ་གྱུར་བ་དེ་རེད། གསེར་གྱི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་མགར་བ་འདྲ་འདྲ་ཡིན། ད་
 རུང་གསེར་གྱིས་སྟོན་པའི་སྐྱ་བརྒྱན་མགར་བ་འདྲ་འདྲ་རྒྱ་བཟང་། སྐྱ་ས་དག
 མཆོན་མ་ཡག དད་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །མི་གཤིས་ངན་པ་ཙན་ཞིག་ལ་མི་དེས་
 སྐྱེད་ས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཙན་ཞིག་མེད་ན་གཞོད་པ་དེ་བས་རྒྱུད་ངེས་བསམ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡིན།
 ད་སྐད་རིགས་ཡིག་སྒྲ་ཆོ་མང་བོ་ཞིག་ཤེས་མ་བཞག་རུང་། ཐང་ཀ་ཐང་ཀར་གྱི་འཛོལ་
 ཐང་ཇི་འདྲ་ཞིག་རེད་བསམ་རྒྱུ་འི་ནང་ན་ཡང་། ད་ཨ་ཉླ་གཤམ་ལ་བཅར་ནས་བུ་
 བཟང་ངན་ཡུན་གྱིས་གཤིབ་སར་ཐུག་དུས། བོད་བུ་ཞོན་པ་ལྟར་འདར་རུ་འདུར་རེ་
 འགྱུར་རུ་འགྱུར་རེ་མ་ཡིན་པར། བཀའ་སྤྱི་གཤམ་ བརྟན་ཤར་རེ་ཡོད་པ། རྩོ་
 ཞིག་ཤུད། ཁ་ཞིག་གྲགས་ནའང་རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་རྒྱུད་ཐག་རིག་པའི་རྩོ་རྒྱ་
 ཡོད་པ། རྩོ་ཡི་མ་བཅད་རུང་རུས་གྱིས་ཆོད། རྩོ་གཏད་ས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་
 བྲོས་བྱེད་ས་འི་ཆེན་པོ་མ་བྱེད་འདུག་པ་ཙན་པོ་ཆོ་འདྲི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱིད་མཐའ་རིང་བ་
 རེད། ད་ལེ་རེའི་ནང་གི་ཆོས་ཐངས་རེ་ཐངས་གཉིས་གོ་ནི་བོར། དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱིར་
 ལྷས་ཤིག་མེད་པར་བསྐྱུར་མི་བཞག་པར་རང་རང་སོ་སོའི་ཤེས་ཆ་དུ་ཁྱིམ་བཟའ་ཆང་

གྲོགས་པོ་དག་འཁྱེལ་ཐུག་དུས་ཕར་བཤད་ཚུར་སློང་རེ་བྱས་ན། ད་ནམ་འབྲུག་
རབས། ཉི་མ་ངོས་རབས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། མཁའ་སློང་ན་རབས་དུས་ཆོགས་གཟེར་
རབས་བཤད་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་མ་རེད། དེ་བས་མ་ན་གོང་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་
ལ་རེམས་དགོས། སྤྱིར་ན་སྟོན་པ་དྲག་ཤོས་སུ་རེད་ཅེན་རང་ཉིད་ཡིན། དེ་བས་
མ་ན་གོང་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་རེམས། དེ་བས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཤེས་
ན་སྟོན་ཡིན་ནི་རེད། ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་མ་ཤེས་ན་དུག་ལ་རང་གིས་
བསྐྱར་འགོ་བ་རེད། རང་རྒྱུས་རང་ཉིད་ཆེ་བ་རེད་གཞན་སྟོན་པ་ཇི་འདྲ་མཁས་རུང་ཅ་
ཅུ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་རེད། རང་གི་ཆོར་བ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆོག་པས། ཡོ་
ང་ལ་རྒྱན་ལྗན་ཅིག་རེད་མི་འདུག་བསམ་ན་མགོ་ཐོག་མ་ནས་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ།
ད་དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་ལ་སྟོན་བཅོས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་བཟང་དུས་རེད་མོད། མྱི་བདེ་བཞིན་
བསྐྱེད་ཡོད་དུས་བཅའ་བ་སྐྱེ་རེམས་སྐྱབ་དགོས། སྤྱོད་ཚུན་རན་ཐོག་ལ་བབས་
དུས་གཟེར་རྒྱགས་དུས་ཕྱིས་སོང་བ་རེད། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་སྒྲོར་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆད་མེད་
པར་བྱས་ན་སྤྱོད་པ་དག་རིམ་བཞིན་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེ་ཐང་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་
ཡོད། ལོ་ཉུང་རྣམ་པས་ཐུག་མཁའ་དུ་ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་གྱི་འཕྲུ་རེས་དགོད་
གསུམ་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ནས་དག་གི་མི་དགོ་བསགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་རེ་ཕར་
བཤད་ཚུར་སློང་བྱོས་དང་རང་རོགས་ཆང་མར་སློབ་སྤྱོད་ཡོད། མི་མངོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་
ཆ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་ཆ་ཡིན། ཡོན་ཏན་འབད་པའི་ལྷགས་ལ་
གནས། །འབད་མེད་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱབ་པར། །གཞན་ལ་འཁང་བས་ཅི་ཞིག་
ཕན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལ་འབད་པ་བཙུན་འགྲུས་ཅི་ཙམ་ཐུབ་ན་དེའི་
ཆོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱར་རྒྱུ་ཡོད། རིན་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིན་ཐང་ཙན་གྱི་ཡོན་ཏན་

དེ་ཅི་བསམ་གང་འདོད་དུ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་དུས་དེ་མི་ལེན་པར། རང་གི་མ་ཐོན་པ་མི་
 ཤེས་པར་གཞན་ལ་འཁང་ར་ཡིད་ཆད་བཤད་པས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་
 ཡོད། ད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་བཟང་ཆ་ལེགས་ཆ་ཞིག་རིག་རྒྱུ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཆད་
 གོ་འབད་པས་བསྐྱབ་ཡོད་བ་ཉག་ཉག་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་འབྱུང་
 གོན་ཡོད་མ་རེད། མྱི་སྒྲིམས་ལས་ལེ་ལོ་ཅན་གཡོ་རྒྱལ་སྤྱད་རུས་རྒྱལ་མི་ཐུབ་པ་
 དེས་གནས་སྐབས་ཐང་རེ་ཅམ་བུ་གཉིད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་རག་སོང་ན། དེའི་ཕན་གྱི་
 འདང་རྒྱལ་མི་ཤེས་པར་གཡོ་བྱས་ཤིང་བྱས་ནས་རྣམ་གཡོང་བྱས་ཤིང་བྱས་ནའང་།
 ལས་མི་མོས་སྤྱད་མི་མོས་པར་ངེ་སྤྱད་རེད། སྐབས་ཤིག་ཉལ་རྒྱུ་འབྱུང་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀས་མི་ཆོ་བཅད་དུས། རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡར་སྐྱེད་རྒྱལ་ཡོད་རྒྱུ་ཞིག་དང་།
 རྒྱུད་ལ་མི་ལོ་ཅི་ཅམ་སོང་རུང་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་ཞིག་འགོ་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། མི་
 གཤིས་བཟང་ལ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་ན་བཤད་ཅི་དགོས། མིན་ཡང་མི་གཤིས་ངན་
 སྤྱད་སྤྱད་ངོ་མ་ཞིག་མིན་ན། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་དང་དམ་པའི་གཞུང་ལུགས་
 ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། གྲོགས་བཟང་པོ་རེར་བཅར་འདོད་ཡོད་པ་དང་ནི་ཡ་རབས་
 བཟང་པོའི་ལུགས་དེ་འདི་ལྟར་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་རེ་ཤེས་ཡོད་དུས་མིན་ཟེར་རུང་། ཇི་
 ལྟར་མ་ལ་ཡ་ཡི་ནགས་སྒོད་དུ། །རྣམ་པར་འབྱུངས་པའི་སྒོད་དུ་མ་ཕལ་བ་
 ཡང་། །ཡལ་འདབ་བརྒྱན་པས་ཅོ་རྒྱན་དྲི་བསུང་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡི་
 ཇེས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ན་བཟང་འགོས།
 ངན་པ་དང་འགྲོགས་ན་ངན་འགོས་པས། རྒྱུད་འབྱུང་ཏེ་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བཟང་ཡ་རབས་དང་འགྲོགས་ན་བཟང་འགོས་ནས་རང་ཉིད་ཡ་རབས་ཡོན་ཏན་ཅན་
 བཟང་པོའི་སྟོབས་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད། མྱི་གཤིས་བཟང་ཟེར་ན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་

བསམ་ན། མྱི་རྒྱུད་འཇམ་ཁོང་ཁྱོད་གདུག་རྩལ་ཅན་མིན་པ་གདིང་ནས་རང་གཤིས་ལ་
 བརྟན་ཆ་ཡོད་པ། ལེགས་ཉེས་བཟང་དན་གྱི་རྒྱུད་མིག་མཐོང་བ། བརྟགས་ཤིང་
 དཔྱད་པ་མ་བཏང་བར་གཏམ་བཤད་པ་དང་ལས་བྱས་སྡེ་མི་བྱེད་པ། རྒྱུད་ན་མྱི་
 གཞན་ལ་ཕན་སེམས་དང་སྤྱི་སེམས་མ་གཏོགས་པར་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲི་བ་མི་ཆེ་བ།
 མི་ཆོའི་ཡུགས་བསམ་མཛོན་འགྱུར་མ་ཡོང་གི་བར་དུ་ཞེ་ནས་དམ་བཅའ་བཞག་ཆར་དུས་
 ཕྱིར་བཀྱེད་མི་བྱེད་པ། དགའ་སྤྱོད་སྤྱུག་མཁྱོགས་དཔྱིད་ཀའི་གནམ་ངོ་འབྲུ་འབྲུའི་
 འགྱུར་ལྡོག་ཅན་མིན་པ། ཁ་ཉུང་ཉུང་གཤིས་འཇམ་པོ་འཇུམ་བག་ཅན། གདིང་གི་
 གཏིང་དཔོག་དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མྱི་ལ་ནམ་མཁའི་ལྟ་ཡང་འཇིགས་ཤིང་སྤྱུག་གསུངས་
 ཡོད་པ། དཔལ་སྤྱུལ་ཆང་གི་གཞོན་རུ་སློང་ལྟ་བུའི་དྲིས་ལན་ཆོར་ལྟོས་དང་། མྱི་
 རབ་རེ་རེའི་ཡུལ་ཁམས་སྡེ་འབངས་སྤྱི་ཡི་དོན་བྱེད་པ་རེད། མྱི་རན་རེ་རེའི་ཡུལ་སྡེ་
 མང་བོའི་དཀྱགས་ཤིང་བྱེད་པ་ཡོད་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད། སྤྱེས་པོ་རབ་ཅིག་
 གི་ཆོད་ལ་མ་སླེབ་ནའང་། ཐོ་ཐམའི་བྲལ་ལ་ལྷུང་བའི་དན་དཔེ་ལག་རྩེས་གསོན་
 གང་ང་ཁམས་ལ་འཇོག་མི་ཉན། ད་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་པ་ལ་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྤྱོད་
 འཇོམས་དགོས་པ་རེད། ཡུན་ཆོགས་སྡེ་བཞི་མཛོན་མཐོའི་འབྱོར་བ་རེད་གསུངས་པ་
 རེད། རེད་དེ། རྒྱ་གསོག་ལུགས་དེ་ཡང་ཁོ་རང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གིས།
 རང་གི་རྣམ་དཔྱེད་ཀྱི་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་ཐབས་བཟང་པོ་བཙམ་ནས་གསོག་དགོས་པ་
 རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསོད་ནམས་བསགས་དགོས། བསོད་ནམས་མེད་ན་
 འབད་པ་བྱས་ཀྱང་དོན་འགྲུབ་རྒྱུ་མ་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འབད་པར་བྱེད་དགོས།
 ཁང་སྟོང་ནང་ནས་ཇམ་རྩ་ལ་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོར་བུའི་ཆར་བ་འབབ་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་
 དཀའ། བསོད་ནམས་ལུགས་ཀྱིས་དོན་འགྲུབ་པ། ཉི་མའི་འོད་བཞིན་ལྟོས་པ་

མེད། །འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་སྒྲུབ་པ། །མར་མའི་འོད་བཞིན་ཀུན་ལ་
 ལྷོས། །གསུངས་པ་ལྟར་རེད། །འབྲུམ་འབྲུམས་བྱས་ནས་ལག་པ་བསྐྱམས་ནས་
 བསྐྱད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མོག་རྒྱ་མ་རེད། །ཁྱོན་པའི་རྒྱ་ཡར་ལ་འཕེལ་དགོས་པར་འདོད་
 ན་བཅུ་བཉིད་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན། །ལོན་སྒྲོ་ཡོད་སྒྲོ་ཆེ་དགོས་
 པ་རེད་མོད། དེ་ཡང་རང་གི་ཆོད་དང་བསྐྱུན་པ་མ་གཏོགས། །ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་
 ཉེབ་ཆེ་བས་མི་ཕན། །ཤིང་ཏྲོག་ཤིང་ཅེ་ལས་བྱུང་གིས། །དེ་ལས་ཐལ་ན་ས་ལ་
 ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། །ཤིང་ཏྲོག་འཇུ་རུ་སོང་དུས། །ཤིང་ཏྲོག་ཤིང་སྤྱོད་
 གི་ཅེ་ལ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཨོ་སྒྲོབ་བཞུ་དུས་འགོས་སའི་ཤིང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུན་ཞོར་གྱིས་མ་
 གཏོགས། །ལེན་དགོས་བསམ་པའི་ཉམས་སེམས་ཆེན་པོས་ཤིང་ཅེའི་ཕར་རྒྱབ་མཆོང་
 མ་འགོ་མ་གཏོགས། །ཤིང་ཏྲོག་མ་ལོན་པའི་སྤྱོན་ན་སྤྱག་ཅིག་ཡོད་ནི་རེད་གསུངས་པ་
 རེད། །སྤྱི་ངོ་མ་ཞིག་བྱེད་བསམ་ན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་དུས་རྒྱུན་ཉམས་ཞིབ་
 བྱེད་དགོས། །དཔལ་སྤྱལ་ཆོང་གི་གཞོན་ལྷོ་ལྷན་གྱི་དྲིས་ལན་གྱི་ནང་ན་ལོ་རྒྱུང་ལོ་
 རྒྱུང་གི་ཆོད་དང་། །རྒན་པ་རྒན་པའི་ཆོད་ཀྱིས། །བྱུང་མེད་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆོད་ཀྱིས་
 ཐམས་ཅད་ཀུན་པོ་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ངང་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་འགྲོག་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 འདྲ་འདྲ་གསུངས་ཡོད། །གསུངས་པ་དུས་རབས་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་མ་འདྲ་
 རུང་། །གསུང་ས་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ཤུགས་ཆེ་བ།
 རང་དབང་རང་ལ་མེད་ཅིང་དུག་ལྷའི་གཞན་དབང་ལ་ཤོར་བྲག་ན། །བདེ་འདོད་སྤྱག་
 བསྐྱལ་རང་ཐོག་ལ་འདྲེན་གི་ཡོད་ལུགས་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་པ་རེད། །ཆོས་དང་
 འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཁ་ཁ་ཡིན། །མེ་རྒྱ་གཉིས་ཀ་འདྲེས་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད།
 གཅིག་པོ་སྤྱུབ་དུས་གཅིག་པོ་བསྐྱར་རྒྱུ་རེད་བསམ་རྒྱུ་དེ་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་

ལ་སྒྱུར་ན་ནོར་བ་ཡིན། རྒྱལ་བས་འགོ་ལ་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་མངོན་མཐོངས་
ལེགས་གཉིས་ཀ་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་
སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་དགོས། ངན་སོང་ངན་འགོའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་མཐོ་རིས་ལྷ་
མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཐར་བའི་རྒྱ་བསྒྱུབ་སྟེ་རང་གཞན་གཏན་བདེར་
འགོད་པའི་ལམ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྒྱུད་
ན། །ལྷ་ཡུལ་བགོད་པ་ཐག་མི་རིང་། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །འཛིགས་
ན་ཐར་བ་གམ་ན་གནས། །གསུངས་པ་རེད། འདི་ཆོ་ལན་གྲངས་ཐེངས་མ་མང་
པོ་བཤད་སྟེང་རེད། ད་དང་པོ་སྤྱི་ཞིག་བྱས་ནས། དེ་འཕྲོས་སྤྱི་ངོ་མ་ཞིག་བྱས།
དེ་ནས་སྤྱི་ལུགས་ལ་བསྒྲབ་ཏེ་སྤྱི་ཡང་དག་པ་ཟེར་བ་དེ་བྱེད། དེ་ནས་ཆོས་སྤྱངས་
ནས་ཆོས་པ་ངོ་མ་རུ་འགྱུར་བཅུག། དེ་ནས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོད་
ཅིང་། དུལ་ཞིང་དག་སྒྱུད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཆོས་འཛིག་རྟེན་
གཉིས་ཀྱི་ཐད་ནས་བྱ་བ་ལེགས་འགྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་མོར་སོན་ཏེ། སྤྱི་ཡི་ཆོས་ལུགས་འཛིག་
རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བར་ཞུགས་སའི་ལྷ་མིའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འགོས་ནས། དེས་ལེགས་
ཐར་བ་དམ་པའི་སྐྱས་ཐེམ་རིམ་བགོད་གྱིས་འཇུག་དགོས་པས་ན། ཆོས་བཤད་སའི་
ཆོས་རའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཆོས་བཤད་དུས་སུ་ལ་
ཕན་བཏགས། བྱིན་ན་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་པས། ཟླ་སའི་ཟླ་བའི་ལད་མོ་བྱས་
ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་པོའི་འཆད་ཉན་བྱ་དགོས་ནི་མ་རེད་ཞུས་པ་མིན་རུང་། དེ་
འདྲ་ཐུབ་དགའ་མོ་རེད། དང་པོ་སྟོན་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་སྟོག་མི་རིགས་
ཆམས་འཛིག་གི་རྩ་བ་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱས་ནས། དཔེ་བལྟས་གང་
བྱ་བས་མ་ནའང་གོ་དོན་འཁྲོལ་བ་ཞིག་བྱས་བཞག་ན། རང་ལུགས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་

ཤེས་བྱ་མང་པོ། ཆོ་སྤྱི་མའི་བདེ་དོན་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཏན་བདེ་ཡག་ཉེས་ཀྱི་
 ཐད་དུ་མིན་རུང་། ཁ་གསོ་ཚུལ་རྒྱབ་འགོ་བ་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་ཐད་ནས་ཤེས་རྒྱ་
 མང་བ་རེད། མདོ་དོན་ཆོག་གི་རྩ་བ་ཅི་ཟེར་བ་རེད་ཅེན། སྤྱིའི་འཆོ་བའི་ནང་ན་
 ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་སུ་རྒྱག་དང་། ཟ་ཉལ་
 འགོ་འདུག་དུང་འགོ་སོགས་དང་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྤྱིད་དང་ཡོང་སྒོ། རིན་པ་
 གྱིན་ནས་ཉོ་མི་དགོས་པའི་རིན་ཐང་ཅན་ལེན་རྒྱ་ཡོད། དེ་ཆོ་སྤྱིའི་ན་བཟང་བ་རེད་
 ཟེར་བ་ཡིན། དེ་རིང་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་སོང་འདུག་པས་ཆོས་ཁྲིད་ཟེར་བ་དེ་ཉ་ཅང་
 ཡུན་རིང་མི་ཉན། དེ་རིང་གི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ནང་ནས་ང་ཆོའི་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱུང་
 རྒྱུ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ལྷག་རུང་། སང་ཉིན་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་
 མཉམ་དུ་བཤད་རྒྱ་བྱེད། སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལེན་དུས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ལ་
 འགོ་དགོས་པ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲེལ་ཆེ་བ་རེད། ལྷ་
 མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འགོ་དགོས་པ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷ་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པ་འདི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ལྷ་བྱུར་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
 པར་གོ་བ་སྤྱངས་ཆོག དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་རིང་གི་ཆོས་ཁྲིད་དེ་ཙམ་བྱེད།
 ཉེ་བའི་ཉི་མ་ཁ་གསལ་གྱི་ཡར་སྟོན་ལ་གནས་འདིར་ས་ཆ་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་
 རྒྱ་འཛོམས་ས་ནས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་།
 དབང་ཁྲིད་བསྐྱུགས་མའི་ཆོས་སྒྲིབས་པ་ཡིན། དེར་མཐུད་ནས་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་དང་
 བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཞབས་རིམ། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུ་ལས་གཞན་
 ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིའི་བྱུང་པའི་སྤྱི་ཆོ་ཞབས་པད་བརྟན།
 ཐུགས་བཞེད་གོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་ཆེད་སེམས་བསྐྱེད་འབུམ་མཆོད་ཆེན་མོ་ཐངས་བཅུ་བ་

ཆོགས་མ་ཐག་རེད། ཐེངས་འདིར་མདོ་ཁམས་ཉི་མ་ཤར་ལྷེ་ལྷོ་གས་འདི་ན། ལོ་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་མཐོང་བར་དཀོན་པའི་རབ་སྤྲུགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་པའི་སྤྱེ་ཞལ་གྲངས་
 སྤྱིང་ཐུག་མང་པོ། བྱི་ཁར་ལོངས་དང་མི་ལོངས་ཀི་ཚོད་འཛོག་བྱེད་སའི་ཆོས་
 འཆོགས་ཆེན་མོ། ཟླ་ཕྱེད་ཅུ་ཀྱི་རིང་ལ་ཆོགས་པ་ཡིན་ན། འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་
 ས་འདིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་མ་བོས་མགོན་དུ་ཁྱུག་པ་རེད། ཡིན་པ་ལྟར་དུ་
 འབྲོག་རུ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྤྱེ་སྤྱིང་དང་དོན་མཚུངས་པ། གུར་བཞུགས་སྐར། ན་
 བཟའ་བཞུགས་གདན་སོགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་དང་ནི། འོ་ཞོ་མར་གསུམ་ཀྱི་གསོལ་བ་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པའི་བསྐྱེན་བཀུར་ཞབས་ཏོག་ཁྱུག་ཏེ། བསོད་ནམས་བསགས་ནས་སྤྱེ་
 འདིར་གཏོགས་པའི་སྒྲ་ལྷ་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་ཚང་མས་སྤྱི་གཅིག་གི་སྤྱིང་ལ་བབས་
 པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཞུའི་ལས་ཀ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ད་རང་གི་སྤྱིར་དོན་རྒྱུད་བར་བབས་རུང་
 རུས་པ་དེ་འབྲེལ་བྱུང་ཐུབ་རྒྱུ་མ་རེད་བསམ་རྒྱུའི་ཚད་ལ་བསྒྲུལ་བ་ལ། དས་དེ་རིང་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་ས་འདི་ནས་བསྤྲུགས་བཟོད་བྱས་པ་ཡིན། གནའ་འབྲོག་རུ་ཤོག་
 ཆེན་བཙུན་ཤོག་རྒྱུད་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ཟེར་བ་རེད། གྲུབ་དབང་སྐྱེ་ཕྱིང་གོང་མ་
 རིམ་བྱོན་ཀྱི་བསྐྱེན་སྤྱིད་དབུ་འཕང་དགུང་ལས་མཐོ་དུས་དེ་འབྲེལ་ཡིན་མོད། མདད་དོ་
 ཆོགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། གནའ་ལྷ་བ་ཉལ་ལུལ་ན་མདད་དོ་ཆོགས་ཤེ་ལུ་རྒྱུད་
 ཉལ་ནི་མ་རེད། །སྤྱིར་འཛོམས་སྤྱིང་གི་གནས་སྤྱངས་འགྱུར། སྤོས་བོད་ཁུལ་
 བསྐྱེན་སྤྱིད་ཆགས་འཛིག་ཆེ་བའི་གནས་རྒྱལ་ཀྱི་འོག་ནས་ས་ཆ་གདན་ས་འདི་ཆོར་ཡང་
 དགོས་ཡར་ལྷག་གིས་ཉམ་ཉེས་བྱུང་སྤྱིང་ས་ཡིན། ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
 ན་གཅིག་སྤྱིར་བྱུང་དམ་པ་གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལུགས། གཉིས་བསྐྱེན་པ་སྤྱི་དོན་
 དུ་གཤེགས་པའི་སྤྱི་རབས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་སེམས་པ་གཅིག་མཐུན་ལ་

འགྱུར་བ་མེད་པ། གསུམ་དེ་ཡོད་དོན་གྱི་བདག་པོ་མཁན་སྐུལ་སྦྱོར་ཆེན་དམ་པའི་
 ཚུལ་དགུའི་སྐྱེ་ཡོན་ཅན་རྣམ་པས་གཙོས་བྱས་པའི་གཞིན་ལུ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་དཔུང་སྡེ་
 འཆར་ལོངས་ཡོང་བཞིན་པ་ལ་བསྟེན་ནས། དེ་ཡོད་སྡེ་ཤོག་ཆོ་བ་བརྩུ་གསུམ།
 མོ་དུད་སྟོང་རུ་གཉིས་ཅོམ་པོས་སྒོ་སེམས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་བྲིལ་བའི་སྟོབས་
 གྱིས་འབྲ་འབྲའི་ནང་ནས་མི་འབྲའི་དོན་གྱི་བསྟན་པའི་སྟོག་ཚུགས། སྡེ་ཡུལ་བའི་
 མངའ་ཐང་བསོད་ནམས་ཇེ་དར་ལ་འགྲོ་བཞིན་པ་རང་གཞན་གཉིས་གྱིས་མཐོང་བ་མངོན་
 འགྱུར་ཡིན་ན། འདི་དང་འདི་བཞིན་དེ་རུང་སུ་མཐུད་པས་མི་ཆོད། མྱི་རེ་རེ་བཞིན་
 སེམས་རྒྱུད་གཞན་པན་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཐོག་ནས། བསམ་སྦྱོད་བཟང་
 བོའི་དཔེར་སྟོན་གྱི་མིག་སྟོན་བཟང་པོ་ཞིག་གི་སྡེ་བྲིད་ཀྱི་རུས་པ་འདོན་དགོས་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་མི་སྡེ་ཆོང་མས་ཀྱང་དཔེ་དང་གྱི་ཆོས་གལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྟོ་སྟོ་
 གསར་བཞིག་སྦྱངས་ནས། ལུ་དོག་ཁོག་རྒྱུད་གི་རང་འདོད་དན་ཞེན་གྱི་ཁོངས་ནས་མི་
 འདོད་སྡེ་དགུ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་འཛིག་ཏེན་བསྐྱུར་བཀོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཁ་ཇེ་རུས་སྟོབས་སུ་ལ་
 ཡང་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་བཟང་བོའི་ལམ་ལ་འཛིག་པ་རང་ལག་ཡིན་པས་རང་
 སེམས་དན་སྟོན་གྱི་མཆོང་དེ་ཡུད་ནས་ལ་རབས་བཟང་པོའི་བསམ་སྦྱོད་གསར་བས་དེའི་
 ས་དེ་བཟུང་བཞག་ན། རང་བདེ་བས་མི་ཆོད་བྲིམ་བཟའ་ཆོང་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཁོར་ཡུག་གི་གཉེན་ཉེ་བྲིམ་མཆོས་བདེ་བ་ནས་རྒྱ་བསྐྱེད་དུ་སོང་ན། དེ་
 བས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འབྲུང་རྩ་ཡང་བསྐྱུན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད།
 དེ་མི་འདོད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་མྱི་རང་གི་བསམ་སྦྱོད་ཡང་མ་དག་པའི་ཁོངས་ནས་
 རྒྱུད་བ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱངས་ལ་བུད་དུས། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་གཞི་རྩ་ཡང་མྱི་རང་གིས་
 བསྐྱུན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་རེད། ནང་བརྩུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་

བསམ་སྦྱོང་ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་ཕྱི་སྦོང་ནང་བཅུད་ཀྱི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གཞི་ནས་ཟད་པ་ཡིན་པས་ན། གང་ན་བསམ་སྦྱོང་བཟང་པོ་ཅན་
ཀྱི་སྤྱི་མང་ན་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་བསགས་སྟོབས་ཆེས་དེར་ཕྱི་སྦོང་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡང་
རང་ལྷགས་ཀྱིས་སོས་ནས་དག་ཞིང་མིན་རུང་དག་འབྱར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཡུལ་ཁ་རིག་པ་
རེད། མདོར་ན་འདིར་ཡོད་ཚང་མས་མ་འོངས་བདེ་ཞིང་སྦྱོང་པའི་འབྱུང་ཆ་སེམས་ཀྱི་
ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་དེ་ནང་རང་གི་སེམས་ལས་རྙེད་ཐབས་ཀྱིས་
ཟེར་བ་འདི། རང་གཞན་འཕྲལ་ཡུན་ཀྱི་བདེ་ཐབས་འཛོམས་སྤྱིང་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་རུང་
མི་རྙེད་རྒྱུ་དེ་རིན་མེད་དུ་རང་རྒྱུད་ནས་རྙེད་ཐུབ་པ་རེད་ཟེར་བའི་གྲོས་མགོ་འདོན་པ་དང་
བཅས་ཏེ། འདིའི་མཚམས་ནས་མཁྱུར་དབྱུངས་གིག་འཐེན་ནས་དེ་རིང་གི་ཆོས་
མཚམས་འཛོགས། །

ད་ལོ་མཁྱུར་དབྱུངས་འཐེན་རྒྱུ་འདི་ཕྱི་སོང་ཆོས་གྲུ་དང་དགོན་ཀྱི་མཁན་སྤྱུལ་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ། བསྐྱབ་བཅུན་སྡེ་སྦོང་འཛིན་པ་གང་སུ་ཡིན་རུང་བ་གཉིས་
རེས་མཁྱུར་དབྱུངས་འཐེན་རྒྱུ་ལྟས་པ་རེད། དེ་རིང་སུས་འཐེན་རྒྱུའི་ཐུགས་ཁུར་
མཛོད་ཡོད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཁྱུར་དབྱུངས་འཐེན་རྒྱུ་ཡིན། རྩོགས་ཆེན་མཁན་པོ་རང་རིག་
ནས་ཞབས་དཀར་བའི་སྤྱུལ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱི་བུ་མང་བོ་ཞིག་ལ་ཞལ་གདམས་ཀྱི་མཁྱུར་དབྱུངས་རྒྱུ་འདི་ལྟར་བསྐྱུལ་ཏོ།

རྩི་ཆ་བའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩི་འཆང་།།
སྦྱང་སྦྱི་གཙུག་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས།།
གནས་འདིར་ཆོགས་སྤྱུལ་ལྷན་པོ་མོ་ཡི།།
སྤྱོ་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱིན་ཀྱིས་རྙེད་པས།།
ང་རྒྱལ་ཁམས་འགྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས།།

གདངས་སྒྲོན་མེས་སྤྱོད་དབང་ས་འདི་ལྟར་འཐེན།
ངའི་ཕན་པའི་སྤྱོད་གཏམ་འདི་ཉིད་ལ།
སྒྲོན་ལྟན་ཞེས་གསེན་དང་སྤྱོད་ལྟན་ཀུན།
ཉེན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་སྤྱོད་པར་དགའ།
སྤྱོད་ཡང་ཡང་ཐོབ་པའི་དཔེ་མ་མཆིས།
དུས་ད་རེས་ལན་གཅིག་ཐོབ་དུས་འདིར།
ཆོས་སྤྱོད་ལོག་མ་བྱེད་སྤྱོད་ལྟན་ཀུན།
དཔེ་གསེད་སར་འབྱིད་པའི་བཤའ་ལུག་བཞིན།
ཉིན་རེ་རེ་སོང་གིན་འཆི་ལ་ཉེ།
དེ་ལྟར་རིང་སྤྱོད་པའི་གདངས་མ་མཆིས།
ཆོ་མི་རྟག་སེམས་ཞིག་སྤྱོད་ལྟན་ཀུན།
ཞོར་མི་རྟག་སྤྱོད་ཞེས་ཐེག་པ་འདྲ།
ལྟར་རིང་བོར་མི་རྟག་སྤྱོད་དུ་འཛད།
སེམས་ཆགས་ཞེན་སེར་སྤྱོད་མ་ཆེ་བར།
ཀུན་ཆོས་སྤྱོད་ས་ཐོབ་དང་སྤྱོད་ལྟན་ཀུན།
བྱུང་བཟའ་ཆོང་ཆོང་འདུས་མགོན་པོ་འདྲ།
ལྟར་རིང་བོར་མི་སྤྱོད་སོ་སོར་བྱེས།
ཆོས་སྤྱོད་ལྟན་ལྟན་ལྟན་དུ་འགོ།
ད་མཐུན་པར་འགོགས་ཤིག་སྤྱོད་ལྟན་ཀུན།
དག་ཆོར་བས་སྤྱོད་མའི་པ་མ་ཡིན།

ཆོ་འདི་རུ་སྐྱོང་ཤེས་འདོད་ན་ཡང་།
ཡུན་རིང་བོར་མི་སྤྲོད་ཁོ་ཡང་འཆི།
སེམས་ཞེ་སྤང་མ་བྱེད་སྐལ་ལྷན་ཀུན།
ཆོ་བྱི་མའི་ཡུལ་ལ་འགོ་བའི་ཆོ།
མར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ།
རང་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་བཟོད་པར་དགའ།
ལས་མི་དག་སྤོངས་ཤིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན།
ཡར་མཐོ་རིས་ཐར་བའི་གནས་མཆོག་འདིར།
བགྲོད་ལུས་ན་གཏན་དུ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད།
དེ་བགྲོད་པའི་ཐབས་མཆོག་ལྷ་ཆོས་ཡིན།
ཆོས་དག་བ་སྐྱབས་ཤིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན།
སྐྱབས་བསྐྱེད་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་ལ།
དུས་ནངས་ལུབ་ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་བྱིས།
སེམས་བཟང་ན་ཅི་བྱེད་ཆོས་སུ་འགོ།
ཡར་སེམས་བསྐྱེད་མཛོད་ཅིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན།
ཆོགས་རྩོགས་ཤིང་སྤྱིབ་པ་ཀུན་སྤོངས་པའི།
ཐབས་མཆོག་ཡིག་བརྒྱ་ནན་ཏན་བྱིས།
རྩི་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་ལ།
རང་གསོལ་བ་ཐོབས་དང་སྐལ་ལྷན་ཀུན།
བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐལ་མཆོག།

ལྷ་འཕགས་པ་སྐུན་རམ་གཟིགས་དབང་སྒྲོལ་མ།

ཆོས་ཀྱི་གྲི་སྒྲིང་པོ་མ་ཆི་ཡིན།།

དུས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱོངས་ཤིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན་།།

བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ན།

དེའི་ཆེ་བ་ཨོ་ཁུ་པར་ཡིན།།

ལྷ་གཞན་ལས་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལས་ལྟུང་།

དེ་གསེལ་བ་ཐོབས་ཅིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན་།།

དུས་སྟིགས་མའི་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ལྷུང་།།

ནོར་དབྱ་འདྲེ་འབོད་པའི་གཡམ་མེ་ཡིན།།

གཞན་ནོར་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མ་ཆེ་བར།།

སེམས་ཚུལ་ཤེས་བསྟན་ཞིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན་།།

མི་སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དེ།།

ད་དུས་ཀྱི་དབང་གི་དཀར་མོ་གཤམ།

གྲོགས་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་ལ་མ་རྟོག་པར།

ཀུན་གོང་དུ་བཀུར་ཅིག་སྐལ་ལྷན་ཀུན་།།

རང་དམན་ས་བྱུངས་ལ་དགོ་སྒྲོལ་གྱིས།།

དགོ་གང་བྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛུག་དེ་ལ།།

བསྡོམས་ལམ་རང་གིས་གང་ཤེས་བྱེད་ས།

དག་འཛིན་མེད་འཕེལ་ལོ་སྐལ་ལྷན་གུན།།

གྲུ་འདི་ཉིད་སྒྲངས་པའི་དགོ་བའི་མཐུས།།

མ་འགོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པར་ཤོག།
ཡུལ་འདི་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཡོངས་བྱབས་ཤིང་།།
བཀྲ་ཤིས་པས་ས་གསུམ་བྱབ་སྤྱར་ཅིག།

ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་བྲིད།

དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས། ཡུན་སྤང་ཆོ་ཡི་བྱེད་ཙམ་གཏི་མུག་
གཉིད། བྱེད་ཀྱང་སུམ་གཉིས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་སྟེ། སུམ་ཆ་གཅིག་ལ་བར་
ཆད་རྒྱུ་དབང་མང་། །དེ་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་སྟོན་ཁོའི་སྤྱིན་ལྟར་གཡོ། །ལང་ཆོ་ལྷན་
པའི་ལུས་སྟོག་སྤྱར་དུ་འཛིག། །དེ་ཕྱིར་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་གཅེས། །ཞེས་
གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ལོ་རྒྱུན་གཞོན་དར་མ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
སུའི་ཆོ་རིང་ཤེས་ནི་མ་རེད་དེ། ད་ལོ་རྩྱུང་འབྲེ་ཆོས་ཆོ་ཡི་རིང་ཆགས་བྱེད་དུས།
ད་རང་རེའི་ནང་གི་ཕོ་མོ་གང་ཡིན་རུང་ན་ཆོད་དར་མ་ལོ་གངས་སུམ་ཅུ་ཅན་ཞིག་ལ་ཆ་
བཞག་ན། ལོ་གངས་སུམ་ཅུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དེ་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་ལོ་གངས་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པའི་
བར་དུ་བརྟན་འགོ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། ད་རུང་སྤྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་འདུག་ལོང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཡུན་སྤང་སྤང་ཞིག་མ་རེད་རིང་པོ་ཞིག་རེད། སྤྱིད་ལོང་སྤྱག་ལོང་གཉིས་ཀ་
ཡོད་ཀྱི་བསམ་ཆུ་ཞིག་ཡིན་རུང་། དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་ལུགས་ལྟར་
ན། སྤྱི་ཆོ་བྱེད་ཀ་མལ་སའི་ནང་ནས་དྲན་མེད་ནག་ཐོམ་མེའི་ངང་ཟད་འགོ་བ་རེད་
གསུངས་དུས་ཆོ་བྱེད་མལ་ས་ནས་ནག་ཐོམ་མེར་གཉིད་ནས་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མ་གོ་བར་
ཟད་སོང་བ་ཡུད་ལུལ་ན། ད་རུང་ལྷ་བཅུའི་ནང་གི་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་གཡོད་ནའང་།
ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་གཡོད་པ་དེའི་སུམ་གཉིས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་དབང་ལ་ཤོར་འགོ་གསུངས་

དུས། རྒྱུ་གཤམ་འདྲེ་འཛིན་ངང་ནས་གར་སོང་འདྲིར་སོང་མི་གོ་བར་བཟད་འགོ་
 གསུངས་པ་རེད། བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ལུ་ཅ་བཞི་རེད། ལེ་ཉི་ལུ་ཅ་ལྔ་ཚོ་གསུམ་ལ་
 འཕངས་ན་དེ་རེ་ལ་ལོ་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་རེ་ཡིན་ན། དེའི་སུམ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་
 གཉིས་བཅུ་དྲུག་ལྷག་ཅིག་རྒྱུ་གཤམ་འདྲེ་འཛིན་ནང་ལ་བུད་སོང་བ་རེད། དེའི་ལུ་པ་
 ན་སུམ་ཆ་གཅིག་རྒྱུ་བ་ལུས་རྒྱ་བོ་དེ་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་རེད། ལོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡུན་ཉུང་
 ཉུང་ངོ་མཞིག་མ་རེད་དེ། ད་ལོ་བརྒྱད་བོ་དེ་བར་ཆད་རྒྱུན་གྱིས་དབང་དུ་མ་བསམས་ས་
 ནས་འགོ་རྒྱུ་མང་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ད་ང་རང་ཆོའི་གནས་སྐྱེད་ས་ངོ་མའི་དབང་
 དུ་བཏང་ན་ལོ་རེའི་ནང་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནའང་། རང་དང་ཁྱིམ་མི། དེ་མིན་
 གཉེན་ཉེ་དགའ་མཛའ་གཅིག་ལ་མིན་རུང་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལ། ན་རྒྱ་ཚ་རྒྱ་གྲོང་གོད་ཁ་
 དག་གྲོད་ཁ་མཆུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ངན་སྒྲ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་མང་བ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་
 ངོ་མའི་ལུས་ཐོག་ལ་མ་ཡོང་ནའང་། རང་གི་ལུས་ཐོག་ཏུ་འོང་བ་དང་བྱུང་མེད་པའི་
 མི་འདོད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བདེ་བདེ་ཞིག་མིག་གིས་རིག་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཉུང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 ད་རུང་དེའི་མི་ཚད་པར་ཁྱིམ་ཞིག་བཟུང་ཕྱེ་ཞིག་བུས་ན། ཁྱིམ་བཟུང་བའི་ཁ་གསོ་
 རྒྱུ་འགོ་བ། ཟས་གོས་ཉེར་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལ་དཀའ་ལས་ཤིག་མ་བརྒྱབ་པར་འབད་
 མེད་ལྷན་གྲུབ་ཅིག་གང་ནས་བབས་ཡོང་། དེ་རིང་ཁ་སང་གི་དུས་ལ་ཡང་སྒོས་
 དགོས་རྒྱུ་མང་བ་རེད། ཚོག་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱི་ཞིག་གི་འདོད་ཁ་གང་རྒྱུ་མ་དགོས་
 ལུ་ལ་ན་ལུས་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེས་ཕྱིར་ན། འཛིག་རྟེན་འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་
 འདྲེ་བྱེད་སྒྲ་ཚོགས་བདེ་སྤྱག་ལས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་སྟོན་ཁའི་སྟོན་ལྟར་དུ་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་
 བཏན་པ་མིན་པར་གཤམ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ད་ལྟ་སྐབས་ཅིག་
 ལ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་རྟེན་ག་དར་བྲག་སྒོམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་རུང་། དེ་ལ་ཡིད་རྟོན་

དང་སྒྲོ་གཏང་མེད་པར་སྐྱར་དུ་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་རེད། སུ་ཡིན་རུང་ཡུན་
རིང་འདུག་པའི་འདད་རྒྱུ་དང་ཆོད་རྩིས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ཏག་ཏག་ཡིན་པས་ཁ་ཡི་
ཐེབས་མི་ཐེབས་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། མདོར་ན་གི་ཆས་གིག་གྲ་སྒྲིག་གྱིས་
གསུངས་གི་ཡོད་པ་རེད། གི་ཆས་གྲ་སྒྲིག་གི་དུས་ཡུན་ཐོག་མེད་པའི་ན་དེར་
འབད་བརྩོན་གྱིས། དེ་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་དེ་གི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་རེད་
གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེས། ད་དུང་དེའི་འཕྲོར་ཟས་ནོར་གྲོ་ཟན་
གཅིག་དང་འགྲོགས་དབང་མེད། །མར་གྱི་དགྱིལ་ནས་སྐྱ་བཏོན་བཞིན་དུ་
འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་གངས་ཅན་བོད་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཀའ་
རིན་ཆེ་བ་རེད། སློས་སུང་རང་ཆོག་སངས་ཆེན་སྲུང་བའི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྤྱེས་པ་
ཞིག་ལ་རྒྱལ་བ་དངོས་བྱོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་པད་འབྱུང་ལས་དད་ཅིག་སུ་
ཡོད། དེས་གསུངས་པ་ལ་ཐུགས་ཅིའི་མི་དག་ ཡིད་ཅི་ལ་མི་ཆེས་ཏེ། ད་གི་
བའི་ཉི་མ་ཐོག་ལ་ཐོན་པ་ཞིག་ཆོས་བཞག་དུས། ཟ་རྒྱུའི་ཟས་དང་འཆོག་རྒྱུའི་རྒྱ།
གདགས་བྱའི་རྒྱ་གོས་ཡོ་བྱད་མ་དགོས། ཐན་ལམ་ཆས་གོ་ཁ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་བྱེར་
དབང་མེད་པས་མི་ཆོད་བྱིས་བཟའ་བ་གང་གཅེས་གང་དམར་དེ་དག་ཤུལ་ལ་བཞག་
ནས། གི་གསོན་གཉིས་ཀས་ཕར་བལྟ་རྒྱུར་བལྟ་བྱེད་ཞོར་སྒྲོ་བས་སྤྱག་གི་མཆི་མ་ཐར་
ཐར་དུད་ནས། ཐན་རང་ལུས་ཡང་ཤུལ་ལ་བཞག་སྟེ་མར་གྱི་ནང་ནས་སྐྱ་བཏོན་པ་
ལྟར་འགྲོ་དུས། ཆོས་དགེ་བའི་འགྲོ་རྟེན་འདི་ཡོད་ཐལ་བས་མ་རྒྱ་ཞིག་རང་ལ་མེད་པ་
ཡིན་ན། དེ་དུས་གི་བར་དོ་བཟུང་བའི་འཛིགས་སྒྲག་ཅན་གྱི་འཕྲང་ནང་ལ་ཐོན་དུས།
ཡང་བའི་གཡང་ས་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། འཛིགས་པའི་སྐྱ་བཞི་ཡོད་པ་རེད། མ་
དེས་པའི་རྟགས་རྒྱག་ཆོ་ཐོན་ཡོད་དུས་གདོང་ལེན་ཅི་ཞིག་གིས་བྱེད་འདད་ཡོད། སྤྱིར་

བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་མེད་གནས་མེད་བྱ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱོད་པ་འདྲ་བ་རྟེན་ས་འབྲི་ས་
མེད་པ། སྤྱོད་ཆད་དེ། འཛིགས་ཡེར་དེ། གང་ལ་སོང་ན་འདྲ་སྤྱོད་ས་ཐམས་ཅད་
ལུན་ནག་གི་སྤྱང་བ་ཅན་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། བྱད་པར་དུ་ཡང་བའི་གཡང་ས་
གསུམ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་གསུམ་ལས་གྱུར་བའི་སྤྱོད་ཆད་དེ་བ།
ནག་ངམ་མེ་བ། དམར་ཟིང་དེ་བ་སོགས་འཛིགས་སྤྱོད་གི་སྤྱང་བ་ཤར། འཛིགས་
པའི་སྤྱོད་བཞི་དང་མ་དེས་པའི་རྟགས་དྲུག་ཤར་ཡོང་དུས། རྩ་ཆེན་པོའི་རྩ་སྤྱོད་དྲུག་ཏུ་
འབྱུགས། ཐོག་སེར་བ་སྤྱོད་དམར་དང་འབྱུག་སྤྱོད་གནས་ས་གང་བའི་སྤྱང་བ།
ཁ་ཆར་བུ་ཡུག་འཛུབ། རྩང་དམར་དྲུག་པོ་གཡུག་མཚོན་ཆ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་
ཐར་བའི་སྤྱང་བ། གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་དང་གཤེད་མ་མཚོན་ཆ་ཅན་གྱིས་
བདས་ཡོང་བའི་སྤྱང་བ་ཤར། དེ་དུས་ལས་ཀྱི་བུ་རྩང་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ཟེར་བའི་
མཉམ་པར་འགྲོགས་པའི་ལྷ་བདུད་གཉིས་ཀས་ལས་ཀྱི་རྩེ་དཀར་ནག་གི་རྩིས་གངས་
བགང་། གཤིན་རྩིས་པོའི་མདུན་ནས་ལས་ཀྱི་མེ་ཡོང་སྤྱོད་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་
ཤར་བ་བསྟན་ཡོང་བའི་སྤྱང་བ་ཤར་དུས། ང་ཚོས་བར་དོའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་དེ་བས་སྤྱོད་
ན་ཡི་དྲུགས་དང་ཉམ་དེ་བས་དམའ་ན་སྤྱོད་སོང་ཟེར་བ་ཅན་པོ་དེ་དུས་ངོ་མ་ཉམ་ཐག་ཡིན་
ནི་རེད། དེ་དབང་མེད་བར་དོའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་མི་རྩེད། གཤམ་ན་གཤམ་
ཁུང་མི་ལོན་ནི་རེད། ངོ་ཤེས་ས་གཤིན་རྩིས་ལས་མཁན་མ་གཏོགས་རིག་རྩུ་མེད་
པས། སྤྱོད་ས་དང་རེ་ས་མགོན་དང་དཔུང་གཉིན་འབོད་ཡོང་ས་ཞིག་མེད་སའི་ཐོག་ལ་
ཐོན་དུས། ད་གསོན་གང་ང་ཁམས་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་སྤྱོད་པ་བསགས་པས་མི་ཆོད་པའི་ཆོ་
རབས་སྤོན་མ་ནས་སྤྱོད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་
འགྱུར་ཅན་ཅི་འདྲ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་དང་ཆོང་མས་གཅིག་མཉན་དུས། གཤིན་

རྗེ་འཇམ་དཔལ་འཕྲུལ་བའི་ལས་མཁན་སྟག་གཟིག་དོམ་བྲེད་ལ་སོགས་པའི་མགོ་བརྒྱན་སྒྲུབ་
ཆོག་ཅན་ཏག་ཏག་གིས་རྒྱུ་སོད་གཉིས་ཀྱི་ཀི་སྒྲུབ་ཏུ་དེར་དང་བཅས་ཏེ། ཆ་གང་
དཔལ་བའི་སྟག་བསྐྱེད་པ་གང་རྒྱུ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་དེད་སོང་དུས་སྒྲུབས་རེས་
དམ་པའི་ཆོས་ལས་མེད། དེ་དུས་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་མིའི་དགེ་བའི་ར་མདའ་ལྟ་མེད་
སྒྲུབས་ཆེན་དོམ་ཐོག་ཐོག་ལ་ཞོག་ནི་ཞིག་མངགས་ཡོད་ན། རྒྱ་བའི་བཞུར་ཁ་བསྐྱེད་
བ་དང་འདྲ་བར་ལས་ངན་པ་བསགས་རུང་དགེ་ཅ་སྒྲུབས་ཆེན་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡོད་རྒྱ་
རེད། རེད་དེ་རང་དབང་རང་ལག་ལ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་རང་དོམས་སྒྲོན་བསགས་
བྱས་པ་ཞིག་མེད་དུས། དེ་དུས་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་མིས་དགེ་བའི་ར་མདའ་ཞིག་
མངགས་ཡོད་བར་རེ་དུས་རུང་བྱེད་དཀའ་བ་རེད། ཤི་གསོན་བསམ་པ་ཁ་ཁ་བདུན་
རེའི་རྒྱབ་ནས་གསོན་པོས་རང་གི་འདུག་ཆས་ཀྱི་ལུགས་ཆེ་རུ་སོང་དུས་རྗེས་ནས་དགེ་ཅ་
པན་ཐོགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་སྒྲུག་བྱས་ཀྱང་དཀའ་བ་རེད། ཐོ་རང་ལ་མེད་པའི་
རྒྱབ་སོ་ནས་གོགས་རིལ་མ་མགོ་ཡིས་སྒྲོབ་ཡོད་བསམ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ཐོ་བྲམ་
པས་བྲམ་པ་བསྐྱེད་དུས་བགད་ཀྱིན་བགད་ཀྱིན། མོ་བྲམ་པས་བྲམ་པ་བསྐྱེད་དུས་དུ་
བཞིན་དུ་བཞིན་ཟེར་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་རེད་བདེན་མཐའ་དེ་འདྲ་ཏྟག་ནི་མ་རེད། ཐོ་རང་
ལ་ཨོ་ཡོད་དེ་དུས་རེད། དེ་དུས་མེད་དུས་མེད་པ་རེད། གསོན་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་
མདོན་མཐའི་འབྱེར་བ་ཆེ་ཆད་རྒྱུ་མིན་ཞིག་ཡོད་བྱིས་བཟའ་ཆད་ཁ་རུག་འཛོམས།
འདི་ལྟ་བུའི་ཆོད་མ་པའི་ཆོས་ལ་འབད་པ་བྱས་ནས་རང་མགོ་རང་གིས་ཐོན་པ་ཞིག་གྱིས་
མ་གཏོགས། འཕོ་འདེབས་སྒྲུབ་པ་གདན་འདྲེན་ཞུས་རུང་ང་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་མ་སྒྱི་མགོ་མ་
དགོས་རང་མགོ་ཐོན་པའི་གདེངས་ཆད་དེ་འདྲ་མེད་པ་ཅན་པོས་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་
གསོལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་རེ་དང་གཟུངས་སྟགས་བཟུང་མོ་རེ་སྒྲོག་རྒྱ། འཕོ་བའི་

དམིགས་རིམ་རེ་འདོན་ཁྲུལ་ལོས་བྱེད་དང་མོད། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མ་
 ཐོབ་ན་མི་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་འདེབས་སྲུ་མ་བྱེད་གསུངས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ཡོང་ན། ཕན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དཀའ་བ་ཨེ་ཡིན་ཅི་ཤེས་བསམ། ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཨེ་ཡོད་
 མི་ཡོད་དེ་མ་ཐག་ཚུར་སླེབས་ཏེ་བལྟ་ཆོག་པ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་མི་ཤེས་པ། དེ་བས་ན་
 སང་ཉིན་ཙམ་ཡང་མི་འཆིའི་གདེངས་ནི་མེད། ཏྲག་ཏུ་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པ་བདུད་གྱིས་
 བསྐྱུས། །གཤིན་མེད་པོ་ཉ་བྱུང་ན་སྲུལ་རེ། །སྤྱགས་མེས་གཟིགས་ཤིག་རྒྱ་གཡལ་
 སྤྱིང་པ་མ་བྱེན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་ཆོའི་རྒྱུན་འདོན་རེད། ཡིན་ཡང་སང་
 ཉིན་དམིགས་ཤི། མི་ཤི་སེམས་ཐག་ཡིན། དེ་རིང་ན་མེད་པས་སང་ཉིན་ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་
 ཡོད་བསམ་ཁྲུལ་བྱེད་མོད། རེད་ད། སང་ཉིན་ལ་ཟད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 སང་ཉིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སང་ཉིན་ཡོད་རྒྱུ་མང་དུས། སང་ཉིན་ཐག་ཉི་རེད་བསམ་ས་ནས།
 སང་ཉིན་ཞིག་ཆོས་ལོངས་མ་བྱུང་གོང་གི་བ་སྤྱོན་ལ་ཐོན་རྒྱུ་དེས་པ་ཙན་ཡིན། དེའི་
 སང་ཉིན་དེ་ནམ་གྱི་སང་ཉིན་ཡིན་སྲུས་ཤེས། དེ་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་འགོ་དགོས་པ་
 ཐོད་པའི་ཐིག་ཚད་ཡིན་དུས། འགོ་ཆས་སྤྱོན་ལ་བྱས་ནས་ག་སྤྱིག་ཆར་ན་དགའ་
 དགའ་རེད། དུས་ཚོད་ལྷག་མོ་ཡོད་ན་སེམས་བདེ་བའི་ཐོག་ནས། དགའ་དགའ་
 སྤྱིད་སྤྱིད་བྱས་ནས་བདེ་བདེ་འདུག་ཆོག་ མི་དགོས་ཉིན་པར་ཆོགས་ཚུད་བྱས་ན་
 དགོས་པའི་ཉིན་པར་ཤར་སེ་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར་རེད། དཀའ་ལས་སྤྱོན་ལ་བརྒྱབ་ནས་
 སྤྱིད་པོ་གཞུག་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་འདང་རྒྱག་ཙན་གྱི་ལས་ལུགས་ཡིན་རེད། དེ་འཛིག་
 ཏེན་གྱི་བྱ་བའི་ཐད་ནས་ཚོད་ཐོག་ལ་འཛིག་སྤྱབ་དགོས་མ་གཏོགས། མི་ཆོ་རིང་བའི་
 དབང་དུ་ཆོད་ཤིང་བཞག་ཆེན་ས་འདུག་ཆས་ཏྲག་ཏྲག་བྱས་པའི་ཆོ་འདུག་ལོངས་མ་སྤྱོར་
 བ་ཕལ་ཆེ་བ་རེད། བྱིས་བཟའ་ཆོང་གང་བའི་སྲུ་སྤྱོན་ལ་སོང་། སྲུ་རྒྱུས་ལ་ལྷག་

ནའང་། རང་རང་རང་མགོ་ཐོན་པའི་ཆོས་རེ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག དེས་མི་ཆོད་
གཉིན་ཉི་ཤེར་ངོ་ཤེས་བཟང་ས་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱག་པོ་འོང་རྒྱུ་མ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་
ན། དེ་དཀོན་འཛིན་རྟེན་མའི་སྤྱེས་བུ་རུང་དུ་འགྲོ་ཅན་གཞན་པའི་གྱི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་
མེད་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བདེ་སེམས་བདེ་ཡིན་ཆགས་རེད་མོད། དེས་ན་ཆོས་སྐྱབ་པ་འང་
སང་ཉིན་གྱི་སྤོན་ལ་སྐྱབ་རྒྱུ་དེ་མགྱོགས་དགོས་པ་རེད། དུས་ད་ལྟ་སྐྱབ་དགོས་པ་
རེད། ཆོས་ད་ལྟར་བསྐྱབ་ན་སང་ཉིན་གྱི་སྤོན་ལ་ཆོས་འབྲུབ་ཐུབ་སོང་བ་རེད།
སང་ཉིན་གྱི་སྤོན་གང་རེད་ཅེན། དེ་རིང་རེད། དེ་ཡང་དེ་རིང་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་དོ་ཡོད་
པ་རེད། སྤྱི་དོ་ལས་ཀ་སྤྱི་དོར་མ་འཛིན་པར་ད་ལྟ་བསྐྱད་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཐོག་
ལང་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཐོག་བྱ་བ་གཞན་བཏང་ནས་ཆོས་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་
བྱིས་ན་གནས་པའི་བྱིས་པ་པོ་མེ་ཆོས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཆགས་མེད་དུ་ལས་དགོས་རྒྱུ་འི་
ལས་ཀ་བསྐྱར་བའམ་བྱིས་བསྐྱར་ནས་ག་ཤེད་ཞིག་ལ་བུད་འགྲོ་དགོས་ནི་མ་རེད། དེ་
ཡང་གནའ་སྤོན་མ་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་ཡོད་
དུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ལུས་ནས། ཁོ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་
བསྐྱུངས་ནས་ཁོམ་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འབྲུབ་ས་མ་རེད། མ་གཞི་བཤད་ན་
འདྲོད་ཡོན་སྤངས་ནས་ཆོས་སྐྱབ་ཐུབ་ས་མེད་ཀྱི་ལུས་དུས། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་
དེ་མི་སྤོན་གསུངས་པ་རེད། བྱིད་རྒྱལ་པོ་དོན་མང་བ་བྱ་བ་མང་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱུང་
རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གཞན་ལ་པན་པ་སྐྱབས་དང་དེ་ཆོས་ཡིན་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་བྱིས་པས་ལས་ཀ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་སྐྱབ་ཆོག་པ་རེད་ལ། ཆོས་སྐྱབ་དགོས་
པ་འང་རེད། ཆོས་སྐྱབ་དུས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྤྱིད་དང་ཁ་བྲལ་དགོས་པ་མ་རེད།
དཀའ་སྤྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དུས་ཆོས་རེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་མི་སྤྱོད་པའི་ལུགས་རེད།

ལུས་ཟེར་བ་དེ་མདོ་ལྟར་ན་ཐར་བར་བགྱོད་པའི་གྲུ་གཟེངས་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲུགས་ལྟར་
ན་གདན་གསུམ་ལྟ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འདི་ལ་དཀའ་སྤྲུག་
གཏད་ནས་གོ་ཆོད་པ་མ་རེད། དེ་ན་རྒྱ་ཡུང་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལོར་
རྩིས་བསལ་དང་སྤྱད་དང་བསྐྱབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་རྩལ་རྒྱུ་འཁྱེད་ཐེགས་པ་རེ་དང་བརྩེས་
ནས་དཀའ་སྤྲུག་བསྐྱབ་ནས་བསལ་གསུངས་པ་དེ། ལས་སྤྲོ་མེ་ཞིག་གིས་སྒྲོམ་སྤོངས་པ་མ་
རེད་མོད། སྤོངས་རུང་རྒྱ་ལོར་ཟང་ཟིང་གི་དགོ་བ་སྤྲུབ་པ་ནི་དགོ་བ་སྤྲུབ་ལུགས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཐ་མ་འདྲ་བོ་རེད། དེས་ན་དགོ་བ་སྤྲུབ་ལུགས་བཟང་ཤོས་གང་རེད་ཅེ་ན།
ཁར་སང་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་བསྤྲུབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེའི་འཕྲོ་ནས་ལུས་ངག་གིས་
བསྤྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ཟང་ཟིང་རྒྱ་ལོར་གྱིས་བསྤྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་
བསྤྲུབ་པ་ལ་སེམས་སྤོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྤོངས་ཀྱིས་སྒྲོ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤྲོས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛོད་
ནི་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཀྱིས་
རྒྱ་དགོ་བ་སྤྲུབ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྲུབ་ལུགས་མི་འདྲ་ཞེས་ཁ་སང་
སྤྲུབས་འགྲོའི་སྤྲུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དགོས་ཞེ་ན། སྒྲོ་དང་
པས་སྤྱེ་ནས་ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྤྲུབས་སུ་འགྲོ་བས་གཞི་བཟུང་བ་ཡིན་ན།
ལམ་དམན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོགས་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲུབས་སུ་སོང་། སྤྲུབས་གསུམ་སྤྱིན་དུ་འགྲོ་
བའི་དགོ་བ་སྤྲོན་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་
ཡོད་སོང་བ་རེད། དེའི་སྤྱིང་ལ་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན།
བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངས་པའམ་སངས་

རྒྱུ་རྒྱ་ཅན་པོའི་གྲུལ་ལ་ཐོན་སོང་ནི་རེད། སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པས་
སངས་རྒྱུ་གྱི་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བཞག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གཞན་དོན་ཡིན།
དེ་ལས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཛོད་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུ་པ་ཡིན། དེ་བས་ང་རང་ཆོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་སོང་དུས་དེའི་རིགས་གྱི་བྱ་བ་
གང་ཡིན་དེ་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད། རིགས་གྱི་བྱ་བ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་མཛོད་ཡོད་པ་
དེར་བསྐྱབ་ནས། རྒྱལ་བའི་སྲས་གྱི་མིང་ཞིག་ཐོགས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་
གྱི་སྦྱོང་པ་རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱངས་པ་རྒྱ་མཆོམཐར་ཕྱིན་པར་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་རེད།
གོང་དུ་བྱིས་བཟའ་ཆང་གང་བོད་གའ་ཉེ་ཤག་གསུམ་དང་བཅས་པ་གནས་སྐབས་ངན་
སོང་ལ་མི་འགོ་བའི་ཞེ་ཆོད་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་གྲོ་ཆས་རེ་འདད་ས་ཡོད་ཟེར་ནས་སྒོ་བདེ་
བདེ་བྱེད་མོད། ད་བལྟས་ཡོང་ན་སྒྲེན་འདད་བྱིས་པའི་བརྟེན་གཏམ་ཞིག་རེད། ཆོ་
འདིའི་པ་མ་དང་བུ་རྒྱུད་གཅེས་པ་ནང་བཞིན་ཆོ་སྒྲོན་མའི་པ་མ་བུ་རྒྱུད་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་
ཀྱང་གཅེས་དགོས། འདིའི་ནང་ན་པ་མ་གནའ་ནས་འགོ་ཆར་མཁན་མང་རྒྱུ་རེད།
དེའི་པ་མ་སྒྲ་བདེ་དང་སྒྲ་བདེ་མ་དེ་དག་གིས་མི་ལུས་རེ་སྦྱངས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
དེ་དག་གཞན་གྱི་བུ་རྒྱུད་དང་། ཡང་མིན་ན་གཞན་གྱི་པ་མ་རེད་ལོས་ཡོད།
འདས་ཟིན་པའི་ཨ་མ་མངོན་སུམ་བཞིན་རྩྱུར་ལ་ཐོན་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ནའང་ཤི་ནས་
ལུས་རྟེན་བརྩེ་ཆར་བ་རེད། དེ་དུས་གྱི་དེ་མ་རེད་མོད། དེ་དུས་གྱི་ལུས་དེ་བྱ་བྱིས་
ཟན་དུ་གྱུར་ནས་སྤར་ནས་སོང་ཆར་མོད། སྒྲོན་ལ་ཡོད་པ་འདིས་བྱིད་གྱི་སྒྲོན་གྱི་ཨ་
མའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པས་ང་བྱིད་གྱི་ཨ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོང་ནའང་། ད་ངོ་
མི་ཤེས་པ་འདྲ་བྱིག་འགྱུར་ཡོད་པ་བསྟན་ཡོང་དུས། ཨ་མ་རང་གིས་ང་འདི་ཡིན་

ཞེས་བཤད་ཡོང་དུས་མིན་རྒྱུ་ནི་ཐོ་ཆོམ་ཞིག་ཞེས་ཤར་མི་སྲིད་པས་རང་གི་ཆོ་འདྲིའི་ལུས་
 ཤ་བྲག་མཆེད་སའི་མ་རྒན་དྲིན་ཆེན་མ་མིན་སྤང་ཤར་ས་མེད་མོད། ད་རང་གཞན་
 ཚང་མས་སྐྱེ་བ་ལུས་རྟེན་མང་པོ་བརྟེན་ཡོད་པས། སྤྲར་སྐྱེས་ཚད་ལ་དེའི་གྲངས་ཀྱི་
 བ་མ་ཡོད་པ་རེད། བ་མ་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་གྲངས་ཀྱི་མི་ཚད་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་
 བ་མ་བྱས་པ་བཅི་ཚོད་མེད་པ་དེ་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་དང་དེ་བཞིན་རིག་པས་བརྟགས་
 ཤིང་དབྱུང་ན་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་ན་ནིང་གི་ཨ་མ་དང་ད་ལོའི་ཨ་མ་ལྟ་བུའི་དུས་
 སྤྱི། ལ་ཕར་རྒྱབ་ཀྱི་ཨ་མ་དང་རྒྱུར་ནང་ན་ཡོད་པའི་ཨ་མ་གཉིས་ཀ་ལྟ་བུའི་ཐག་
 རིང་ཐུང་ལ་བྱུང་པར་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མེད་པ་བཞིན་གོང་གི་ཐོགས་དང་བྱིད་
 ཐོགས་ཅན་པོའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་ལུགས་དེ། སྒོ་རྒྱུང་ན་སྒོ་རྒྱུང་བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཀྱི་
 བསམ་སྒོ་རེད་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཞིབ་མོས་བལྟས་ན་ཤེས་ཐུབ། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་
 དེ་བྱིས་གཅིག་རེད་དེ་ཚང་མ་ང་རང་གི་ཨ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་སོང་དུས་ད་ནི་དེ་དག་བདེ་ལ་
 བཀོད་ཐབས་ཞིག་འགྲིག་ན། ང་རང་ལ་ཅི་བྱུང་ན་འང་བྱུང་སྐྱུ་པའི་འདུང་རྒྱག་རང་
 ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་ཡོང་བ་རེད། དེའི་ནང་ན་དག་ཡང་ཡོད་པ་རེད་ཅེན། རེད་མོད།
 སྒོན་ཀྱི་དག་ད་ལྟའི་བྱིད་ཀྱི་བྲུ་ཚ་རྒྱུད་འདི་ཆོ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་བྲུ་ཚ་རྒྱུད་འདི་ཆོ་
 སྐྱེ་བ་རྟེན་མའི་དག་ར་འགྱུར་རྒྱུ་མང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནས། བ་ཤ་བ་
 ཞིང་མ་ལ་རྟེན། སྤང་པའི་དག་པོ་པང་དུ་ལེན། །རྒྱུང་མས་བྱོ་ཡི་རུས་པ་
 འཆའ། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་འཆོར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས།
 དག་པོ་མ་གཏན་ཀྱི་དག་ར་གྱུར་སོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟའི་དག་འདི་ཡང་
 སྤྲར་བྱས་ཀྱི་གཞོད་ལན་རྒྱུར་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་ག་ལ་
 ཡིན། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ན་ཕར་ལ་ཕན་བརྟགས་ན་རྒྱུར་ལ་དག་བྱེད་པ་མང་བ་

འདི་ཡང་སྤྱི་གཞི་ལན་འཁོར་བ་མིན་ན། ལས་མ་བསགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཞིག་གང་ནས་ཐོན་ཡོང་། དེས་ན་དག་གཉིས་བར་མའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་པོ་གཅིག་ན་མ་དང་གཉིས་ན་སྤྱི་ཇེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོའི་དེ་རིང་བཤད་རྒྱུ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། ད་ཁ་སང་བཤད་ལོངས་མ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་བསམས།

ཨོ། ལམ་དམན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

ད་དེ་རིང་གང་འཆད་བྱ་ནི་དག་འདོན་གིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་དེ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེའི་གཞུང་དོན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཡན་ཆད་སོང་ནས། ད་ནི་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གོང་ནས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་ན་མཐའ་ཁྲིམ་པ་ཞིག་སྟེ་ནམ་མཁའ་གར་བྱལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱལ། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་བྱལ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱལ། ལས་ཉོན་གྱིས་གར་བྱལ་ལ་སྐྱུ་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ས་མར་གྱུར་བའི་སྤྱི་ཇེའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པར་འགོད་པའི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་ཟེར་བའི་ངས་ཆོག་འབྲེལ་ན་སྤྱི་གཉིས་བྱང་ཞིང་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་བྱང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁའ་མཁའ་བ་ཞིག་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་རེད། གཞན་དོན་དུ་དེ་ཉིད་མཛོད་དུ་བྱ་བྱིར།

འགོ་མང་གི་མཐའ་དང་བསྐྱལ་མང་གི་ཡུན་སོགས་ལ་མི་སྒྲག་པར་སེམས་དཔའ་བའི་སྤིང་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སྟོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་ཆུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཟེར་བ་ཡིན། ཐུན་
མོང་ཐོག་པ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་གྱི་སྟངས་ནས་བཤད་ཡོང་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པོ་ལ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཤུག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱུགས་བསྐྱེད། གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གངས་མེད་དང་
པོ་ལ་ཆོགས་སྟོར། གཉིས་པ་ལ་མ་དག་ས་བདུན། གངས་མེད་གསུམ་པ་དག་ས་
གསུམ་སྟེ་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཚོགས་པའི་མཐར། མི་སྟོབ་ལམ་
མངོན་དུ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱུ་ཤུག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་
ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོན་འཇུག་གི་
བསྐྱུས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རེད།

༡༡ སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད།

༡ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ།

དེ་ཡིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ལ་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་བཅས་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད།
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གཉིས་ལྡན་པའམ་ཡང་ན་ཟུར་གཉིས་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ནའང་ཆོག་རེད། དེ་གཉིས་ངེས་པར་དུ་ཆོགས་དགོས་ལ་དེ་
གཉིས་མ་འཛོམས་དུས་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནི་མ་རེད། དེའི་ནང་གི་དོན་དང་པོ་འམ་ཟུར་དང་

པོ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། སླིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། གཉིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
རྫོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཅུ་བ་སླིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སློང་ནས་
བཤད་ཀྱིན་ཡོད། སླིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་དགོས་པ་རེད་ཅེ་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ། ད་ལྟའི་མ་དང་ཁྱད་མེད་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཆེན་
རེད། དྲིན་ཤེས་པས་མི་ཆད་དྲིན་ལན་གསལ་འདོད་ཡོད་སོང་དུས། ད་རེས་སྐབས་ཡག་
པོ་ཞིག་ཁེལ་ནས་ངས་པན་བཏགས་རྒྱ་དང་ཐོགས་རྒྱུའི་ལམ་སྤྲེལ་ཞིག་རྟེན་སོང་རེད། དེས་ན་
འདིའི་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཡང་ཐབ་ནང་གི་སྤྲེལ་བས་དཔེ་ཐབ་སྟེང་གི་དུ་
བ་ཆད་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱེད་གོས་
འདུག་བསམ་ནས་དེའི་བསམ་པ་སྦྱོས་དགོས་ནི་རེད། སླིང་རྗེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེའི་སློང་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པོ་མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་དེ་རེད། བྲམས་སླིང་རྗེ་ཙམ་ཞིག་སྦྱོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཉིས་ཁ་ཁ་རེད། མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་དང་སླིང་རྗེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྤྲེལ་བ་
ཡིན། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་མི་ཐུབ།
སླིང་རྗེ་རྒྱུད་བས་གཞན་པན་རྒྱལ་ཆེན་སྦྱོད་པར་མི་ལུས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཤེས་
རབ་ཆེ་བས་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ལུས་པ་དང་། སླིང་རྗེ་ཆེ་བས་ལུས་པ་མེད་པར་
གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྦྱོད་ལུས་པ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།

༡ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་། གཙུག་པོའི་ཆ་ནས་སྒྲོ་
སྟོབས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་སྒྲོ་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེ་ན། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གྲུ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་གོང་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟེང་རྩིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐད་
ནས་སྟེ་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཟུར་སྟེ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པའི་
ཐད་ནས་བྱུང་པར་འཇོག་།

༡༽ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།

ད་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་
འཕང་དང་གིས་བསྐྱུབས་ནས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་འགོད་རྒྱ།
དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཟིན། དེ་ནས་འབངས་མི་སེར་བསྐྱུངས་པ་ལྟ་བུ་
རེད། དེ་ལ་ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་ནང་ན་འདོད་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཡོད།།

༢༽ གྲུ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།

དེ་ནས་ང་སྟོན་ལ་མི་འགོ་སེམས་ཅན་རྩིས་ལ་མི་འཇོག་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཟིགས་ཏུ་སངས་
རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་སྐྱུ་པ་ནི་གྲུ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རེད། མཉམ་པ་གྲུ་བ་གཉིས་ཀ་
དོན་དག་གཟིགས་ཡིན། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།།

༣༡ ཇི་པོ་ལྷ་བྱུང་མེམས་བསྐྱེད།

གསུམ་པ་ཇི་པོ་ལྷ་བྱུང་མེམས་བསྐྱེད་ནི་མེམས་བསྐྱེད་ནང་གི་མཆོག་རེད། དཔེར་ན་ནོར་
ལུག་གི་ཇི་པོ་བཟང་པོས་ཐོག་མར་ནོར་ལུག་གི་རྩ་རག་ཏུ་བཅུག། དབྱ་དང་གཙན་སྤང་གིས་
གཞོད་པ་མེད་པར་ཚང་ཚང་རུག་རུག་གིས་བདེ་མོ་འཚམས་པོར་ལྷས་ལ་རུག། དེ་ནས་རང་
གིས་གཟོད་ཟས་བ་བ་དང་ངལ་གསོ་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད། ད་འདང་བརྒྱབ་ན་ད་སྤྱི་མ་ཡན་
ཆོད་ལ་རང་འདོད་དང་རང་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱབས་མོད། འགྲུབ་ཡོང་རྒྱ་མེད་པས་མཐའ་འདི་
ལ་ཐུག་པ་རེད། མཐའ་ཡས་མེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ལ་འགོད་ཐབས་ཞིག་ཐོན་ན། ང་ཅི་བྱུང་ན་བྱུང་བསམ་རྒྱུའི་རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
མེད་པ་དེ་ཇི་པོ་ལྷ་བྱུང་མེམས་བསྐྱེད་རེད།
དེ་ལྷ་བྱུང་མེམས་བསྐྱེད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དེ་སྒོ་སྒོ་བས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས་
དབྱེ་བ་ཞིག་རེད།

༣ མེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཚམས།

དེ་ནས་མེམས་བསྐྱེད་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད། ད་ས་མཚམས་ཟེར་ན་རྩོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ས་བཅུའི་རིམ་པ་བགྲོད་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤང་
བྱ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞིག་རེད།
ས་བཅུ་དེ་ལམ་ལྷ་ལ་སྟོན་ནས་བཤད་དགོས་པས་ལམ་ལྷས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རེད། ལམ་ལྷ་པོ་
གང་རེད་ཅེ་ན། ཆོགས་ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སྒོམ་
ལམ་དང་ལྷ་པོ་དེ་རེད། ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་གཉིས་ཀ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པའི་ས་ཡིན་པ་རེད།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཟེར་ན་ང་ཚོ་འཕགས་ས་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་ལ་གསུངས་པ་རེད།
 སོ་སོ་ཐད་འགོ་བ་ལ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བཞེད་དེ། །གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རིགས་དྲུག་གི་གནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཐད་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་བ་
 ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཟེར་བ་རེད། མཐོང་ལམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ས་ཐོབ་ནས་ས་
 བཅུའི་རྒྱུ་མཐའི་བར་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ཐོབ་དུས་སྒྲོབ་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་མ་ཐོན་
 གྱི་བར་དུ་མཛོད་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པ་རེད།
 དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ས་དང་པོ་
 ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་མ་དག་ས་བདུན་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་ས་
 གསུམ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ནས་བཤད་པ་རེད།

ད་ནི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་གོང་ནས་ཀྱང་རགས་རིམ་ཞིག་བཤད་པ་ལྟར། དེ་ཡང་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་འདུ་དགོས། དེའི་ནང་གི་ཀུན་
 རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད། འདི་ཚོ་དབྱེ་བ་ཞིབ་པ་ཕྱེས་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད་དེ། དེ་ཡང་
 ལས་དང་པོ་པ་བྱིས་པ་པོ་མོ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཙམ་དུ་གོ་བརྟུན་རགས་རིམ་ཙམ་སྤྱད་ཁྱུ་བྱས་ན།
 ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་། དོན་དམ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་དབྱིངས་སུ་རུབ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛོག་

པ་རེད། སེ་སེའི་སྤྱེ་བའི་ས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆོག་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་ལ་གོང་དུ་མེས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར་བ་རེད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་རུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐད་ནས་རོན་
སྤྱིའི་གོ་བ་དང་སྤྱོད་བ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་
སྤྱེས་པས་མེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟེར་བ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་མཚན་ཉིད་པའམ་ངོ་མ་བོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་
རུང་སྤྱེས་ཆོག་ཆོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅི་
ཡོད་ཟེར་ན།

སྤྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་སྤྱོན་འཇུག་གཉིས། སྤྱོན་
སེམས་དེ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅས་པ་ཞིག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོན་དུ་ངས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའམ་ཐབས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་བཞི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་རེད། ཀུན་
རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ་རྒྱུ་དང་ནི། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
སྤྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱེ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་
ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རེད། ཟབ་མོ་ལྟ་སྟོལ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་སྟོལ་ཟེར་བའི་སྟོལ་གཉིས་
དང་། དེའི་སྟེང་ལ་རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་བརྒྱུད་སྟོལ་དང་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཡང་བྱེ་ཆོག་རེད། དེ་ཡང་སྤྱོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་སེ་སེར་བྱས་ནས་ལེན་ལུགས་དང་
སྤྱོན་འཇུག་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་རྒྱུའི་སྟོལ་ཡང་ཡོད་པ་རེད།

རང་ལུགས་བརྒྱུད་པ་འདིའི་ལུགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྤྱོན་འཇུག་སྐབས་གཅིག་ཏུ་
ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་སྤྱོམ་པ་འབོག་དུས།

ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱད་མ་སྤྱབ་ནས་ཙུ་ལྷུང་འབྱུང་བ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་
 འུ་ཆོས་འདོན་པ་ཁ་བསྐྱར་ནས་སློན་སེམས་རྒྱུད་བ་དེ་ཁྱིམ་པ་ལ་འབོག་དགོས་པ་རེད། ང་
 ཆོས་དུས་རྒྱུན་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་སློན་འདོན་དུས་བྱུང་རྒྱུ་སློན་པའི་སེམས་དེ་ལེན་དགོས་པ་
 རེད། བྱུང་རྒྱུ་འཇུག་པའི་སེམས་སྒྲུངས་བཞག་ན་ཙུ་ལྷུང་འབྱུང་བ་འགོག་མི་སྤྱབ་པ་ཡིན་
 དུས། ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་འགོག་སྒྲ་མེ་ཞིག་མིན་པས་ན་དེས་ཉེས་ལྷུང་མི་
 འབྱུང་བའི་ཆེད་སློན་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་
 གས་ལེན་རྒྱ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་ལ་སོགས་པར་སློན་འཇུག་གཉིས་ཀ་དང་།
 རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོའི་ཆོ་གས་ལེན་རྒྱ་ཡོད་མོད། དེ་ནི་སློན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱིག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་མཚན་ཉིད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། འདུས་པ་
 མདོ་དབང་གི་སྐབས་སོགས་ན་དགེ་སློང་གི་སྤྲོ་པ་ཡང་མིང་གིས་སྒྲུངས་ནས་ཆོས་གོས་
 སོགས་སྤྱད་རྒྱའི་དབང་ཡོད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་དེ། འདིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་མཚན་
 ཉིད་པའི་གོ་ཆོད་པ་མ་རེད། ང་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་དུས་སྤྱིར་བ་སྤྱོན་འགྲུའི་ཆོས་གནས་ཁང་
 ངམ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བྱི་དོར་བྱེད་དགོས། མཚོད་པ་བཤམས། རྟེན་གསུམ་བཀའ་མས།
 རྒྱན་བཀོད་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དགོས། དེའི་སྟེང་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞི་
 བཟུང་། དགོངས་སུ་གསོལ་བ་གསུམ་གྱིས་སད་པར་བྱས་ནས། བསགས་སྤྱད་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྱིས་དངོས་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་པར་དམ་བཅས།
 མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་སློན་ལེན་དགོས་པ་རེད།
 རང་རེས་ད་སྤྱད་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན། འདིར་ཡོད་མང་ཆེ་བ་དེ་པོ་ཐམས་ཅད་
 འཕགས་པའི་དགེ་བསྟེན། མོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཞིས་རྩ་དཔལ་སྤྱུལ་ཆོད་གིས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མི་ཆོད་སློན་པ་བྱུང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོར་ནི་ཏག་ཏག་

ཡིན་དུས།

ད་ནི་སེམས་དཔའ་སེམས་མའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད་བསྟན་
ཡོད་པ་རེད། འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱུ་བཅིངས་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པས་མ་ཆད། མཚུགས་རང་གཞན་
དགའ་བ་སྒྲིམ་དོན་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངས་སོང་བས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་ནང་
སྤྱིར་གྱི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ཡོང་ན་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་མི་གཙོ་སྐྱེས་པ་གཙོ་གསུངས་ཡོད་པ་
ཡིན་དུས། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བྲུངས་ནས་དེའི་གྲུལ་ལ་འདུག་པ་དགའ་མོ་མ་རེད་མོད།
དེ་ཡང་དད་འདུན་མོས་པ་སྒྲིམ་དུ་སོང་བ་ཞིག་གིས་དེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལེན་དགོས་
པ་རེད། གཙོ་བོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ཉམས་པའམ། མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་
བསྐྱབ་བྱར་སྒྲོབ་པ་གལ་ཆེན་རེད། བྱང་རྒྱུ་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་
དངོས་ལྟ་བུའི་དཔེས་སྒྲོན་འཇུག་བྱེད་པ་གཅིག་མཐུན། སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པ་གཙོ་གནད་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་བྱང་
རྒྱུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་རྒྱ་གཙོ་བོར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྒྲོན་སེམས་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱར་གཉིས་སམ་དོན་
གཉིས་ཆད་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་བྲུངས་པ་བཞིན་
བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་སྤྱི་དགོས་པ་རེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་
མ་ཐུབ་པར་རང་རྒྱུད་ནས་ཉམས་སོང་དུས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སོང་བ་རེད། དེར་མིང་བཏགས་
ན་སེམས་ཅན་སྒྲོས་བཏང་དང་ནི་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོས་བཏང་ཟེར་བ་རེད། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་རྩ་བའི་ལྷང་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་མི་

ཉན་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཡིན་རེད། དེ་ལ་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ། ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་ནི་ཤིང་སྤྱོད་པའི་ཙུ་བ་བཅད་བཞག་ན་དེའི་ཡན་ལག་རང་ལྷགས་གྱིས་ཉམས་འགོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཙུ་ལྷུང་བུང་ཚར་ནས་ཡན་ལག་སྤྱང་ཁ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་འདི་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ། བདག་བས་གཞན་གཅས་གསུམ་པོ་སྒྲིམ་དགོས་པ་རེད།

ཁ འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད།

༡ བདག་གཞན་མཉམ་པ།

དང་པོ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲིམ་དུས་རང་ཅི་འདྲ་བ་ལྟར་གཞན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་རང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་མེད་པ་ལྟར་དུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཞན་པོ་སྤྱོད་པ་ལ། སེམས་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་རེད། ད་སྤྱོད་པ་ཤེས་ནས་རང་འདོད་དག་དག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་མཐར་རང་འདོད་ཀྱང་མ་འགྲུབ་པར། སྤྱོད་པས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་གྱིས་པས་རང་དོན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་དང་དོན་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་པ་རེད། ད་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་ལ་གཅས་པར་འཛིན་པ་དང་ནི་གཞན་ལ་སྤྱང་བར་འཛིན་པའི་ཆགས་སྤྱང་གི་སྒྲོ་རན་འདི་གཉིས་ཀ་ཙུ་བ་དུང་ནས་ལྷུང་ས་ནས། མེད་པ་འཕྲོ་གཙང་བ་ཞིག་བྱས་ན། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་རྒྱུའི་ཞེ་དམ་བཅའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བསམ་པས་དེ་བཞིན་བསྒྲིམ་པ་མ་ཆད། སྒྲོར་བས་དེ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་ནས་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་

ཡིན་ནི་རེད།།

༡ བདག་གཞན་བརྗེ་བ།

ད་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་གི་བདག་གཞན་
མཉམ་པ་སྒྲོམ་དུས་ཀྱི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་འདྲ་འདྲ་ཟེར་བ་རེད་དེ། མིན་ཟེར་རུང་གཙོ་བོ་
རང་ཉིད་འདྲ་ཟེར་གཞི་ལྟར་འདྲུག་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་ཡིན་ན། ད་འདི་ནས་གཉིས་ཀ་འདི་བདེ་
སྤྱད་དེ་བརྗེས་ནས་ང་ཚོའི་ཁ་སྤྲོད་ལ་བདེ་ས་ལ་སྤྱི་བཞག་གཟུང་ས་ལ་རང་འདུག་མ་
འོང་ཅན་མ་དེས་བྲུ་ལ་ཤ་ཆ་སྤྲོད་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་ཅི་ཙམ་སྤྱོད་རུང་སྤྱོད་གི་བཞག་བྲུ་
ང་དག་དག་གི་སྤྱོད་ཐབས་ལ་བསམ་ནས་བྲུན་བ་ལས་མ་རང་ཉིད་གི་བར་གདམ་པ་དེ་འདྲའི་འོང་
ཀྱིས་བསྐྱེད་ས་ནི་ཡིན་ན། ད་སྤྱི་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ངོ་མའི་མ་ངོ་མ་ཤེས་པར་
བདག་འཛིན་འགོང་བའི་སེམས་ཀྱི་གདོན་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་གདོན་ཀྱིས་
བརྒྱུམས་སོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་དང་རྒྱལ་ཁ་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན། སྤྱོད་
དང་པམ་ཁ་རང་གིས་ཁྱུང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་རྗེས་བྱམས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྗེས་སེམས་
ཅན་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་རང་གིས་ལེན། དེ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་ང་ལ་སྤྱི་མ་པར་ཤོག་བྱམས་
པས་བདག་གི་བདེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་བྱིན་པ་བཞིན་
དུ་ཐོབ་འགོ་བར་ཤོག་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བསམ་པས་མི་ཆོད་སྤྱོད་བས་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་
རྒྱུ་ལྟར་ཀྱིས་སྤྱོད་ལུགས་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱོད་རྗེས་གཞན་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེན་རྒྱུ་
དེ་སྤྱོད་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཟུར་ཡིན། བྱམས་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་བདེ་བ་རྒྱུ་
འབྲས་གཞན་ལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྟར་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནི་རེད།
དུས་རྒྱུན་རང་ལ་ན་ཆ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ན་གོ་

ཆོ་གོ་ཤི་གོ་ལ་སོགས་པ་ཆོད་པར་ཤོག་བསམ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་དག་གིས་དེ་བཞིན་དུ་
 འདོན་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་ནི་འབྲེལ་ཆོད་དོན་ལྡན་བཟང་
 འབྲེལ་ཆོག་ཅིག་སངས་རྒྱུ་། དན་འབྲེལ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་ཡོང་ནི་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་
 དུས། ད་ལྟ་ནས་བསམ་སྒྲིལ་གཉིས་ཀས་སྤངས་ནས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་
 དོན་ལ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་གཞི་གསུམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་གཞི་གསུམ་
 གང་ཡིན་ཞེས་ན། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དགོ་ཆོགས་དགོ་བའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་
 གསུམ་པོ་གཏོང་དགོས་ནི་རེད། འདི་ལྟར་བཤད་ཡོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཟེར་རྒྱུ་འདི་དགའ་སྐྱེལ་པ་ཞིག་ཡིན། དཀའ་
 ཡང་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་དཔའ་ཟེར་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པས་ཀྱང་དང་པོར་
 སྐྱབ་དཀའ་བ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོག་རེད་དེ། འུ་བུ་ཆོས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་
 སྤངས་ན་དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཡོད་རེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇུག་ཐུབ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡང་དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཡིན་ཁར་ཡོད་ནི་དག་དག་མ་རེད་ཡིན་ན།
 ལས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་རུང་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ན་དེ་གོམས་ན་སྤྱོད་པ་མི་འཇུག་བའི་
 དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་ནི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ལུས་ཀྱི་ན་ཆོ་སེམས་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ། བསམ་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་པོ་མར་ལ་
 ཞི། དེའི་མི་ཆོད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་
 དང་དེའི་ཀུན་ནས་བསམ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་མར་ལ་ཞི་ནས། མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་ནི་དེའི་རྒྱ་དང་དང་ངས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག་བསམ་ནས་སྤྱོད་ཁོངས་རུས་པའི་གཏོང་ནས་བསམ་དགོས་པ་རེད།
 བདག་གཞན་བཞེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་འདི་ཐོག་ཆེན་ཐར་བའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་

ཞིག་ལ་མེད་ན་ཐབས་མེད་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱོམ་བྱའི་སྤྱིང་པོ་དེ་རེད། སེམས་འདི་འདྲ་ཞིག་
ལན་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་ན་དུས་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ལ་བསལ་ནས་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་དེས་དག་འགྲོ་རེད་
ལ། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྫོགས་འགྲོ་རེད།
དེ་ཡིས་སྟོབས་ཀྱིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན། དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་མ་
འདོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ངང་གིས་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ངའི་བདེ་བ་གཞན་ལ་
སྤྱིན། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ངས་ལེན་ཟེར་བ་དེ་ནི་དཀའ་མོ་ངོ་མ་རེད། དེ་བསམ་སྤྱབ་པ་
ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། ལག་ལེན་ལ་དེ་བས་འདེབས་སྤྱབ་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད་བསམ་ན་ཡང་།
དང་པོ་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོངས། དེའི་འཕྲོར་དངོས་སུ་སྦྱོད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱངས་ན་གོང་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་དུ་གོམས་ན་རྩིས་ལ་མི་འགྲོ་རྒྱ་མེད། དེ་ཡང་ཅི་བསམ་འདི་བྲན་དེ་ཙམ་མེད་
པར་ཐུག་འབྱམ་ཐེར་མང་པོ་དང་ནི་བསྐྱོར་ཆོད་ཁ་གངས་ཅན་བསོག་མི་སྤྱབ་པར་རྒྱག་གི་འདུག་
རྒྱའི་དཀའ་ལས་བས། རོ་མས་བཤད་ན་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ལུགས་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་གིས་ཆོད་སྒྲོ་ཆེ་རེད། དེ་སྒྲ་ཡང་དེའི་སྒྲ་བ་རེད། ང་ཆོད་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་ཆོང་
བརྒྱབ་པ་དང་གཅིག་པ་རེད། ཁེ་གང་གིས་བཟང་དང་ཡོང་སྒྲོ་འབབ་སྒྲོ་གང་གིས་ཆེ་དེ་ལ་
བལྟས་ནས། གང་ཁེ་ཁ་ཆེན་དེ་ལ་འཐམ་རྒྱའི་གནད་གལ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་ཆོས་སྤྱབ་དུས་ཀྱང་
ཡིན་ནི་རེད། སེམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་
བརྩེ་ཡི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བར། དག་གིས་བཤགས་ཆོག་དང་བཞུས་བརྩོད་བཟང་ཞོར་
ལ། ལུས་ཀྱིས་ཐུག་དང་བསྐྱོར་བར་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་དམ་པ་རྣམ་
གསུམ་ཆོང་བའི་སྟེང་། དག་གིས་ལྷ་སྤྱུགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བར་བྱས་པའི་དག་སྤྱང་དང་དེ་
དག་འཛོམས་སོང་དུས། རོན་གཅིག་གིས་བསམ་པ་གཉིས་འབྲལ། །རྟ་རྒྱག་ཞོར་མེ་ཏོག་
སྤྱོད། །ཟེར་བ་ལྟར་རང་གཞན་འདི་ཕྱིར་དགེ་བའི་གཏན་བདེའི་འདུན་མ་དེའི་འབྲལ་གི་ཡོད་

པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་ལས་ད་རུང་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་སྟོབས་ཆེ་ལུགས་དེ་
ལྟར་ཡིན། སེམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདིའི་གཙོ་ཆེ་
བ་དང་དེའི་སྟོབས་ཆེ་བཞིག་མེད་པས་སྒྲིག་པ་འདག་སྟོབས་དང་ནི་ཚོགས་རྫོགས་སྟོབས་གཉིས་
ཀ་དེ་ལས་ལྷག་ཡོད་མ་རེད།

༣ བདག་བས་གཞན་གཅེས།

དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ། གསུམ་པ་བདག་
བས་གཞན་གཅེས། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་
འོབས་སོང་དུས། འདི་སྟུང་བ་ལག་ལེན་གྱི་སྟངས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བདག་
བས་གཞན་གཅེས་མཆོན་ཉིད་པ་རང་གི་མགོ་དང་ཡན་ལག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྦྱོན་སྦྱབ་མཁན་དོན་
དམ་སྟོས་བལ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྦྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འབྱུང་རྒྱ་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན་མ་རེད། བསམ་པས་སྦྱངས་ཞིང་སྟུང་བས་སྦྱང་དགོས་དུས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པར་
གསུང་ནི་རེད། རེད་དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྦྱོ་བའི་དུས་སྐབས་ལ་བདག་བས་གཞན་གཅེས་བསམ་
སྟུང་གཉིས་ཀས་མཉམ་དུ་སྦྱངས་ལུགས་མེད་པར། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐོབ་པ་མ་
གཏོགས་དགོས་པ་མ་རེད་ཅེས་བསྐྱར་བཏང་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་མིན་པར་སེམས་ཏེ། རྩོམ་རྩིས་དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་སྒྲུ་མ་གསེར་གླིང་པས་སྐྱེ་ཤིང་པོ་བཅད་ནས་བྱིན་རབས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་
ཚོགས་སྟུང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་གསུངས་དར་རེད། ང་རང་ལ་ཆགས་བཞག་ན་
ཚོགས་སྟུང་གཉིས་ཀའི་སྦྱེ་མོར་མ་བྱིན་པའི་སོ་སྦྱེས་པལ་བ་ངོ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། ཁ་སང་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལོ་ངོ་བཅུའི་སྟངས་ནས་རྫོགས་ཆེན་ཨ་བུ་ལྟ་སྒྲིང་གི་མདུན་ནས་བསྐལ་མང་གོང་
ནས་རྒྱགས་སྦྱང་རྒྱ་ཁས་སྦངས་རེད། བསྐལ་མང་གོང་ནས་ཟེར་བ་ཁ་སང་གོང་ནས་ཆོས་

ཁྱིད་རྩེས་སུ་འདོན་འདུག་རྒྱ་དེ་རེད། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཞིག་རེད། སྟོལ་གཉིས་སྟོལ་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ངས་ཅི་ཙམ་མ་
སྒྲངས་ཏེ་སྒྲངས་ཡོད་ཅིང་དག་ཐོག་ནས། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་ལ་དེས་ཆོག་
ཅིང་། །མེད་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་ལ་ཐབས་ཆག་པ། །སོགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་སྟོམས་ནས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལ་འདུག་པར་ཤོག །ཅེས་རང་
གིས་ཀྱང་ཆར་བརྒྱུ་ཆོ་སྟོང་ཆོ་བཏོན། ཞེ་ནས་སྟོན། སྟོལ་ཡང་དེ་འདྲ་བཤད་ཆར་རེད།
ན་ནིང་ཞིག་ལ་ངོ་མས་སྟོལ་བརྒྱུ་ཆོ་སྟོང་ཆོ་ཆ་རེའི་རེ་འདོད་གང་ནས། དངོས་གནས་དེ་རྣམས་
དག་འཕྲོ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་དུས་སོག་གི་སྟོན་པ་ལོས་གཏོང་སྟམ་བྱུང་། ལུས་སོག་ཟེར་བ་འདི་
གང་ལྟར་ཡུན་རིང་གི་ཅ་ལག་ཞིག་མ་རེད། ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་སྟོན་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱ་བ་
ཡང་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་ཅུང་ཟད་འབྲུལ་ཡོད་ན་མེད་ན་དེ་རེད། དགོས་པ་བྱུང་། གོ་ཆོད་
ས་རེ་ཡོད་དུས་སོག་ཅིའི་བྱིར་མི་གཏོང་། འདིའི་ནང་གི་མང་ཆེ་བས་ཤེས་རེད། གཅིག་
ཐང་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱང་ཐུལ་འགོ་རབས་ཡོད་
པ་རེད། ད་པ་རོལ་པོའི་སྤང་སེམས་དེ་མར་ལ་ཞི་ནས་ཞི་འཇམ་ཅན་དུ་འགྱུར་ནི་རེད་བསམ་
ཁུལ་བྱས་རུང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྤངས་བྱས་ན་དེ་ལས་ཅི་ཡོད།
དེ་གཉིས་ཀ་ལམ་སྟོང་བྱུང་མ་སྐབ་ཐལ་མོ། ད་གཉིས་གྱི་ཆགས་སེམས་ཟེར་ན་དེ་རེད་ད།
གཅིག་སེམས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཐག་ཟེར་དགོས་ན། པར་སྟོལ་རྒྱུར་སྟོལ་གྱིས་
མཐའ་མར་མ་བསམ་ས་ནས་མི་བསམ་རྒྱུའི་སྟོལ་ཞིག་ས་དེར་འཛོམས་བཞག་དུས། ད་སྟོ་
བུར་བྱིར་ལ་རྫོགས་འཛོག་ཟེར་ན་མི་འགྲིག་པ་ལྟ་བུ། རོ་ཡང་བཅག་མ་སྐབ་པས་ཅི་ཡིན་འདི་
ཡིན་མེད་ས་ཞིག་ནས། སྟོ་བུར་ཞིག་ལ་ཅིག་མིན་ན་ས་འདིའི་གནའ་སྟོན་མའི་སྟོ་ཐོག་ལ་ཅུང་
ཙམ་མིན་ན་བུད་སོང་བ་རེད། འགའ་རེས་རང་གི་ལུས་པོ་འབེན་ལ་བཙུགས་ནས་ང་འགོ་བ་

ཅིང་སྤྱད་བར་བྱེད། འགའ་རེས་སྒྲིལ་ནས་པའི་སྤྱུ་ལ་འགོག་སྤྱད་གི་ཆེད་དུ་གཡུལ་སར་
གདོང་མཆོངས་བྱས་ཐལ། རྫོག་བཀྱི་བཙམ་ཆུང་ཆུང་ཡིན་པ་རེད། བོ་འུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་
ནས་འཕང་ཡོང་དུས་མཆོན་སྤོན་མོ་ལུས་ལ་མ་སོང་མདེའུ་ཕྱོགས་ལ་མ་གཙར་བ་དེ་ཆོ་ལ་མཆོན་
རེད། དོན་དེ་ཆོ་ཆོས་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་སྤྱིང་རྩེ་བའི་ཡུལ་བཟོད་པའི་གྲོགས་དག་གཉིས་རྟག་
པ་མེད་ལུགས་སྒྲིལ་བྱེད་དང་། ད་རུང་རྒྱུ་རྒྱ་ལམ་དུ་སྤྱོད་བའི་མཐུན་རྒྱུ་རེད། རང་
ཉིད་དགོས་སྤྱོད་གི་ཆོས་བཞི་ལ་གནས་པ་དེ་བཤད་རིན་ཁྱོགས་པ་འཇམ། བཤད་ན་ངོ་མི་ཆ་བའི་
དོན་དག་ཡིན་རེད། ཕྱི་ནས་ད་དེང་སང་བསམ་སྒྲོལ་བྱེད་ན་ཡང་གཏོང་སེམས་དག་མ་ངོ་མ་
ཡིན། གོ་སྐབས་བཟང་པོར་ཆོས་ཐལ་བསམ་པ་ཡིན་ཡང་། རང་དུས་རྒྱུན་སྒྲིལ་མ་འདས་
དུས་སྤྱུ་ལུས་མཉམ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་འདས་རྟགས་བཞག་ཐ་འུ་ཆོའི་ཟེར་དར་མོད།
འདས་རྟགས་བཟང་ཤོས་མགོ་ཐུར་ལ་བསྐྱེད་ནས་བྱི་ཤི་ཤི་བྱེད་དགོས་ཞེས་མཆོམས་རེར་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན། གང་ལྟར་གཉིས་ཀ་མི་ཡི་ཤི་ལུགས་རེད། ད་སེམས་ཅན་མང་
བོའི་རེ་བ་སྤོང་བྱེད་དུ་ཤི་ན་དེས་ཆོག་ངོ་མ་རེད་ཞེ་ནས་བསམ་མོད། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
བལྟས་ཡོང་དུས་ཕྱི་ལོ་ལོན་ལ་གང་ལྟར་ཡུན་རིང་གི་འདད་རྒྱུ་མེད་པས་གོ་ཞིག་ཀྱང་གཅོད་
རྒྱུའི་རང་འདོད་ཞིག་ཀྱང་འདྲེས་ཡོད་ས་རེད་བསམ་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་རེད། ད་ལས་དང་པོ་བའི་
སྐབས་འདིར་ངོ་མ་ཡིན་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་གཉིས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲིམས་ནས། བདག་འཛིན་རྩད་ནས་གཙད་རྒྱུར་བཟོད་བསམ་ཁ་ཆེ་རྒྱུང་བྱས་
ནས་ཐུབ་མི་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུ་རེད་མི་འདུག དང་པོ་ཀུན་རྫོག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོལ་བཟང་པོ་
ཞིག་སྤྱེད་ནས། དེའི་འཕྲོར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བདག་གཞན་བརྩེ་བ། བདག་
བས་གཞན་གཅེས་གསུམ་བསྒྲིལ་ནས། ཐབས་ཀྱིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་བཟང་།
དེ་ཆོད་དུས་ཐབས་བྱང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་རྒྱུང་འཕྱིན་ཀྱི་རྩ་བ་གཙད་རྒྱུའི་དོན་དམ་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱད་སྔ་ན་རིམ་པ་མ་ཞོར་བ་རེད། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བདག་
འཛིན་གྱི་མགོ་ཞོན་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་དྲུང་སྤྱོན་བྱས་ནས། ཐབས་
དང་ཉམས་ལེན་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་དུས་དེ་དུས་བསམ་སྒྲུབ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་
ཀྱི། །ད་གང་ལྟར་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་གཅིག་པོ་འདི་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྤྱི་
ཆའི་ཉམས་ལེན་གཅིག་ཆོག་མ་ཡིན་རེད། སྤྱིད་སྤྱུག་གང་བྱུང་ལ་འདི་ཉམས་ལེན་ལམ་ཁྱེར་
གྱི་གནད་ལ་འཛིན་ཤེས་དགོས་པ་རེད། ད་ངས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐར་བ་མ་
ཐོབ་རུང་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དུག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ངས་ལེན་ནི་ཡིན། དེ་
ཐམས་ཅད་མི་བདེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ངས་ཁ་ཡིས་ལེན་དང་
ཞེན་ལེན་བསམ་པ་ཅོམ་གྱིས་མ་ཆོད་པར། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ངའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་
བསམ་ནས། སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལག་ལེན་གྱི་སྒྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ།
བདག་གི་དགོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བར་དངོས་སུ་
འགོད་པར་བསམ་དགོས། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མང་བའི་
བར་དུ་མནར་མེད་དཔྱུལ་ཁམས་ལ་འདུག་དགོས་རུང་བཟོད་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངའི་དགོ་ཅུས་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་སོང་ན། ད་ང་རང་གཅིག་ཤུ་མནར་
མེད་ལ་ཞུགས་རུང་དེར་ལུས་སྤྱུག་རུང་སེམས་ཅི་འདྲ་མི་དགའ་མི་སྤྱིད་སྤྱུག་ནས། བསམ་
པའི་གཏིང་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ལུས་འོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སེམས་དང་ཡངས་སེམས་མེད་པར་བཏང་ན། དངོས་སུ་སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་ཕན་ཆེན་པོ་གྲུབ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་
རེད། ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་གི་ནང་ན་འདིའི་ཡར་མར་ཞིག་ནས་རྒྱལ་བུ་གཙུག་ན་ཞོར་བུའི་
རྟོགས་བརྗོད་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་གནའ་སྤྱོད་མ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་

ཞིག་ལ་སྤྲུལ་བྱ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་གཙུག་ན་ཞོར་བྱ་ཟེར་བ།
 གཙུག་ཏྲོར་ན་རང་གྲུབ་ཀྱི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལས་བདུད་
 ཚིའི་རྒྱན་འབབ་པ། བདུད་ཚིའི་རྒྱན་དེ་ལྷགས་ལ་ཐུག་སོང་ན་ཁ་སང་བཤད་པ་ནང་བཞིན་
 གསེར་འགྲུར་གྱི་ཚི་ཡིས་ལྷགས་གསེར་ལ་འགྲུར་བ། ད་རུང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
 གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་སྤྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་དུ་འཕགས་པ་ཁ་མདོག་དུང་ལྟར་དཀར་བ།
 གཟུགས་བཟང་པོ་ཅན་སྤྱེ་མཆེད་ལེགས་པ། དེ་ལྟའི་སྤྲང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ། སྤྲང་པོ་ཆེ་
 དེའི་མིང་ལ་སྤྲང་ཆེན་བཟང་པོའི་རི་ཟེར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཙུག་ན་ཞོར་བྱ་
 མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྤྲིད་ལ་མངའ་གསོལ་ཏེ་རྒྱབ་ཚབ་ལ་དབང་
 བསྐྱར། མེ་ཏོག་པར་འཛིན་ནང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱེས་པའི་བཙུན་མོ་མཚན་ལྷན་ཞིག་མདུན་ཐབས་
 ལ་བསུས་པས་སྤྲུལ་པར་འཛིན་གཙུག་ཏྲོར་ཟེར་བ་ཞིག་འབྱུངས། རྒྱལ་སྤྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་
 བསྐྱུངས་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པར་ཡུལ་གཞན་དག་གིས་
 ཀྱང་སྤོན་ལམ་འདེབས་ས་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་རྒྱལ་ཕྱན་མང་པོ་ཡོད་
 པ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་བཟོད་དཀའ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱལ་པོས་ལྷག་གིས་བཀའ་བློན་གྱིས་བསྐྱུངས་
 མྱོང་ཞིང་། གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་འདྲང་ཆེན་ཡིན་པས་དུས་རྒྱུན་མདུན་ན་འདོན་དང་མཛའ་
 གྲོགས་འདྲང་ཆེན་གྱི་གྲུབས་ལ་བཞག་སྟེ། ཁོང་དང་མཉམ་པོར་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་བ་ཞིག་
 ཡིན། ཉིན་ཞིག རྒྱལ་པོ་བཟོད་དཀའ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་དེའི་རྒྱལ་ཕྱན་དང་ནི་སྤྲུལ་
 སྤོན་པོ་བཙུན་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབུས་ནས་རྒྱལ་པོས་མཆོད་སྤྱོན་གྱི་ཆོག་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་
 སྐབས་ལ་སྤྱོན་སྟེག་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲུགས་དུས། ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་པོའི་བསམ་
 པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ། སྤྱོན་སྟེག་གི་སྤྱེ་ནང་ནས་རྩྱུར་སྤོན་པོ་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་བརྩམས་ནས་བུད་དེ། རྒྱལ་པོའི་མདུན་ལ་གཙུག་ནས་ཁོ་ལ་བཟའ་

བཏུང་ཞིག་བྱིན་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་བ་རྒྱ་དང་འཕུང་རྒྱ་སྒྲ་ཆོག་པ་བྱིན་པར། དེའི་
བ་འཕུང་མི་བྱེད་པའི་སྟེང་ལ། ད་རུང་ཁྲིལ་བགད་ཅིག་བྱས་ནས་ཁོ་བོར་བསད་མ་ཐག་པའི་
ཤ་ཁྲག་རྩོན་པོ་རྒྱངས་པ་མ་ཡལ་བ་ཞིག་དགོས་ཅས་པས། རྒྱལ་པོའི་སེམས་ནད་དུ་ལོགས་
ནས་ངོ་མདོག་འཇུག། བསད་མ་ཐག་པའི་ཤ་ཁྲག་རྩོན་པོ་རྒྱངས་པ་མ་ཡལ་བ་ཞིག་སེམས་
ཅན་གྱི་སྟོག་ལ་འཆོ་བ་མ་བྱས་ན་གང་ནས་བྱེར་ཡོང་། འཆི་བ་རང་སྟོག་ལ་ཐུག་ན་འང་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཆོ་བ་མི་བྱེད། ད་ནས་སྦྱིན་རྒྱ་མེད་ན་ཡང་འདིས་རེ་ཐག་ཆད་འགོ་
བས། ད་ནི་རང་གི་ཤ་ཁྲག་སྦྱིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་རེད་དགོངས་ནས། ཁོང་གིས་ང་
རང་གི་ཤ་ཁྲག་བྱོད་ལ་སྦྱིན། བྱེད་ཀྱིས་ཅི་དགའ་གང་དགའ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་གསུངས་དུས།
དེས་འཁོར་ཐམས་ཅད་བེད་ཆ་པོག་ནས་བྱེད་ཀྱིས་དེ་འབྲུ་མ་གསུངས་། དེ་འབྲུ་མཛད་རྒྱ་ཡོད་
པ་མ་རེད་ལྟ་དུས། བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པར་རྒྱལ་པོས་རང་གི་གྲི་ཤང་ལང་བྱེན་ལ་ཤབས་
ནས། མགུལ་གྱི་སྒྲེ་རྩེར་ཁྲག་གཏར་ཏེ་སྦྱིན་པོ་ལ་འཕུང་དུ་བཅུག་པ་རེད། སྦྱིན་པོས་
རྒྱལ་པོའི་ཁྲག་འཕྲུབ་ཐངས་གཅིག་གིས་འཕྲུབ་དུས་སྒྲེ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཕྲུང་། ད་རུང་
མ་ངོམ་པའི་རྒྱུ་འཇུག་བསྟན་ཡོང་དུས་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ཤ་བཅད་ནས་བྱིན། སྦྱིན་པོས་
རྒྱལ་པོའི་སྦྱ་ལུས་ཀྱི་ཤ་དུས་པ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་བྱོས་སོང་། དེའི་སྐབས་དེར་ད་རུང་རྒྱལ་
པོའི་སྦྱ་སྟོག་ཤོར་མེད་པར། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ད་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྦྱ་སྟོག་མི་འཆོ་བར་
བསམ་ནས། དེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུང་ན་དང་སྒྲིང་ག་བཏོན། བཅུན་མོ་དེ་བརྒྱལ་ནས་
བྲན་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ས་ལ་འགྲེལ། རྒྱལ་པོའི་བྲན་པ་མ་ཉམས་ནས་ཞལ་གྲགས་ཐུབ་པ་ཙམ་
ཡོད་དུས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་མགུ་ནས་རང་གཟུགས་དངོས་སུ་བསྟན་
ཏེ། ཁོ་བོ་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན། བྱེད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ལ་རུམས་ནས་ཁོང་ཡོང་པ་
མིན། བྱེད་ཀྱིས་བདག་བས་གཞན་གཅས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བརྟན་པོ་ཨོ་

ཡིན་ཉམས་ཆོད་བརྟག་ཕྱིར་ཡོང་བ་ཡིན། ད་སྤྱིན་པའི་འཕྲོ་ཆོད་གསུངས་ནས། ལྷ་ཡུལ་
 གྱི་བདུད་ཅི་ཞིག་སྒྲུངས་ཡོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་མ་ཁ་ལ་བཏབ་པས་རྒྱལ་པོ་སྤོན་ལྷར་གཞོད་མེད་དུ་
 གྱུར་སོང་བ་རེད། རྒྱལ་པོས་ཅི་མཛད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། སྤྱིན་སོགས་པར་
 ཕྱིན་དུག་གི་མཛད་པ་ཏག་ཏག་སྐྱོང་གིན་ཡོད་པས། དེའི་རྗེས་ནས་ཡང་ཉིན་ཞིག་རྒྱལ་
 པོར་སྤྱང་པོ་ཆེ་བཟང་པོའི་རི་ཞེས་པ་ལོར་སྤྱ་ཁྱེད་འཕགས་ཤིག་ཡོད་པ། ཁོང་གི་སྤོན་པོ་
 ཆོངས་པས་བྱིན་ལ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བྱིན། ཡང་དེའི་སྐབས་ཞིག་ལ། ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དང་ཏ་
 ཅང་ཐག་མི་རིང་བའི་དྲང་སྤོང་མ་རི་ཕྱེ་བེར་བའི་སློབ་མ། བསམ་གཏན་ཐོབ་སོང་བ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ལོར་བུའི་པོ་སྤང་ལ་ཐོན་ཡོང་དུས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ལོར་བུས།
 དེ་ལ་བཀུར་སྤྱི་རིམ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་མགོན་བསུ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་ལ་ཐུགས་ཀྱི་
 བཞེད་དོན་ད་རུང་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པས། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྒྱས་པ་མ་རུ་ཅེས་རིག་
 བྱེད་བསྐྱབ་རོགས་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཡོན་ལ། ཞབས་ཁུ་བྱེད་པ་ཞིག་འབུལ་རྒྱུ་ཨོ་ལོན་བསམ་
 བྱས་དེའི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། ཁྱེད་ལ་ཅི་ཞིག་བསྐྱང་ན་སྤྱིན་པར་ཐོས་ནས་
 ཡོང་བ་ཡིན། ཡོང་དོན་ངོ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོ་དང་ནི་སྤྱི་པ་ལྟེན་ཏེ་གཉིས་ཀ་སྤོང་
 དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཁྱས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དེ་གསུན་དུས་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཞིག་མ་མཛད་པར་
 དགའ་བཞིན་སྤྱོད་བཞིན་གུས་པ་དང་བཅས་བཙུན་མོ་དང་སྤྱི་པ་གཉིས་ཀ་གཞན་བ་རེད། དེས་
 སྤྱི་པ་དང་ཡུམ་གཉིས་བྲིད་སོང་ནས་སློབ་དཔོན་མ་རུ་ཅེ་ལ་འབུལ་དུ་སོང་ངོ། དེའི་སྐབས་སུ་
 རྒྱལ་པོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཟོད་དཀའ་ཞེས་པ། རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་དུ་ག་དུས་ཡིན་ན་སྤྱོད་འཁོར་
 བ་མའི་གཤམ་ན་འཁོར་པ་དེས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ལོར་བུའི་སྤང་ཆེན་ལ་རྒྱུ་མེས་སྤྱི་
 བས། ཁོང་གི་ཡུལ་ཁམས་ནས་བང་ཆེན་པ་ཞིག་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་མངག་ནས་གཙུག་ན་ལོར་
 བུའི་མདུན་དུ་བཏང་། ཁོ་བོར་ཁྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དེ་བྱིན་ཞེས་སྐད་བསྐྱར་ཡོང་བར།

གཙུག་ན་ཞོར་བྱ་ཁོང་གིས་སྤྱི་ཤིང་མེ་ཆེ་སྤྱོད་མ་ནས་བྲམ་ཟེ་མ་དུན་ན་འདོན་ཆོངས་བྱིན་ལ་སྤྱིན་ཆོར་
བ་རེད། ཟེངས་འདིར་བྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྤྱོད་རྒྱུ་འདི་ཐབས་ཡོད་མ་ཐལ་གསུང་ནས་ལན་དེ་མི་
བསྐྱར་ཐབས་མེད་རེད་སོང་དུས་གྲུ་ཕྱག་ཞེས་དང་བཅས་པར་འཕྱིན་ལན་བྱིར་ལ་བསྐྱར་དུས།
དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཟོད་དགས་རྒྱལ་པོའི་ཁར་མ་ཉན་ནས། སྤྱི་ཤིང་མེ་བྱིན་ན་དམག་རྒྱག་རྒྱ་
ཡིན་ཞེས་དམག་ངོ་མས་ཐབས་ནས་ཡོང་དུས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ཞོར་བྱ་ཕྱགས་པམ་སྟེ་སྤྱི་
འདོད་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཅི་འདྲའི་སྤྱག་པོ་ཞིག་རེད། འདོད་ཞེན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གྲོགས་མཛོང་
བཤེས་བཟང་པོ་ཡིན་ཡང་། འདི་ལྟར་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་དག་འཇུག་པ་རེད། ད་འཛིང་
བཞག་ན་སྤྱོད་མོ་བྲམ་ནས་ཐུབ་ཀྱང་དེ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཞོད་བསྐྱལ་འགྲོ། དེ་བས་
ང་རང་བྲོས་སོང་ན་དགའོ་སྤྱུ་དུས། རང་སངས་རྒྱས་རྩུ་འཕྱལ་ཅན་བཞི་མ་དེ་ལ་བྱོན་ཡོང་
ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནགས་སུ་ཕེབས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན། ཞེས་རང་སངས་རྒྱས་
བཞིའི་རྩུ་འཕྱལ་གཞན་བརྟེན་གྱིས་དབེན་པའི་ནགས་སུ་བྱོན་པ་རེད། ལུལ་གྱི་ཡུལ་ཁམས་
རྒྱལ་པོ་བཟོད་དགའི་དམག་གིས་གཏོར་བྲབ་བྱེད་དུས། རྒྱོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་འདི་
བྱེད་མེད་པས་དྲང་སྤོང་མ་རུ་ཅེའི་མ་དུན་ལ་སོང་ནས། སྤྱི་ཤིང་མེ་བྱིན་ཏོར་བྱིར་ལ་གནང་
ལོགས་ཞུས་པས། དྲང་སྤོང་གིས་ཀྱང་གནང་ཏེ། སྤྱི་ཤིང་མེ་བྱིན་ཏོར་རྒྱལ་སར་རྒྱུར་
བྱོན་ནས་དམག་གི་དྲུང་ཆེན་བཤམས། སྤྱི་ཤིང་མེ་བྱིན་དམག་དཔོན་བྲམ་ཏེ་གཡུལ་བསྐྱེད་བས་
རྒྱལ་པོ་བཟོད་དགའ་པམ་ནས་རང་གནས་སུ་བྱིར་བྲོས་ཏེ། ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་རྒྱལ་པོ་
བཟོད་དགའི་བསམ་ངན་སྤྱོད་རྒྱུ་དེའི་རྣམ་སྤྱོད་གྱིས་ཁོང་གི་མང་འཕྲོག་གི་ཡུལ་ཁམས་དེར་
ནད་དང་སྤྱི་གེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ཞོར་བྱ་དྲང་སྤོང་མ་རུ་ཅེ་
ཡོད་སའི་བྲོགས་ཀྱི་ནགས་མཐའ་སྤྱུ་ནས་ཕེབས་ཀྱིན་ཡོད་དུས། བཙུན་མོ་དྲང་སྤོང་གི་
གཡོག་མོ་བྲམ་ནས་ནགས་ནས་གིང་ཏོག་འཇུག་ཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ། རྒྱུང་རིང་ནས་མི་

མདོན་པར་གཙུག་ནས་དྲུང་སྒྲིང་ལ་ཡོན་ཡུལ་ནས་ཞལ་འཛོམས་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་བཟོད་དཀའི་
 འབངས་ནད་མཉམ་གྱིས་མཉམ་པར་སྒྲུག་སྒྲུག་ནས་ཁོ་རང་གི་མངའ་འོག་གི་བླ་མ་ཐེ་བསམ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱུས་ནས། དེ་ཅིའི་དགའ་གང་གི་དྲག་བྱིས་ནས་སློབ་པ་སྐྱུར་ཡོང་དུས་བླ་
 མེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ཞོར་བུའི་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་ཡོན་
 བ། ཡུལ་ཁམས་སྲ་ན་མེད་པའི་སྤྱིད་ལ་འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་རེད་ཟེར་དུས། བཟོད་དཀའས་སྐྱུས་
 བསྐྱུར་ནའང་སྒྲེར་མི་སྲིད་ཟེར་བ་ལ། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བསྐྱུར་ན་མི་སྤྱིན་པ་མི་སྲིད་ཟེར་ནས་
 བླ་མ་ཐེ་ཞིག་སློང་བར་མངགས་པས། རྒྱལ་པོ་གཙུག་ན་ཞོར་བུ་ནགས་ན་ཡོད་པ་དང་མཇལ་
 ཏེ་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་བཤད་དེ་ནས་ཞོར་བུ་བསྐྱུར་དུས། རྒྱལ་པོས་བྱིད་ཀྱིས་ཆོད་ནས་
 བྱིར་སོང་གསུངས། དེའི་ཆོས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་བཟང་པོ་བྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའི་ལྷ་
 ཡུལ་གྱི་ལྷའི་གཙོ་བོ་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་བྱོན། རྒྱལ་པོ་རང་གི་རྒྱལ་གཞིས་ཀྱི་འབངས་ལ་
 སོགས་པ་ལྷ་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་འདུས་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱིད་ལ་ཅི་རེད་ཐལ་ཞུས་དུས། རྒྱལ་པོ་ཡུན་
 ཅིག་ལ་བརྒྱལ་སོང་བ་སྐྱུར་དུན་པ་སོས་ནས་ཡར་བཞེངས་ཏེ། བྲག་ཕྱག་ཕྱིས་ནས་བཟོད་
 དཀའ་གཙུག་ཏྲེར་སློང་བར་སྤྱེབས་པ་ལ། ངས་གཙུག་ཏྲེར་བཅད་ནས་བྱིན་པས་ན་ཟུག་ཅུང་
 ཅམ་ཡོང་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་དུས། ལྷའི་བུ་ཞིག་གིས། བྱིད་
 ཀྱིས་རང་གི་སྤྱུ་ལུས་ལ་རང་འབྲུལ་དུ་ཡོད་པའི་གཙུག་ཏྲེར་བཅད་ནས་བྱིན་པ་ཅི་ཞིག་གི་ཐུགས་
 འདོད་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ཞུ་དུས། བཟོད་དཀའི་ཡུལ་གྱི་ནད་དང་མུ་གེ་མེད་ཐབས་མ་གཏོགས་
 གཞན་དུ་ཅི་ཡང་འདོད་པ་མེད་མོད། འདོད་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་བཞིན་པ་
 བློ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལ་འགོད་རྒྱ་དེ་རེད་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་
 དེས། བྱིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་གཟོད་དཀའ་ལ་གཙུག་གི་ཞོར་བུ་བཅད་ནས་བྱིན་དུས་འགྱོད་པ་མ་
 སྤྱེས་སམ་ཞུས་དུས། འགྱོད་པ་མེད་གསུངས། ལྷ་ཆངས་པས་བྱིད་ཀྱི་སྤྱུ་ལུས་ལ་ན་ཆ་

ཐུག་གཟེར་ཡོད་པ་མཐོང་འདུག་པས་འགྱོད་པ་མེད་ཟེར་བ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཅུ་དུས།
རྒྱལ་པོས་སྐྱོད་ཀྱིན་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཟོད་དཀའ་འཁོར་བཅས་ལ་བྱིན་པས་ང་ལ་འགྱོད་པ་
མེད་པ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་བདེན་པའི་མཐུས་སྟོབས་ཀྱིས་ངའི་ལུས་འདི་སྐྱེ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་
འགྱུར་བར་ཤོག་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐག་བདེན་པའི་སྟོབས་དེས་སྐྱེ་ལུས་སྟོན་མ་ཇི་བཞིན་
མཛེས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་བ་རེད། དེ་དུས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་དུ་ཕྱིར་ལ་
བྱོན་རོགས་ཞུས་དུས་མ་བྱོན་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་གདན་འབྲེལ་ཞུ་
མཁན་བཞི་པོ་འོང་ནས། བྱེད་ཀྱིས་དབྱེ་ལ་ཡང་ཕན་པར་བཞེད་ན་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་འདོར།
ད་ནི་པོ་བྱང་དུ་གཤེགས་རན་ཞུས་ནས། པོ་བྱང་དུ་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་འཁོར་
འབངས་ཐམས་ཅད་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་མཛོད་པ་རེད། འདིའི་རྟོགས་བཟོད་འདི་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པས་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱ་དཀའི་སྟོང་པར་བསྐབ་པའི་ལེའུ་
ཚན་དུམ་བུ་ཞིག་རེད། འདི་ཚོ་བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པའི་བསྐབ་བྱ་དང་གཙོ་བོར་འབྲེལ་ནས་
གསུངས་པ་ཞིག་རེད། །དེ་ཡང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་བསམ་པས་སྟོན་དང་སྐྱེར་བས་འཇུག་
པ་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་བསྐབ་བྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཡང་དོན་གྱི་བྱང་
རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐབ་དགོས་པ་གཞིར་བཞག་རེད།

ད་ཕར་ཕྱིན་ཟེར་ན་ཅི་ཟེར་བ་རེད་སྟེ་མ་ན། ཚུ་རོལ་འཁོར་བ་ནས་བལྟས་ན་པ་རོལ་ལྟ་
ངན་ལས་འདས་པ། པ་རོལ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ས་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
གྱུར་པས་ན་ཕར་ཕྱིན་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་བྱངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
སོགས་པ་མང་། དེ་ཡང་ཚོགས་སྐྱེར་གྱི་ལམ་མོས་པས་སྐྱོད་པའི་ས་ཡི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ཕར་
ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་དང་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཕར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པར་
འགྱུར་བ་རེད། བཏགས་པ་བ་ཟེར་ན་ཡིན་ཅིམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་པ་ཟེར་ན་རོ་མ་བོའམ་

དངོས་ལ་ཟེར་བ་རེད།།

དེ་ཡང་སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱར་ལ་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད་ད། ལས་དང་པོ་པས་ཀུན་
མཁུན་ཆེན་པོས། སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་ཞིང་། །འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཕ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྒྲིད། །གསུང་རྒྱུ་འཛིན་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་ན་གོ་སྒྲུ་ཉན་བདེ་རེད། སྒྲོན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་ཞིང་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་པོ་ནི་སྒྲོན་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
པར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཅང་གནད་གཤམ་ཆེ། ཐག་རིང་སའི་རྒྱ་གར་རྟོུ་ཡང་ཉེ་ཆར་གནད་ལ་
ཐོན་དུས་ཇོ་བོ་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོར་མངལ་དགོས་པས་དེར་ཐོན་དུས་དེའི་མདུན་སྒྲི་ཆེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེ་
རུང་། དེ་ལ་མ་ཐོན་གོང་གི་རང་གི་སྒྲི་ཐེམ་བརྒྱལ་ནས་གོམ་པ་བྱངས་དུས་ནས་རྟོག་སྒྲུ་
ཐོགས་མི་འགོ་རྒྱུའི་གོམ་ཁ་གཟབ་རྒྱུ་དང་པོ་གནད་ཆེ་བ་རེད།།

ག ཚད་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱང་བ།

དེ་བས་ན་དང་པོ་ཆོད་མེད་བཞིའི་སྒོར་གཟབ་ནན་སྤྱངས་སྒྱུ་པོ་རང་མེད་ལས་དང་པོ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་ངོ་མ་དེ་ཡིན། ལས་དང་པོ་པ་ཟེར་ན་ཅི་རེད་ཅེན། གསར་
 བུ་ཆོས་ཞུགས་བྱས་མ་ཐག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་རེད་མོད། ལོ་ཆོད་ནམ་ཚེ་ཡར་ཟད་ལ་སོན་ཚར་
 པ། ཆོས་ཞུགས་བྱས་ནས་མི་ལོ་མང་དུ་སོང་ཡང་། སྤྱིང་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ལག་མ་
 བྱུག ནར་མ་སོན་པ་ཐམས་ཅད། ལས་ལ་ཞུགས་ནས་ལས་མ་འགྲུབ་པའི་ཆོད་གྱིས་
 ལས་དང་པོ་པ་ཟེར་ན་ཆོག་པ་རེད། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་བའི་ཡོད་ན་ཐར་བ་
 སྐྱབ་ལ་དེས་ཆོག་པ། མེད་ལ་ཐར་བ་སྐྱབ་ལ་ཐབས་ཆག་སོང་བའི་རྣམ་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་འདི་མདོ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་གཞུང་རྟ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་བཞུད་པ་གཅིག་
 དུའི་ལམ་དེ་རེད། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འདོད་རྒྱ་རང་གིས་འབྱུང་ཟེར་བ་

དོན་ངོ་མས་བཤད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཟེར་བ་འདི་ཡིན་ནི་རེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་བུ་ཕལ་
གྱིས་ཆོ་འདིའི་བསམ་དོན་འབྲུག་པ་ཙམ་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་བཟུང་ནའང་། འདིས་ནི་མཐའ་ཡས་
སེམས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་སྒོ་འཕར་ཕྱེས་ནས་མི་བདེ་བདེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ཅིག་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་ཏེ་སྤྱི་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་
ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་མཛད་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་ཆད་མེད་བཞིའི་སྒོ་
སྦྱངས་དགོས་པ་རེད། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཡང་ཆད་མེད་བཞི་འདི་མེད་ན་ཐབས་མེད་རེད། དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས།
བར་དུ་ལམ་སྦྱངས་དུས་དང་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་ལ་ཆད་མེད་བཞི་དང་འབྲལ་ཐབས་
མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་ལམ་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་གྱི་ནང་ན་དང་པོ་
ཆད་མེད་བཞི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་འབྲས་དུས་སུ་ཡིན་ན་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆད་མེད་བཞི་ཡང་
ཆད་མེད་བཞི་འདི་རེད།

འདི་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཆད་མེད་བཞི། འབྲིང་དུ་བསྐྱས་ན་བྱམས་སྣིང་རྩེ་གཉིས་ཀ
དེ་ཡང་རྩྱུར་བསྐྱས་ན་སྣིང་རྩེ་ཉག་མ་གཅིག་པོ་འདི་བསྐྱོམ་རྒྱ་དེའི་ནང་ལ་འདུས་པ་རེད། ད་
བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་འདི་བས་གནད་ཆེ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་བྱམས་
དང་སྣིང་རྩེ་དགའ་བ་བཏང་སྐྱོམས་བཞི་པོ་འདི། དེས་འབྱུང་གི་ལམ་གྱིས་མ་བློན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མ་བློན། སྣིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་མ་བློན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་མ་བློན་བཞག་ན་འདི་བཞི་པོར་ཆད་མེད་བཞི་བེར་པ་མིན། ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་
བེར་པ་རེད། འདི་བཞི་བསྐྱབ་ན་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཆངས་རིས་དང་ཆངས་པ་མཐུན་ན་འདོན། ཆངས་ཆེན་སོགས་ལ་སྦྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རེད།

གནའ་ཞིག་ལ་མ་རྒྱུ་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་ཞིག་གིས་ཁྱེད་སོང་བ་ལ། མ་ཡིས་བསམ་ན་བྱ་
མོ་འདི་ཐར་སོང་ན་བསམ། བྱ་མོས་བསམ་ན་མ་འདི་ཐར་སོང་ན་བསམ། དེ་ལྟར་
གཉིས་ཀས་གཅིག་གིས་གཅིག་ཐར་ན་བསམ་པ་ལས་རང་ཉིད་ལ་བསམ་སྒྲོལ་བ་དང་བའི་བྱམས་
སྤྱིང་རྩེ་སྤྱད་མེད་དེས་གཉིས་ཀ་ཀྱི་ནང་ནས་མ་ཐར་སོང་ཆོ་འཕྲོས་ནས་ཆོངས་པའི་ལྷ་ཡུལ་ལ་
སྤྱོད་པ་རེད།

༡ གཞུང་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མེད་བཞི།

འདི་བཞི་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་འགྱུར་རྒྱུར་ཆ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཆོགས་དགོས་ནི་རེད་ཅེ་ན།
གཞུང་བཤད་པའི་ལུགས་ཡིན་ན་དམིགས་པ་ཆོད་མེད། ཆོགས་ཆོད་མེད། ཆོས་ཆོད་
མེད། ཡེ་ཤེས་ཆོད་མེད་བཞི་བོ་ཆོད་དགོས་པ་རེད། དམིགས་པ་ཆོད་མེད་ནི་མཐའ་ཡས་
སེམས་ཅན་གཅིག་གྱི་མ་ལུས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ། ཆོགས་ཆོད་མེད་ཟེར་ན་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུབ་རྒྱ། ཆོས་ཆོད་མེད་ཟེར་དུས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འབྲས་ཆོས་ཉིད་ལྟ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོད་མེད་ནི། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཐ་
མི་དད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ་དགོས་པ་རེད། དེ་བཞི་ཆོགས་རྒྱ་དེ་གཞུང་
བཤད་པའི་ལུགས་རེད།

༢ མན་ངག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མེད་བཞི།

ད་མན་ངག་གི་ལུགས་ལྟར་བཤད་ན། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཆོད་མེད། རྣམ་པའི་སྒྲོ་

ཆོད་མེད་པ། དེའི་འབྲས་བུ་ཆོད་མེད་པ་གསུམ་བྱས་ནས་བཤད་ན་གཅིག་པ་འདྲ་བོ་རེད།
འདིའི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་གཞུང་བཤད་པའི་ལུགས་ལྟར་དུ་བཟང་བའི་རིམ་པ་ལྟར་
བྱམས་དང་སྤྱིར་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་བཞི་ལ་ཟེར་ནི་རེད་མོད། སྟོམ་པའི་ཐད་ནས་མན་
དག་གི་ལུགས་བཞིན་དང་པོ་བཏང་སྟོམས་ནས་མགོ་བཙུགས་ནས། ད་ལོ་དང་ཆོད་ཆོས་
ཁྲིད་འདི་བསྟོམ་གཙོ་བོར་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་ཁྲིད་ཞིག་ཡིན། ད་སྔ་སྔ་ཡིན་རུང་ཆོས་ཆེ་ཆོད་རྒྱུང་
མིན་རེ་ཉན་གི་བསྟན་པ་རེད། མདོ་རྒྱུད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཡོད་ཆོད་སྤྱི་ཆོ་ལ་ཉན་ན་
ཟད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ཐོས་པ་མང་བ་རྒྱུར་ལ་བཅུད་དུ་བྲིལ་ནས་རང་རྒྱུད་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་དུ་སྒྲིན་དགོས་པ་རེད། གོ་ཆོད་རྗེ་རྒྱལ་རྒྱུ་ཕྱར་རེད་འདུག་རྒྱུ་འདི་ནི་ཐོས་བསམ་གཉིས་
ཀ་བྱས་ཀྱང་མ་བསྟོམ་པའི་སྟོན་ཡིན་རེད། ད་དེ་སྟོམ་ཐུབ་པའི་མན་དག་ཅི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན།
གང་ཐོས་པ་དེའི་དོན་དེ་མ་ཐག་བསམ་པ་འམ་དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱུད་ཐོག་ལ་བྲངས་ཏེ་བསྟོམ།
ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་གཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་མ་ཐུབ་དུས། དེའི་བར་ནས་ལེ་ལོའི་ཇག་པ་དང་ནི་
རྣམ་གཤེད་གི་རྒྱལ་མ་བདུད་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱ་ཆེན་དག་དང་ཐུག་སོང་དུས། ལུ་བུའི་
ཆོས་མགོ་ཐོན་རྒྱུ་འདི་རྒྱུང་ནང་ལ་མར་མེ་བཞག་པ་ལྟར། དུས་ཆོད་སྐར་མ་བཙེ་ལུའི་ཆོ་ལ་
རྣམ་རྟོག་གི་དབྱ་བོས་མི་ཁྲིར་བའི་སྟོན་འགོ་དངོས་གཞི་གང་རུང་གི་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་
མགོ་ཐོན་བྱས་ནས་འདུག་མ་སྟོང་བས་ཉམས་སྟོང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་ན་ཆོས་རའི་ནང་
ནས་ཆོས་ཆོག་གཅིག་ཐོས་པ་སེམས་ཐོག་ལ་བྲངས་ཏེ། སྤྱིར་ཁྲིམ་ལ་སོང་ནས་དེ་རྒྱུན་དུ་
སྟོམ་དགོས་ནི་རེད། མི་སྐྱེ་མོའི་སྟོམ་རྒྱལ་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་གནའ་ག་གོ་མོ་ཚུན་ཆོད་ནས་མ་
དར་བ་ཞིག་ཅེས་ཁྲིལ་བཤད་དང་ལྟན་དུ་འགོག་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་དང་ཐུག་རྒྱ་ཡོད་རེད་དེ། དེ་
ཡང་རང་དོན་རང་གིས་མ་བསྐྱབས་དུས་སྤྱི་ཁ་ལ་ཉན་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱིས་ཅི་མི་ཟེར་སྤྱི་
རོལ་མི་སྟེགས་པས་ཀྱང་མ་ཐོ་རིས་ལ་ཐར་བར་བཟུང་ནས་བསམ་གཟུགས་སྟོམ་པ་རེད།

བད་པ་སངས་རྒྱལ་པམ་ཉམ་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་དང། དབུ་ཕྱག་རྩེགས་གསུམ་ཚུན་
 ཆད་ལ། སྒྲོམ་མི་དགོས་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ན་སྒྲོམ་དགོས། སྒྲོམ་རྒྱ་དེ་ཡང་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་མཐུན་ཆུན་མེད་ན་ཆོག་པ་མ་རེད། གཅིག་པུ་ལུང་སྟོང་ཞིག་གི་
 བད་ལ་བསྐྱད་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་ལ་བ་ཐོབ་ན་ལུང་སྟོང་གི་བད་ན་བྱ་རི་དྲགས་ཆོད་བཅན་པར་བསྐྱད་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་མི་འདུག དེས་ན་བྱིམ་ན་ཡོད་པའི་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་བྱིམ་གྱི་ལས་
 ཀས་བྲེལ་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་ཀའི་ཞོར་ལ། དན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གསུམ་
 དང་མ་བྲལ་བར་ཉམས་ལེན་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་མ་བཟེད་ན་དེ་སྒྲོམ་ཡིན་པ་རེད། ཕྱགས་
 འཛོལ་འགྲོ་ཞོར་དང་ཡོག་ཡོག་ཞོར། འོ་བཤེགས་འཕྲུལ་ཆས་བཤེགས་ཞོར་དང་སྤྲན་རིགས་
 བཞོ་ཞོར་སོགས་མདོར་ན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་མ་བྲལ་
 ན་འགོ་འདུག་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་བ་རེད། དེ་དུས་དུས་ཆོད་ཀྱིས་མི་འདད་རྒྱ་
 མེད་གི་ཡིན་ན། ཆོས་སྦྱབ་ཡོངས་མི་སྟེར་གི་བསམ་དུས་ཆོས་སྦྱབ་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་
 རྟགས་རེད། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད་ཅེན། ལས་ཀ་ལས་ཞོར། འགྲོ་ཞོར་འདུག་
 ཞོར་ལ་ཞེ་སྤང་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱེས་ཆོག་གི་ཡིན་ན། ཞེ་སྤང་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱེས་རྒྱ་དེ་མི་དགོ་བ་རེད།
 ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་འཁོར་ཀུན་འགོ་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཁོ་རང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་
 རེད། མི་དགོ་བ་སྦྱེས་ཆོག་དུས་དགོ་བ་སྦྱེས་མི་ཆོག་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡོད། མ་ལོབས་ནི་རེད་མ་
 གཏོགས་དེའི་ཆབ་ལ་དགོ་བ་སྦྱེས་བཏང་ན་སྦྱེས་ཆོག་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད། ད་རུང་
 ཆོད་མེད་བཞི་འདི་ཆོ་བ་སྒྲོམ་རྒྱ་དང་མ་བྲལ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་དང་གཞོད་སེམས་ཉམས་
 ཞན་པའམ་མགོ་ཇི་དམའ་རུ་སོང་དུས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་སེམས་དང་གཞོད་པ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱུད་འགྲོ་ནི་རེད། བྱམས་སྤིང་རྩེ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱུང་པར་དུ་
 བྱམས་པ་དང་སྤིང་རྩེ་འདི་ཆོ་རུང་ཟད་རེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་སྦྱབ་ན་བཟའ་ཆོང་མཐུན་པ། བྱིམ་

མཆོས་དང་འགྲིག་པོ། བྱ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་ལྷག་ཏུ་གོང་འོག་བར་གསུམ་ལ་མི་
མཐུན་ས་ཞིག་མེད་དུས་བྱ་བ་འབྲུབ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་རེད། ད་སློ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་འདི་ཆོ་ཅི་ཙམ་གོ་གི་བསྐྱད་ནའང་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གར་གར་འཕང་འདིར་བརྒྱབ་མེད་
པར་ཤིང་མདའ་སློ་མེད་ནགས་ལ་འཕངས་བ་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག་རྒྱུ་དེ། བསློམ་མ་ཐུབ་
པའམ་སློམ་རྒྱ་ཉིད། གོ་རྒྱུ་མང་བས་ཆོས་དྲེད་རེད་ནས་བཤད་ཤེས་རུང་དོན་ལ་མེད་པ་རེད་
འགོ་བ་རེད། རེད་ཆོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་རེད། ད་གཞན་རྒྱུད་བརྟག་པའི་མདོན་ཤེས་
མེད་དུས་རང་རྒྱུད་རང་གིས་ཆོད་གཞི་ལ་བཞག་ནས་མ་བཤད་དུས་བཤད་ཐབས་གཞན་མེད་
པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། ད་སེམས་ཅན་བདེ་བ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་ལྷན་འདོད་བྱམས་པ་
རེད། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་འདོད་སླིང་རྩེ་ཡིན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ། སེམས་ཅན་ཆགས་སྤང་གཉིས་
དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་བཏང་སློམས་རེད། དེ་དག་ནི་ཆོད་མེད་བཞི་བོའི་རང་གི་རོ་བོ་ཟེར་ན་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།

ང་། དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱིས་བསློམ་ལུགས།

བསློམ་དུས་དམིགས་བཅས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་བསློམ་རྒྱུའི་དབྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་
བསློམ་རྒྱུ་དང་། དམིགས་མེད་གང་ལ་ཡང་མི་འཛིན་ནས་འཛིག་རྒྱུའི་སློམ་ལུགས་གཉིས་ཀ་
སྟེལ་མ་བྱས་ནས་བསློམ་ཆོག་རེད། དང་པོ་དམིགས་བཅས་ཀྱིས་བསློམ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་
དུས་དམིགས་རྣམ་སྤྱད་ནས་བསློམ་དགོས་ལ་མཐར་དམིགས་མེད་དུ་འཛིག་དགོས་པ་རེད།
དེ་ཡང་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་སྟེ་འགག་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་
བཅས་བཅོས་མེད་པར་མཉམ་པར་འཛིག་པ་དེ་ནི་ཆོད་མེད་བཞི་བོ་གང་བསློམ་ན་འདྲ་འདྲ་ཡིན།

བཏང་སྒྲོམས་དང་པོར་བཞག་ནས་མ་བསྒྲོམ་ན་བྱམས་སོགས་བཞི་པོ་སྤྱོད་པ་རིས་ཅན་དུ་
སྐྱར་སོང་དུས་ཚད་མེད་དུ་མི་འགོ་བས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་འཇུག་གིས་བསྒྲོམ་དགོས།
ཡིན་ན་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་བཏང་སྒྲོམས་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲོམ་དུས་གཙོ་
ཆེར་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་ལུགས་ཤས་ཆེ་རེད། སྤྱིར་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟེར་བའི་སྤྱི་
གཅིག་ལ་དོན་གྱིས་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དང་དབྱེ་བ་མང་བ་རེད་དེ། ཞི་
གནས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་ཏེན་རྩྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་
དག་པ་རྩྱལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བཏེན་ཡོད་ནི། དེ་གསུམ་པོའི་གྲོགས་ལ་གང་དགོས་ནི་
རེད་ཟེར་ན་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ཐབས་མེད་པ་རེད། བཏང་སྒྲོམས་བསྒྲོམ་དུས་བཏང་སྒྲོམས་
བཟང་མེད་ངན་མེད། ཕན་མེད་གཞོད་མེད་ཀྱི་གཏི་མུག་བཏང་སྒྲོམས་ཟེར་བར་ལོགས་མི་
འགོ་བའི་ཆེད་དུ་དག་དང་གཉེན་གཉིས་ཀ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ནས་འགོ་བཟུང་
སྟེ་བསྒྲོམ་རྒྱ་དེ་མན་ངག་གི་ལུགས་རེད། སྤྱི་ཀྱི་དངོས་གཞིར་རང་གི་གཡས་ས་ན་དག་
སྤང་བ་དེའི་སྤྱུག་མེད་པ་བོ། གཡེན་ས་ན་གཉེན་དག་འ་མཛེས་དེའི་དག་འ་མེད་ནི་བོ་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པར་བསམ་ནས། དག་ལ་སྤང་སེམས་དང་གཉེན་ལ་ཆགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡར་ལ་
བསྐྱངས་ཡག་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲོར་བསམ་སྒྲོ་ནང་ལ་རྩྱུར་བསྒྲོར་ནས་སྤྱི་བར་གསུམ་ལ་འདིང་
བརྒྱབ་ནས། འདི་གཉིས་ཀ་དང་ནི་དེད་གསུམ་པོ་འཁོར་ཆོ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་སྤྱི་
བ་གྲངས་མེད་རྩིས་གྲངས་མི་ཐེབས་པ་ཞིག་སྤངས་པ་ཡིན་ན། དེ་དུས་འདི་གཉིས་ཀས་ཕན་
བཏགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅི་འདྲ་མང་། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་ང་མེད་ན་དག་
འདིས་དག་སུ་ལ་བྱེད། ཁོ་རང་གིས་བསམ་ན་ངས་ཕར་ལ་ཁོ་བོར་དག་བྱས་པ་རེད་ལོས་
བསམ། ངས་ཕར་ལ་དག་ར་མ་བཟུང་ན་ཁོས་དག་སུ་ཞིག་འཛིན། འདི་དང་པོ་ནས་དག་

མ་རེད། འབྲེལ་བ་མེད་ན་འགལ་བ་ཅི་ལ་ཡོང་། སྤར་མ་ཐུན་ཆོད་མ་ཆེ་སོང་བའི་ཆོད་ལ་
བསྐྱེད་མ་རྒྱ་ཕྱིས་སུ་འདི་ལྟར་གྱུར་སོང་པ་རེད། འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
རེད། དབྲུག་གཉེན་དུ་གྱུར་བ་ཡང་སྤྱི་བསལ་དུ་ཁྱེད་མ་གཉེན། ཏེ་དེད་ཀྱི་རྩ་མ་ཤུག་ ཟེར་
རྒྱ་ཅི་འདྲའི་མང་གི། ཆོས་སྤྱོད་ནས་བསམ་ན་ནི། དབྲུག་ལོག་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་
དམ་གྱི་བོགས་འདོན། །གཏམ་མ་ཉེས་ཁ་ཡོག་དག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུག་འདེབས། འདི་
ཆགས་ཞེན་འཇིག་པའི་སྒྲུབ་མ་རུ་མཐོང་ནས། །ཁོའི་དྲིན་ལན་འཁོར་ཐབས་མེད་པ་རུ་འདུག་
གོ །གསུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་རེད། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉེན་ལས་ཀྱང་ད་རུང་དབྲུག་བཀའ་དྲིན་
ཆེ་ནི་རེད། གཉེན་འདིས་ནི་གཞོད་མ་སྐྱེལ་གྱི་རིམ་པ་གྲངས་མེད། ལྷ་ཡིས་མེ་འཛིན།
འདམ་གྱི་བྱ་འཛིན། བམ་མཁའི་བྱ་རྩི་ཡིས་བཟུང་བ་བཞིན། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
བྱ་རྒྱ་བཅོམ་ཁང་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་ནང་ལ་ཚུད་རྒྱུ་འདི། གཉེན་ལ་ཆགས་སེམས་གྱི་ཁོངས་
ནས་ཡོང་བ་རེད་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་དབྲུག་གཉེན་བར་མ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ།
དེ་རྒྱབ་རྒྱས་ཡོད་མེད་མང་པོར་བསྐྱོམ་དུས། བར་གཅིག་ཆོང་མ་ལ་ཞེན་ཁ་འདྲ་ཞིག་ལོག་
ནས་དབྲུག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཆོང་མ་པར་སྐྱུར་ཞོག་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་བརྒྱབ་ན། དེ་
ནི་གོང་ནས་བཤད་པའི་བཏང་སྟོམས་སྟོན་ཅན་གཏི་ལུག་བཏང་སྟོམས་རེད་གྲབ་རེད། དེས་
ཅི་ཡང་མི་པན། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་གར་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་པ་མ་བྱས་
ནས། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་ཅུམ་གྱིས་མི་ཆོད་པར་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད་པའི་
པ་མ་ཞིག་བྱས་ཡོད། དེ་དུས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུང་ལུགས་ལ་ད་ལྟའི་མ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་
བསམ་ནས། སྐྱེ་བ་ཆོ་འདིའི་མ་རྒྱན་དྲིན་ཆེན་མ་མིག་སྤར་གར་དུ་བཅུག་ནས་དྲིན་གྱིས་
བསྐྱུང་ལུགས་ལ་འདད་རྒྱབ། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པས་
བྱུང་པར་དབྱེ་བ་བྱེ་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་མེད་བསམ་ནས། དེ་ལ་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་ལན་གསལ་

འདི་དེ་སྒྲིམ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་དཔལ་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་
 བཏང་སྒྲིམས་ཚད་མེད་ཞིག་བསྒྲིམ་དགོས་ནི་རེད། དེ་ལ་དམིགས་བཅས་མཚན་མ་ཅན་གྱི་
 དབྱུང་སྒྲིམ་ཟེར། དེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་སྒྲིམ་དགོས་པ་རེད། དེ་ནས་ཐང་ཆད་དེ་
 སེམས་འཕྲོམ་བསམ་ནི་རེད་ཡོང་དུས་འདས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་ལ་མི་འདེད། མ་འོངས་
 རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིམ་མི་བསྟ། ད་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོར་མཐུད་ཀྱི་མི་འདུག་པར་བཅས་བཅོས་
 མེད་པར་ཁོ་རང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིང་ལ་བཞག་བཞག་ན། དེ་ནི་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དེ་དང་ཆབ་ཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་ཉིང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་སྲུང་དུ་
 ཅིར་ཡང་སྤྱང་བ་རེད་དེ། དོན་དམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནི་རེད་བསམ་སྐྱུའི་
 སྤྱང་སྤྱིང་འཛིན་པ་བྲལ་བའི་ངས་ཤེས་ཀྱིང་ལ་བཞག་ན་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་སྐྱུའི་དགོས་པ་དང་ལྷན་
 པ་རེད། དེ་ནས་དུས་ཚོད་གང་མཚམས་ཞིག་སོང་ནས་ཐུན་གྱི་རྗེས་ཕྱོགས་སུ་ད་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འདི་དག་གི་སྐྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྤྱང་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བྲལ་
 བར་གྱུར་ཅིག་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་བྲལ་བ་ཞིག་ངས་བྱ་བསམ་སྐྱུའི་འབྲེལ་བ་སུམ་ལྷན་དང་ནི་དེ་
 ལྟར་བྲལ་བ་ཞིག་སྤྱི་མ་དགོན་མཚོག་གིས་ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས། ཞེས་གསེལ་འདེབས་དང་
 འབྲེལ་བ་བཞི་ལྷན་བྱས་ནས་ཐུན་མཐུག་ལ་བསྐྱོད་དང་བཅས་ཐུན་གྲོལ་བ་ཡིན་ན། ཐུན་
 མཚམས་ལ་ཐོན་ན་ཡང་གོང་གི་ལྟ་བུ་དེའི་ངང་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་བྱས། བཏང་སྒྲིམས་ཚད་
 མེད་དང་སྤྱིང་གི་མགོན་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་ལ་སྒྲིམས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པ་རེད།
 དེས་དང་པོ་རང་རང་ཚོའི་བཏང་སྒྲིམས་བཤད་པ་རེད།

གཉིས་པ་བྱམས་པ་བསྒྲིམ་དགོས་པ་རེད། འདི་རང་གི་ཚོ་འདིའི་རྩ་བའི་མ་ནས་
 བརྒྱུས་ཏེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡུལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏག་ཏག་ལ་སྤྱིད་པས་
 བདེ་བ་སྐྱེ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྷན་པའི་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་

ཡིན་ན། མ་གྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རྒྱ་དད་པ། དེས་འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག དེ་གསུམ་བསམ་དགོས་པ་ཅི་རེད་ཟེར་ན་དད་པ་
མཐོ་རིམ་གྱི་རྒྱ་དད་དེས་འབྱུང་ཐར་བའི་རྒྱ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བྱམས་པ་དང་ནི་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པའི་
མཐུང་ལ། དམིགས་མེད་འཁོར་གསུམ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེས་པ་བྱངས་ནས་སྤུན་
གྲོལ་དུས་ཡིན་ན། བསམ་པས་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་ཞོར་ལ། བྱམས་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་
མིག་གིས་སེམས་ཅན་ཞིག་རིག་བཞག་ནའང་དེ་ལ་བྱང་ཞིང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ།
དག་འཛིང་འཇུག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཁ་བརྟེན་རྒྱ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་རེད། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བྱ་
མས་བྱེའུ་ལྷག་གསེས་པ་དེ་འདྲ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོང་དུས་རེད་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་རེད། བྱང་སྐྱོམས་དང་བྱམས་པ་གཉིས་ཀ་སོང་ནས་སྤྱིར་རྗེ་དེ་
གསུམ་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་གི་རྩ་བའི་མ་ངེ་མ་ངེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ཚོག་པ་རེད།
མིན་ན་བཤས་ཟོག་བཤས་ལུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ད་བསམ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་ནི། དེ་ཉིད་རང་གི་
མཉམ་ཡང་ན་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་ན་ཚོག་རེད། མ་རུ་བསྐྱོམ་ན་མདུན་གྱི་བཤའ་ཟོག་
གི་ཁ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་འདྲིའི་ཨ་མ་རེད། མ་དྲིན་ཆེན་མ་འདིས་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་པ་རེད་
དེ། དེའི་རྒྱ་དགོ་བ་སྒྲུབ་ཤེས་ནི་མ་རེད། མི་འདོད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་ངམ་
ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀི་ཡོད་ནི་རེད། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་
བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །སྒྲུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་
ལ་མཛོན་པར་རྒྱགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅན་པོ་ཡིན་རེད། འདི་ད་ལྟ་ཤན་པ་གཤེད་
མས་གསོད་པས་མི་ཚད་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྤྱིང་དགོས་པ་རེད་བསམ་ནས། དེ་
ལ་ཤ་ཚ་བཟོད་བསྐྱག་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་བརྩུང་ནས་དེའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཅི་

འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། འདི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆུ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་ལ་སོགས་པ་
གོང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིན་དགའ་མཛེས་ནས་བཟུང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་ནས། འབྲེལ་བ་སྤྱུལ་ལྡན་ནམ་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་དུ་
བསྐྱོམ་པའི་མཐའ། དམིགས་མེད་ཀྱི་དང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྤུན་མཚམས་ལ་ཡིན་
ནའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་མེ་བསྐྱོམ། སེམས་ཅན་མིག་གིས་མཐོང་ན་སྤྲོད་མེ་
ཤུགས་གྱིས་སྤྱུས་ནས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྲོད་མེ་འབྱུང་བའི་ཚད་ཡིན།
སྤྲོད་མེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་མ་ལག་ལྟར་མའི་བྱ་ཆུས་ཁྱེད་པོ་ལྟར་གྱི་སེམས་ཤིག་དགོས་གསུངས་པ་
རེད།

ཚད་མེད་བཞིའི་ནང་གི་བཞི་བའི་དགའ་བ་རེད། འདི་ཡང་རྩ་བའི་མ་ནས་ཡང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་དགོ་བ་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ། དེ་མི་ཉམས་པའི་
ཐོག་ནས་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་སོགས་གོང་ནས་
བཤད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་བཞི་ལྡན་གྱིས་བསམ། དམིགས་བཅས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་དགའ་
བའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གོང་ལྟར་བྱས། སྤུན་གྲོལ་རྒྱབ་
ལ་ཡིན་ནའང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ཕྱག་དོག་དང་
གཞོད་སེམས་མེད་པའི་སྤྲོད་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ། དེ་བས་ཀྱང་ད་རུང་བཟང་ཞིག་དང་ཡག་
ཅིག་རེད་པར་ཤོག བསམ་པའི་དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མེད་གི་རྟེན་ལྟར་ཤོར་ནས་
རྟེན་ནི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་མེད་ནི་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་དུ་བརྟེན་བའི་སེམས་ཅན་
ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཆུ་ནི་བྱུང་ཆུ་སྤྱོད་པར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
ལ་གཞན་ཆེན་རེད།

འདི་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་
གསུམ་གྱི་སྟངས་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུད་བཞིག་གི་ཐོག་
ནས་བཤད་ན་མུ་སྟགས་ཅན་དང་སྤྱོད་མེད་བ་འདྲ་འདྲ་རེད། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ཡང་
ཉན་རང་དང་སྤྱོད་མེད་བ་ཡིན་པ་རེད། དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་མེད་མ་
ཡིན་པ་ཡིན། དེ་བས་ང་ཆོའི་ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྒྲུབས་འགྲོའི་མྱང་གཞིའི་སྟངས་
ལམ་དམན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྟོན་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས། དེ་
ལས་ཀྱང་སྟོན་སེམས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཆོད་མེད་བཞི་འདི་ཡང་རྩ་བ་
བསམ་པ་བཟང་པོ་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་སྤྱད་རྒྱུ་ཅན་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་དཀའི་
སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོ་མ་དག་གིས་ཀྱང་དང་པོའི་སྒྲུབས་ལ་ཉམས་སུ་
བཞེས་སྤང་དཀའ་དཀའ་ཡིན་པ་རེད། དེ་གནད་ཆེ་བར་དགོངས་སྟེ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཚུན་ཆད་
དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་ཞིང་གོམས་ཁ་བཞག་དུས་ནམ་ཞིག་འབད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཇེ་སྤྱོད་
དུས། རང་གིས་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་ནི་རེད། ཨེ་ལོ་བཞིག་ཀྱང་མ་
བཞུས་པར་ང་འདྲ་བས་སྤང་མ་རེད་བསམ་ནས་སྟོེ་ཁ་གོམས་པར་མ་བྱས་དུས། ལམ་དེར་
ཐག་ཇེ་རིང་མ་གཏོགས་པར་ཇེ་ཉེར་ཆེ་གཅིག་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། འཇུག་པའི་བསྐྱེད་
བྱ་པར་བྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་དོས་བཞི་སོགས་ཀྱང་མན་དག་གི་གཞུང་ལྟར་དུ་ལག་ལེན་ལ་ཅི་
ཐེབས་བྱས་ན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདི་ཐམས་ཅད་དྲང་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་སྤྱད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དང་པོ་དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་དེ་བསྐྱོམ་ཞིང་བར་དུ་དྲང་ངེས་འདྲེས་མཁའ་ངེས་དོན་ཅམ་གྱི་བདེན་གཉིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས། མཐར་ངེས་དོན་མཐར་སྤྱག་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད།

སྤྱིར་ན་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་ལ་སྤུང་མོང་དང་སྤུང་མིན་གྱི་བྱུང་པར། རིང་ལམ་
 དང་ཉི་ལམ་སྤྱིར་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིར་ལམ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དེ་ཐབས་ལ་མཁའ་ན་ཚོགས་
 གཉིས་མཉམ་དུ་རྫོགས་ནས་བསྐྱལ་བའི་ཚོགས་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་འདུམ་ལུས་པ་དང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་སྤྱིར་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་མདོ་ནས་ཀྱང་བཤད་ན། སྤྲུགས་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་
 ལུས་གཅིག་གིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་འགོས་སྤྱིར་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན། རང་རེ་
 དེ་ལ་ཞུགས་ཡོད་དུས་དེ་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་གྲོལ་བ་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་
 པ་འོག་མའི་ལམ་ལ་སྤྱངས་བགོད་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར། ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱིས་ཆང་
 ཞིང་རྫོགས་པའི་མན་ངག་གནད་དྲིལ་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིས་པ་ཡིན། ཀུན་
 མཁུའི་རོང་བོམ་པ་ཆང་གིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་ཚིག་འབྲེལ་སྐབས། ཚོགས་གཉིས་
 རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་ཞུམ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་ཏེ། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱེད་པ། དེ་ནི་དལ་འབྱོར་ཐངས་གཅིག་ཐོབ་པའི་དོན་
 སློ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་རེད། འུ་བུ་ཅག་གིས་དེ་རིང་ཡང་དེ་རིང་གི་སྐལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 ལྷག་སོང་བས། ད་དོམ་པ་སྤྲུག་པོས་དོམ་སྤངས་པ་ལྟར་ཡང་ཕྱི་ལ་ལྷག་སོང་། གང་ལྟར་
 གནད་ཉིན་ཆར་དགོས་པ་རེད། དེ་ཚུན་ཆད་ལ་འདོན་ལུགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་བྱེད་རང་ལག་
 ཡིན། དེ་རིང་གི་ཆོས་བྲིད་འདི་ན་འཛོམས། །

འདི་ནས་དོན་གཞན་ཞིག་བཤད་སྟུ་ཞིག་ལ། རྩོགས་ཆེན་རིན་པོ་སྐུ་མེད་དུག་པ་ཨོ་སྐུན་
འཛིགས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་དོན་འདི་སྐུ་གདུང་གདུང་རྟེན་འདི། དུས་རབས་འདི་འོ་རྩོགས་ཆེན་
གདན་ས་འདི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྟེན་སྐུལ་གཙོ་བོ་འདྲ་ཞིག་ལ་བབས་བསྟུང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡིན་ན་དུས་རབས་སྔོན་མའི་དུས་སྐོང་གི་དགའ་འདོན་དུས་འགྱུར་ཆེན་མོའི་སྐབས་ལ་བོད་སྟོང་
སྟངས་བར་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་སྟོང་ཆོ་མང་བོ་བསྐྱགས་སོང་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་སྟོང་ཆེན་དམ་
པ་གངས་མང་ཞིག་དབུ་ཉེས་ལ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་གདུང་ལ་བདག་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གངས་
ཀ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་རེད། འཛིགས་བྲལ་བྱང་རྒྱུ་རྩི་རྩི་ཆོང་འདི་དགུང་ལོ་ཉི་ལུ་ཅུ་བཞིའི་ལོ་
མཇུག་གི་གནམ་གང་། སང་ཉིན་ཆོས་གཅིག་ཆོས་དུས། དགུང་ལོ་རོ་གངས་ཉི་ལུ་ཅུ་
ལྷའི་དགུང་ཀུན་ལ་ཕེབས་དུས་ཀྱི་གནམ་གང་གི་དགོང་མོ་དེར། གཡུལ་འབྲུག་དྲག་པོ་
ཞིག་གི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་མཆོན་བཞེས་པ་རེད། གནམ་སྔོན་མ་ཨ་བྷི་གཏེར་སྔོན་ནམ་འབྲུག་
སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཏེར་སྔོན་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གཏེར་སྔོན་ཆོང་མ་དེའི་ལུང་བསྐྱར་ཞིག་ཏུ་ཉི་ལུ་
ཅུ་ལྷའི་ཐོག་རྒྱ་ཆའི་སྤྱི་ཀུན་གྱི་སྟངས་འཛུལ་རོ་ཆེ་ཞེས་པའི་ལུང་བསྐྱར་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཀུན་
བསྐྱོག་རྒྱུ་མ་ཡོད་སོང་བ་རེད། དེ་ཡང་རྩིགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་བྲལ་བྱང་རྒྱུ་རྩི་རྩི་
ཆོང་དེ་སྤྱི་ལུས་ལ་མཆོན་བཞེས་ནས་བཞུགས་ཀྱི་གདོང་ཆེན་ལུང་བའི་སྟོང་དེ་ནས་དགོངས་པ་
རྩིགས་སོང་བ་ཡིན་ན། དེའི་རྩིས་ནས། རྩི་པར་རིའི་ཁྲོམ་བཟའ་འགའ་མའི་ས་ཐོག་ནས།
ཡོངས་འཛིན་མཁན་པོ་ཆོང་གིས་སྤྱི་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་ཏེ་གདུང་བཞུས་ནས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་
ཀྱི་མཆོམས། རྩི་པར་ནང་གི་རྩི་རྒྱུ་ཁ་བའི་ས་ཐོག་ཨ་སག་ཁ་ཟེར་སའི་ས་དེར་སྤྱི་རྒྱུ་ཁ་གཏོར་
ནས། དེ་དུས་གདུང་དུས་དེ་སྤྱི་ལག་མང་པོ་བརྒྱུད་མཐར་འདིའི་རྩིགས་ཆེན་གྱི་བྲག་ལ་ལ་
ཁའི་རྩི་གསེང་ཞིག་ལ་བསྐྱུང་བཞག་པ་རེད། ད་དེ་དུས་རང་ལོ་བཙུང་ལྷ་བཙུང་ལྷ་ཁ་སང་
བཤད་པ་དེ་རེད། རྩིགས་ཆེན་ནས་འབྲུག་འཛིང་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ང་སྟེ་དགོན་བཙུང་ཁང་
ནང་ན་ཡོད། དང་པོ་ང་སྟེ་དགོན་ལ་དེད་དུས་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་རྩི་རྩི་ཁང་གིས་དེད་སོང་
བ་མ་རེད། བྱིས་པ་ཞིག་རེད། ལོ་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྲོམ་གྱི་ལོ་ཆོད་ཆོང་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ།
རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་རིག་གིས་ད་རེས་ཡིན་ན་མིན་ན་འགོ་དགོས་གསུངས་པ་རེད། བྱིད་སོང་རུང་

དང་པོ་སློབ་སྦྱོང་རེད། བར་དུ་དོན་མ་རེད། མཐའ་མར་སྐྱེ་རགས་ལྷམ་སློབ་བཅིངས་ན་
མི་ཆོག་པའི་སློབ་བཀའ་ལ་འཛིན་ན་ག་བསྐྱམས་ནས་བཅོམ་ཁང་དུ་ལོག་ཐུག་པ། ཡར་ལ་
འཕྲུལ་དུས་སྤྱོད་རེད། མར་ལ་འབྱུང་རྒྱ་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་མེ་ཞིག་ཡིན་མ་རེད། ལོ་གཅིག་
ཅོས་ཞིག་ལ་མར་ལ་མངགས་ཐུག་པ། སྤྱི་ཟེར་རྒྱ་དེའི་སྤྱོད་ཐོག་ནི་རེད། ཅི་ཡིན་རུང་
གོ་མས་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་དར་བྱེད་པ། སྤྱིར་ལ་མངགས་ཡོད་དུས་ཉི་མ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ལ་རྗེས་
འདྲེན་བོའུ་བཟུང་གི་སྤྱོད་བཅེད་དུས་འགྲོ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་རེད་ཡོད་ཀྱི། དེ་ནས་རྗེས་
ཆེན་ལ་རྒྱུར་ཡོད་དུས་གནའ་འདྲ་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། མི་ལ་རས་པ་པ་ཡུལ་ལ་ཡོད་བ་དང་
འདྲ་བོ་རེད། དེ་དུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་ཁ་སང་དེ་རིང་དང་འདྲ་མ་རེད། སློབ་མས་
སྤྱོད་མར་བཟུང་། རུ་རྒྱུད་དན་པས་པ་མར་འཐབ་ཚུད་རྒྱག་པའི་དུས་ཆོད་ཡིན། ཆོས་པ་
རབ་བསད། འབྲིང་སྤྱོད་པ། ཐམ་བུ་དུ་བཀོལ་བའི་ལུང་བསྟན་ཐོག་ལ་སྤྱར་ནས་འགྲོ་
ཆར་བ་རེད། རུ་ཆོར་དག་རྒྱ་ཆ་རང་གིས་བསྐྱོལ་བ་གོ་མས་སྤྱོད་ལོ་བས་ཡོད་པ་མ་རེད།
ལག་པ་གཉིས་དང་ལུས་པོ་ཁྱིལ་བོ་དེ་འཛོམས་ཐོག་དེ་བས་ཀྱང་གོ་མས་ཆ་ཡོད་མ་རེད་མོད།
དེ་ཡང་སྤྱོད་མ་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཐོག་རྗེས་སྤྱོད་འཛོམས་ཐོག་ཏུ་དགོས་པ་དོར་ནས་དཀའ་སྤྱོད་
ཅན་གྱི་ལོ་སྤྱོད་མང་པོ་བསྐྱུལ་བ་རེད། དེའི་སྤྱོད་པས་ལ་དམིགས་ཡུལ་འདུན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཅི་
ཞིག་ལ་བཟུང་བ་རེད་ཅེ་ན་སྤྱོད་གསུང་དེ་ལག་ལ་ཐོན་ཐོག་ཞིག་ལ་འབད་པས་མཐའི་མཐའ་
གཞུག་ལ་ལག་ཏུ་འོང་བཞག་པ་རེད། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་རིག་གནས་གསར་
བརྗེའི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཟེར་བ་དེ་སྤྱིར་ན་རིག་གསར་ལོ་བཟུང་རེད་མོད། དེའི་ནང་གི་གཅིག་རྒྱུང་
སུམ་རྒྱུ་ལོ་ཟེར་བའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཆོས་ཆེན་དེའི་ནང་ནས་ས་འདྲིའི་
གཏད་སའི་འབེན་འདྲ་བོ་དེ་དེ་ལ་བཙུགས་ནས་དགག་པ་བརྒྱབ་ཐུག་པ། སྤྱོད་གསུང་དའི་ལག་ན་
ཡོད་པ་དེ་དོས་བུད་རྟགས་ཤར་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་འདྲི་འདྲ་བུས་ནས་

འདིའི་ཉིན་མོར་ས་ཆ་འདི་ནས་བཞག་ཡོད་ཟེར་བཞིན་སྤྱི་དོ་པར་བལྟ་ཚུར་བལྟ་བྱས་ནས་དོ་ལ་
མཛུབ་མོ་བཅུགས་ཀྱང་། ད་ནི་ས་ཆེ་ལགས་མ་སྤྲད་ན་གསེན་གྲང་ད་ཁམས་ལ་ཡོད་དུས་ཤི་
དུར་ས་མཉམ་འདབས་བྱེད་རྒྱུའི་སྐལ་བ་མ་ལྡན་ཐལ་ཏེ། ད་མ་ཤི་ལུལ་དུ་སྡོད་པ་ལོ། ད་
དེ་ལྟར་ཞུ་རུང་ས་མི་འདུག་ཀྱང་། ཐ་མར་གྲོང་ཆོག་གི་སྐད་ཆ་བཤད་བཤད་བྱས་ན།
གསེན་པོའི་སྤྱི་བདག་མ་ཐུབ་རུང་། ཤི་པོའི་རོ་བདག་ཞིག་ཐུབ་དགོས་ཁི་བསམ་རྒྱུའི་འདད་
འདུན་པ་དེ་ལ་གཏང་ནས། ལམ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་གདམ་ཁ་ཁྱོད་ལ་སྟེར། ཤི་སའི་
ལམ་ལ་ཨོ་འགོ་བྱིད་རང་གིས་ཤེས། ནག་ཉེས་དོས་ལེན་བྱས་ན་ཁོག་ཡངས་ཡོད། ལྟ་
བ་མཁྱེགས་བཟུང་བྱས་ན་འགོ་ས་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་ཡང་། སྟོག་དམར་པོ་འབེན་
ལ་བཞག་ནས་མ་སྤྲད་པ་ཡིན། སྤྱི་མཁྱེགས་གྱི་ད་གསུམ་འཛོམས་པའི་གསར་བརྗེ་དོ་ལོག་
པ་རྩ་མེད་གཏོང་དགོས་ཟེར་ནས་སྤྲད་ཆེན་རེ་ལ་སྤྲད་འབོད་བྱེད་དུ་བཅུག་དུས། དེའི་རྗེས་
སུ་སྤྱི་མང་མི་རྒྱུགས་ཁག་མེད་ཀྱིས་སྤྲད་སྤྲུའི་ཟིལ་ལྷགས་ཀྱིས། ར་སྒྲག་ལུག་འདར་དེ་འདྲ་
བྱེད་དུ་བཅུག་དར། དེ་འདྲའི་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་ཐངས་མང་པོར་སྤྱོད་བ་རྒན་པ་ཆོས་
ཤེས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཐངས་གཅིག་ཐངས་གཉིས་མ་རེད། ལོ་ནས་ལོ་གྲངས་རེད། ད་
སྤྱི་མང་ཆེ་བ་འགའ་རེ་ཞིག་སེམས་འགྱུར། འགའ་རེ་སེམས་ཤི་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་དེར་
ཤི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ། དུས་སྐལ་བའི་འགྱུར་འགྲོའི་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་བ་
བཞག་མཁན་ཉིང་བ་རེད། དེད་ཆོས་གན་རྒྱ་བྱིས་ནས། སྟེ་འབའ་སྟོག་ཐུག་བཞག་པའི་
ཁ་གྲངས་རྩི་ཆོད་མེད། རྗེས་མར་སྤྱོད་ལ་སྟེ་དུ་ཡོད་ཟེར་རྒྱ་ཅན་རེད་སོང་བ་རེད། འུ་ཆོའི་
འཛིག་རྟེན་པའི་གཏམ་དཔེ་ལ། ན་ནིང་ཤི་བོ་བསོད་ཆེན་རེད། ཁྱིག་གསེབ་ཨབ་བྲ་
སངས་རྒྱས་རེད། ཁྱེར་རྒྱ་ཅན་པོ་རེད་སོང་བ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མདོར་ན་སྤྱི་ཆོ་བྱེད་
ཀ་བརྒྱལ་སོང་བ་རེད། དེ་ཡང་རིག་གསར་མཛུགས་སྤྱིལ་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་མཚམས་ནས་གྲུ་

ཡང་ས་ཞིག་ཐོབ་འགོ་རྒྱུ་འཕྲོ་མགོ་འདྲ་ཞིག་ཚུགས་ན། སྐྱེ་གདུང་གི་གདུང་རུས་དེ་ཆ་བཞི་ལ་
བསྐྱོས་པའི་བཞི་ཆ་གཅིག་རྒྱ་གར་ལ་བྱེད་ནས། མཐའ་མཚམས་ཀྱི་འགག་སྐྱོན་ས་ངའི་མ་
ཡི་རུས་པ་བལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་དག་ལ་གཏོར་རྒྱ་བྱེད་འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་ཤོབ་བཤད། དེ་
རུས་ཀྱི་འགོ་ལམ་དེང་སང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་ས་མཚམས་ནས་ཡུན་རིང་
དུ་འགོ་དགོས་པ་རེད། བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཨེ་ཐར་བལྟ་དགོས་པ་རེད། དེ་
ཡང་རྒྱུ་ཡང་ཡང་ལག་བདེ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལྷགས་བྱས་ཆོག་མོད། ང་རང་ལམ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་
འཁོར་གྱིས་བརྒྱུ་རྒྱུ་རུས་བུ་བཞི་ལ་འཕངས་ནས་ལག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་འགོ་དགོས་པ་
རེད། སྐྱེ་གདུང་གི་ཆ་ཤས་ཞིག་དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་འགོ་དགོས་དོན་ཅི་རེད་ཅི་ན། ད་ལྟེ་སྐྱེ་ག་
ལ་མཐའ་མེད་ཁྱི་སྐྱེ་ག་ལ་རྩ་མ་མེད་ཟེར་ནི་རེད། ཉིན་གཅིག་ཡང་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཅིག་ཐོན་
བཤང་ན་ཅི་རེད་འགོ་ཅི་ཤེས། ངས་མ་སྤྲད་པའི་མཚམས་སུ་ང་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་བསྐྱུད་རུས་
མནར་གཅོད་ཀྱི་འོག་ནས་ཤི་འདྲ་སོང་ན། མཐའ་མེད་ཐོ་རོག་ག་སྐྱུང་རེད་འགོ་ས་ཡོད་ཀྱི་
དེ་བས་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་ཅུང་དྲག་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན་ན་བསམ་པ་རེད། དེ་རུས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན།
ནང་ནས་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་དུ་མནར་བསྐྱུད་རུས་ཕྱི་ལྷོ་ཁམས་ཞིག་བཤད་རུས་ཞིང་ཁམས་
ཞིག་དང་། ཕྱི་ན་ཡོད་པའི་ཕྱི་དེ་དག་ཆང་མ་ལྟ་ཡིན་པའི་སྤྲིང་བ་འདྲ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་
པ་རེད། ཇེས་ནས་གཅིག་དགྲུ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་གངས་ཀྱི་ལོ་ནས་གུ་ཡངས་ལ་སོང་བ་རེད།
དགོན་པའི་མཚན་དེ་བསྐྱུར་དུ་བཤགས་ཆོག་སོང་རུས། སྐྱེ་གདུང་གི་གདུང་རྟེན་དེ་བཞེངས་
ནས། སྤེ་པ་འདི་ལ་གཏོགས་ཆོད་ཀྱི་གང་ལ་མེ་རྟོག་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་གྲུབ་དབང་སྐྱེ་སྤེང་
རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་གསེན་པོར་ཞལ་མཇལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་བ་མ་ལྟར་ན་ཡང་། སེམས་བསམ་པའི་འདུན་
པ་གཏད་སའི་ཐོད་ཐིག་འདྲ་པོ་འདི་ལ་བཙོལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་སྤེ་ཡུལ་དགོན་གསུམ་ཆོས་
བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་གསོག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཐུབ་པ་ཡིན།

དེ་ལ་འདི་ནམ་ཡར་ལང་མིག་གིས་ལྟ་ས། ས་མ་རུབ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ས། འདིའི་རྟེན་
སྒྲལ་གཅིག་པོ་རེད་སོང་བ་རེད། ངས་བསམ་ན་ང་མ་གི་ནས་ལུལ་དུ་ལྷག་པའི་དོན་པོ།
གནའ་དེ་དུས་ཆོད་བང་ལོ་གངས་ཞིག་བསྐྱར་ནས་ཐུགས་གཏད་པའི་དོན་སྒྲིལ་འདི་ཡིན་ས་ཡོད་
གི་དོན་གོ་ཆོད་ཐལ་བསམ་པ་ཡིན། ཡང་དེའི་རྗེས་ནས་རྟེན་གཞི་བཞེངས་བསྐྱར་ལ་ཐུག་དུས་
ཨོངས་ད་རུང་འདིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་རེ་བཅད་རུས་པ་རེ་འདོན་དགོས་པ་ཡིན་སྐྱེ་རེད་བསམ་སྟེང་།
རྟེན་གཞིའི་བཞེངས་བསྐྱར་མེད་ན་ཐབས་མེད་རེད། ས་ར་རྩོམ་སྤྱར་ཡང་ཉི་མ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་
མགོ་རྩ་ལུལ་མེད་ལ་བཏང་བས། ད་ཡང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་མ་འདས་པས་བསྐྱར་
པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ནས་ཚུགས་སྐྱེ་དེ་གལ་ཆེ་འདུག། སྤྱར་བསྐྱར་པ་སྤྱད་ར་ཉམས་ཉམས་ལ་
སོང་ནས་ཕྱི་དར་གྱི་དབུ་ཚུགས་དུས་བསྐྱར་པའི་མེ་རོ་ཡང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ནས་བསྐྱར་ས་བ་རེད་
བསམ་སྟེ། འདིའི་དཔེ་བྲིད་རེའི་རུས་པ་འདོན་ཨོ་མི་ཐུབ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་
འོས་ཀྱི་ངོ་རེ་བྲངས་ནས། རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་རེ་སྟེལ་བ་ཡིན། ཡང་རྗེས་ནས་བལྟས་
ཡོང་དུས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་དོན་གྱི་བསྐྱར་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་མེད་ཅིག་མེད་དུས།
གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་རུང་ཡང་སྟོག་མེད་པའི་ཟོབ་ཞིག་རེད་བསམ་ས་ལ་ཐུག་དུས། ཡང་ཆོས་
དུང་རེ་རང་གིས་བུས་ནས་འདི་ལྟར་རི་བྲོད་དུ་ཡོང་བ་ཕན་ཆད་ཀྱི་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་རྗེས་
ལག་རྗེས་ལ་དེང་སང་ཕྱིར་བལྟས་ཞིག་བྱས་ན། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་
མངོན་ཤེས་མེད་པའི་ལས་ཀ། སྒྲག་ཐུན་ནག་གི་ནང་ནས་ལག་སྟོབ་བྱས་པ་དང་འདྲ་འདྲ་
ཞིག་ལོས་ཡིན་དེ་ཡིན་འདུག་བསམ་སྐྱེ་དེའི་སྟངས་ཕྱི་དར་གིས་ལས་ལམ་དང་སྟེང་སྟེ་ལ་
བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད། ད་གང་ལྟར་འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདི་ནས་མ་འོངས་བསྐྱར་སྤྱིད་སྟེ་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་བྱ་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་གི་མིག་རྒྱུད་གིས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཐམ་དུས། དཀའ་ངལ་
སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཉམས་སུ་སྟེང་སྟེ་བྱ་བ་དགོས་པ། དེའི་དོན་ལ་གསོན་པོའི་སྟོག་ཤོར་

བཤང་གི་བཀྱེད་མི་བྱེད་བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་བརྟན་དགོས་སྐྱེད། བཟང་བོ་མཐོང་ནས་ཆེ་
 བ་བརྗོད་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་ཡང་ངན་པ་སྤྱིངས་ནས་ཉམས་སྤྱིང་གི་མཐའ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་
 སྦྱིར་དཀའ་ངལ་མེད་ན་འབད་པ་ཅི་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས། འཐབ་ལ་མེད་ན་རྣམ་པར་སྲུ་ལས་
 རྒྱལ། དོན་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལ་ལྟང་མ་ཞུགས་དུས་གང་བྱུང་འགྱོད་མེད་སློབ་དེ་ཕྱོགས་
 སྤྱོད་ཡིན་རྒྱ་རེད་བསམ་པ་རེད། ད་ནི་སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་ཅི་ཞིག་བཤད་བཞིན་ཡོད་ན།
 དེ་ལ་རྗོགས་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྒྲིག་དུང་མཐོང་གོ་ལ་ཆེན་མོ་འདི་དུ་ལོ་ལྷ་སར་གྱི་ཁང་
 ཐོག་ལ་མཐོང་གོ་ལ་ལྷ་ཁང་ཞེས་པའི་སློབ་ཞིག་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནི་ཡིན།
 དེ་དུས་སྒྲིང་འདིར་ལྷ་ཁང་དེ་མ་གཏོགས་མ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གནའ་བོའི་ས་ཁང་གྲང་
 ཞིག་ཡར་ལ་གསོས་ནས་ཀླད་བཀའ་པ་རེད། ལོ་ཅིག་ལ་ལྷ་ཁང་མེ་ཡིས་ངན་པ་ཞིག་འཛིག།
 རྗེས་སུ་ཐིགས་རྒྱ་ཡང་མི་ཆོགས་པས་ཞིག་རལ་ལ་འགྲོ་ཉིན་ཡོད་དུས་ཞིག་ལ། བརྒྱ་ཐང་དུ་
 གནས་སྐབས་རིང་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་རེད། ད་དེང་སང་ལ་བསྐྱར་ན། རྒྱ་སྐྱུ་གྱི་
 ཐང་ནས་ཟངས་གསེར་གྱིས་བཞེངས་ནི་ཅུ་ཞིག་རེད་ད། གཟི་བུར་རྒྱུང་བའི་ཕྱ་རྒྱན་མང་བ་
 རེད། དེ་ཡང་བོད་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་མང་བོའི་རྟེན་རྒྱུ་ཆ་ཆེན་སྤྱིང་ཆེན་རབ་ཞིག་ཕྱི་ནང་སུས་
 བྱེད་ངོས་མི་འབྱེད་ནས། བྲམ་པ་གཉིན་ཉི་ཤེས་ནས་ཤ་གཞིང་བོར་མཁན་མང་བ་རེད།
 གཙོ་བོ་དབུ་ཐོན་རྒྱར་བསམ་སློབ་ཀྱང་ན་ནི། དགོན་ཨ་མའི་ནང་ན་བཞུགས་ས་བཟང་གི་
 འདི་ན་རྟེན་གཙོ་བོ་ངོ་མ་བོ་རྩོམ་རྒྱ་ནག་མ་བཞུགས་པ་འདི་རེད། དེའི་འཕྲོར་སྐབ་པ་གྲོང་བྱེད་
 མ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཆོང་གི་རྟེན་རྗེས་ཡང་མང་བ་རེད། དེ་མིན་རུང་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་
 ལག་ལ་ཡོང་གི་བསྐྱད་པའི་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་མང་བོ་ཡོད། དེ་ལ་འདིར་ཞབས་ཞུ་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་
 སྡེ་སྡེ་ཆོང་ལ་མཆོན་ན། ས་འདིའི་གཞི་སྡེ་གཅིག་པོ་མ་གཏོགས་དགོན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིག་གིས་མ་
 ཡོད་ནི་རེད། དེ་ལ་ངའི་ཁོར་ཡུག་གི་སྤྱི་རེ་དང་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཐོར་འདུ་རུག་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་

བརྗེ་འགྲོ་བ་ཞིག་རེད། སྐྱུ་གཏུང་འདི་ནས་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ངོ་མ་འབྲུ་ཞིག་མི་རེད་པར་འདུག་
པས། ད་རེས་འདིའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་དབང་གི་ཕྱི་ཉིན་ཕྱིར་དགོན་པའི་ནང་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་
འགྲོ་དགོས་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེའི་ཉིན་པར་མང་པོ་ཞིག་རུབ་དགོས་མ་གཏོགས་ལྷིང་མོ་
རེད། ཐབས་སྒོ་བཀོད་པ་འཐེན་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཐབས་ཞིག་བྱེད་དགོས། འདིའི་ཆོ་
འབར་གྱི་ཐེབས་ཙུ་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་ཕྱུགས་ཟོག་ འབྲོག་ས་རྩ་ཐང་དང་བཙས་པ་དང་།
དེའི་སྟངས་ལ་པར་ཐང་གི་འཆོ་རྟེན་ཕྱུག་ཟོག་དང་བཙས་པ། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡར་ལ་འབྲུལ་བ་
ཡིན། སྐྱུ་གཏུང་གི་དཀར་ཆག་དང་འབྲོག་ས་རྩ་བརྟེན་པ་བཙས་པ་ཕྱིས་སྤྱད། མ་ཡིག་
དང་བཙས་པ་པར་ཐང་གི་འགན་བཞེས་པ་ཆོས་འབྲུལ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ལ་སྐྱུ་གཏུང་རིན་པོ་
ཆེ་གདན་ས་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་ད་ཕྱིན་ཆད་ཡུལ་དགོན་སྐྱུ་མེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱུ་
གཏུང་གི་དར་ཐག་ལ་འཇུག་ནས། སྤར་བཞིན་དུ་དགོ་སྐྱབ་སྤྱིག་སྤྱོད་ས་ཀྱི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་
བཞག་སྤར་ལུགས་བཞིན་དུ་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་སྒོན་འདུན་ཡང་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཞུས་པ་ཡིན།
དེ་བས་དེ་རིང་གི་ཆོས་ཁྱིད་ཀྱི་མཆོམས་འདི་ནས་འཛོག་རྒྱུ་བྱེད། དེ་ཡང་ད་ལོང་ཡར་མར་
ལ་སོང་གི་བསྐྱད་པ་ཡིན། ཡིན་རྒྱུ་རི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་པ་བྱ་དང་རི་དྲགས་ལ་འགྲོགས་ནས་
དཔེན་པའི་གནས་སུ་འདུག་པ་ཡིན་ཞུས་མོད། མ་བསམ་ས་ནས་ཡར་མར་ལ་འགྲོ་དགོས་
ཐུག་ནས་ཆོས་ཁྱིད་རེ་བཤད་ཁི་བསྐྱད་ནི་ཡིན། ས་འདི་ནས་སྤེམ་ང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་ནི་
འབྲུ་འབྲའི་དོན་གཉེར་ཅན་ཉ་ཅང་དགོན་འདུག སྤྱི་སྟོང་ཆོ་བྱི་ཆོའི་ཁ་བུད་ནིའི་ཆོས་རའི་ནང་
ནས་དབྱུགས་ཆེན་ཞིག་ལེན་མཁན་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་འདི། དགོན་པ་སྤྱིག་ཡོད་ང་ཡིན་ཟེར་བ་
ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤབ་དཀར་བ་རེད་བསམ་བཞིན་ཡོད། དེས་ན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཉན་
པའི་ཉན་རྒྱུ་ལ་བཟང་བས་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཞུ་བ་ཡིན། དེའི་མཆོམས་ནས་མགུར་འཐེན་
ནས་དེ་རིང་གི་བསྐྱོ་བ་འདོན་རྒྱུ་བྱེད།

ཐོག་མའི་ཆོས་ཀྱི་མེད་ཆོས་ལྟེན་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས། རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལ་རས་པས་ཁོང་གི་སྒྲོབ་མ་

ནམས་ལ་མགུར་འདི་གསུང་པ།
རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་གསོལ་བ་འདེབས།
སྤྱང་དེ་ཁོད་ཟིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།
ང་སྤྱོད་པ་གཉེན་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་།
སྤྱག་པ་དབྱ་ཡིས་མ་ཆོར་བར།
དེ་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན།
ནལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།
གས་པ་གོགས་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་།
ན་བ་སྤིང་མས་མ་ཆོར་བར།
དེ་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན།
ནལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།
ཞི་བ་མི་ཡིས་མ་ཆོར་ཞིང་།
རོ་རུལ་བྱ་ཡིས་མ་ཆོར་བར།
དེ་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན།
ནལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།
ག་རུལ་སྤྱང་མས་འཛིབ་པ་དང་།
ཙ་རྩུས་འབྲུ་ཡིས་བ་བ་རུ།
དེ་ཁོད་འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན།
ནལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།

ང་སྒྲོན་མི་རྩེས་མེད་པ་དང་།།

ནང་ན་བྲག་རྩེས་མེད་པ་སྤྱ།

རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན།།

རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།།

རོ་ལ་འཁོར་མི་མེད་པ་དང་།།

ཤི་ན་རུ་མི་མེད་པ་སྤྱ།

རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན།།

རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།།

ང་གར་སོང་འདྲི་མི་མེད་པ་དང་།།

འདིར་སོང་གཏད་སོ་མེད་པ་སྤྱ།

རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན།།

རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།།

མི་མེད་ལུང་པའི་བྲག་ཕུག་ཏུ།།

སྤང་པོ་འཆི་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདི།།

འགོ་བའི་དོན་དུ་ཐེབས་པར་ཤོག།

ཐེབས་ན་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན།།

དེ་ནས་ཡང་རྩོགས་ཆེན་གྱི་སང་ཆོས་གྲུའི་བསྟན་འཛིན་དགེ་ལེགས་ནས། རྫོགས་ཆེན་འབྱུང་འབྱུར་ལུང་བསྟན་གསལ་

བའི་མེ་མོང་ལས། མདོ་ཁམས་ཡུལ་ནས་པད་མའི་མཆོན་ཅན་གྱིས།།

ནགས་ཁྲོད་གངས་འདབས་པར་ཐང་ཆེན་དུ། །སྤར་མེད་གནས་སུ་རྟེན་བཞེངས་འགོ་བ་

འབྲེན། །ཞེས་གསུང་བ་ནང་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོན་བརྗོད་པར་དགའ་ཡང་དོན་

གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཐེ་པར་སྐུ་སྐུ་བཟང་ངམ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་གང་ཉིད་གྱིས་ཞལ་གང་མས་གྱི་ཆོག་ཁ་ཤས་གསུང་བ་འདི་ལྟར།
ད་རེས་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་མཐུས།
ཆོས་ལུན་ལྟ་བུ་བས་ལྟ་བུ་པའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་།
རྟེན་འདི་ཕྱི་ནས་ཡང་ཡང་ཐོབ་དཀའ་བས།
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས།
ཆོ་འདི་མི་རྟག་ནམ་མཁའི་སྒྲོག་དང་འདྲ།
ཁོར་ཞི་མི་རྟག་རྩ་ཁའི་ཟིལ་བར་མཚུངས།
འཆི་བདག་ཞགས་པ་ནམ་ཐེབས་མི་ཤེས་པས།
མི་རྟག་འཆི་བ་དེན་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས།
ཆོ་འདིར་བསྐྱུངས་བའི་དྲིན་ཆེན་པ་མ་དང་།
ལས་གྱིས་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་སྤིང་བུ་ཆ་སོགས།
ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི།
ངན་སོང་སྤྱུག་བསྐྱུངས་དེན་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས།
དག་བས་མཐོ་རིས་ཐར་བར་བཏོད་བྱེད་ཅིང་།
སྤྱིག་པའི་ལས་གྱིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོར་འབྱུངས།
དཀའ་ནག་དག་སྤྱིག་ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད།
རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་བསམ་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས།

ཉིན་གསུམ་པའི་ཆོས་བྲིད།

ལོ་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཐངས་གཅིག་ལ་ཆོས་ར་གཅིག་གི་ནང་ལ་རང་རེ་ཆོས་མཐུན་ཆོས་
ཀྱི་གྲོགས་པོ་མཆོད་ཡོན་སྐྱ་མེར་ཐམས་ཅད་པོ་མཉམ་དུ་ཐངས་རེར་འཛོམས་ཀྱིན་ཡོད་ན།
སྤྱིར་ན་མགོ་ནག་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ལྟན་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་སྐྱེས་ཆོད་ལ་ཆོས་དད་ཡོད་པ་གཞིར་
བཞག་གི་ཐོག་ནས། རང་རེ་འདིར་ཡོད་ཆོད་མ་ལ་མཆོན་ན་ཡང་ལས་སྒྲོན་ལམ་གཅིག་གིས་
སྤྱོད་ནས། ཆོས་བརྒྱད་འདིའི་བསྟན་པའི་ལྷག་ཞབས་སུ་སྐྱེས་པའམ་ཆོས་བརྒྱད་འདིར་
ཞུགས་པའི་ཆོས་མཐུན་ཀྱི་མཆོད་གྲོགས་ཡིན་ན། ཆོས་རའི་ནང་ལ་ཡོང་རྒྱ་དེ་དམ་ཆོས་དོན་
གཉེར་གྱི་ཆོད་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས། ཆོས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཉན་གི་ཡོད་པའི་ཀུན་
སྤྱོད་རྒྱུད་བས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་བཤད་མཁན་གྱིས་ཀྱང་
མདོ་དོན་གནད་དུ་ཁྲིལ་ནས་སྒྲིང་པོར་བཟུང་ནས་བཤད་དགོས་པ་རེད། དེ་བས་ན་ད་སྔ་ཡང་
ཐངས་གངས་མང་པོར་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པས།
ཁྱེད་པར་ཐེག་ཆེན་དགོ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ། །སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞི་དམིགས་པ་
མེད། །རྗེས་ལ་བསྐྱོད་པས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་དེ། །ཐར་ལམ་བསྐྱོད་པའི་གཅིས་པ་རྣམ་
གསུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་
དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་པོར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམ་གསུམ་པོ་ཆོད་དགོས་པ་རེད། དེ་
གསུམ་ཐར་ལམ་རྣམ་དག་སྐྱབ་པའི་གཅིས་པ་རྣམ་གསུམ་ཡིན་གསུངས་ནས་སྐྱབ་སྤྱོད་ཀྱིས་
གདམས་པའི་ཤུགས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གསུམ་མ་ཆོད་བཞག་ན་ཐར་ལམ་རྣམ་དག་སྐྱབ་པའི་
རྒྱ་རུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་རེད། ད་ཐངས་འདིའི་ཆོད་དུ་བྱ་ཡུལ་
འདིར་ཡོད་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཤད་ན། ཆོས་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་

འཆད་པ་པོས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོག་ཆེན་རང་གི་ལུགས་བཞིན་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཉན་པ་
པོས་ཉན་ལུགས་བསམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཆོས་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་འདྲ་བྱས་ནས་ཐོག་ཆེན་
ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འགོ་ལུགས་གཅིག་འདྲ་ཡིན་ཟེར་
དགའ་མོ་རེད། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་རྒྱུའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཉན་པ་པོས་ཉན་ལུགས་གྱིས་
བྱུང་པར་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ན་བས་ཉན་ལུགས་གོ་ལུགས་གྱི་སྒྲ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་
ནའང་བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲིང་གི་བྱུང་པར་གྱིས། དེའི་གོ་ཆེད་ཞན་མི་འདྲ་བ་རིན་ཐང་ཆེ་རྒྱུད་གི་
བྱུང་པར་ཞིག་ཤོར་འགོ་བ་རེད། དེས་ན་ཐོག་མར་ཆོས་རའི་ནང་ལ་ཐོན་ནས་སར་བསྐྱད་པ་
དང་རང་སེམས་ནང་དུ་རྒྱུར་ལ་གཅིག་བསྐྱོར་ནས། རང་གི་བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲིང་ལ་བརྟག་
དཔྱད་ཞིབ་བཤེར་ཞིག་རང་གིས་རང་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ར་དེ་རིང་འདིར་ཡོང་དོན་ཆོས་ལུ་
ཡོང་བ་ཡིན། ཆོས་ལུ་དོན་གྱིད་ཐད་ནས་དེའི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྒྲེ་ཞིག་བཏང་ནས། དེ་
ཡང་ཆོས་ལུ་དུས་མིན་རུང་དགོ་བསྟེན་ཆོས་པ་རབ་གྱི་གཤམ་ལ་འགོ་ནི་ཆོས་འབུམ་ལྟ་བུ་བསོག་
ཐུན་རེ་བཅད་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཆོག་རེ་དང་སྟེལ་ནས་མ་ཉི་སི་རྩེ་དུང་ཕུར་བསོག་
མ་ཁན། དེ་མིན་ཡིག་བརྒྱ་ས་ཏུ་འོད་མཚན་སོགས་གྱི་བརྒྱས་གངས་འདྲ་མིན་རེ་འགོ་བཞིན་
པ་ཡང་ཡོད་ནི་རེད། དུག་སྐྱོར་སྒྲིབ་སྒྱུངས་ཚོགས་བསགས་མཆོད་འབུལ་གྱི་རྣམ་དགར་གྱི་
དགོ་ལས་རེ་ལ་སེམས་ཕྱོགས་གྱི་འདུག་པ་ཆང་མས་དགོ་ཅུ་དེ་ཉིད་བསྐྱུབ་པའི་སྐབས་ལ།
དངོས་དོན་དོན་ལ་བསྐྱོར་ནའམ་དོན་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཅི་ཞིག་བསམ་ནས་ཆོས་འདི་སྐྱབ་གྱིན་
འདུག་ཅེས། རང་གིས་རང་ལ་བསྟུ་ཞིབ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེ་ལ་མ་གཞི་བཤད་ན་
རང་གི་བསམ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཐོད་ག་དག ཡང་དག་པ་ཡིན་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར། མཚམས་རེར་
རང་ཉིད་གྱི་བསམ་སྒྲིང་ཐད་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལ་མི་གཞན་གྱིས་ཆོར་སྤང་མཐོང་ཕྱོགས་ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་ས་རེད་བསམ་ནས་བསྟུ་ཏེ། རང་ཉིད་མི་གསུམ་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཟུར་ལ་བུད་

ནས་ལན་དེ་ཡིས་རྒྱག་དགོས་པ་རེད། རང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་
རང་ཉིད་ལ་ལན་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཟུར་ལ་བུད་བཏང་དུས། ད་སྐར་མ་མཐོང་པ་ཞིག་རིག་པ་
དང་ད་སྐར་མ་ཤེས་པ་ཤེས་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་བཞག་ན་རང་གི་མགོ་འོ་ལྷག་རིས་རྒྱབ་རང་
གིས་མི་རིག་ན། དེ་ལ་བལྟ་བསམ་ན་ཤེས་སྒྲིའི་དོ་བལྟ་ཞིག་ལྷག་རྒྱབ་ནས་ཚུར་ལ་ཚད།
དེ་སྐར་གྱི་དོ་ལྷ་གཞན་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཤར་གི་བཞག་ན་རང་གིས་རང་གི་ལྷག་རྒྱབ་བལྟ་བྱུང་པ་
རེད། མྱི་ཞིག་ཡིན་དུས་སེམས་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སེམས་ཞིག་ཡོད་དུས་དེ་ལ་ཤར་རྒྱ་
ཞིག་ནི་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏང་རྒྱ་དེ། ཡང་མིན་ན་མི་དགོ་ཆགས་
སྤང་མྱོངས་གསུམ་ཞིག ཡང་མིན་ན་དད་དང་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཞིག
དེ་མིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་མི་ཐེ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག དེ་གསུམ་པོ་གཅིག་མིན་པས་འགོ་ས་
ཡོད་ནི་མ་རེད། དེ་བས་ཆོས་ལུ་དུས་སམ་ཡང་ན་སྐྱབ་དུས་གང་གི་སྐབས་ཡིན་ནའང་།
མི་དགོ་བ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྟེ་ཆགས་སྤང་མྱོངས་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་བའི་རྟོག་ཆོགས་དང་འབྲེས་སོང་ན་སྟོད་དུག་ཅན་གྱི་ནང་ལ་བཅུད་བཟང་པོ་ཞིག་
སྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི་རེད། ཉན་རྒྱ་ཆོས་ཡིན་རུང་ཉན་པའི་གང་ཟག་གི་ཉན་ལུགས་སྐྱག་
ནས་ཆོས་རྣམས་དག་མ་རེད་རེད། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་མ་གཏང་ན་དཔེ་བཞག་ན་སྟོད་ཁ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཆུ་ཇི་འབྲ་ཞིག་གཤམ་གྱིན་བསྐྱད་རུང་ནང་ལ་མི་འབབ་པ་འབྲ་འབྲ་རེད།
སེམས་ཐོག་ལ་མི་འབབ། ཐོས་པ་དེ་སེམས་ལ་མ་བཞག་ན་སྟོད་ཐེད་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བཅུད་
སྐྱག་པ་ལྟར་ཟག་འགོ་ནི་རེད། ཆོས་ར་ལས་མར་ཅུང་ཙམ་སོང་དུས་བྱེད་ལུས་རྒྱ་བྱིད་ནི་འབྲ་
འབྲ་གར་སོང་འདྲིར་སོང་མེད་པ་རྣ་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་རེད་རྒྱ། ཡང་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་དམ་ཆོ་ཕྱི་
མ་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་རྒྱུད་བཞིག་བསམ་ནས་ཆོས་ལུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བལྟ་སར་རྟོགས་
ཀུན་ཀྱི་བཏོད་ནི་ཙམ་ཡང་འཛིགས་སྒྲོལ་དང་ལེགས་སྒྲོལ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ལས་དགོ་

བའི་ཀུན་སྒྲིང་ཡང་དག་གི་བྲག་པ་ལ་འགྲོ་མ་རེད། དམིགས་ལུལ་འཁོར་བ་སྐྱབ་པའི་ལས་
 དེས་ཐེག་དམན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་ཞིག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་མ་དགོས་འཁོར་
 བ་ལས་དེས་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་གང་ལ་སྐྱེས་རུང་སྐྱག་
 བསྐལ་ཡིན་པ་ཤེས། སྤྱིན་ཆད་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 བསམ་ཡང་རང་འདོད་སྐྱབ་པའི་སྒོ་དང་འབྲེལ་སོང་ན། ཐར་ལམ་རྣམ་དག་སྐྱབ་པའི་གཅེས་
 པ་རྣམ་གསུམ་མ་ཆང་བས་ཐེག་དམན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་དམན་པ་ཞིག་ལས་ལྷོག་མེད་
 དུས། ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཐོན་པ་དང་འགོ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་
 རེད། དེས་ན་རང་རེའི་ཆོས་རྣམ་དག་བརྒྱ་གོ་གཅིག་གིས་ཆོད་པ་དེ་གང་སྐྱབ་རྒྱ་རེད་ཅེ་ན།
 དེ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམ་གསུམ་ཆང་པ་ཞིག། དེའི་ནང་གི་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་
 དམ་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ཁ་སང་ཞིག་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་དང་འཇུག་པའི་བདག་
 ཉིད། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 མནར་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་
 སྐྱག་བསྐལ་གྱི་གནོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཅན་འདི་ལས། ས་རོལ་ཐར་བ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པར་འགོད་པ་ཡིན། དེའི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན།
 དེ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན། དེའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་དེ་དོན་སྐྱབ་བསྐྱེད་ནས་སྟོབས་བརྩའི་
 སྟོབས་མངའ་དབང་བརྩའི་དབང་དང་ལྡན་པའི། གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཆོ་འདི་ལ་བསྐྱབ་ནས་འགྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་བསམ་པའི་དོན་གཉིས་ལྡན་
 པའི་སེམས། དགོ་ཅ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ད་ཞག་ལོ་རིང་ལ་དཔེ་འཛོག་འདུག་རྒྱུའི་ལྷགས་
 གསེར་ལ་བསྐྱར་བ་འདྲ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ་དང་ནི།
 ད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ན། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བྲིད་རེ་

ཐོབ་པ་དང་ནི། དེ་མིན་ན་སྤར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རེ་བཞག་སྟོང་ནས་སྤོས་བྲལ་དབུ་མ་
ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་གོ་དོན་རེར་སེམས་སྟོགས་པ་ཆོས་དེའི་དོན་ལ་སེམས་འཛིག་པའམ། མིན་
རུང་འདི་ལྟར་སྤར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྒྱུ་མ་མྱི་ལམ་
སྤྱི་ལྟ་མིག་ཡོར་ངོ་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ། སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
སྤར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆགས་བཞག་ན་ཁ་སང་དང་མདང་གི་མྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་དེ་
རིང་མེད་ལུགས་གཅིག་པ་འདྲ་འདྲ། དེ་རིང་གི་བྱ་གཞག་དང་དོད་གོང་གི་མྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་
སང་ཉིན་མེད་ལུགས་གཅིག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་སྤར་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་པོ་འདི་མྱི་ལམ་སྒྱུ་མ་སོགས་བཞིན་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་དང་མ་བྲལ་ན་དེ་ལ་དངོས་གཞིའི་
དམིགས་མེད་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་སྤྱད་ས་པ་ནར་སོན་གྱི་རིམ་
པ་དེ་བརྒྱུད་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དོན་ལ་སྟོགས་མཐུན་པར་མ་ཆོད་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
ཆགས་སྤར་ཁོང་སྟོལ་སོགས་པའི་རྟོག་ངན་འགོག་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་། དགོ་ཅུ་རྒྱུན་
གྱིས་མི་བཞིག་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་ཀྱི་གསུ་སུ་འགོ་
རྒྱུ་རེད། རྗེས་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ཞུས་པའི་དགོ་ཅུ་དེ་ཡང་ད་སྤར་འགོ་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནང་བཞིན་གྱིས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་དགོ་ཅུ་དམ་པ་དེ་ལ་བསྟེན་དགོས་པ་རེད། བསྟེན་ཟེར་བ་ནི་མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་དོན་ལ་དགོ་ཅུ་འདི་བྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་རང་གར་བྱིན་
ནས་བསྟེན་བཞིག་གིས་བསྟེན་བྱས་མེད་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ད་དགོ་ཅུའི་ནང་ལ་ཅི་ཞིག་
གི་དུག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དགོ་ཅུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འཁོར་གསུམ་དུ་གཏོགས་
པའི་འཛིན་ཞེན་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་མིང་ལ་དུག་ཟེར་བ་རེད། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། གང་བསྟེན་བྱ་སྟེ་བྱེད་

བསྡོམས་པ་དང་བཅས་པ་དམིགས་མེད་འཁོར་གསུམ་དག་པས་ཟིན་དགོས་པས། རྩི་མས་མ་
སྒྲགས་པའི་དགོ་ཅུ་ཞིག་སོ་སོ་སྒྱུ་ཤེའི་ས་ནས་ཅུང་དཀའ་བ་ཡིན་པས། དངོས་གཞི་དམིགས་
མེད་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཅི་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་འཕགས་ཆེན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྡོམས་པ་བཞིན་དུ། བསྡོམས་
སྒྱུའི་འདུན་པ་དག་འདོན་བྱུང་པར་བ་དང་སྒྲུབ་པས་བསྡོམས་དུག་མེད་གྱི་གོ་ཚད་སྒྱུ་གསུངས་ཡོད་
པ་རེད། བསྡོམས་ཆུལ་བཞིན་བྱས་པ་དེ་ལ་དགོ་ཅུ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཕེལ་
བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་རེད། ད་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚད་ཞིང་བསམ་
པ་སྒྲུ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་ལྡན་པས། ཐབས་སྒྲུ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྒྲགས་གྱི་
ཀུན་སྒྲོང་དག་སྒྲུང་མོས་པ་རྣམ་དག་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གསང་བ་སྒྲགས་གྱི་
ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་ཞུགས་དགོས་པ་དེ་སྒྲུར་ཡང་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཐེངས་མང་པོར་བཤད་པ་
ལྟར་དུ་རེད།

དེ་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པ་གང་ཞིག་འཆད་ཉན་བྱ་བཞིན་པ་ངས་བྲིས་པའི་དག་འདོན་
ཤིན་ཏུ་བསྒྲུས་པ་བྱིན་སྐབས་སྒྲོག་ཞགས་འདི་ཉིད་ཡིན་ན། འདིའི་མགོ་ཡི་ཚིག་ཁ་གསུམ།
སྒྲགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་དགོངས།

དགོན་མཚོགས་གསུམ་ལ་སྦྱིང་ནས་སྐབས་སུ་འཆི།

སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོགས་བསྐྱེད།

ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྐབས་འགྲོ་དང་ནི་ལམ་དམན་པ་ལས་ལྷོག་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་སོང་བ་རེད། དེ་སོང་ནས་ད་དེ་རིང་ནི་ཁ་སང་གི་བཤད་སྐལ་
ལྷག་སོང་བའི་ཚོགས་བསལ་སྒྲིབ་སྒྲོང་གི་གནད་བསྒྲུས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་ནི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པའི་ཉིམ་རེད།

ཏྲ། རྣམ་མཁུན་རྫོགས་བྱང་དུ་བགྲོད་བྱེད་ཆོགས་གཉིས་ཤིང་རྟེན་འཁོར་

ལོ།

༡། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ།

དང་པོར་ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད་ན།

ཕྱག་འཆོལ་མཆོད་འབུལ་སྤྲིག་ལྟར་ཐམས་ཅད་བཤགས།།

དགོ་ལ་ཡི་རངས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ།།

མི་འདའ་བཞུགས་གསོལ་དགོ་ཀུན་བྱང་རྩལ་བསྐྱོ།།

ཞེས་བྲིས་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་སྒྲོས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་དང་པོ་ཕྱག་འཆོལ་བ་རེད།

༡ ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཕྱག་འཆོལ་བ།

ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ན་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་
མེད་ཏུགས་རེད། ཆགས་བཞག་ན་ཅུ་ཐོམ་ཕྱེད་ཅིག་ཁྱུང་ན་ཁྱུང་མི་བདེ་ནི་འདྲ་བ་སྤྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཁ་མ་གང་ནིའི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་སྣ་གཉིས་ཡོད་པ་བདུད་དུ་ལྡང་ནས་རྒྱན་ལ་མ་སོང་
མཆོང་ལ་སོང་། མེད་པོ་རྟ་ཐོག་ལ་ཐོན་ན་སྐྱེ་སྐྱེ། །སུན་མ་རྩ་ཐོག་ལ་བཞག་ན་རིལ་ལུ་
ལུ། །ཟེར་བ་ལྟར་རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོས་ནས་འདུག་མི་བདེ་བ། རྒྱུད་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་
མི་དེ་གཞན་དང་འགྲོགས་ན་ཡང་འགྲོགས་ཁ་མི་བདེ་བ་ཕུག་གི་གཞུང་གི་འདུག་པ་རེད། དེ་
དང་འགྲོགས་ན་ཕན་མེད་གཞོད་དུ་ལོག་པར་མ་ཟད་ང་རྒྱལ་ཅན་ཁོ་རང་རང་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོན་

ཏན་གསར་པ་སྐྱེས་སྐྱབ་པ་མ་རེད། ང་རྒྱལ་བཅག་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ན། ཁྱེད་ཀྱི་མཛེས་པ་བཅད་པ་ལྟར་རམ་ཟོ་ཐུག་ལ་སྤྱེ་མར་བཏབ་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་དཔེ་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཟོ་ཐུག་ཅི་ཡིན་ནི་རེད་ཅེ་ན། དེ་ཅུ་མ་པའི་ཐུག་པ་བསྐྱོལ་རྒྱུ་པོ་རེད། སྤྱི་དགོ་ཁམས་སྤྱོད་པ་འདི་ཡར་མར་གྱིས་འབའ་རྒྱུ་བསྐྱོལ་ཟེར་དར་ཡིན་ན། འབའ་རྒྱུ་ཁོལ་ལོང་མི་སྤྱོད་བར་ཕག་སྤྱི་གསལ་ནས་འཕྱར་དེ་སྤྱིར་ལ་བརྒྱབ་འཛིག་པ་རེད། དེའི་སྤྱོད་ལ་མར་ཞིག་འཕངས་བཞག་ན་ཟོ་ཐུག་ལ་སྤྱེ་མར་བཏབ་པའི་དཔེ་འཛིག་པ་ལས་སྤྱེ་མར་ནི་མར་ལ་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ཅུ་མ་ཐུག་དེའི་ནང་ལ་མར་ཞིག་འཕངས་ན་སྤྱོད་ཆགས་ཀེར་གྱུར་འགོ་བའི་དཔེ་བཞག་པ་རེད། དེ་ཡིན་པས་ན་ཐུག་འཛུལ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཐུག་འཛུལ་དུས་སྤྱོད་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་པོས་གུས་ཞིང་དད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཐུག་འཛུལ་བས་ཅི་ཞིག་གི་ཕན་ཡོན་ཡོད་ནི་རེད་ཅེ་ན། སྤྱངས་བྱ་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་ནས། མི་དགོ་སྤྱི་པ་ཟེར་དུས་བཞགས་བྱ་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ན། དེའི་ནང་ནས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་རྟེན་གཞིས་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་ཡོང་སའི་སྤྱོད་ཀྱི་གསུམ་དེ་དེ་རེད། དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་དག་ཅིང་བྱང་བར་བྱེད་པ་རེད། སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་དག་ཅིང་བྱང་ཟེར་དུས་དག་དང་བྱང་གཉིས་ལ་ཅི་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་བསམ་ན། དགས་པ་དག་ཅིང་སྤྱི་པ་ཡང་དག་སོང་ན་བྱང་ཟེར་ན་ཆོག་གི།

ད་ནི་འདི་ཐུག་འཛུལ་བཞད་པའི་སྤྱོད་པ་རེད། ཐུག་འཛུལ་བ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པོའི་ནང་གི་དང་པོ་རེད་མོ། ཐུག་ཟེར་བ་འདི་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན། རང་གསེས་གྱིས་རབ་ལྟ་བ་མཇུག་ཐུག་འཛུལ་བསྐྱོལ་པ་གོ་མས་ཐུག་ཐམས་པ་སྤྱོད་པ་མོས་གུས་གྱི་ཐུག་གི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་གང་བྱས་དམ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་གོང་ནས་བཞད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་པོ་རྟེན་གཞིས་ལ་དེའི་ནས་ཐུག་འཛུལ་དགོས་པ་

རེད། ཕུག་འཆོལ་བའི་སྐབས་ལ་ལུས་གྲུས་པས་མ་ལྷ་ས་ལ་ཕབས། དག་གྲུས་པས་
བསྟོད་ཆོག་དབྱངས་སུ་སྒྲིགས། ཡིད་གྲུས་པས་དད་དང་མེས་གྲུས་བཅས་མིན་གྱིས་འཆོལ་
དགོས། ང་ཀྱི་གཅིག་གིས་ཕུག་འཆོལ་སར་ལྷ་རྟེན་གཅིག་གམ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ལ་ཕུག་
འཆོལ་གྱིན་ཡོད་པར་བསམ་ནས་འཆོལ་ན་བྱབ་ཆུང་རེད། གོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆོད་པ་མ་རེད།
ཕུག་འཆོལ་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དུས་གསུམ་བྱོན་བཞུགས་འབྱོན་
འགྱུར་རྒྱལ་བ་སྐུ་དང་བཅས་པ། རྣམ་མཁའ་གང་བའི་མཆོག་གསུམ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
ཆོགས་ཕར་ལ་སྒྲོས་ན་བསམ་ཡས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་གངས་ཀ་སྒྲོས་གཞལ་དུ་
མི་བཏུབ་པ་གཞལ་མེད་ཡིན་པ། རྒྱུར་ལ་བསྐྱུས་ཡོང་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་གཅིག་ལ་
འདུས་པའི་སྒོ་བསྐྱུའི་བྱེད་པོ་དེ་གང་ཡིན་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་གཙོ་མཆོག་སྤྱི་མ་ཉེ་རུ་ག་
དཔལ་དང་རྒྱལ་དབང་མཆོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེ། ཡང་ན་དེ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་ལ་དམིགས་དེ་ཕུག་འཆོལ་དགོས་པ་རེད། ཕུག་འཆོལ་མཁའ་རང་ཉིད་
ཀྱང་། ང་ཀྱི་གཅིག་པོ་ཁེར་མ་ཡིན་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོམ་གཏོང་པར་རང་གི་ལུས་པོ་འདི་ཉིད་ཞིང་
ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་གངས་སུ་སྐྱུལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་མཐའ་ཡས་པ་མ་སེམས་
ཅན་དང་བཅས་པས་ཕུག་འཆོལ་གྱིན་ཡོད་པར་བསམ་ནས་འཆོལ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་གང་
ཟག་གཅིག་གིས་ཀུན་སྒྲོང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་རྒྱ་མི་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་འཆོལ་ནའང་ཕན་ཡོན་
ཆེན་པོ་ཡོད་ན། རི་སྟེང་ཕུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཆོད་ལ་དེ་སྟེང་གི་ལུས་སུ་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕུག་འཆོལ་ན། དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཆོད་ནི་སུ་གཅིག་གིས་གཞལ་མི་རུས་
པ་རེད།

སྤར་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམ་མཁའ་ནས་འཕྲར་ནས་བྱོན་གྱིན་ཡོད་
དུས་ཞིག་ལ། དག་སྒོང་ཞིག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དབུ་སྐྱ་སེན་མའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་

ལ་ཕྱག་འཆོལ་གྱིན་ཡོད་པ་ལ། དེའི་ཕན་ཡོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀུན་དགའ་བོས་སངས་
རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་ལ་ངེས་པས། འདིའི་ཕྱག་ལན་གཅིག་ཁེར་མ་ཅིག་འཆོལ་བའི་ཕན་
ཡོན་གྱིས་དགོས་པ་ལྟོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་པོའི་ཁ་འོག་གི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་གྱི་ཁ་གངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་ན། དེའི་གངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་
བཙུངས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཉེ་གནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ངེས་ལན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་གི་ཕན་
ཡོན་ལྷན་མོང་བ་དེས་མཆོན་ནས་བཤད་ཐུབ་རེད།

ད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། གསང་སྤྲུལ་དང་འབྲེལ་ན་དེ་
བས་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བསམ་གསུངས་ཀྱི་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་
ཅིང་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པས་ཀྱང་གཤམ་ཐུབ་རེད། ང་ཚོའི་སྔོན་འགྲོའི་འབྲུམ་ལྟ་བུ་བསམ་གསུངས་
སྐབས་སེམས་གཉིས་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་རེད། དེའི་འཕྲོར་ཡིག་བརྒྱ་མཆུལ་
གཉིས་ཀྱིས་འབྲུམ་བཞི་རེད། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་འབྲུམ་གྱིས་འབྲུམ་ལྟ་
བཅི་བ་རེད།

༡ འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མཆུལ་འབྲུལ་བ།

དེས་ཕྱག་འཆོལ་བ་སོང་ནས་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན།
མཆོད་པ་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྣམ་གངས། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་
ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་།

སྐབས་དོན་ཚིགས་གསོག་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་རྩྱུར་འདུ་ཞིང་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་ཡིན་པས་ན།
མཆུལ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་རྒྱ་ཡིན་ན། ད་གང་ལ་འབྲུལ་ཡུལ་ནི་མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་

སྤྲུལ་བཅས་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དྲུག་གི་ལྷ་ཆོགས་བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་
འདུས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་འུ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
བཅས་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་འདུ་པ་རེད། དེའི་ཐུགས་སྤྱུལ་ཨོ་རྒྱན་པ་དང་འབྱུང་རེད།
དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་བྲིན་ཆེན་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་ལ། མཆོན་བྱེད་རྩལ་ཀྱི་མཆུལ་འདི་དམིགས་
པའི་རྟེན་ཞིག་རེད། དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་གང་ཞིག་དམིགས་དགོས་
རེད་ཅེ་ན། ཅི་ཞིག་འབྱུལ་བ་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་འབྱུལ་དགོས་པ་རེད།
རྒྱལ་བ་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཟེར་ན། སྐྱུ་གསུམ་ནི་ཆོས་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱུ་སྤྱུལ་སྐྱུ་གསུམ་
རེད། རྣམ་གསལ་ཆོས་སྐྱུའི་དུས་ན་འོད་གསལ་དོ་རྩེའི་སྤྱིང་པའི་ཞིང་ཁམས། རང་སྤྱང་
ལོངས་སྐྱུའི་དུས་ན་ཆང་ས་པ་རྩ་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས། གཞན་སྤྱང་སྤྱུལ་སྐྱུའི་དུས་ན་ཆང་ས་ཆེན་
ཀྱི་བསྐྱུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་བཞུགས་པ་དེ་
སྒྲོ་ཡིས་སྤངས་ནས་འབྱུལ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་འབྱུལ་དགོས་རེད་ཅེ་ན། རང་
ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་འདིའི་བཞེད་སློབ་མཁན་ཆེན་པོ་བཟླ་ཡིས་ཅུལ་དུ་བཏོན་པ་ལྟར་དུ་བཤད་
ན། སྤྱང་ཅུལ་སྤྱུལ་སྐྱུའི་མཆུལ་དང་གནས་ཅུལ་ལོངས་སྐྱུའི་མཆུལ། རྩལ་བྱེད་ཆོས་
སྐྱུའི་མཆུལ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

༡། སྤྱང་ཅུལ་སྤྱུལ་སྐྱུའི་མཆུལ་

སྤྱང་ཅུལ་སྤྱུལ་སྐྱུའི་མཆུལ་དེ་ནི་སྤྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་ཆང་ས་ཆེན་ཀྱི་བསྐྱུལ་བས་གར་
འབྱེད་ཡིན་ནི་རེད།

ཆང་ས་ཆེན་ཀྱི་བསྐྱུལ་བ་ཟེར་ན། འབྱུང་བ་ལྷ་ཡིས་གར་འབྱེད་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་གངས་ཅན་མཆོའི་དབྱེད་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕུག་མཉམ་བཞག་གི་

ལྷུང་བཟེད་བར་གྱི་མེ་ཏོག་པར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཅེགས་མར་ཡོད་པའི་ནང་གི་བཙུ་གསུམ་པ།
སྐྱའི་ཐུགས་ཀའི་ཐད་ཀྱི་པར་ཉི་ཤུ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་མའི་སྤྱིང་ན་ཡོད་པའི་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དེ་སྐྱུ་སྐྱུ་གཅིག་གི་གདུལ་ཞིང་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། དེས་
མཆོན་པའི་རིགས་ལྷ་གངས་ཅན་མཆོ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིགས་ལྷའི་རིགས་གཅིག་གི་དབྱེ་བ་
ཅན། དེ་རེ་རེའི་སྐྱའི་རྩལ་ཕྱན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུར་ནམ་པར་བཀོད་པའི་
ཞིང་ཁམས། དེ་དག་གི་ལྷ་དང་མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་དེའི་སྤྱིང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་དང་ཁ་རྩེ་དབང་ཐང་། དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་
སྤྱོས་མེད་དུ་འབུལ་བ་དེ་ནི་སྐྱུ་སྐྱའི་མཆུལ་རེད། དེ་ནི་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་ངོ་ནས་གཞལ་བས་
བཤད་པ་ཡིན་པས་ན་སྤྱང་ཚུལ་སྐྱུ་སྐྱའི་མཆུལ་ཞེས་པ་རེད།

༡༥ གནས་ཚུལ་ལོངས་སྤྱོད་མཆུལ་

གནས་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེན་ན། གནས་ཚུལ་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ངེས་པ་ལྷ་
ལྷན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པ་རེད། གནས་ངེས་པ། དུས་ངེས་པ། སྟོན་པ་
ངེས་པ། འཁོར་ངེས་པ། ཆོས་ངེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་སྐྱག་པོ་
བཀོད་པ་སོགས་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་ལས་ཤར་བའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ། དུས་
ངེས་པ་རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལའི་རང་བཞིན་ཅན་དུས་གསུམ་གྱི་དུས་ལས་འདས་པའི་དུས།
སྟོན་པ་ངེས་པ་རང་མདངས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱང་བརྟན་དུ་ཤར་བའི་རིགས་ལྷ་གངས་ཆེན་མཆོ།
འཁོར་ངེས་པ་ས་བཙུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། བྱང་པར་དུ་ས་བཙུའི་རྒྱན་
མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྗོད་མེད་

བད་ཡིས་སྟོན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་གཞི་དང་གཞལ་ཡས་
ཁང་། རྒྱན་དང་བཀོད་པ་ཚད་མེད་པའི་མཆོད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པའི་སྤྱིན་
ཆེན་པོ་འཁྲིགས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་རང་ལུས་དྲེ་རྩེའི་ཡུང་པོ་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཡེ་
ཤེས་སུ་ཡེ་ནས་དག་པ་དང་བཅས་པ་འབུལ་བ་ནི་གནས་ཚུལ་ལོངས་སྤྱི་མཆུལ་རེད།

༣། བྱེད་ཆོས་སྤྱི་མཆུལ།

བྱེད་ཆོས་སྤྱི་མཆུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་གཞི་དེ་ཆོས་སྤྱི་
རེད། གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཟེར་ན་ལོངས་སྤྱི་དང་སྤྱུལ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་སམ་གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་གཞི་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱི་
གདངས་དང་རོལ་ཅུལ་དེ་ནི་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་པས་ན། ཆོས་སྤྱི་ཀུན་བྱེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
རང་ལས་རང་སྤྱང་འགག་མེད་ལོངས་སྤྱི་ཉིད་ལ་ཤར་བ། རོལ་ཅུལ་ཐུགས་རྩེ་གདུལ་བྱའི་
མོས་རོ་ལྟར་དུ་དཔེ་བཞག་ན་ཉི་མའི་ཚ་ཟེར་དང་ཟླ་བའི་བསིལ་ཟེར་ཤར་བ་ལྟ་བུས་སྤྱུལ་སྤྱིར་
ཤར་བ་ཡིན། བྱེད་ཆོས་སྤྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
ཆད། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱང་བའི་འོད་གསལ་དྲེ་རྩེ་སྤྱི་པའི་ཞིང་ཁམས་རེད། དེ་
ནི་གདོད་ནས་དག་པ་ཀ་དག་སྟོང་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་ལ་ལྷན་གྲུབ་སྤྱང་སྟོང་མ་འགགས་སྤྱི་ཆོགས་
ཀྱི་རོལ་བར་འཆར་དུ་རུང་བ། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་འཁོར་འདས་མཉམ་པར་བརྟེན་བའི་
ཆོས་ཆེན་པོ་སྤྱི་བསམ་བཞིན་པ་དང་བུལ་བ་ཡིན་ན། དེའི་སྟེང་དུ་རང་སེམས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཅུལ་
ལས་འགགས་མེད་དུ་ཤར་བའི་རྟོག་ཆོགས་མ་སྤངས་རང་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་པ་བཀོད་པ་
འཛིན་མེད་ཆེན་པོར་འབུལ་བ་དེ་ཆོས་སྤྱི་མཆུལ་རེད། །ད་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བཤད་ཡོང་
དུས་འགའ་ཞིག་ཁ་སྐད་ཐ་མལ་གྲོང་ཆོག་ཟ་སྐད་འཐུང་སྐད་ཀྱིས་མཚོན་ཐབས་མེད་དུས།

ཚིག་ཆ་རེ་བྱིམ་པ་པོ་མེད་མི་གོ་རྒྱུ་ཡོད་མོད། དད་དང་མོས་གུས་གཙུག་ལོན་གྱིས་རིམ་
 བཞིན་འབད་པ་བྱས་ན་དག་རེད། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚོས་སྐད་དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་དུས་ཐམས་པ་
 གྲོང་ཚིག་གིས་བཤད་སྟབས་མ་རེད། ཐམས་པ་གྲོང་ཚིག་གི་ཁ་སྐད་ཀྱིས་ཚོས་བཤད་སྟབས་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐད་དེ་དགོས་དོན་ཡོད་མ་རེད། ད་དེང་སང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་རིགས་
 གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་མཁན་མང་བ་རེད་མོད། དེ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་གཞུང་སྡེ་
 སྡོད་གང་ཡིན་ནའང་དེའི་ཚོས་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐིག་ཐོག་ནས་ཞིག་གི་ལོས་ཡོད་མ་གཏོགས།
 ཚོས་སྟེལ་རེད་དང་ཚོས་སྟོང་རེད་ཤེས་མ་རེད། གཟབ་དགོས་སའི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་རེད།
 དེ་བས་ན་བྱིམ་པ་པོ་མེད་ཚོས་ཚོས་སྐད་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་བཤད་ཡོང་དུས་དེ་ཙམ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་མ་
 རེད་དང་ནི། དད་དང་མོས་གུས་གཙུག་ལོན་གྱིས་རིམ་བཞིན་འབད་པ་བྱས་ན་དག་རྒྱུ་རེད་
 ཅེས་ངས་བཤད་པ་རེད། མོས་གུས་དཀར་བོ་ཚིག་སྟབས་ཀྱི་ལག་བྱེད་དེ་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་
 དུས་ས་མི་ཚོད་ས་ཞིག་ཡོད་མ་རེད།།

དན་ཅི་ཚོས་སྐྱབ་ནས་འགྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རེད་ཅེ་ན། སློབ་གླིང་འཕུལ་སློབ་
 བྱིས་བཀྲང་བ་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་མོད། དུས་རིང་པོའི་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་མཐའ་དང་
 སྐྱེ་བ་མང་པོ་བྱས་ནས་སྐྱུག་མི་དགོས་པའི་ཟབ་ཚོས་འདི་འདྲ་བར་བལྟས་ཡོང་ན། བྱིས་
 གཅིག་གི་གཞི་རྒྱ་ལ་ཁོར་བའི་འདུག་ཆས་ཞིག་མི་ཆོ་སྤྱད་ཀྱི་རིང་ལ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཡིན་ན།
 དེ་ཚོར་བསྐྱར་ཡོང་ན་རང་གཞན་འདི་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱིད་བཙུན་པ་མ་ཞན་ན་ལོ་དང་ཟླ་བས་ཡང་
 འགྲུབ་རྒྱུ་འདི་གཅིག་བྱས་ན་སློབ་གླིང་འཕུལ་སློབ་བྱིས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཟེར་བ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རང་གིས་བསྐྱབ་ཏེ་འགྲུབ་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
 དང་པོ་ནས་ཤེས་ཤེས་ཁ། གྲུབ་གྲུབ་ཁ། འགྲུབ་འགྲུབ་ཁ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནི་མ་རེད།
 ཆར་བ་བཞིན་དུ་གནམ་ནས་རང་བབས་རེད་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་དང་ལོ་རྟོག་བཞིན་དུ་ས་ནས་རང་རྩོལ་

རེད་ཡོང་པ་ཞིག་མ་རེད། །དེ་སོ་སོ་སྐྱེས་པོ་ཐམས་པ་ཡིན་རུང་། དགོ་བའི་བཤེས་དང་
དགོ་གྲོགས་ལ་བསྟེན་ནས་འབད་པ་ཞིག་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་ལས་བསྐལ་ནས་
སྤྱད་པའི་གྲོང་ལས་རིང་དུ་འདའ་ཐུབ་པར་མ་ཆད། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཆེན་པོ་ཡང་འབད་ན་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་པ་རེད། འགའ་རེས་བཤད་ན་དོན་དམ་འབྲས་བུའི་
ཟབ་གནད་ལ་ཐད་ཀར་འབྲུག་ན་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཐོབ་མཚན་མའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བེར་
མཁན་ཡོད་ཆུ་རེད། རེད་དེ། ཇི་སྤྱད་རྣམ་རྟོག་བག་ལ་ཉལ་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་
སུ་བྱང་མ་ཚུབ་པའི་རིང་ལ། ད་རུང་ལས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བ་མ་གཏོགས་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན་དུས། ཆོགས་གཉིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་བྱང་དུ་སྒྲེལ་ནས་བྱ་ཁྲུང་ཆེན་གཤོག་པ་གཉིས་
ལྷན་གྱིས་མཁའ་ལམ་གཅོད་པ་མ་གཏོགས། བྱ་གཤོག་ལ་མ་ཞིག་འཕྱར་དགོས་ཟེར་ན་
འཕྱར་ཐུབ་པ་མ་རེད། སྟོང་བཤད་རེད།།

ད་མཆུལ་འདི་དང་སྟོ་བསྐྱེན་ནས་དངོས་སུ་འབྱོར་བ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་བ།
བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་མ་བབྱུང་བ། ཐར་ཆུ་གཙང་དལ་འབབ་ཞིག་དང་སྤང་གི་
མེ་རྟོག་རྒྱུ་གཅིག་ཚུན་ཆད་ཡིན་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་མཆོད་པའི་ཐུས་སུ་
འབྱུལ་ཆོག་གི་ དམིགས་རྟེན་དངོས་འབྱོར་ལ་བྱས་ནས་ཡིད་སྒྲུལ་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་
སྤྱོད་ཟད་པ་མེད་པར་ཡིད་ནས་སྟོ་ཆོག་རེད། དེ་ཡང་ངའི་དངོས་འབྱོར་ཐབས་ཆག་པོ་དེ་དང་།
དེའི་སྟེང་ལ་ངས་ཅིག་སྟོ་མ་ཁྲུལ་བྱས་པ་དེས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་བྱེད་ཅིག་ཨོ་ཡོང་ན་
བསམ་དགོས་ནི་མ་རེད། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྷན་བཀྱེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་
ཁོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་
ནི། །བདག་གི་དོན་སྤྱད་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག །གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་མཆོད་ཐུས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། མཉེས་དང་མི་མཉེས་པའི་ཐ་སྤྱད་དོན་ལ་

མེད་ཀྱང་། འབྲུལ་བ་བོ་སེམས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསེག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བ་སྤེལ་བ་ཅས་ཀྱིས་སྒྲིང་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།

མཆོད་པ་འདི་ཡུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་ན། གནའ་སྟོན་མ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེའི་སྐུ་བ་སྟོན་མ་ཞིག་ལ། ཁོ་རང་སྤྱི་དབུལ་པོ་སྤྱང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་
སྐབས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་ལ། སྤྱང་པོ་ཡོན་པས་ཆ་རྒྱུན་མེད་རུང་ཟན་བོན་པོ་ལན་མུ་
མེད་པ་ཞིག་དད་པས་ཡུལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐུ་བ་བརྩེ་མ་ཐག་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་
ལན་དུག་ལ་སྐྱེས་པ་རེད། དེའི་མཚམས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་
པོ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱལ་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བདག་པོ་
རེད་སོང་རེད། ཡང་གྲིས་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ས་སྤྱར་བ་གང་དགའ་ཞིང་དད་པས་
ཡུལ་བ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་འདྲམ་མེད་དུ་གྱུར་སོང་བ་རེད། ད་རུང་སྟོན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲིས་སངས་
རྒྱས་འོད་སྤྱང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བཞི་ལས་བྱུང་པའི་མཆོད་པ་
ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་རེར་ཡོད་པ། ལྷན་ལ་དཔག་ཚད་ལྗེད་ཡོད་པ་དེ་འབྲ་ཞིག་བཙིགས་པ་
དེར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིས་འཁྲིང་བས་གདུགས་འཁྲིང་པོ་ཞིག་བདགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྤྱིར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བྱས་པའི་མཐའ་མ་ལ། སངས་རྒྱས་
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མཆོད་རྒྱང་བ་གཙུང་དགའ་པོར་སྐུ་བ་བཞེས་པ་རེད། ཡང་བུ་མ་ཟེ་
བཟའ་མི་གཉིས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིག་དངས་པས་དེའི་སྟོང་ནས་བསོད་
ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོ་ཆོའི་ཞིང་ནང་ལ་གསེར་གྱི་སྟེ་མ་འབྲུངས་རབས་གསུངས་ཡོད། དེ་
བས་ན་མཆོད་པ་ཡུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་བཤད་ན་ཆོར་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་རེད།

3 ཞེས་པ་གི་གཞིན་པོར་རྫོང་སེམས་བསྐྱེམ་བསྐྱས་ཀྱི་འཕགས་པ།

ད་ཡིན་ལག་གསུམ་པ་དེ་ནི་བཤགས་པ་ཡིན། བཤགས་པ་འདི་གཙོ་བོ་ཞི་སྒྲ་གི་གཉིན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན། གཙོ་བོར་ཞི་སྒྲ་དེད་ཟེར་དུས། གཙོ་བོ་ཞིས་པའི་སྒྲ་ལས་ཅི་ཞིག་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེད་ཅེན། དེས་ཀྱང་མཆོན་པ་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དུག་ལྷས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་པའི་ཉེས་འགལ་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་ལྷང་ཐམས་ཅད་པོ་བཤགས་བྱ་དེ། དེས་ན་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་དང་སྤྱི་ཉེས་པ་གཉིས་སྟེན་གྱི་ཆོག་གཉིས་མཉམ་པོར་སྦྱར་བ་ཞིག་དེ། འདི་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་གསུངས་རྒྱུ་འོག་ལེན་དགོས་པ་དེ། ངོ་བོ་ནི་བཅས་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་ལྷང་། དེས་གང་ལ་ངེ་ལྟར་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པས་ཐར་བ་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་ལ་བསྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་མཐོ་རིས་ཟེར་ན། རྣམ་གྲངས་ལ་བརྒྱུད་ཁྱིམ་ཞི་སྒྲ་ལྷང་། ཅུ་བ་དུག་ལྷ་དུག་གསུམ། དེ་ཡང་འདྲན་བྱེད་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་ནི་དེད་ཅེན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ངན་པ་གཅིག་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དེ། སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པས་ཀྱིས་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ལ་བསྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་དེ། ང་ལ་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་དེ་འདྲ་མི་ཆེ་བས་མ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་དེ། ཐོག་མེད་ནས་བསམས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་དཔོག་ཐུབ་པ་མ་དེ། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ན། རྣམ་རྟོག་འབྱུང་ལུགས་མེད་ཀྱང་པར་གྱིས་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པའི་ལས་ལྷ་ལང་གི་ནང་དུ་འདྲུག་བཞིན་པ་ཡིན་རུང་། བཟླ་མི་མངོན་པར་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་ན། སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་དང་སྤྱི་ཉེས་པ་གང་ནས་བྱུང་དང་ཅི་ལྟར་ཡོད་ངེ་འདྲས་གསེག་ཤེས་མ་དེ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ལུགས་ཀྱི་དབུགས་སྒྲ་མྱེད་བར་ནས་འདི་བྱེད་སྒྲ་བ་དེ། མི་ལ་ལས་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་དེད་ཟེར། དེ་ཟེར་ནས་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་ཉེས་པ་ལས། ལས་ཟེར་བ་ནི་

ལས་བཞག་པ། མྱིང་དང་དོན་མཚུངས། དང་པོ་རྩེ་ལ་ལས་ཡོང་བ་ཞིག་དེ་ལས་ནས་
ཕར་ལ་བཅོས་རྒྱ་མེད་དོན་ཅི་ཡོད། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་པོ་བྱར་བརྟུབ་པ་
དེ་ནི་མཐའ་མར་བཞིགས་སུ་ཅི་ལ་མི་ཐུབ། དེ་ནི་སྤྲིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བཞགས་ན་
དག་པ་སྤྲིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ན་འགལ་ཉེས་གཏན་ནས་མི་ཤོར་བ་དེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན།
འགལ་ནས་བཞགས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རིན་ཆེན་བྱས་བཟང་གི་ལྷགས་བྱེད་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

གཉིས་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་པ་བཞགས་རྒྱུ་ལ།

༡༽ ཉེན་གྱི་སྟོབས།

འདི་ཡང་དོར་སེམས་སྟོམ་བཞུས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། ཡང་གོང་ནས་ཐུག་
འཚེལ་དུས་སྐབས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དུ། ང་མྱི་གཅིག་གིས་དེ་ཉིན་གཡག་ཁྲན་ཞིག་བཤས་པ་
ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་ཁེར་དུ་མ་ཞིག་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཉེས་པ་དོས་ལེན་བྱས་ནས་སངས་
རྒྱས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་གཅིག་གི་མདུན་ནས་བཞགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་འདྲ་བའི་སེམས་རྒྱ་
རྒྱུད་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར། ལྷགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལ་སོགས་པའི་བཞགས་ཡུལ་ནས་
མཁའ་གང་བའི་ལྷ་ཚོགས། དེ་ཡང་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལྷགས་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་དྲེ་མེ་སེམས་
དཔའི་གསང་གསུམ་ལ་འདུས་པ་ཞིག་ངག་འདོན་རྒྱས་པ་ལྟར་དུ་གསལ་སྤྲོད་སྤྲོད་རྒྱུ་ལྟོས་
རོལ་བར་བསྟོམ་པ་ཉེན་གྱི་སྟོབས་རེད།

༣༥ ཉེས་བྱས་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས།

སྒྲ་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་ཁོང་དུ་དུག་སོང་བ་འདྲ་བའི་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བྱེད་རྒྱུ་
དེ་ཉེས་བྱས་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། དེ་ཡང་བཤམས་ཟིན་པའི་གཡལ་གྲན་དེ་གཡལ་གྲན་རང་
ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས། དེ་ནི་ངའི་མའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ཡང་མའི་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་མིན་པར་ལན་གྲངས་མང་པོར་ཐངས་གྲངས་ཅི་རྒྱུ་མེད་
པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བྱས་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་བསམ་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེས།
ད་ཕྱིན་ཆད་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་འགལ་གྱི་རིགས་སྟོག་དམར་བོ་འདི་ལ་བབས་རུང་མི་བྱེད་
བསམ་པའི་སྟོམ་སེམས་ཡོད་རྒྱུ་དེ་ནི་སྟོམ་པའི་སྟོབས་གསུངས་པ་རེད།

༣༦ གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས།

མི་དགའི་གཉེན་པོར་འགོ་བའི་དགོ་བ་དེ་ལ་དོན་གཉེན་གྱི་འདུན་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་རེད། སྦྱིར་ན་དགོ་བ་གང་སྐྱབ་སྤྲིག་པ་བཤགས་བྱེད་ལ་
འགོ་བ་རེད། དེ་ལ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོག་འོ་སྐབས་སུ་རུ་བཞིའི་བཤགས་པ་དང་ཟུང་བཞིའི་
བསྐྱང་བ་སོགས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ནི་སྤྲིག་སྤྲིབ་བཤགས་ཐབས་དང་ཉམས་ཆག་སྟོང་ཐབས་རེད།
དམ་ཆོག་ཉམ་ཆག་བཤགས་རྒྱུ་དེ་སྟོམ་སྐྱབ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་གི་གནད་ལ་ཐུག་
ས་ངོ་མ་དེ་ཡིན་རེད། དམ་ཆོག་ཅེས་པའི། དམ་པ་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། ཉམས་
པ་དེ་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་གསུངས། ད་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས། ཙ་བ་བྲམ་མའི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ལ་འགལ་བ་འདི་སོང་ཡོད་བསམ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། རྒྱས་ཉམས་གྲོགས་གྱིས་
གཞོད་བསྐྱལ་བ། ཞོར་ཉམས་མ་ཤེས་ནས་ཤོར་བ་ཇི་འདྲ་མེད། སྤལ་བ་མ་ཙན་གཅིག་

གིས་སྤུལ་བ་བརྒྱུ་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་དང་ཚོགས་འདྲེས་སོགས་ཀྱང་གཟབ་དགོས་
སའི་ཡུལ་ཡིན། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་འདྲེས་པར་བྱས་ན་ཁོ་རང་ནི་ལོག་པའི་སློ་ཅན་
ཡིན་པ་དང་ངན་འགྲོའི་ས་མཁན་ཡིན་པ། གཡང་སའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱེད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་
ན་རང་གི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་འདྲར་འགྲོགས་པ་སྤོང་དགོས། སྤྱགས་ཀྱི་ཙྰ་
ལྷུང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྷོན་ཤིང་གི་ཙྰ་བ་ཕུད་བཞག་ན། སྤོང་བོ་དང་ཡལ་ག་ནས་འབྲས་
བུའི་བར་དུ་མེད་པ་རེད་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་གི་ཙྰ་བ་
དེ་ཕུད་བཞག་ན་གོང་མའི་ཆ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་ལ་སྤྱིབ་ཅིང་འོག་མར་གཏོང་བར་འཇུག་བས་
ན་ཙྰ་ལྷུང་གསུངས་པ་རེད། དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་བསྟན་པའི་བཀའ་བློན་སུ་
ལུན་གྱི་སྤྲོ་མ་ལ་འགལ་སོང་ན། དེས་ཙྰ་ལྷུང་བསྐྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
སྤྲོ་མ་པས་རྒྱུད་མ་བསྐྱེད་ཤིང་དམ་ཚིག་ཁས་མ་བླངས་པ། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཅིག་ལ་ཞུགས་མ་སྤོང་བའི་སྤྱོད་བུ་ཞིག་ལ་དངོས་གྲུབ་དང་ལྷུང་ཉམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པ་མ་རེད། དེ་ནི་སྤོང་མོས་འཆོ་བའི་སྤྱང་བོ་ཞིག་ལ་མངའ་ཐང་ཡོད་ནི་མ་རེད་ལ་ཁལ་ཡང་
འཇལ་དགོས་མ་རེད། མངའ་ཐང་དང་དབྱེ་ཁལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་འདྲ་བ་ལ་དཔེ་བཞག་ཡོད་
པ་རེད། རེད་ད། རང་རེ་ལ་མཆོན་ན་དབང་མ་ཞུས་དམ་ཚིག་ཁས་མ་བླངས་བསམ་རྒྱ་
ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བས་བཤགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྤྲོ་མ་པ་དེ་
ཡིན། དེའི་ཡན་གྱི་བཤགས་ཐབས་ཤིག་དང་ཚོགས་རྫོགས་ཐབས་ཤིག་དགོས་པ་མ་རེད།
བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉི་ཟེར་གྱི་བཅོ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མེད་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་
པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་ཉི་མས་ཁ་བ་བཞིན་དུ་རྩེ་སྤྱོད་རྩེ་སྤྱོད་ནས་དམིགས་མེད་དུ་གཞོམ་པ་རེད།
དེ་ཡང་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་ན། དེ་བས་ཀྱང་བཤད་མ་དགོས་པ་སེམས་
ཉིད་འོད་གསལ་བའི་གཤིས་ལ་བྱི་མས་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་དུས།

རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྒོ་བྱུང་བྲལ་དག་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པ་གཉིས་
ལྷན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་རེད། སྒྲིབ་པ་དག་ན་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གིས་
འཆར་རྒྱུ་དང་། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་གིས་དག་རྒྱུ་ནི་ཆོགས་
བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་གཉིས་ཀ་མཐར་དེད་ན་གནད་གཅིག་ལ་འབབ་པ་རེད། ལས་དང་པོ་བ་
གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཅན་གྱིས་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་བཤགས་རྒྱུ་དང་པོར་གནད་
ཆེ་བས་ན། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཤགས་པ་དེ་སྔོན་ལ་བཞག །དེའི་འཕྲོར་མཐུན་རྒྱུན་
ཆོགས་བསགས་པ་འཕྲུག་དགོས་རྒྱུ། དཔེར་ན། སྦྱེས་བྱ་གང་ཟག་ཅིག་གིས་དང་པོར་
རང་ལུས་ཁྱུས་གཙང་མ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོག་ལ་གོས་གྱིས་བཏུབས་ནས་རྒྱན་གྱིས་
བརྒྱན་ན་དེའི་རིམ་པ་འདྲ་བོ་མགོ་རྩ་མ་ལོར་བའི་བྱ་ལས་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་དེ་བཞིན་མཚུངས་པ་
རེད།

༄ སྤྲལ་དོག་གི་གཉེན་པོར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས།

དེ་ནས་ཡན་ལག་བཞི་པ་ལ་ཐུག་པ་རེད། ཡན་ལག་བཞི་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་རེད། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་འདི་སྤྲལ་དོག་གི་གཉེན་པོར་
གསུངས་པ་རེད། སྤྲལ་དོག་ཅེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རེད་ཅེ་ན།
གཞན་གྱི་སྤྱན་ཆོགས་དང་བདེ་འབྱོར་སོགས་གཞན་གྱི་ལེགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
དག་འཛིང་མཉར་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་གྱི་བདེ་འབྱོར་ལ་མ་དག་འདུས་གཞན་རྒྱུད་པ་
མཐོང་ན་དགའ་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་དགའ་བའི་དངོས་པོར་
མཐོང་གིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་རེད། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དེ་མར་ལ་ཅིག་ཉམས་སོང་ན།
རང་ཉིད་ལ་དེའི་སྤྱན་ཆོགས་བདེ་འབྱོར་སྒྲན་གྲགས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་

ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁག་མི་འདུག་མོད། དོན་དག་མེད་ས་ནས་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ལ་ཕྲག་དོག་
 ཞིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱུ་སྤྲོད་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་དེ་
 མར་ལ་དམའ་ནས་ཉམས་འགྲོ་བས་མ་ཟད་ཕྲག་དོག་ཅན་དང་ཡུན་གྱིས་འགྲོགས་ན། དེའི་
 དན་གཤིས་དང་རང་གི་དན་ལམ་བསྟེགས་ལོབ་མའི་རྒྱུད་མ་རུང་པའི་སེམས་དེས་ཆོ་འདིར་
 སེམས་བདེ་བ། ལུས་སྦྱིད་དུས་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བས་ཆེན་འཁོན་ཚོད་འབྲུག་
 སྟོང་འབྲུག། རྒྱུད་ན་དན་སྒྲིམ་དང་སྒྲིམ་བཅའ་གིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མི་བདེ་པ་ཞིག་བྱས།
 ཆོ་ཁྱི་མའི་གནས་སྐབས་ན་ཆེན་དཔུལ་བར་སྦྱེས་པ་དང་རྒྱུད་ན་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱུ་དེས་
 བྱེད་པ་རེད། ད་དེའི་ལྷོག་ཁྲར་གྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་བདེ་བ་དང་དགོ་བར་
 རྩེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། །དེ་ལྟར་རྩེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བྱམས་པ་དང་
 རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོ་ཅ་ཡིན། འདི་ལམ་དུ་བྱེད་ཤེས་ན་དགོ་བ་སྦྱབ་ཐབས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་
 ཞིག་ཡིན།

ད་བསྟོན་དང་ཡི་རངས་འདི་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ཆོགས་དཀའ་ལས་གཅིག་ཀྱང་མི་དགོས་
 པར་སེམས་ཀྱི་བསམ་མཁྱོད་གཏོང་སྟངས། རྣམ་རྟོག་འབྱུངས་ཞིག་གིས་དགོ་ཅ་སྐབས་ཆེན་
 རང་ལ་ཐོབ་པའི་མན་ངག་ཁྱེད་པོར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རེད། རྩེས་སུ་ཡི་རངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུང་
 དུས། སྟོང་གསུམ་རི་རབ་དང་བཅས་པ་སྤང་དང་རྒྱུ་མ་བྱས་ནས་བཀྲལ་ན་ཆོད་འཇལ་ཐུབ་
 རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རྩེས་སུ་ཡི་རངས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོད་ནི་སུས་ཀྱང་བཟུང་བར་མི་རུས་པ་
 ཞིག་ཡིན་གསུངས་རེད། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྩེས་སུ་ཡི་རངས་ཀྱི་དགོ་བ་གང་རེད། དེ་
 རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཐལ་བསམ་ན། དཔེར་ན་སྤྱི་གཅིག་གིས་མ་ཉི་བྱེ་ཆེན་ཞིག་བཏོན་ཆར་བ་
 དང་། ཡང་ག་གོ་མོ་ཞིག་གིས་མར་མེ་བྲི་མཆོད་དང་ནི་ཇོ་དར་སྟོང་དར་ཞིག་སྦྱབ་འདུག་ཟེར་
 ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་སོ་བསྟོད་བསམ་ན་དེ་ཆོ་ཡི་རངས་རེད། ཅི་ཞིག་གི་ཐང་གི་

ཡིན་ནའང་། བྱམ་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བཞིག་ལ་འདད་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་འི་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ། སེ་སེའི་སྤྱེ་བོ་དང་བཅས་པའི་སྤྱེས་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་
པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་རང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཤད་ན་བྱིས་པ་ཕོ་
མོ་ལས་དང་པོ་བས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཟེར་ན་ཅི་ཞིག་རེད་བསམ་རྒྱུ་རེད། ད་ཟག་བཅས་
ཟེར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་
ལ་མར་ལ་ཟག་ཅིང་འཕོ་བའམ་ལྟར་བར་བྱེད་པས་ན་ཟག་བཅས་གསུངས་རེད། གང་གིས་
འཁོར་བར་ཟག་བྱེད་པ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡིན་དེ་དག་ནི། གང་ལ་འཕྲད་ཅིང་རྒྱས་
རུང་བ། །དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཆོས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ཟག་བཅས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་ནས་འདི་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་བཞི་ལ་རིག་འཛིན་བཞིའི་འགྲོས་དང་
སྦྱར་ནས་ཟག་ལྟོག་ཡོད་མེད་ལུ་བཞིའི་ཕྱི་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་རུང་། འདི་ངོ་བོའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཡོང་དུས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་
ཅུའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱེ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དགོ་ཅུ་ཟག་བཅས་དང་། དོན་དམ་གྱི་དགོ་ཅུ་
ཟག་མེད། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཡོང་ན། ཆོགས་ལམ་དང་ནི་སྦྱོར་ལམ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཟག་བཅས་ཟེར་ལ། མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཟག་མེད། དེའི་
སྟེང་ནས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད། དེ་
བཞིན་དུ་ཡང་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་སོགས་པ་བཤད་ལྷགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་
མདོར་ན་གང་ལ་ཡི་རངས་བྱེད་ས་བོ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་དུས་རེད་ཡོད་པ་རེད།

༥ གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པ།

ད་ཡན་ལག་ལྔ་པ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་རེད། འདི་
གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་གསུང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཅི་ལྟར་
ཡིན་རེད་ཅེ་ན། འདི་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་
མཚུངས་སྤྱད་ནས་གསུང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ད་འདི་གཅོད་ཅིང་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་རེད། ཇི་ལྟར་གཅོད་ཅིང་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་བྱེ་
བྲག་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱད་བར་འགོ་བ། སྤྱི་མའདོར་བ། སྤྱི་མར་འཇུག་
བ། མཐོང་བར་འཕྱར་བ། དམའ་བར་འབབ། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ། རྒྱལ་བ་
ནས་དུ་འགོད་པ་དག་མཐོང་ལམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱད་བར་ལོ། ཡང་འགའ་རེས་འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཆོས་འཁོར་ལ་འཛིན་ཡོད། ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལུགས་ལ་བསམ་
སྒྲོ་བཏང་ན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཁོར་ལ་བཞེད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཇི་
ལྟར་རེད་ཅེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པ་དང་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་ད་ལྟའི་གང་ཟག་གི་བར་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་འཁོར་
བའི་སྤྱིར་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་བཞེད་རེད། རོན་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ཡོང་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོས་སྒྲིབ་པ་དང་ནི་ལོག་རྟོག་ཅུད་ནས་གཅོད་ཅིང་ལམ་གོང་མར་བགོད་དེ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པས་ན།
གཅོད་ཅིང་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའམ་བསྐྱོད་ཅིང་གཅོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཞུས་རུང་གཅིག་རེད།
ཆོས་འཁོར་གྱི་བྱེད་རུས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་གཞོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྣང་འཆར་བར་བྱེད་
པ་དང་ཆབ་གཅིག་ཏུ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིར་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་
པས་ན། དེ་ལྟར་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི་སྤྱིགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་

བཅས་པའམ་དེའི་སྤྱུལ་བ་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་འཁོར་མི་བསྐྱོར་བར་དུས་དང་
གདུལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་གཟིགས་བཞིན་པ་དག་ལ། གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆོམས་པར་སྤར་མེད་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཞིག། ཆོས་འཁོར་ཟེར་དུས་
ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་ལྷན་པ་དང་དུང་དཀར་པོ་གཡམས་
སུ་འབྱེལ་བ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་བས་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཞེ་ལ་འཆར་བ་རེད།
བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པ། ཐམར་ལེགས་པར་
རྒྱལ་བར་བྱེས་པའམ་ཕྱིར་མི་བསྐྱོག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོན་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ན།
འདི་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མང་བ་ཡིན་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་ངེས་དོན་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན། མ་བསྐྱན་པ་དང་ནི་གསལ་བར་མ་བསྐྱན་པ།
རྫོགས་པར་བསྐྱན་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས། འཁོར་ལོ་ཐམ་ངེས་དོན་བསྐྱན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྒྲ་
ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲགས་པ་མཛད་པ་རེད། དེ་ཆོ་རྒྱས་
པར་དབྱེད་གསོལ་པའི་སྐབས་མ་རེད།

༦ ལོག་ལྷའི་གཉེན་པོར་སྤྲུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ།

ད་ནི་ཡན་ལག་དུག་པ་སྤྲུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རེད།
འདི་ལོག་ལྷའི་གཉེན་པོར་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལོག་ལྷ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བཞག་དུས་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཆོད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟུར་འདི་ན་ད་བྱོན་རུང་། དེ་ལ་ཕལ་
བའི་གང་ཟག་ཞིག་དང་བྱུང་པར་འདི་ཡོད་ཀྱི་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་རྒྱུད་ལོག་ལྷས་བསྐྱེད་པས་རིག་ཐུབ་
པ་མ་རེད། ཡང་དག་པའི་སྒོ་མིག་ལྡོང་སོང་བས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ངི་བཞིན་མཐོང་ཐུབ་རྒྱུ་
ཞིག་མ་རེད། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་

མཉམ་མེད་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་ཏེ་འདིར་འབྱོར་དགའ་བ་ཡིན་པར་མ་ཤེས། དེའི་ཁྱད་
འཕགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས། ཆོག་ལ་མཁམས་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་མ་ཆོད་པས་
སྡེ་སྡོད་བཅུ་གཉིས་སྡོམས་འཆད་ཤེས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལེགས་སྐར་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡང་ལོག་ལྟའི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལས་སྡོག་སྡེ་
ལེགས་པ་ལ་ལེགས་པར་མཐོང་དུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཡུན་དུ་འཛིན་ཏེ་གྱི་
ཁམས་ལ་སྡེ་དགའི་དབྱེད་གཉེན་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་ཤེས་པ་རེད། རྒྱལ་བ་
ཤུག་མེད་གོ་སྐྱེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱི་ལོར་བཀའ་བསྟུན་དང་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། དག་
བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུ་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་བར་བཀའ་བསྟུན་བྱེད་མ་ཏུ་བར་ལྷག་བསྟན་ཡོད་དུས།
འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྦྱོབ་ནམ་པ་བརྒྱད་མཛད་པ་རེད། སྦྱོབ་ཟེར་བ་
ཅི་ཡིན་ནི་རེད་ཅེ་ན། སྦྱོབ་ནི་བཀའ་བཀྲོལ་དང་སྤྱིགས་མོ་མཛད་པ་ལ་ཟེར། དེའི་ནང་འོད་
སྲུང་གིས་གསུངས་པ། བདུད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
བར་གསོལ་ནས་བྱིད་མྱ་ངན་ལས་འདའ་རོགས་ཞུས་དུས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱིད་ལ་
དྲིས་ཅོན་བྱིས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་མ་ཤེས་པ་དེ་བྱིད་ཀྱི་ཉེས་པ་
ཡིན་གསུངས་དུས། ཀུན་དགའ་བོ་ནི། ཁོང་ལ་དེ་དུས་བདུད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱུང་
ནས་ཅི་དྲན་འདི་དྲན་མེད་པ་ཞིག་རེད་ཐལ། དྲན་འཛིན་ཉམས་པའི་སྦྱོར་གྱིས་ཞུ་མ་ཐུབ་པ་རེད་
ཅེས་ཞུས་ཀྱང་། འོད་སྲུང་གིས། དེ་ནི་བྱིད་རང་གིས་མ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། འདོད་ན་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་
ལས་ལྷག་པར་ཡང་བཞུགས་པ་རེད་གསུངས་པ་འདྲ་བོ་རེད། དེ་ཡང་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་
བདེ་བར་གཤེགས་པས་གཟིགས་པ་ལྟ་གཟིགས་ནས་དུས་ལ་གཟིགས་པ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བ། དེ་
བས་མ་སྟུབ། དེ་བས་མ་འཕྱི་བའི་དུས་ཞིག་ལ་གཟིགས་པ་རེད་མོད། འདི་ཚོ་སྤུལ་བའི་

ཉན་ཐོས་དག་དག་ཡིན་པས། དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་མཛད་ནས་
མཐར་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མཆིལ་ལྷམ་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་ཡུད་བཞག་དུས། ཀུན་དགའ་བོ་ཡུལ་
གཞན་ཞིག་ལ་བྱོན་ནས་སྒྲིབ་མ་མང་པོར་རབ་བྱུང་གནང་ནས་གདམས་དག་མང་པོ་བྱིན་དུས།
དེ་དག་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་ཡོང་དུས་མཁན་པོ་དག་བཅོམ་པ་མིན་པ་
ཤེས་ཏེ། བྱིད་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཐར་བར་སྒྲོལ་པའི་བྱ་གཟེངས་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་
ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཅིའི་བྱིར་དག་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་དུས། དེ་ངོ་
མས་བདེན་གི་དགོངས་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་ངི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གོལ་བ་ཐོབ་སྒྲིབ་བ་རེད། མཉམ་
བཞག་སྒྲོམ་ཐུན་གཅིག་གིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟག་ཡོང་
དུས། འོད་སྤང་གིས་བྱམས་པའི་སེམས་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་མཛད་པ་དང་
སྤྲིགས་མོ་མཛད་པ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ནས། སྒར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་ཕར་བྱོན་པས་དག་
བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གང་ནས་བཀའ་བསྟུན་དང་པོ་མཛད་པ་རེད། ད་ང་ཆོས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱུལ་བའམ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་རང་རེའི་གདུལ་བྱ་མིའི་སྤང་ངོར་
མཐུན་པས་མཐུན་པ་འདུལ་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་དང་རྣམ་པ་འདྲ་མོ་འདྲ་འདྲ། ཀུན་
མཁྱེན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་ཀུན་ལས་བྱུང་དུ་
འཕགས། གསུངས་པ་བཞིན་བྱོན་ཡང་། སྐལ་ལྷན་ལེ་ལ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་
གདུལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་མི་འདུག་ཀྱང་། མཉམ་པོར་འགྲོགས་པའི་བདུད་ཅིས་བརྗོད་རུང་མ་
བརྗོད་རུང་ལོག་ལྟས་མིག་སྒྲིབ་ནས་དམ་པ་དམ་པ་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་རེད། ད་སྤྱོད་མ་
འདས་ཆར་དུས། ཤི་བའི་སྤྱི་དང་བོར་བའི་རྟ་ཟེར་བ་ལྟར། རྟ་བོ་ཁ་རྗེའི་ལྷོགས་མ་ཐལ།
བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱུ་མས་མ་ཐལ་འདྲ་ཅི་ཞིག་ཟེར་ནའང་འདྲ། མདོར་ན་དེའི་སྐལ་སྤྱོད་སྤྱིས་
སྒྲིབ་ཆེ་བ་རེད། དེ་བས་ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐྱལ་བས་མ་

བད། ཁྱུངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་རེད་ལ། དེ་ཡང་ཁ་
 གསོལ་འདེབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་གསོལ་འདེབས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་ནས་དམ་
 ཚིག་སྲུང་རྒྱུ་དེ་ཞབས་བརྟན་བརྟན་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་རེད། སྒྲ་མ་ཟེར་དུས་སྒྲ་མ་
 དེར་སང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་འདས་ན་གཅིག་ཡོད་ཀྱི། མིན་ནའང་སྒྲ་མ་རྩུར་ལ་
 འབྱུངས་ལོས་ཡོང་། དེ་ཡང་གཅིག་གིས་མི་ཆོད་གཉིས་གསུམ་འབྱུངས་ཡོང་ན་མི་ཤེས་
 ཟེར་ནས་ཁ་བརྒྱག་བཤད་ཆོག་རེད་དེ། སྤྱོད་ས་གཅིག་ནས་བདེན་ཡང་བདེན་པ་རེད། དེ་
 རྩུར་ལ་དུས་སྤྱིགས་མའི་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མི་རྒྱུམས་ནི་ཡིན་ན། དེ་མིན་ངོ་
 མས་མཐུན་པས་མཐུན་པ་བོ་འདི་ཡིན་ས་ཡོད་ཀྱི་བསམ་རྒྱུ་ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་། ཀུན་ལས་
 བྱུང་པར་འཕགས་གསུང་པ་ལས། ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་ཀུན་ལས་དམན་པར་གསུངས་མེད་
 ཀྱི་མ་གཏོགས། དེ་ཡོད་ན་ཡང་དཀོར་མེད་བསམ་རྒྱུའི་རང་རྟགས་རང་གིས་ངོམས་ནི་ཡང་
 དེར་སང་མང་པོའི་དུས་ཚོད་ཡིན་ན། འདི་ཡང་ན་ངོས་འཛིན་སྒྲ་མས་ནོར་བུ་ཡིན། དེ་
 མིན་ན་སྤྱིན་བདག་ནོར་ལྡན་གྱིས་ལུ་སྟབས་མཁས་པའི་དབང་དུ་ཤོར་ནི་འདྲ་ཨོ་ཡིན་ན།
 འདིའི་མི་དགོ་སྤྱིག་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བྱ་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་པ་དགོ་བསྟེན་བཟང་ཤོས་ཤིག་ལ་མི་དོ་
 ཀྱི་བསམ་རྒྱུ་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡང་མེད་པ་མ་རེད། ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་དེའི་བཟང་ངན་དེ་
 ཇི་འདྲ་བྱས་ནས་དཔོག་དགོས་བསམ་ན། བརྟག་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་རྒྱུད་ཤེས་རྒྱུ་མ་རེད་
 མོད། སངས་རྒྱས་ཁོང་རང་གིས་ཞལ་ཆེམས་བཞག་པ་དེས་བརྟག་དགོས་པ་རེད། ཅི་
 ལྟར་གསུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དང་མི་མཐུན། འདུལ་བ་ལ་མི་སྦྱང་། ཆོས་ཉིད་
 དང་འགལ་ན་ཁོང་གི་བཀའ་མིན་གསུངས་བཞག་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཛོད་པ་བཅུ་དང་བྱུང་པར་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུངས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ན། ཁོང་དགོ་
 བའི་བཤེས་སུ་སྤྱལ་ནས་བྱོན་ཡོང་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། མི་དགོ་བའི་བཤེས་སུ་སྤྱལ་

ཡོང་གསུངས་པ་མ་རེད། མདོ་འདུལ་གཉིས་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་
སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་རེད། ད་རུང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཞོར་སོ་ཡོད་ན་མི་
ཤེས་དགོངས་ནས། ང་མིན་ང་འདྲ་ཁོང་གི་ཆས་ཆ་ལུགས་འཛིན་མཁན་ནམ། ཁོང་གི་
རྒྱུ་འཇུག་ཡིན་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་མིང་བཟུང་ནས་ཁོང་གི་བསྟན་པ་འདི་མཐར་འཇིག་པར་
བྱེད་ཡོང་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བས་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་རང་
གི་མཛོད་པ་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པེས་རེད། ཡང་སྒྲོམ་དུས་འདི་ལ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཕན་འདོགས་སྤྱོད་པས་ན་རང་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་སྤྱོད་བ་
ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཆ་ནས། རྩེ་བསྟན་ནས་བཟླ་བ་དཔྱད་ཀྱི་ཐབས་བཤད་
ན། ཐོས་ཏྲགས་ནི་ཞིང་དུལ་བ་དང་སྒྲོམ་ཏྲགས་ཉོན་མོངས་མེད་པས་བཤེས་གཉེན་བཟླ་
ཐབས་རབ་གཅིག་མཆོན་རེད། ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ས་ཡང་དེ་ལྟ་
བུད་ག་ཡིན།

ད་སྤྱུལ་སྤྱོད་འདི་ཆོ་རོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆ་དེང་སང་བཤད་རྒྱུ་མང་པོ་རེད། ཞོར་
ཡོད་མེད་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་ལས་ལུགས་དང་ཨོ་འདྲ་གི་ དེས་ཀྱང་མང་དག་ཅིག་ཤེས་ས་ཡོང་
གི། ཡོད་རུང་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ཁོ་རང་སོ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་སྤྱོད་འཁྱུལ་བའི་ལུས་ཞིག་
མ་གཏོགས་ཡོད་ཐབས་མེད་དུས་སེམས་རྣམ་ཤེས་སོ་སྤྱོད་ཤེས་རྒྱུན་ཞིག་མིན་པས་ཡོང་ཐབས་
མེད་དུས། དེ་ཅན་པོ་སྤྱུལ་ཡོང་བའི་སྤྱོད་མ་རེད་འཁྱུལ་ཡོང་བའི་ལུས་ཅན་པོ་རེད། རོ་
མས་ཡིན་ན་དེའི་སྤྱོད་ཐེར་བ་མ་གཏོགས་དེའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་རེད་མོད། ད་ང་རང་ཆོས་
སྤྱོད་བཏོད་ལུགས་ཤིག་གམ་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་ཞེས་སྤྱོད་ནས་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་སྤྱུལ་ཐེར་ཁ་བྱེད་
ནི་རེད། སྤྱུལ་སྤྱོད་བཟླ་བ་དུས་སྤྱུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོང་འདིའི་མི་ཆོད་སྤྱོད་མ་ལ་ཡང་བཟླ་བར་བྱ་
བ་ཞིག་རེད། ངན་སྤྱོད་ཆོང་མ་སྤྱོད་ཐེས་མ་ལ་འགོལ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི། སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལ་ཡང་

བཏྲག་དབྱུང་བྱེད་ལོས་ཞིག་རེད། ཁག་ལྟར་སྤྱིང་ལ་མཚོན་ཁྲལ་བྱས་ན། མི་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་མང་ཆེ་བ་བསྟན་སྲིད་སྤྲུང་གསོལ་བྱུང་སོང་བ་རེད། དེར་སང་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ཉམས་
ལེན་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་འཇུག་གི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཚོར་སྤྱོད་གསལ་བསྟོན་པ་བརྒྱབ་ཡོད་ན། སྤྲུང་གི་
བསྟན་སྲིད་བྱ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་ནས་ཟུར་
འདོན་གྱིས་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ལ། དུས་དང་ནུས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པོ་དབང་བསྟུར་ཅན་གྱིས་དབང་
ལུགས་ལ་མི་ཤོར་བར། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གོང་དུ་བཀུར་རྒྱུ་ནི་ནུས་པ་ཀུན་ཏུ་གཤམ་ཆེ།
དེ་དས་སྤྲུང་ནས་བཤད་གི་བསྟན་པ་རེད། དེ་བཤད་དུས་གོ་སྤྱོད་མཁན་ཆགས་བྱེད་གྱིས་ཁ་
འབོད་དེ་བསྟན་གསལ་ནས་སྤྱི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཉིས་གསུམ་ཞིག་སོང་བར་མི་ཚོ་དུས་རབས་གསལ་
རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་བརྗེ་ནས་བྱུང་སོང་རུང་། བྱེད་རང་གི་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ཐོལ་བསམ་ནི་ཡོད་ཆོག་རྒྱ་རེད། རེད་ད། སྤྱིར་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོའི་བསམ་སྤྱོད་ལ་ནོར་བ་
མེད་ནི་གང་ན་སྲིད། རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འདྲ་མིན་ན།
སྤྱིར་ཀྱང་བཤད་ཆོད་ཐིག་གིས་མི་གཟུར། བསམ་ཆོད་ས་ལ་མི་ལྟོང་བ་ཞིག་དཀའ་རྒྱ་རེད།
སྤྱོད་པ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་དེ་ལས་གང་ན་འདའ་མོད། སྤྱི་ཆོགས་སུན་ནག་གི་དུས་རབས་
ཆོས་ནས་སྤྱོད་ཆོད་སྤྱོད་གི་དུས་ཁ་གང་དུ་འཁོར་ངོ་མི་ཟིན་པའི་སྐབས་ལ། སྤྱིའི་ཁ་ལོ་
བསྟོར་སྤྱོད་པ་དེ་མ་ནོར་བར་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་གང་ཐད་ནས་ཁོར་ཡུག་ཁ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གང་
མཚམས་ཞིག་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་མིག་ཅིག་བྱེས། ཐར་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ཞིག་བསྟན་ནས་སྤྱི་
ནང་གསང་བའི་ལམ་འཕྲང་འགག་སྒྲོ་མང་བོ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་ལམ་ཞིག་བཏོད་བཞག་པ་ཡིན་ན།
དེའི་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་གོང་བཀུར་བྱས་པའི་ཐད་ནས། ཏུ་ཞོན་
བརྒྱ་ཐམ་པའི་ནང་ན་བྲེལ་ཞོན་རེ་རེ་གཉིས་རེ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་བྱུ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ཐོབ་ནི་ཅན་པོ།
ཐམས་ཅད་བྱ་བས་གཅིག་གིས་རྒྱགས་ནི་འདྲ་ཞིག་མི་ཐོན་པ་བཟོ་བྱ་གཅིག་གིས་ཐོན་ལྔས་ལ་

བཟང་ངན་ཡོད་སྲིད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ནའང་། འགའ་རེ་གཞུང་ཡོན་ཏན་སྣེ་རེ་དེའི་དུས་
སྐབས་དང་བསྟུན་ན་ཅང་ཟད་ཆོག་གི་བསྐྱེད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱི་གཤིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་སྤེབ་
པ་ལོས་ཡོད། མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་དུས་དམ་པའི་ཚུལ་དགའི་
ཡོན་ཏན་དེའི་ནང་ལ་འདུས་པ་ཡང་བཤད་ཐུག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། འདི་བཤད་དོན་གང་ནས་
འཕྲོས་པ་ཡིན་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སོ་སོའི་ས་གང་ནས་ཡིན་ཡང་སྤྱན་པོ་དབང་
འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཤུགས་ལ་མ་ཤོར། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གོང་དུ་བཀྱར་བ་རྣམས་པ་ཀུན་
ཏུ་གལ་ཆེ་དེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ལུང་བ་གང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་དབང་
ཆ་འཛིན་རྒྱ་དེ་ཡར་འགྲོ་ཤར་བའི་སྤྱུ་ལྷས་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་གང་ལ་ངོས་
འཛིན་དགོས་པ་རེད་ཅེན། ད་ཁ་སང་ཁེ་ཉིན་ཞིག་ལ་མང་པོ་བཤད་སྟེང་བ་ལྟར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་
གྱི་མི་བཟང་། ཕན་སེམས་དང་ནི་སྤྱི་སེམས་ཡོད་པ། མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་དེ་ངས་གོ་ཐོག་ནས་བཤད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡོད་དུས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་མི་བཟང་
པོ་ཕན་སེམས་དང་སྤྱི་སེམས་ཡོད་པ། སྐྱེར་སེམས་དང་ནི་རང་དོན་རྒྱུང་བ་དེ་འདྲའི་བཟང་
པོའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱ་ཡིན། དེའི་སྟེང་ལ་ཅི་ཞིག་དགོས་ན། བསྟུན་འཛིན་
གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཡིན་དུས་བསྟུན་ཅ་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་པས། བསྟུན་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་
པ་ཞིག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་གཙང་མ་ཅན་གྱི་དགེ་སྟོང་རྣམས་དག་ཅིག་ངོས་པར་ཡིན་དགོས་པ་རེད།
དེ་ཡིན་བཞག་དུས་རིགས་མི་གཙོ་རུས་མི་གཙོ། དཔེ་བཞག་ན་འདྲེག་མཁས་ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་
རྒྱུ་རེད་པ་ལ། ཤུགས་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྷན་ནས་མགོས་གཏུག་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཅན་པོ་དེ་དགོན་པའི་
རྒྱ་ཆ་རིན་ཐང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མགོ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ལ་མི་བཀྱར་ཁ་མེད་རེད་ལ་བཀྱར་
ཡང་དགོས་པ་རེད། དེ་འདྲ་བ་བཀྱར་རྒྱ་ཡོད་དུས་ཆོག་པ་རེད། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ལུགས་མ་
ཤེས། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཡང་སྟོར་བསྐྱེད་ན་ཁོ་རང་སྟོར་ས་དེ་ནས་འདུག་འདུག་

པ་རེད། གྲེ་མ་སྤར་ནང་བཟུང་ན་བཙོར་བའམ་ཟག་ནས་ཤོར་བ་འདྲ་འདྲའི་ཟག་མི་འགོ་བ་
 བརྟན་པའི་ཞིག་ཡིན་ན་ཅིག་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ནི་བཙུན་
 པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སོང་། འདི་ནས་གོང་ལ་བཀུར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་བཤད་
 གི་ཡོད་དུས། གསུམ་པར་མཁུས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དོན་ལ་
 མཁུས་པ་དང་ཆོག་ལ་མཁུས་པ་སོགས་གྱི་མཁུས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གངས། བཟང་ངན་
 མཆོག་པལ་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཡོད་པ་རེད། ཡོད་རུང་མཁུས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གོང་དུ་བཀུར་
 དགོས་རྒྱུའི་མཁུས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཟེར་རྒྱུའི་ཐ་སྲིད་གཉིས་འཕྲོ་འཕྲོར་བསྟུན་མར་སྦྱོར་བ་ལ་
 བཤད་ན། རྣམ་དབྱེ་མང་རུང་ཆོག་དོན་གང་ལ་མཁུས་པའི་མཁུས་པ་ཡིན་ནའང་།
 གཞན་པན་ལྷག་སེམས་དང་ལྷན་པའི་ཞིག་ཡིན་དུས་གོང་དུ་བཀུར་ཡུལ་རེད། དེ་ལས་ལྷོག་
 སོང་ན་ཅུང་ཟད་ཐོས་ནི་བོ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ལ་ཤོར། བཤད་དགོས་རྒྱུའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་
 ཞིག་མ་འགོས་པ། དེ་ཅན་པོ་རྩེས་མ་ཞིག་ལ། དུས་རབས་བརྒྱལ་ཆར་ནས་སྤྱད་དོན་གྱི་
 རྒྱུ་རྐྱེད་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་ཡི་མི་འདོད་རྒྱུའི་གད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེད་བའི་སྒྲུལ་ནང་ལ། ལྷག་
 དར་ཁྱོད་དུ་གནའ་ནས་འཕངས་ཆར་བའི་རིག་གནས་གསར་བཞེ་བསྐྱར་འཛུགས་ཤིག་བྱེད་དམ་
 བསམ་རྒྱུ་མཚམས་མཚམས་ལ་ཡོད་སྤྱད་མོད། དེ་དུས་གྱི་བསྟན་བཤེགས་རྒྱུར་ལ་འཁྱུངས་
 ཡོང་པ་རེད་ཅེས་འགའ་རེས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་མདོན་སུམ་སྤྱོད་གྲུབ་གྱི་ཆད་མའི་
 སྦྱོབ་བྱེད་མེད་པར་རང་ང་གཡམ་རྒྱགས་གྱི་ཀུ་ཅོ་མི་འདོན། ཁྱད་པར་དུ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་
 ཐབས་མཁུས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་དགོས་གནད་
 གྱི་དགོངས་པ་འགོ་བ་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་རྒྱུ་རེད་བསམ་པ་རེད། རེད་ད། ཡང་རང་ཉིད་གྲགས་
 འདོད་གྱི་འུར་རྒྱག་པ་ཡང་མེད་མི་སྤྱད་པའི་ཞིག་མིན་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་གར་འགོ་རང་གིས་ངེ་མི་
 ཟིན་པར་གཡམ་རྒྱགས་འུར་སྤྱོད་པ་ཐལ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་ཆོག་རེད། མདོར་ན་རང་

མ་ཞན་དུས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་གཞོད་པས་གཞན་སྦྱོན་བརྗོད་པ་གདམས་དག་འདྲ་གནང་བ་
མིན་ན་ཡོན་ཏན་ལ་བརྩི་པ་མ་རེད། བདག་བསྟོད་གཞན་སྦྱོད་ལར་བྱང་སེམས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐབ་བྱ་ཞིག་དང་འགལ་བ་ཡིན། མྱི་ལ་ལེ་བདེ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནི་དུས་
སྤྱིགས་མའི་རྒྱུ་པའི་རང་གཤིས་རེད།

གུ་རུ་རེན་པོ་ཆེས། དུས་ནི་མི་འགྱུར་མི་རྣམས་འགྱུར་བ་ཡིན། །གསུངས་པ་
ལྟར། མྱིའི་བསོད་ནམས་དམན་དུས་སྦྱོད་བརྩུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་འཁུག་ནས་འབྱུང་བ་སྤང་
གཤོང་ཡོང་བ་དེ་མ་གཏོགས་དབྱར་དགུན་སྦྱོན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་བཞི་ཅང་འགྱུར་འགོ་མ་རེད།
མྱིའི་བསམ་སྦྱོད་འགྱུར་དུས། དུས་འགྱུར་ཟེར་བ་རེད། དེའི་བདེན་ཆོག་ལུང་བསྟན་གྱི་
ཐོག་ལ་ཐོན་སོང་བ་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་རང་ངོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་དགོས།
གསོལ་འདེབས་བྱས་ན་མ་མཐར་ཡང་རང་གི་གཤིས་རྒྱུད་བགོགས་གྱིས་མི་བརྒྱམས་རྒྱུའི་ཕན་
ཐོག་དེ་འབྱུང་བ་རེད། བསྟན་འཛིན་དམ་པར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འཕྲོས་དོན་ཞོར་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་
དང་བཅས་པ་སོང་།

༥ ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟོད་བ།

ད་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་མ་བདུན་པ་བསྟོད་བ་ཡིན་རེད། བསྟོད་བ་ནི་ཐེ་
ཆོམ་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་རེད། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དཔང་པོར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱིས་མཁྱེན་
ཅིང་གཟིགས་ས་ནས། བསྟོད་ཡོང་རྒྱུའི་དགོ་ཅུ་ཞིག་མེད་ན་ཅི་བསྟོད་ཡོང་། དེས་ན་བསྟོད་
རྒྱུའི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་དུས་འདིར་བསམ་ག་པའི་དགོ་ཅུ་ས་གཙོ་བྱས་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་
བསམ་གསུམ་པའི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་ཅུ་དང་ནི། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་པའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་ཡོངས་སུ་
བསྒྲུམས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། གང་ལ་བསྟོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ལ། ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྟོན། དམིགས་མེད་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་
བསྟོན་པ་མཚན་ཉིད་པ་གང་བསྟོན་བསྟོན་བྱེད་བསྟོན་ཡུལ་དང་བཅས་པ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་
ཤར་བ་དང་། དེ་ཅོམ་མིན་རུང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བསྟོན་
བ་རྗེས་མཐུན་པ། གོང་ནས་དམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་གང་
སྐྱབ་གྱི་རྗེས་ནས་བསྟོན་པ་ཆུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། མ་གཞི་དགོ་ཅུ་ཐབས་ཀྱིས་
ཟིན་པ་དང་གཅིག་དགོ་ཅུ་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས། དགོ་ཅུ་གོང་
ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་གསུམ་པོས་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་པོ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པ་
ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་རེད། སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་པོའི་གནད་
ཚད་བ་རེད་ལ། །དོན་ངོ་མ། དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་བསྟོན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ། ས་གཞིའི་ཆུ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་
གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ད་ཀྱིས་པ་པོ་མོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དགོ་ཅུ་
རྒྱལ་ཆེན་བསམ་གྱི་དེ་རུས་པ་སྟོབས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྟོན་བཞག་ཡིན་པས། དེའི་
རུས་པ་དང་སྟོབས་ལུགས་དེའི་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནི་བཟང་
ངན་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་བཅད་སྤྱད་བཏང་བཞག་ན། བཏང་ཆོག་རྒྱུའི་རུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཕྱོགས་
གང་ལ་ཐིངས་འགོ་རྒྱུ་ནི་གཙོ་ཆེན་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་རག་ལས་པ་རེད། བསྟོན་པ་དང་
སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུན་པའི་ཁ་བསྐྱར་ལུགས་ཀྱི་བཟང་ངན་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་རེད།
བསྟོན་པ་ཡོད་ཆད་སྟོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་རེད་དེ། སྟོན་ལམ་ཡོད་ཆད་བསྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བ་

དག་དག་ཡིན་མ་རེད། དག་ཅ་སྟོན་སོང་ཡོད་པ་བསྟོ་བ་དང་དག་ཅ་སྟོན་སོང་ཡོད་མེད་ལ་
མ་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟོན་ལམ་ཡིན་ནི་རེད། སྦྱིར་ན་དག་ཅ་སྟོན་སོང་
ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་མ་གཏོགས་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་ལམ་བཟང་ངན་གང་
བཏབ་རུང་འགྲུབ་དག་འེད། དེ་ལྟར་བཤད་ན། བསམ་པ་བཟང་པོས་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་
ཟེར་བ་དང་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མདུན་ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་འགྲུབ་ཞེས་པ་དེ་དག་ནི།
བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་དད་པ་མོས་གྲུས་ཁོ་རང་གི་དག་ཅ་སྟོན་ཡིན་པས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་
ལམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་དག་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཚུལ་
བྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་དག་ཅ་སྟོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རེད། དེ་ཡང་ཅིའི་
སྦྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཅེ་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་མ་འབྲུ་བོ་དེ་ཚུལ་བྲིམས་རེད།
རང་ག་བར་བསམ་པ་ངན་པ་དེ་གི་བར་ཤོག་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་གན་གི་ནི་མ་དགོས།
བསམ་པ་ངན་པ་གཞན་ལ་བརྩམས་ན་སྦྱིར་བ་རྩུབ་མོ་རང་ཉིད་ལ་ཨོ་འཁོར་ཤེས་རྒྱུ་མ་རེད།
བསམ་པ་ངན་པས་སྦྱི་ལ་གནོད་ཅིག་ཨོ་ཐིངས་བསམ་ནས། དེ་ལ་རྩ་བརྩུང་གཏོར་མ་འཕེན་
ཁུལ་བྱས་པ་ཅམ་པོས་ཕར་བྱུབ་མ་དགོས་ཚུར་རང་ག་ཤེད་རང་ལ་འབབ་པ་དང་། གནོད་པ་
ཚུར་རང་ལ་ལོག་རྒྱུའི་ངན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་འགྱུར་
གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད། མདོར་ན་བསྟོ་བ་ཡང་དག་དེ་དག་བ་མྱི་ལམ་ལྟ་བུ། བསག་པ་
པོ་མྱི་ལམ་ལྟ་བུ། དེ་ལེན་པ་པོ་མྱི་ལམ་ལྟ་བུ། སྤང་ཚུལ་མ་འགག་ཀྱང་དོན་དུ་བདེན་
པར་མི་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་གི་བསྟོ་བ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

ཁ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པ་སྟོན་ལ་བསྐྱབ་པ།

༡ བྱིན་རྒྱལ་པ་ཚན་ཐབས་སུ་འཕོ་བ་སྤྲོ་མ་འཛིན་ལ་འབྱོར།

དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསགས་སྤྱངས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད་ནས། ད་དེ་རིང་གི་བཤད་སྐལ་ངོ་མ་བོ་སྤྲོ་མ་འཛིན་ལ་འབྱོར་ཡིན། དེ་རིང་སང་ཉིན་གཉིས་ཀར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་མ་གཉིས་པོའི་བཤད་སྐལ་ཆར་དགོས་པ་རེད། དེ་ནས་ཕྱིར་ལ་འཛོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་པས་ངག་བཅད་བྱས་ནས་བཤད་སྐལ་ལས་སྐལ་ཆར་མ་ཆར་བ་ཡིན་བསམས་རུང་། ཡང་ཡུལ་སྡེ་བའི་སྤྱི་དང་ཐུག་སྤྱིད་ཐུག་སྤོད་གཅིག་གི་ཆུ་ཐབ་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པའི་སྤྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲིག་དང་བཅས་པ་ཡུལ་དགོན་གད་པ་སྟེང་ཤོད། བེའུ་ལུག་དཔུང་ཤ་མགོ་འབྲེལ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་དུས། མཆོམས་རེར་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཞིག་གི་བསམ་སྦྱོད་པལ་བ་དང་བསྐྱུན་པའི་འཕྲོས་དོན་རེ་ཡང་བྱུང་འགོ་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཉི་མ་བཞི་ཡི་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་དེ་ཡང་རིང་བའི་སྤྱང་བ་མེད་རྒྱ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་ང་རང་ཆོས་མར་ལ་བཤད་ཀྱི་འདུག་སྤྲོ་མ་འཛིན་ལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་འདིའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་མ་འཛིན་ལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ནས་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱངས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་རེད། སྤྲོ་མ་འཛིན་ལ་འབྱོར་གནད་ཆེན་རེད་ཟེར་བ་ཙམ་མིན་པར་སྟོན་འགོ་དངོས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཇི་ལྟར་འདུས་ཚུལ་རང་གིས་ཤེས་དགོས། དེ་མ་ཤེས་ན་ངས་ཤེས་ནང་ནས་མི་རྟེན། སྤྲོ་མ་མི་པམ་ཆར་གིས་ངས་ཤེས་སྟོན་མའི་ནང་ན། དཔུང་པ་བཟང་པོས་མ་བྱངས་ན། །ངས་ཤེས་བཟང་པོ་ག་ལ་རྫོངས། །ངས་ཤེས་བཟང་པོ་མ་སྐྱེས་ན། །སྟོན་འདོགས་ངན་པ་ག་ལ་རུབ། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། ད་རུང་དེས་མ་ཆད་པར་ངས་ཤེས་སྟོན་མའི་དབྱེད་ཕྱོགས་ཤིག་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ངས་པའི་ཡིད་ཆེས་འརྫོང་པ་དང་། །ཐོས་པས་དད་པར་བྱེད་པ་

གཉིས། །ལམ་དང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ།
 དེས་ཤེས་རང་གིས་མ་རྟོག་དུས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་སྒྲ་པོའི་དང་པ་གཅིག་པུའི་རྟ་
 བརྟན་རུང་རྟ་སའི་ཕྱོགས་མ་རྟོག་པ་དང་འབྲ་འབྲ་རེད། ཡིག་སྐད་དུ་རྟ་བརྟན་སའི་
 དཀྱུས་ས་མ་རྟོག་པ་ཞེས་ཟེར། གཏིང་གི་ཐེཾ་མི་ཆོད། ཐེཾ་གཏིང་ནས་མ་ཆོད་དུས་
 རོ་མས་བཤད་ན་རྟ་མཆོན་ཤེས་པའི་དབང་རྟོག་གྱི་དང་པ་ཞིག་སྟིང་ནས་འབྲངས་ཐབས་ཡོད་མ་
 རེད། དད་དང་མོས་གྲུས་བཅས་མིན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོས་ཆོས་རོ་མ་དེ། མ་
 ཆོགས་དུས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྟུན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་འཕོ། དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཁ་ཚམ་དང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་འགྱུར་འགྱེད་པེད། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྟུན་ལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལམ་ཟབ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་ཡིན་
 གསུངས་པ་རེད། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཙན་རང་རྟུན་ལ་འབྲེན་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
 བ་ཞིག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མའོན་སུམ་དུ་མཇལ་རུང་། ལུ་ཡོང་རྟུ་ཞིག་ཀྱང་མེད་ལ།
 ཐོབ་ཡོང་རྟུ་ཡང་དེའི་ཡན་ཞིག་དགོས་པ་མ་རེད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞལ་དངོས་སུ་
 མཇལ་རུང་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་བརྟུན་གྱི་རྟོགས་པ་ང་ལ་འཕོས་ནས། བྱེད་ཨ་ན་མ་ན་ཞིག་
 གྱིས་ལ་ཐོངས་ལུ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ལུ་ཡོང་། དེ་ལས་ལུ་རྟུ་མེད་ལ་ཐོབ་ཡོང་རྟུ་ཡང་དེ་
 ལས་གཞན་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱི། ད་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་འདིའི་ཐད་ནས་ཐུན་མོང་ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་
 ལྟར་དུ་བྱས་ན། སྤྱིས་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་ནི་ཐུན་མིན་སྤྱུ་འགྱུར་རང་ལུགས་
 གྱིས་ཐེག་རིམ་དགུ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རེད། དེའི་རྣམ་བཞག་ལྟར་དུ་བཤད་མོང་ན་
 ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་མཉམས་པ་དེ་བརྟུན་ནས་རང་འབྲས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་
 ཙམ་ཞིག་ལ་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཞིན་དུ་ལམ་རྟེན་
 གཞན་གཅིག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར། སྒྲ་མར་མོས་གྲུས་གཅིག་པུས་དགོངས་བརྟུན་གྱི་བྱིན་

རྒྱལ་བ་འཕོ་བར་གསུང་ས་ཞིག་ཡོད་ནི་མ་རེད། ཆ་བཞག་ན་ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་ལམ་
 ཉན་མཁའ་སློབ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཙལ་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་ནས་
 བསྐྱང་སྟེ་དད་པས་སློལ་ཕྱིས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུངས་བའི་སྟེང་ལ་རང་ལམ་གྱི་ལམ་ལྷག་
 པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཏེ། བདེན་བཞི་བསྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་ནས་ལམ་བདེན་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱུན་ཏེ་
 འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་དག་བཙོམ་ཐོབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རེད་དེ། དད་པས་སློལ་ཕྱིས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་དགོས་པ་རེད།
 ཕྱི་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་སྤྲུལ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན། ཉན་གི་ཡོངས་འཛིན་བྱམས་སླིང་རྩེ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་གསུམ་བསྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་སློམ་འབྱོར་ན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མི་
 མཐོང་བ། བཤེས་གཉེན་དུལ་བཞི་བཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་བརྩོན་བཙས་ལྷག་པར་ལུང་
 གིས་ལྷུག་། དེ་ཉིད་རབ་རྟེན་གསུམ་པར་སྤྲུལ་མཁས་ལྷན། །བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲིང་ལ་
 སྒྲུངས་ལ་བསྟེན། །གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ཚང་གི་བཤེས་
 གཉེན་དད་པས་བསྟེན་ཏེ་དེའི་མདུན་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད།
 གལ་ཏེ་སྤྲུལ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དད་ལོག་བྱས་ན་སྤར་བསག་གི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་འགོ་
 གསུངས་ཡོད་མོད། པར་ཕྱིན་དུག་གི་རྟོགས་སྒྲིན་སྒྱུངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐར་ཕྱིན་པ་
 མ་གཏོགས། སྤྲུལ་པ་སངས་རྒྱུས་དངོས་མཐོང་གི་དད་པ་ཞིག་ལ་མེས་གུས་གྱིས་གསོལ་བ་
 རྒྱུད་རྒྱུད་ཐོབ་ལ་སྒྲིང་དང་། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པར་མ་གསུང་བ་རེད། སྤྲུལ་པ་བསམ་སྤྲོལ་ཞིག་བཏང་ནའང་། སྤྲུལ་པ་ཕྱི་རྒྱུད་
 གྱི་ཡོ་ཀ་སྤེ་གསུམ་གྱིས་སོར་བྱང་གི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་སྒྲིན་དུ་འགོ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་

མཆོན་ན་ཡང་། རང་ལམ་གྱི་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་མདུན་ནས་རང་
ལམ་གྱིས་སྤྱོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་རྩལ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ནས། དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པའི་ཐོག་དེ་
ནས་མཆོན་བཅས་དང་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ན། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིག་འཛིན་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་གསུངས་མོད།
མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཆོས་བསྐྱེད་པར། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱུས་དངོས་མཐོང་
གི་མོས་གུས་རྒྱུད་བ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་
འཕྲོས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཡོང་མ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་
ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་གསུམ་རེད། མ་རྒྱ་ཡོ་གས་དེ་ཉིད་བརྩམས་རང་
བཞིན་བརྒྱུད་ལྷན་གྱི་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས་པ་རེད། ལམ་གྱི་འཕྲུག་སྒོ་
དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། ཕྱི་ཕན་པའི་དབང་བརྩུ། བྱང་རྒྱས་པའི་དབང་ལྷ།
གསང་བ་ཟབ་མའི་དབང་གསུམ་པོ་ཐོབ། དབང་སྟོན་དམ་ཆོག་གིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་མས་ནས་
བསྐྱེད་རྟོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་རྟོགས་རིམ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་རྒྱུད་
གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱིང་ནས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་གསུང་བཞིན་ཡོད་
པ་རེད། སྒྲུ་མ་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་དང་འགལ་སོང་བ་ཡིན་ན། མགོ་ཆད་ན་གསོ་རྒྱུ་མེད་པ་
ལྟ་བུ། ཆོ་འདིར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གོགས་བྱེད། ཕྱི་མ་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་ལ་ནས་ཐར་དཀའ་
གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱུས་དངོས་མཐོང་གི་དད་པ་ཞིག་
མོས་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་གིས་བཏབ་ན་དེ་རྒྱུད་བས་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་
བྱངས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་
རུ་ཡོ་ག་འབྲུ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན་འང་རང་ལམ་གྱི་སྒྲུ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
བསྐྱེད་ནས། ཕྱི་དབང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་བོ། བྱང་དབང་འབྱུང་བའི་ཆུ་བོ། གསང་དབང་

རྫོགས་པའི་ཆུ་བོ། སྐྱབ་དབང་གྲགས་པའི་ཆུ་བོ་ཚོ་བསྐྱར་ཐོབ་བརྟུན་ནས་དབང་ཚོག་སུམ་ཙུ་
 ཙ་རྟུག་གི་བསྐྱར་ཐབས་བརྟུན་བསྐྱད་ནས། དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པས་རྟུན་བསྐྱམས་པའི་
 ཐོག་དེར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དང་། གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྟན་
 བས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་པར་ཡང་སྒྲ་མའི་མོས་གུས་དག་
 དག་གིས་འགྲུབ་པར་མ་གསུངས་བ་ཡིན་ན། དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་སྒྲོབ་དཔེན་ལ་ལྟོས་པ་
 སྐྲགས་སྒྲ་མེད་གསར་རྒྱེད་གཉིས་ཀས་བཞེད་བ་ཡིན་མོད། སྒྲ་མ་ལྟའི་ངོ་བོར་བསྐྱབས་ནས་
 འགྲུབ་ན་བྱིན་སྐབས་ཆེ་ཞིང་འགྲུབ་ཐག་ཉི་གསུངས་ཡོད། ཡི་དམ་དང་མཁའ་འགྲོའི་དངོས་
 གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བསྟན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་
 དང་བྱུང་པར་དུ་མན་ངག་སྒྲའི་ལུགས་ལ། སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་
 ཐོབ། སྐྱུང་དུ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྐྱུང་དུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་བའི་དམ་ཚིག་
 སོགས་ཀྱིས་རྟུན་བསྐྱམས་ནས་ཀ་དག་ཁྲིགས་ཚོད་དང་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་
 འབད་བཞག་དུས། དང་པོ་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ། བར་དུ་སྐྱེས་ན་མི་ཉམས་
 པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ། མཐར་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲ་
 མར་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་གི་མོས་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། གཡེ་མེད་མོས་གུས་
 རྫོལ་རྟུག་གིས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་རེད། དེ་བས་ལམ་འོག་
 མའི་དོན་རྟོགས་དགོས་ན་ཅི་འདྲའི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་དུས་རྗེ་སྒྲ་མོད་སོང་བ་མ་རེད། རྗེ་ཟབ་དུ་གྱུར་སོང་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
 ཉན་རང་གི་སྐབས་ལ་སྒྲ་མ་ཟེར་བའི་ཐ་སྐད་འབྱུང་བ་རེད་དེ། དེ་ཉན་རང་འཕགས་པ་མིན་
 ནའང་སོ་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ལ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཚིག་པ་རེད། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྐབས་ལ་སྒྲོབ་དཔེན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤལ་བའི་སྐྱེའམ་ཡང་ན་འཕགས་པ་ས་ཆེན་གྱི་

སེམས་དཔའ་ཞིག དེ་མིན་ན་ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་
མཐོང་ན་དེའི་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལ་སྒྲ་མ་དེ་སྤྱི་སྒྲིལ་
པ་རྒྱུ་ཏེ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་བས་མི་ཆོག་གི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
མ་དགོས་སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་བའི་སྒྲ་དང་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྒྲ་དུ་མཐོང་ན་ཡང་མི་ཆོག་གི་
དེས་ན་ཅི་ཞིག་ལ་མཐོང་དགོས་པ་རེད་ཅེ་ན། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་སྐྱུར་མཐོང་བའི་མོས་
གུས། དེ་ཡང་ལྷུ་མ་རྒྱུ་མེད་པ་གསུངས་འདུག་པས། ལྷུ་མ་རྒྱུ་མེད་ཟེར་དུས་ཅི་ཟེར་བ་
རེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རེས་ཡོད་རེས་མེད་ཀྱི་བཏང་ལྟོད་ཅན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། དད་
གུས་གདུང་བས་སྤོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ལམ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་
ལྟོས་པར་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་ཡོ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འདྲེན་ཅུས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲ་
མ་སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ལྡེ་ཆོང་དགོས་པ་རེད། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་
པ་རེད་ཟེར་བ་དང་གྲགས་པ་ལ་བསམ་ནས་བལྟས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་རེད། ཤེས་
པ་ལྡེ་བོ་ནི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་ཤེས་པ་དང་གཅིག ཅི་མཛད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཛད་
པར་ཤེས་པ་དང་གཉིས། དེའི་སྟངས་ལ་རང་ངོས་ནས་སངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་བཀའ་ངིན་ཆེ་
བར་ཤེས་པ་དང་གསུམ། དེའི་སྟངས་ལ་སྒྲ་མ་ནི་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་
ཤེས་པ་དང་བཞི། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ལམ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྫོགས་པའི་ཡོ་ཤེས་
ཁྱད་པར་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་སྒྲིལ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡེ་བོ་ངས་པར་དུ་ཆོང་དགོས་པ་རེད། དེ་
ཡང་དེའི་ནང་གི་དང་པོ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་སྤྱུལ་མཐོང་བའི་དད་མོས་བཅོམ་མིན་ཞིག་ཡོད་
ན། གཞན་བཞི་བོ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོང་ཡོད་རེད། སྒྲ་མར་དགའ་རྒྱུ་བོ་དགའ་
དད་རྒྱུ་ཞིག་དད། བཀའ་ངིན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་རེད།
སོར་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་སྟོམ་པ་བྱིན་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱབས་པ་

རེད། བཀའ་བློན་མི་ཆེ་ཟེར་བ་མིན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལོ་མར་མཐོང་ཞེན་སུ་ཡིན་རུང་
 དཀའ་མེ་རེད་ཡིན་ན། དེ་དཀའ་བས་སྒྲུ་མ་མི་རུ་བཟུང་བའི་ལོག་ལྷ་སྒྲུང་ཆེད་དུ་ནམ་
 པ་མཚོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེ་སོགས་ལ་ཞལ་བསྐྱུར་འདུག་དགོས་པ་རེད། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱུ་
 ཡིན་པའི་ཡིན་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་དེ་བྱང་
 དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། བྱང་དོན་ལྟར་དུ་
 བཤད་ན་སྒྲུ་མ་དེ་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་ངོས་རེད་ཟེར་ཆོག་པ་རེད། དེ་ལྷ་བརྒྱུ་
 ཐམ་ཤར་དུས་ང་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཁྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ཅེས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་པ་རེད་ལ།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ། གང་འདུལ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སྐྱུར་འདུས་
 བྱས་སྒོ་བྱར་བ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱུང་ཆོག་པ་དཔེར་ན། རུ་སྟོང་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་པས། གསོལ་བ་
 སྒྲིང་ནས་བཏབ་ན་མོས་གུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་རེད།
 ཡིན་ཡང་། གཟུགས་སྐྱེ་མཛོན་མཚན་ཅན་དུ་བཟུང་ན། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྐྱུང་
 ཞེན་རང་རྒྱུད་པ་རེད་འགྲོ་བས་རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་
 མཐོང་། །ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ལྟར། ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཉེར་ལེན་
 ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་བདེན་ཞེན་ཡོད་མི་ཉན། སྒྲུ་མ་མི་རུ་མི་འཛིན་པར་སྒྲུ་མ་སངས་
 རྒྱུ་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་རྒྱུ་དེ་ནི་མདོ་སྐྱེས་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཅན་པོ་རེད།
 དེ་ནི་ངེས་དོན་ཐུན་མིན་ལྟར་དུ་བཤད་ན་ཡང་། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱུ་དངོས་ཡིན་པར་
 ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་རེད། ལུང་གིས་ངེས་པ་མེད་ན་རིགས་དཔྱད་
 ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཙོད་དཀའ་བ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལུང་སྒྲུ་པགས་

གཉིས་ཀ་གར་འཐེན་རེད་ཟེར་ནས། འགའ་རེས་ལུང་གིས་དབེན་པའི་རིགས་པའི་
ཅེད་འཛོལ་མཚར་དུ་འཛིན་མཁན་ཡང་དེང་སང་ཡོད་པས། དེ་དག་དང་སྒོ་བསྟུན་
ནས་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལྟར་དུ་བཤད་ཡོང་ན་ཡང་། སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཟབ་གསལ་
གཉིས་མེད་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རྟོགས་ཡོད་ན་འདྲ། རྟོགས་
མེད་ནའང་འདྲ། རོ་བོ་ཡོད་ག་གི་སངས་རྒྱས་འགྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་སྐྱ་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རེད། དེའི་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་
སྐྱ་དེའི་ཅུལ་ལམ་རྣམ་རེལ་དུ་ཤར་བ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་དངོས་ཡིན་དགོས་པ་དང་གཟུགས་
སྐྱའི་རོ་བོ་ཆོས་སྐྱ་རེད། ཆོས་སྐྱའི་རྣམ་རེལ་གཟུགས་སྐྱ་མིན་པའི་ཐབས་མེད་སོང་བ་
རེད། དེའི་སྟངས་ལ་ནང་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་ལ། དེ་མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་མཛེད་པ་ཅི་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་པས་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་སུ་ཞུགས་
པའམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་རེད། ལུང་གི་
ཐད་ནས་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་བཏང་ན། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཞེས་
དང་། ལུས་ནི་གང་ཟག་ལྷ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་
དངོས། །སོགས་མང་བ་བསྐྱར་སྒྲོས་མང་བོ་ཞིག་མི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་
རང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་རུ། །ལྷ་སྐྱ་འབུམ་ཕྱག་བསྒྲེལ་
པ་ལས། །སྒྲ་མ་སྐད་ཅིག་དྲན་པ་མཆོག། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ལུང་དེས་
སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པ་
དང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་སོང་ཡང་། དང་པོ་སྒྲ་མ་ངེ་
ལྟར་བརྟག་ལུགས། སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་མཐོང་ཡུལ་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལྷན་དང་ལྟར་

སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་མཚམས་འབྱེད་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འདི་ནས་དང་པོ་སྒྲིབ་མ་ཇི་
ལྟར་བརྟག་ལུགས་དང་། བར་དུ་སྒྲིབ་མ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ནས། མཐའ་མར་སྒྲིབ་མའི་
དགོངས་སྤྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟུང་།

༡༧ དང་པོ་སྒྲིབ་མ་ཇི་ལྟར་བརྟག་ལུགས་།

དེ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་པ་རེལ་གྱི་འགམ་རྒྱུ་ལ་ཐོན་དགོས་ན། དེད་དཔོན་
དཔོན་མཁས་པ་ཞིག་བསྟེན་ནས་དེའི་བྱ་གཞིངས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ནས་པ་རེལ་ཏུ་ཐོན་
དགོས་པ་ལྟར་དུ། འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་མཚོ་ཆེན་འདི་ལས་བཀལ་ནས།
ཐར་བ་དམ་པ་གཏན་བདེའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཤོ་འཕང་ལ་བདེ་སྒྲགས་གྱིས་ཐོན་དགོས་ན།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་ལ་མ་བསྟེན་པར་ཐོན་ཐབས་ཡོད་མ་རེད།
དེ་བཞིན་དུ་ནད་པས་སྦྱན་པ་མཁས་པ་དང་ནི་མགོན་པོས་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་བསྟེན་པ་འདྲ་
རེད། འཁོར་བས་འཛིགས་ནས་སྒོས་མཁན་ཞིག་གིས་ཐར་བའི་ལམ་བཟོད་མ་བསྟེན་
ཐབས་མེད་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ཉེས་སོང་ན་ཆོ་འདིའི་དོན་
དག་ཞིག་རྒྱུད་པ་རེད། སྒྲིབ་མ་བརྟག་མ་ཐུབ། བརྟག་པ་ལ་མ་མཁས་པར་བསྟེན་
ཉེས་རེད་སོང་ན། ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་ཆེད་དཀའ་བ་འདི་བརྟག་པར་མ་ཚད། སྐྱེ་
བ་ཆོ་རབས་མང་པོའི་དོན་ཆེན་བརྟག་འགོ་བ་རེད། བརྟག་ཅིང་དཔུང་པ་མེད་པར་བྱི་
དང་སྒྲོ་བ་འཕྲད་པ་ལྟར་བསྟེན་སྤྱེད་མི་ཉན་ཚུལ། སྒྲིབ་མར་མ་བརྟག་དུག་འཕྱང་
འདྲ། །སྒྲོ་བ་མར་མ་བརྟག་གཡང་མཚོང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ཡིན་ན་སྤྱིར་གསང་སྟགས་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་མ་དེ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་ལ་
མཁས་ཤིང་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་རྟགས་ཐོན་པ་ཞིག བྱེ་བྲག་ཏུ་རྫོགས་ཆེན་

སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ནི་ལྟ་སྟོམ་སྟེད་འབྲས་བཞི་པོའི་ཐད་ནས། རྟོགས་ཤིང་ལྟ་བ་ལ་
མཁའ་པ། །བསྐྱེམས་ཤིང་གོམས་པ་ལ་མཁའ་པ། །གཉིས་མེད་སྟེད་པ་ལ་
མཁའ་པ། །མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ལ་མཁའ་པ། །དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།
ལྟ་བས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོག་ཚད་ཐོབ་ཡོད་པ་ཞིག བསྐྱེམ་པས་རྟག་རྟ་
དགོངས་སྟེད་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་མཁན་ཞིག སྟེད་པ་གཟུང་འཛིན་བྲལ་བས་
སྒྲ་དོར་ལས་རིང་དུ་འདས་སོང་པ་ཞིག འབྲས་བུ་རེ་དོགས་དང་འབད་རྩོལ་ཞིག་
ནས་གྲོལ་ཆད་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་རིང་ཁ་སང་དུས་
སྤྱིགས་མའི་སྐབས་རེད། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ཉུང་ཉུང་རེད། གལ་ཏེ་རེ་
རེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་སྤྲས་རྩལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས།
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ། ལས་དག་པའམ་ཡང་ན་རང་དང་སྟེད་
ཡུལ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་རེད། རང་སེམས་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྟོགས་སུམ་མ་
གྲོལ་སྒྲུང་བ་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཞིག་གིས། སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཤིན་རྟ་སྤྲས་ཏེ་གལ་པའི་རིགས་དེ་དག་འབྲུལ་སྒྲུང་རང་རྒྱུད་པས་
སྤྱིབ་ནས་བཞུར་མི་མངོན་པ་རེད། གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དགོ་སྟོང་ལེགས་སྐར་
གྱིས་མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་སྟོལ་འགོ་བར་མ་ཆད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་ཕན་མ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་རེད། མྱོངས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་ས་
ནས་ལྟར་སྒྲུང་འབྲུལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མ་ངན་པ་དང་འཕྲད་ན། དལ་བ་བརྒྱུད་དང་
རང་འབྱོར་ལྟ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་
བཞག་རེད། གཞན་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་ཐད་ནས་མི་ཆང་པར་གྱུར་བས།
ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དེ་ཡང་འཕྲོ་བརྒྱག་ལ་

ལུས་བྱས་པ་རེད་ཅན། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱས་པ་རེད། དེང་
 སང་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་པ་ཞིག་
 སྟིགས་མའི་སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་དམན་པས་རྟེན་ཐུབ་དཀའ་མོ་ཡིན་ཡང་། དུས་
 ཚོད་ལྷག་རྒྱུར་ཁག་བཞག་ནས་བླ་མ་ས་ཁུངས་མི་སྟོང་ཙམ་གྱི་སུ་ལོན་གང་བདེ་རེ་མྱིང་
 བཏགས་ས་ཞིག་ལོན་པས་ཀྱང་མི་ཕན། གསང་སྤྲགས་གྱི་བླ་མ་དེ་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་
 གྱི་གནས་ལ་ཉེས་འགལ་མ་སོང་བས་རྒྱུད་གཙང་། རང་བཞིན་མཛངས་གིང་མདོ་
 རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྟོངས་པ་། སྟིང་རྩེའི་ཐུགས་རྒྱུད་བརྒྱན་ཞིང་
 མཛང་པ་བསྟན་དང་འགྲོ་བར་སྟན་པའི་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པ། རྟོགས་
 པས་བདག་རྒྱུད་གྲོལ་བས་ཐུགས་རྩེས་གཞན་རྒྱུད་གྲོལ་བའམ་སྟོན་པར་བྱ་རུས་པ་ཞིག་
 དེས་པར་ཡིན་དགོས། རང་གིས་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་ཀྱང་དགོ་ལ་སྦྱོར་
 བཞིག་མིན་དུས། བླ་མ་མ་དགོས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཙམ་གྱི་མིང་ཡང་འཇུག་པ་
 མ་རེད། རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་རེད། སངས་རྒྱས་སྐུ་
 དངོས་གྱིས་འདུལ་དགོས་པའི་སྐྱབས་གཙུག་ཏྲོང་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་
 སྐུལ་བའི་སྐུར་སྐུང་ནས་ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་གྲོལ་
 བར་བྱས་པ་རེད། པརྟེ་ཏར་སྐུང་དགོས་དུས་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་པརྟེ་ཏར་སྐུང་ནས་
 བཀའི་བསྐྱབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་རེད། སྟིགས་མའི་དུས་
 ལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་དགོས་དུས། དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་ཐར་བ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བླ་མ་དམ་པ་ནི་ངོ་བོའི་ཆ་
 ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ། རྣམ་པའི་ཆ་ནས། སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་འདུལ་
 སྐུལ་མེད་པའི་འཁྱམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་ཕན་པ་

གང་ལ་འཕྲད་རུང་འཁྱར་ལྷོག་མེད་པ། སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་སྐྱབ་དུས་རང་ཉིད་སྤང་
 རྒྱ་གཙོ་པོར་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་མ་དེ་ལ། གཞན་འདི་ཡོད་བསམ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་
 མཐོང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་མོས་གུས་ཁོ་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་ཐང་ནས།
 གོ་ཆ་ཆེ་ལ་སྒྲོ་གོས་གིན་ཏུ་བརྟན། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་བཟླ་རིམ་གྲོ་
 བཞིད། །ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྱབ་བདག་ཉིད་མི་སྤང་བའི། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མོས་གུས་
 ཁོ་ནས་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། སྒྲ་མ་བསྟེན་དུས་སྒྲ་མའི་
 ཞབས་ཏྲོག་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད། ཞབས་ཏྲོག་རྣམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རབ་སྐྱབ་པའི་
 མཆོད་པ་ཡིན། འབྲིང་ལུས་ངག་གི་ཞབས་ཏྲོག་དང་། ཐམ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུག་
 བས་སྒྲ་མ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མར་སྒྲོད་ཅིང་རྩེད་བར་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྷོག་གོལ་
 གྱི་རུས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛོལ་བཤེས་སུ་མི་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་མའི་
 འཁོར་དང་དོ་རྩེ་སྐྱོན་གྲོགས་རྣམས་ལ་ཡང་གུས་གིང་བཙེ་བ་དང་ལྟན་པ་དང་། སྐྱོ་
 ངལ་བཟོད་ལ་འགྲོགས་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་བའི་
 ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་ནང་ན། འགྲོགས་པར་བདེ་བ་སྐྱ་རགས་ལྟ་བུ་དང་། །འཇུག་
 པར་བདེ་བ་ལན་ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཟོད་བསྐྱོན་ཆེ་བ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྒྲ་མའི་
 འཁོར་དང་དོ་རྩེ་སྐྱོན་ལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟེན་དགོས།

༣༡ མཐའ་མར་སྒྲ་མའི་དགོངས་སྒྲོད་ལ་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ།

ཐམ་དགོངས་སྒྲོད་ལ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པ་འདྲ། ལྷ་རོ་པས་ཏེ་ལོ་པ་བསྟེན་པ་
 འདྲ། རྩེ་མི་ལས་ལྷོ་བྲག་མར་པར་བསྟེན་པ་འདྲ་ཞིག་དགོས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་པ་སྟེན་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཛོལ་དུས་རང་གི་ལུས་བཙོང་། ལུས་ཀྱི་ཤ་བཙང་།
 ལུས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་ཆོས་སྒྲ་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་ས་ལ་ཆག་ཆག་བཏབ། ཆོས་ལྷ་བྱིར་ལོ་
 བདུན་ལ་འགྲང་བ་དང་འཆག་པའི་སྦྱོད་ལམ་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོས་གསུང་རྒྱུར་བསྐྱུག་
 རས་ཆོས་བྱིར་དཀའ་བ་སྦྱང་རབས་དང་ནི། ལྷ་རོ་པས་ཏེ་ལོ་པར་བསྟེན་དུས། ལྷ་
 མའི་བཀའ་ཡི་བྱུང་ཙམ་ལ་བརྟགས་ནས་མཁར་ཅེགས་དགུ་ཙན་ཀྱི་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟང་
 རས་མར་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཞིག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་མཆོངས་བཏང་བ་རེད། ལྷ་མའི་བཀའ་
 བཞིན་སྐྱབ་པའི་སློབ་མ་ཐུ་མོ་ཡོད་ན་འདི་ནས་མར་མཆོངས་ནི་ཨེ་ཡོད་གསུངས་དུས།
 དེ་ཁོང་ལ་ཟེར་བའི་བདུ་རེད་བསམ་ནས་མཆོང་བཏང་བ་ལ། སར་ལྷུང་དུས་མ་གྱི་
 ཙམ་ཀྱི་བདུ་རེད་ཡོད་དུས། ལྷ་མ་རྒྱུར་བྱོན་ཡོད་ནས་ན་ཨེ་ཐལ་གསུང་དུས།
 ལྷ་རོ་པས་ན་བས་མི་ཆད་རོ་བཞིན་དུ་བྱུར་ཐལ་ཞེས་ཞུས་པ་རེད། ཡང་ཐེངས་གིག་ལ།
 སློབ་མས་ལྷ་མར་བསྟེན་དུས་འདི་འདྲ་ཡང་དགོས་གསུངས་ནས། སྐྱག་མ་མང་པོ་
 ཞིག་སྐྱག་གཤགས་བྱས་ནས་ཅེ་རྟོན་པོ་སྐྱུ་མ་བསྐྱེག་བྱས་པ། རྒྱུ་ལག་གི་ཤ་དང་
 སེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་ལུས་ཀྱི་གསེང་ལ་བྱངས་ཏེ། ར་ཆ་གཟེར་བྱས་གཏད་དུས།
 ཅི་འདྲའི་ན་ཆ་གཟེར་བྱས་མྱུངས་རུང་དད་ལོག་ཞིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར་ལྷ་མར་བསྟེན་པ་
 རེད། ཡང་ཉིན་ཞིག་ ཏེ་ལོ་པས་ལྷ་རོ་པ་ལ་དེ་རིང་ཁོ་བོ་ལྷོག་གིན་འདུག བྱོད་
 སོང་ལ་བྲ་མ་ཞིག་སློངས་ཤོག་གསུངས་པར། ལྷ་རོ་པ་བྲ་མ་ཞིག་སློང་གི་སོང་དུས།
 ཞིང་པ་ལས་གྲལ་བ་མང་པོས་ང་འཐུང་གི་ཡོད་ས་ཞིག་ནས་ཐུག་པ་ཐོང་པོར་གང་སློང་རྒྱ་
 རྟེན། དེ་བྱིར་ཡོད་ནས་ལྷ་མ་ལ་བྱངས་དུས། ལྷ་མས་ཞིམ་ཞིམ་བྱས་བཞེས་
 རབས་ཀུན་བཟང་ལྷ་མའི་ཞལ་ལྷུང་ན་གསུངས་ཡོད། དེ་རིང་འདྲ་བའི་ལྷ་མའི་སྐྱགས་

མཉམས་པ་ཞིག་རིག་མ་སྤོང་། ད་རུང་ཅུང་ཨོན་པ་ལྟ་དགོས་དགོངས་ནས་ཕྱིར་སྤོང་
 མོར་སོང་བ་ལ། ལས་གྲ་བ་ཚང་མ་ལས་ཀ་ལས་སར་སོང་ཚར་ནས། ཐུག་པ་
 ལྟག་མོ་སྤོང་གི་ནང་ན་ཤུལ་ལ་བཞག་ཡོད་པ་རིག་དུས། ད་ནི་བརྟུ་དགོས་བསམ་
 ནས། ཐུག་པ་གང་སྟུག་ཅིང་བརྟུས་ནས་ཕྱིར་ལ་ཁ་འཁོར་ནས་ཡོང་དུས། ཐམས་
 ཅད་གིས་བདེ་ཡོང་དུས་བྲོས་རུང་བྲོས་སྟུ་མ་ལོན་པར་ཟིན་ནས། རོ་འདྲ་ཞིག་
 བརྟུངས་ནས་འཕངས་པ་ལ། ཡང་སྒྲ་མ་བྱོན་ནས། བྱོན་ན་ཨོ་ཐལ་གསུང་དུས།
 ན་བས་མི་ཚད་རོ་འདྲ་ཞིག་རེད་ཐལ་ཞུས། ཡང་སྐབས་ཅིག་སྒྲ་མས་ཁོ་བོར་སྟུ་
 རྩས་ཞིག་མཁོ་གི་བྱོན་རྟུ་རུ་སོང་ན་སྟུ་རྩས་ཨོན་ན་གསུང་པ་ལ། ཁོང་གིས་
 འོ་ཡ་ཞུས་ནས། ཐུག་པོ་ཚང་ཞིག་ལ་འཇབ་ནས་བརྟུ་བར་སོང་དུས། བྱིས་ཕུག་
 ཅིག་ནས་ལོན་ལ་ཁད་པར་དེ་ཚང་གིས་ཤེས་ཏེ་སྤྱི་མང་ཞོགས་ཡོང་ནས་གཙར་རྟུང་ཚབ་
 ཆེན་བྱས་མཐར་ཕྱིར་རྟུང་ནས་འཕངས་པས། ཡང་ན་ཞོར་དུ་རྒྱ་རོ་བ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་
 མདུན་ལ་སོང་བ་ལྟ་བུ། དེ་འདྲ་རྒྱུང་རྒྱུང་གིས་དཀའ་ཆེན་དཀའ་རྒྱུང་གཉིས་ཀ་མང་
 པོ་སྟུང་སྟུང་པའི་རྩས་ལ། ཉིན་ཞིག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ང་བསྐོས་གྲབས་བྱས་
 ནས་ད་བྱོན་ཆུ་ལོན་དུ་སོང་དང་ཁོ་བོས་མེ་ཞིག་སྤར་ཡོང་གསུངས། རྒྱ་རོ་བས་ཆུ་
 བྱོན་ནས་ཐབ་རྩ་ལ་ཐོན་པ་ན། ཏེ་ལོ་བ་ཡར་བཞེངས་ནས། ཐུག་གཡོན་པས་ན་
 རོ་འཇོ་རྩ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུག་གཡས་པས་མཆིལ་ལྟམ་གྱིས་རྒྱ་རོ་འཇོ་པའི་དགྱིལ་གྱི་
 དཔལ་བར་བརྟུབ་པ། རྒྱ་རོ་བ་ནག་ཐོམ་མེར་བརྟུལ་སོང་པ་རེད། དེ་བརྟུལ་བ་
 ཡར་ལ་སོས་སྐབས། རྣམ་ལངས་ཉི་མ་ཤར་འདྲ་ཞིག་རེད་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྟུང་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་མའི་ཐུགས་རྟུང་ལ་འཕོས་ནས་དཔོན་སྟོབ་དགོངས་པ་དབྱེར་
 མེད་དུ་གྱུར་སོང་བ་རེད། ཐུག་རྟོག་མ་གཅིག་མ་འཆོལ། ཆོས་ཆོག་རྟུང་གཅིག་

མ་ཞུས་མ་གསུང་བར། དད་དང་མེས་གུས་རྒྱུ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་
བཞིན་བསྐྱབས་ནས་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པ་དང་དགོངས་པ་འཕྲོས་པ་དུས་གཅིག་རེད་སོང་བ་
རེད། ཡང་དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་མི་ལ་རས་པས་མར་པར་བསྟེན་ཚུལ་ཡང་། མི་
ལའི་སྤྲུལ་མཁའ་དགུ་ཐོག་དེང་སང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་
བུའི་དཀའ་བཞིག་སྤྱད་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཡོད། ང་ཆོའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡང་། སྤྱི་མ་གཞན་དགའ་ཚང་རེད་ཆོའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་རེད།
གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཞུ་བ་རེད། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ལ་བསམ་སྒྲོ་རེ་བཏང་ན།
དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ནང་ཞིག་ལ་སྤྱི་བས་ངས་པར་འབྱུང་སྟེ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་རུ་
བྱུང་། ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ལ་དཀའ་སྤྱད་མཛད་ནས། ཉིན་མཚན་གཉིས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཐང་
སྟོང་མེད་པ་མཛད་པ་རེད། མཚན་མོར་སྟོས་ཐུར་གྱི་མེ་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་ཆ་
གཟིགས། མཚམས་རེར་སྤྱི་བའི་འོད་ལ་བསྟེན་ནས་དཔེ་ཆ་གཟིགས་ཏེ་སྤྱི་བ་ལ་ཞུ་བ་
སོང་དུས། སྤྱི་འོད་ཀྱི་རྗེས་དེད་ནས་དེ་འདྲའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་དཔེ་གཟིགས་མཛད་
རབས་དེ་འདྲ་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ངའི་སྤྱི་མ་འཛིགས་མེད་ཡོན་ཏན་
མགོན་པོ། ང་མིན་ཡང་དུས་ཤི་མའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་མ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མ་
ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ཐོག་བརྗེ་བའི་ཆོས་ར་འདིའི་ནང་ལ་ང་མིན་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྟོབ་
མ་ཅང་ལྷག་མེད་པའི་ཆོད་ལ་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་བས་ངའི་སྤྱི་མ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན།
འཛིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཆོང་གིས་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྤྱི་མར་བསྟེན་ནས་
སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ལ། སྤྱི་མའི་ཉི་གནས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་རྒྱ་པོ་རེ་
ཁྲིའི་དུ་བཞུགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆོས་གྲོགས་རྒྱ་ནག་པ་རྟོགས་ལྷན་སྤྱི་མ་སྤྱོ་

གྲོས་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་དགུན་ཁ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་མཁའ་ལྷན་པའི་ནང་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་རེད། ཨ་ཙོ་
 ཡིན་པས་ལྷན་གོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་མཛད་དགོས་པ་རེད།
 རངས་མེ་ཆོ་རིང་ལྷོངས་ནས་ཡོང་སྟེ་མཁའ་པོ་པར་ཆོད་བཅའ་ཆེན་གི་མདུན་ནས་ཆོས་བྲིད་
 ལུས་ཆར་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱབ་ལྷན་དང་ནགས་རྒྱུང་མའི་ཁར་ཕྱི་བ་བརྒྱུད་སོང་ནས།
 བར་རྒྱབ་དམ་ཅན་སྤང་གི་དག་དབང་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་གི་ཆོས་བྲིད་ལུས། དེ་ནས་དགོན་
 རང་མར་བབས་ནས། རྩོགས་ཆེན་ཆེན་གི་པོ་བྱང་གི་ཡང་སྟེང་ནས། ཡོངས་
 འཛིན་རྩོ་རྩོ་འཆང་འཛིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་མདུན་ནས་ཟབ་བྲིད་ལུས་ཏེ།
 དགོང་མེ་ཆོ་རིང་ལྷོངས་ལ་ཡར་འཁོར། ཡུན་རིང་པར་འཛིན་ཐང་གི་ད་ལྟ་པར་འཛིན་ཡང་
 རྩོང་ལུས། གནའ་འདི་ལ་སྤྲོད་མོ་ཡུག་ཟེར་བ་འདིའི་ནང་ལ་རབས་རེ་བཞུགས་པ་
 རེད། སྒོ་སྤྱོད་ལུང་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་རང་བཞིན་བྲག་ཞབས་ཤིག་རེད། དེ་
 མིན་ང་ཆོའི་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ལ་འདི་ཆོ་ནས་བསམ་སྒོའི་རེ་བཏང་ན། དུས་འདིར་
 བསྟན་ལ་བཀའ་བྲིན་འགྲན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་མཁའ་ཆེན་འཛིགས་མེད་ལུན་ཆོགས་འབྱུང་
 གནས་རིན་པོ་ཆེ། ཀྱི་ལང་པར་སྤྲོད་མཛུ་བར་སོང་དུས། ལམ་ནས་ཁ་བ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་གིས་བཀག་ནས་འོ་བརྒྱལ་སྤྱོད་རབས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་ནས་བྱོན་པ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། རྩ་ལུང་མའི་མཁའ་ཆེན་ལྷན་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་ལམ་ལྷན་
 དཀའ་ཆེན་ལུང་ལྷན་པའི་ཞབས་པད་བསྟན་ནས་ལོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་
 བསྟན་མཛད་པ་རེད། ཁོང་ལྷན་པ་དཔེ་ཆ་པ་ཡིན་སྐབས། དེ་དཀྱིལ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྤྱིས་པ་ཡིག་འདོན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ང་ཆོས་དུས་རྒྱུན་ལ་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་
 ལྷན་འདེབས་པ་པོ་གྲུབ་དབང་ལུང་རྩོགས་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་ལྷན་མ་ཨ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་
 གིས་ཁྱོད་དགེ་ཨ་རིག་ཆེན་བསྟན་ནས། ཅི་འདྲ་འདྲའི་ལོ་མང་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཉེ་གནས་

མཛེད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཞབས་ཏྲོག་བསྐྱབས། མཐར་སྒྲ་མའི་
ཏྲོགས་པ་སློབ་མ་ལ་འཕྲོས་ནས་དགོངས་པ་སངས་རྒྱུས་དང་མཉམ། འགྲོ་དོན་ཕྱིན་
ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛེད་
རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་མཛེས་སྤྱོད་མཁན་ཡང་མང་བཞིན་པ་ལྟར་དུ་རེད། །དེས་ན་ཁྱེད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ན་སྤྱོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཅི་ཞིག་གི་ཐད་
ནས་མ་འདད་པ་ཡིན་ན་མདོར་ན་རྒྱུད་འདི་ན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་གཞན་
དང་མ་འདྲ་པ་སྣ་གཅིག་མེད། སོ་སོའི་སྤྱོད་པོའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་རང་སློ་
རང་ལ་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་དད་དང་མོས་གུས་ཀྱི་སྤྱོད་
ནས་འགྱུར་བ་སྐྱད་ཅིག་ཅོམ་ཡང་སོང་མ་སྤྱོད། འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་
དང་འཇིགས་བྲལ་བྱང་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་ནས།
འདུལ་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་ཞིག་བཞག་པའི་དགོངས་དོན་བཟང་བ་ཞིག་འགྲུབ་ཨེ་སོང་སྟེ་
པའི་སློ་ཅོམ་ལས། ངས་བཙེ་བརྒྱད་ཞིག་བཀའ་ཡོད་སྟེ་སྟེ་པའི་འུད་བཤད་ཅུ་བ་ནས་
མེད། དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ཐད་ནས་ངའི་ལོ་གངས་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་གྱི་ཆོ་ལ་མ་རྒྱས་
གྱི་ན་དེད་ཡོད་པ་རེད། འགྲི་རྒྱས་ཐུར་ལ་ཁུར་ཡོད་པ་རེད། ལུས་འདིའི་ཐོག་
ནས་འདི་མ་སྤྱོད་བསམ་པ་ཡོད་མ་རེད་དེ། ཁ་ལ་ཟས་ཟོས་པ་དང་རྒྱབ་ལ་གོས་ཞིག་
གྱོན་པ་ཚུན་ཆད་བསྟན་དོན་ཡིན་ཟེར་མི་ཤེས་མ་གཏོགས། ཕྱོགས་ཞེན་ཆོས་བརྒྱད་
ཀྱི་འཁྲུལ་བ་རེད་དང་འབྲེས་ཡོད་ན་ཅི་ཤེས་ཏེ། གང་ལ་མེ་ཏྲོག་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ལ་
བསྐྱོས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ལྷག་ཞབས་ལ་སྤྱོད་ས་དེའི་དོན་དུ། ལས་སྤྱོད་
སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ལ་ཕྱིར་བཀྱེད་མེད་པའི་ཆོད་སེམས་དེ་ལོ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་
ཐོན་དུས། ད་རུང་འགྱུར་མེད་པ་འདི་ཆོད་དགོངས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རེད་

ཅས་བཤད་མི་ཤེས་རུང་། ལྷག་བསམ་སྒྲིང་སྟོབས་ལ་ཁུམ་པ་མེད་པ་འདི་དམིགས་
བསལ་གྱི་བྱེན་རྒྱ་བསམ་རེ་འདུག་པའི་མཐུ་རྒྱས་རེད་བསམ་ནས་སློབ་པ་དེའི་ཚིང་ཅིག་དག་
གི་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ང་ལ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ངས་ཚོས་དུང་རེ་དུས་ནས་ཁྱིད་རེ་
བཤད་པ་དང་། དུས་རབས་སྔ་ཕྱིའི་མི་ཐོག་གི་བར་ལ་བསྟན་རྒྱུ་མཐུད་པའི་ཟམ་པ་
ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་ཚོས་བཤད་གྱིན་ཡོད་པས། གླ་མའི་ནལ་འགྱུར་བཤད་
དུས་ང་སྒྲེམས། ངའི་ཁར་ཉོན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་ནིར་རེ་ཐེབས་ཨོ་འགྲོ་སྟེམ་
ནས་འདི་ལྟར་རྒྱས་ཅོམ་བཤད་འདུག་པ་ཡིན། དང་པོ་གླ་མ་བརྟགས་ནས་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྟེན་དུས། བར་དུ་གླ་མར་སྟོང་ལ་མེད་པར་བསྟེན། ཐམས་
དགོངས་སྟོང་བསྟན་བུས། གླ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚྷ་ཚྷ་བརྟོས་པོར་ནས་
གླངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནའང་སྒྲུལ་བུ་ཚོས་ནང་ལ་འཕངས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱུད་འགྱུར་
ནས་སྔར་མེད་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྟེམ་དགོས་པ་རེད།

དོན་ངོ་མས་བཤད་ན། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མིའི་གཟུགས་འདི་མ་
 ཡིན་པར་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་འདེམས་ས་དེ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་དུས་གསུམ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས་པ་རེད། དེ་རིང་ཡང་དུས་ཚོད་ཅི་ལྟར་
 བྱས་རུང་རབ་ཅིག་སོང་ཚར་ཐལ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོང་རུང་སང་ཉིན་ཡིན།
 ཤོབ་རྒྱལ་ཚང་ལ་སང་ཉིན་མང་ཟེར་བ་ཡིན། སང་ཉིན་གང་ལྟར་ཡིན་རུང་མཚམས་
 མ་བཞག་རང་བཞག་གི་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྟེང་ལ་ཐོན་པ་རེད། འདིའི་མཚམས་ནས་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་མགྱུར་དབྱངས་ཤིག་འཐེན། དེ་ནས་སང་ཉིན་ཚོས་བྲིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྗེས་མ་ལ་ཐེངས་གཅིག་མངལ་ཡོང་། །འདིའི་མཚམས་ནས་མགྱུར་དབྱངས་འཐེན་

མཛོད།

དེ་ནས་རྫོགས་ཆེན་དགོན་པའི་སྐྱ་བ་ཐུབ་བསྟན་ནས། རྩེ་བཙུན་གྱིས་རས་རྩུང་པ་ལ་སྦྱོ་གས་དང་
ངེས་འབྱུང་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ཅི་འདུག་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མེད་དུ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་
འདྲ་བཙུ་གཉིས་འདི་མགུར་དུ་གསུངས་སོ།།

ལར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་གྱིས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་ཡང་དག་དོན་དུ་གཉེར།

ཟང་ཟིང་གཡེང་བས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་གཉིས་མེད་ཉམས་སུ་ལེན།

འཁོར་དང་གཡོག་གིས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་གཅིག་པུར་རི་ཁྲོད་འགྲིམ།

ཁོར་དང་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་ཡོད་ན་ཆོས་ཕྱིར་བཏང་།

ཕྱི་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་ནང་གི་སེམས་ལ་བཞུ།

རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩེས་སུ་འབྲང་།

ཆོས་བྲང་བའི་དོན་གྱིས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་ངེས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས།

ཡིག་ནག་དཔེ་ཆས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་འདྲ།

ང་ནི་སྒྲན་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་བསྒྲོམ།

ཐུགས་པ་འདྲ་བའི་ཐུགས་པ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདྲ།
 ང་ཅི་མ་བཅོས་ལྷག་པར་འཛིག།
 ལར་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདྲ།
 ང་ཅི་སྐྱེ་མེད་དོན་ལ་བཟླ།
 ཐུགས་ལ་ཤེས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདྲ།
 ང་ཅི་རིག་པའི་རང་རྩལ་སྐྱོད།
 སེམས་འཛིན་སྐྱོས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འདྲ།
 ང་ཅི་གནས་ལུགས་རང་དུ་འཛིག། ཅེས་གསུངས་སོ།

ཉིན་བཞི་པའི་ཆེས་བྲིད།

དཔེན་བཞུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་མཁན་སྐུ་ལ་རྣམ་པ་དང་། སྡེ་
 སྡོད་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཡར་ཡུད་ལུལ་གྱི། དགོ་བསྟེན་པོ་མོ་ལ་སོགས་པ་
 འདི་ན་ཆོས་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཆོས་ར་གཅིག་གི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་འཛོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྦྱི་སྦྱིང་ལ་ངས་ཆོས་གོགས་རྣམ་པ་ཟེར་གི་ཡོད། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེན། སངས་
 རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བ་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ན་ལུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཟུང་ནས་
 བཞུགས་ཡོད་སུས་ཤེས། འོན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་སོ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 བཏང་དུས། འུ་བུ་ཙག་དབང་མེད་བར་དོའི་སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་འབྱུངས་པོ་འདྲ་བ་
 ཁ་ཤས་ལས་དབང་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས། གནས་སྤྲེལ་ཙམ་ལ་མཉམ་དུ་འདི་
 ལྟར་རུག་རུག་བྱས་ནས། ཆོས་བཤད་ཟེར་ན་ཡང་འདྲ་སྦྱིད་སྦྱག་གི་ཁ་བཟང་རེས་གོས་
 འགོ་ཞིག་བཟུང་ནས་འདི་ལྟར་ཆོག་ཁ་ཤས་བཤད་ཡོང་ཡོད་ཙམ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྩེས་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་རྒྱུད་གིས་དེད་ནས་
ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ལ་དེད་འགོ་ཆ་མེད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འུ་ཅག་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་
པའི་ཡར་མཐའ་དེད་ན་རང་རང་རང་གིས་ང་ཡིན་བསམ་རྒྱུའི་ངའི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་འདིར་མ་
འབྲི་གོང་། ལུས་ཤ་ཁྲག་རྩིས་བཅས་ཀྱི་གཟེབ་འདིར་མ་རྩུང་པའི་སྤྱར་ཉིན་ལ།
ང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡུལ་འདི་ན་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་འོངས་ལ་འདད་ཞིག་རྒྱག་
ཁྲུལ་བྱས་ན། ད་སྤྱི་སྤྱོད་འདིའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱུད་རྩེས་ལག་རྩེས་བཞག་ཆོད་དང་མཆོད་སྤྱོད་
པར། ལུས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལག་བསྐྱེད་པ་འདྲ་བོ་འདི་རྩིང་ནས་ཟད་ལོང་ཡོང་
ན་འདྲ། ཆག་ཀྱག་ལ་སོང་ནས་སྤྱོད་བྱུང་དུ་ཞིག་རལ་ལ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ན་འདྲ།
མདོར་ན། འཇིག་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ཆོད་སོང་དུས། ང་ཡོད་སའམ་འདོགས་སའི་
གཞི་འཐོར་སོང་བ་རེད། དུས་ཚོད་གང་འཆོམས་ཞིག་སོང་ན་སྤྱི་མ་དགོས་སྤྱིང་ཡང་
ཡོད་ས་མེད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་བར་གྱི་ད་ལྟའི་འབྲུལ་སྤྱོད་མི་ལམ་ཚབ་ཚུབ་མིས་
པ་འདྲ་བོ་འདིར་སྤྱོད་གཏང་མེད་པའི་ཡུལ་ཁ། རང་རོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ན་ཡོད་
པ་རེད། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཞིབ་བཟུ་ཞིག་བྱས་དུས། རོ་མས་
བཤད་ན་ང་སྤྱི་ཡིན་ང་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་སྤྱི་གང་ནས་ཡོང་།
ད་གང་དུ་འགོ། དེ་བས་ཀྱང་མི་ཤེས་ལུགས་ལ་བསམ་སྤྱོད་ཞིག་བཏང་ན་ཉི་ཤུ་དགུའི་
མཚན་མའི་སྤྱོད་གི་ནང་ནས་སོང་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཞིག་རེད། ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
བཞི་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕོ་གསར་མོ་གསར་འཆི་བ་ཡིད་ལ་མ་ཤར། ཤི་སྤྱོད་ཞེ་ལ་
མེད་མཁན་ཚོས་བསམ་སྤྱོད་ཞིག་བཏང་ན། སྤྱི་ཆོ་རིང་བོ་རྩེས་ནས་ཡོད་སྤྱོད་ཤར།
སྤྱི་དཔེར་བཞིག་རྩེས་ན་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་འདད་། ཆོ་འདིར་སྤྱི་དཔེ་ཞིག་འོང་ན་དེའི་ཕན་
ཆོད་ཀྱི་འདད་རྒྱག་མེད་མདོག་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ཆོ་རིང་བོ་ལ་འདུག་རྒྱུའི་སྤྱོད་གཏང་བྱེད་

རྒྱ་མཚོ། ལམ་རིང་པོ་ཡོད་རྒྱུ་ནི་སྤྲུལ་པ་འཛོམས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རྟག་འཛིན་ཅན་
 གྱི་སྒྲེ་ཉམས་དེས་འཕུང་ནས་བྱིས་པ་མ་གཉིན་གྲོགས་མ་དགོས་ང་རེད་བསམ་ནས་བདག་
 འཛིན་བྱེད་སྤྲོད་པ། ངའི་རེད་བསམ་ནས་གཅེས་སྦྱོང་བྱེད་སའི་རང་ལུས་རང་ལ་མི་དབང་
 དཔར་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བཅའ་རིག་ཁ་བྱལ་བའི་དུས་སུ་འགྱོད་པ་སྦྱོ་པ་ཞིག་འོང་།
 དེ་དུས་འགྱོད་གདུང་གིས་མཆི་མ་ཐེག་གཅིག་དུད་ནས་འབྲལ་མི་མེད་བཞིན་དུ་གཉིན་
 བཤེས་དང་ཁ་བྱལ་ཏེ། མི་འདོད་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཐུག་རྒྱུ་དེ་
 སྤྲུལ་འཕྲོ་ཕྱི་འཕྲོ་རང་རོགས་ཀྱན་གཞིན་ཆོང་མའི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལམ་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་ངས་ནམ་ཡིན་ན་ཟེར་འདུག་རྒྱུ་ནི་འུ་ཅག་གི་བར་ན་མཆོང་མཆོངས་བྱེད་ཡོང་ས་
 ཞིག་ཡོད་མ་ཐལ། ས་ཆ་འདིའི་སྐད་ལུགས་ཡིན་ན་འུ་ཅག་གི་བར་ལ་མཛུས་མཛུས་
 བཟོ་ཡོང་ས་ཡོད་མ་ཐས་ཅན་པོ་རེད། ད་མ་འཁུགས། མ་སྤྲུལ་འཕྱི་འོ་འདི་ཕྱི་
 གཉིས་ཀའི་མིག་རྒྱུད་ཞིག་འཛོལ་ནས་ཐར་ལམ་འདི་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་རེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 པ་ཞིག་གིས་མ་གཏོགས། དེ་དུས་འུ་ཅག་འདིར་འཛོགས་འཛོགས་བྱས་ནས་བྱུ་ལ་བྱུ་
 རྒྱག་གིས་ག་ཤེད་ཅིག་རེད་ཨོ་འགྲོ། ར་ཡོད་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐར་ས་ནས་ཡུ་ཡུ་མ་རེ་རེ་
 གཉིས་རེ་ལྷག་མི་འགྲོ་བསམ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། སྤྲུལ་མར་གྱི་གསལ་ནས་ཤབ་པ་
 ལྟར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ཡང་མཐར་མའི་མཐའ་ཞིག་མ་རེད། རོ་
 དགོང་སང་ཉིན་ཨོ་ཡིན་སུས་ཤེས། ད་ལྟའི་ང་བར་ཞིག་གི་དུས་ཡུན་ལ་འུ་ཅག་ཆོས་
 གཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐར་བའི་ལམ་དེད་ནས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་དུས། ས་ངོ་
 ལམ་རྒྱུས་རེ་ཤེས་པར་སྒྲ་ཀྱན་འདི་ཆོའི་དགའ་ལོས་བསམ། འོན་ཀྱང་སྒྲ་ཀྱན་ཡང་དེ་
 མཆོངས་མཆོངས་མཆོངས་ནས་ལག་སྟོབ་བྱས་ཏེ་དོག་ལམ་བཙལ་ཞོར་ཨོ་ཐར་བལྟ་གི་ཡོད་
 པ་ཞིག་རེད། འདིའི་ལམ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལྟར་པར་ཞིག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པའི་

ཁྱད་ཐང་འདྲ་ཞིག་གིས། ཡ་རོགས་ཆོས་གྲོགས་ཆོ་བེར་ནས་འབོད་ཞོར་དུ། ཁ་
 མར་ལ་དེ་ཅུ་མ་འཁོར་ཡར་ལ་འཁོར། ཡར་ལ་ཡོང་ཞོར་དུ་འདི་ནས་གོམ་ཁ་
 གཞོན་མ་གཏོགས་རྟོག་འབྱུང་ན་མཐའ་མེད་གྱི་གཡང་ས་ལ་ལྷུང་ཉེན་ཆེ་འདུག
 རིག་རིག་བལྟས་བལྟས་ཁར་མང་པོ་ཞིག་འདི་ནས་སྤར་ལ་ལྷེབས་ཐལ། དེ་བས་
 འདིའི་ཡར་ཡར་དེད་ནས་ཤོག། ཁ་འདི་ཕྱོགས་ལ་གཏོད་དང་ལམ་ཐག་འདི་ནས་ཉེ་
 བར་འདུག། སྤར་སོང་གི་རྗེས་ཤིག་ཀྱང་རྟེན་གྲུབས་རེད། རྣམ་སྐྱེ་མོ་ལང་གི་སྤྱོན་
 རྟགས་ལ་སྐྱེ་རངས་ཤར་བའི་ཟེར་མདའ་ཞིག་ཀྱང་ཡར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ན་ཆོག་གི་ལེ་
 ལོ་སྦྱིད་ལུག་མ་བྱེད། མ་འཆུགས་ཡར་ལ་རེམ་ནས་ཤོག་ཟེར་གྱིན་ཡོད་པ་རེད།
 དེས་ན་ཆོས་རའི་ནང་ནས་མིན་རུང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ། ཆོ་ནི་འགོ་བའི་ཆོས་ཅན་
 སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྤྲོད་པ། འབྱོར་བ་ནི་རྒྱད་པའི་མཐའ་ཅན་རྟག་བརྟན་མེད་པ།
 ལང་ཆོ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ད་ལྟ་ལོ་རྒྱུང་ཡིན་ནའང་དུས་གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་
 ཐོག་ནས་རྣམས་འཁོགས་ལ་འགྱུར་འགོ་བ། ད་ལྟའི་རྣམས་འཁོགས་འདི་ཆོ་སྤར་དང་པོ་
 རྣམས་རྣམས་ཁ་མེད། གཉེན་གྲོགས་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་ཆོ་
 གཅིག་ལ་རྟག་མི་སྤུབ་པར་ཤེས། ཤེས་པར་མི་ཆོད་ནམ་ཡང་སེམས་ནས་མི་བརྟེན་
 པར་སྒྲོམ་དགོས། འདི་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་ཟེར་བ་རེད། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་རྒྱ་འདིས་
 དང་པོ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱེན་བྱེད། ཐ
 མར་འཆི་བར་མི་སྐྱག་པའི་གདེང་དང་ཐག་ཉེ་བར་བྱེད། ཡང་མཐར་འཆི་བ་འོད་
 གསལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་འདིས་བྱེད་གིན་ཡོད། དེ་
 ཟེར་དུས། ཡ་འུ་ཅག་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལྷགས་པ་ཡིན་ན། ཐོག་
 མ་ཉིད་ནས་སྤྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པ་དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་

པ་མིན་ནམ། ང་གི་དུས་མི་སྒྲིག་བྱེད་དང་ཁྱོད་གི་དུས་ངན་སོང་ལ་མི་ལྟུང་རྒྱ་ཏག་
 ཏག་བསམ་བསྐྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྲུབས་ལ་ཨེ་འགོ་སྒྲིམ་ན། དེ་ལྷག་པར་
 དུ་འགྲོ་རེད། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་
 དང་ཡང་ཐུན་མོང་རེད། དེའི་གོ་མི་ཆོད་པས་མ་ལག་ལྟུང་མའི་བུ་ཆུས་ཁྱིའི་བ་ལྟ་བུ་
 བསྐྱབ་བསམ་ཡང་སྐྱོབས་ཐབས་མེད་པའི་རྒན་མོ་བསམ་བཟང་ལྟ་བུ་མིན་པར། བ་
 དཔའ་བོའི་བུ། དབྱ་སྒོན་ལ་ལུས་པ་ལྟར། མི་བསྐྱར་བའི་སྐྱོབས་པ་དང་ཆོད་
 སེམས་ཡོད་པ་མ་ཟད་དེ་ལ་དཔོག་པའི་རུས་པ་ཡོད་དགོས་པས། རུས་པ་རང་གིས་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད། སྤྱི་རང་གིས་རང་མགོ་མི་ཐོན་པ་ཞིག་གིས་གཞན་སྐྱོབ་འཇོག་
 ཟེར་ན་ཏམ་བཤད་སྐད་ཆ་སྤོང་པ་ཞིག་རེད། རང་གི་དུས་རང་མགོ་མི་ཐོན་མཁན་
 ཞིག་གིས་སྤྱི་གཞན་གྱི་འདྲེན་སྟོན་མི་ཡོང་གི་ཡིན་ན། དེའི་ཆེད་དུ་འཁྱུགས་སྐྱོ་
 རྒྱལ་འབྱོར་བཤད་ནས། ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་འདྲེན་པའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ཞིག་
 ཆོད་ན་དེ་དུས་གོང་ནས་ངས་བཤད་པ་ལྟར། ཡར་ལ་ཤོག། དེའི་ཕན་ལ་མ་འགོ་
 དེ་ནས་གོམ་པ་རིང་ལོན་ཞིག་གིས། དེའི་འཕྱོར་འདི་ལ་གཏོད་ནས་ཤོག་ཅས་ལོང་བ་
 ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ལྟར་བཤད་ཨེ་དགོས་ཤེས་མ་རེད། ཐད་འཕྱར་གནམ་གྲུ་ཟེར་བའི་
 གནམ་གྲུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ས་ཐོག་གི་སྤྱི་སྐྱབས་ནས་འཐེན་འགོ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཡིད་
 ཙམ་གྱི་བུ་ལམ་བཅད་ནས་ས་གཞིའི་གཡང་ས་ནས་ལྟུང་དོག་དང་འབྱར་དོགས་གྱི་ཉམ་
 ང་མི་དགོས་པ་རེད་འགོ་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་གིན་ཏུ་སྐྱར་ལམ་འོད་གསལ་རྩྭ་གསལ་པ་
 ཆེན་པོའི་གསེང་ལམ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེ་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་དང་མཚུངས་པ་
 རེད། ཐད་འཕྱར་གནམ་གྲུས་འཐེན་སོང་དུས་གནམ་གྲུའི་ནང་ནས་རྩལ་ཆེན་ཞིག་
 གིས་ཐག་པ་ཞིག་བསྐྱར་པའམ་མིན་ན། མར་ལ་ལག་པ་བསྐྱིངས་ཡོང་ནས་ཡར་ལ་

འཕྲོམ་ཟེར་ན། འཕམ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང་འཕམ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས།
མིན་ན་འཕམ་ཐབས་དཀའ་བ་རེད། ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱིས་བཟུངས་དེ་ལ་དད་པའི་
ཨ་ལོང་དགོས་དོན་ཡང་རྒྱ་མཚོན་དེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྒྱལ་དུ་བྱོན་པ་གཙུག་ཏྲར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་སངས་
རྒྱས་དངོས་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རེད། དད་པ་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་འདུག་པས་བསྐྱར་ལ་ཤོག་ཅེས་ཕྱོགས་མེད་སྤྱིང་
རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་དགོངས་ཀྱང་། མོས་གུས་མེད་ན་དེ་ལ་
ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐབས་མེད། རྗེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུར་ལམ་ནས་
མོས་གུས་ལྡན་པ་ཐུར་དུ་གྲོལ་བར་བཅུ་ལམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན།
མོས་གུས་ཀྱིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པ་དང་ཚོགས་རྗེགས་པ་རེད། དེ་མིན་ན་རྣམ་པ་སྐྱ་
བྱེད་ས་ནས་རྩེ་དང་ལོ་ཞིག་ལོན་པ་དང་ནི་སྒྲིག་གཤགས་ཁ་ཤས་ཤིག་གསེང་ལ་བྱངས་པ་
རྒྱུད་བས་དེའི་ལས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་བཅུ་ཟེར་ན་དཀའ་བ་རེད། དཔྱུལ་བ་ཆ་གང་གི་
སྒྲིག་བསྐྱེད་ནི་དེའི་བྲི་འགྱུར་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་སྒྲིག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མང་པོ་རུ་མྱོང་
རུང་། ད་རུང་བཅུ་མཐའ་མི་མངོན་རྒྱ་ནི། གཙོ་བོ་ཐབས་དང་གདམས་པའི་གནད་
ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་བརྩེ་བ་
ཡོངས་སྟོམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ལ་
མ་བརྟེན་པར་རང་གོལ་ལ་མི་འགྱུར་བ་ཅི་རེད་ཅེན། སེམས་ཅན་ཡིན་ཆད་ཀྱིས་དམ་
པའི་སྒྲ་མ་བསྟན་རྒྱུ་མ་ལོན། སྤྱིན་བྱེད་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་མ་བྱས། གོལ་བྱེད་
བྲིད་ཀྱིས་གོལ་བར་མ་བྱས། ལར་གཞི་ཐབས་ཀྱི་འཇུག་སྟོག་ན་ཡོད་ཅི་ལྟར་ཡིན་
པ་ཅུམ་ཡང་མ་ཤེས། དེའི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་འགྲོ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་

ཤེས་རྟོགས་ཐབས་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྦྱངས་ཐབས་དང་ནི་ཆོག་པ་བསགས་ཐབས་ཤེས་
མ་མྱོང་། དངོས་གཞི་ལ་ལྟོས་པའི་གནད་ཟབ་མའི་མན་ངག་རྣམས་གོ་མ་མྱོང་།
མོས་གུས་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ཐབས་མེད་མོང་དུས། སོ་ནམ་གྱི་
ཆོད་ཀྱིས་ལོ་རྟོག་ཞིག་ལས་སྒྲིན་ཡོང་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་མི་ལ་སྤར་ཡང་
སྦྱབས་མེད་དེ་ཡང་མགོན་བྲལ་དུ་ལམ་ཁའི་རྩོལ་བཞིན་བདག་མེད་ལ་ལུས་ཡོད་པ་རེད།
མདོར་ན། བདུད་བཞིའི་འཇིགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་བདུད་ཀྱི་གཞོན་པས་ཚུགས་པ་
ཡིན། དེ་ཇི་འདྲ་རེད། བདུད་བཞི་ཟེར་བ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད། ལྷའི་བུའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ཡུང་པོའི་བདུད་དེ་དག་རེད།
ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་རང་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ནས་ཡོད་པས་དང་པོ་ངེས་
འབྱུང་མི་སྦྱོས་སྦྱོར་མི་འཇུག་ ཆོས་དང་སྒྲ་མར་དད་དང་མོས་གུས་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་
ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་ཀྱང་། བར་དུ་ཆོས་དང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སུན་ནས་བག་མེད་གྱི་
དབང་དུ་ཤོར། ཐ་མར་ཕྱི་ཚུལ་ལ་ཆོས་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་འཆོས་བྱས་ཀྱང་།
དེས་གོ་མ་ཆོད་པར་གི་དུས་གཅེར་བུ་ལག་སྟོང་ལ་འགྲོ་དགོས་བྱུག་པ་རེད། ཡུང་པོའི་
བདུད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་ན། ལམ་བདེན་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་རེད། ལྷའི་
བུའི་བདུད་ཀྱིས་འདྲིར་སྤང་གི་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་རེད། འཆི་
བདག་གི་བདུད་ཀྱིས་སྒྲོ་བུར་ཆོ་ཡི་བར་ཆད་བྱས་ནས་ཆོས་ལམ་མཐའ་རུ་བྱིན་དུ་མི་
འཇུག་པའི་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་བདུད་བཞིས་བྱས་པ་ཡིན། བདུད་བཞི་དེ་གང་
ནས་ཡོང་ན། རང་ཁོང་ནས་དག་རུ་སྤང་གི་ཡོད་པ་རེད། དོན་བསྐྱུས་ནས་བཤད་
ན། དོན་ཆེན་ཆོས་ལམ་ལ་གཞོན་པའི་འགལ་རྒྱུན་རང་གིས་སེལ་བར་བྱས་ནས།
ཅི་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་དེ་ངའི་ངག་འདོན་བསྐྱུས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁ་

སྐྱུ་བ་འཛིན་འདུས་པ། གསང་སྐྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཡང་གསང་ཐིག་ལའི་
 རྒྱ་ཅན་ཞེས་གསུང་རྒྱ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་གནད་གཅིག་པ་རེད། ཅུ་བ་ངོ་མ་
 དེ་ཁྱེ་མ་སྐྱུ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 མོས་གུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱེ་མ་སྐྱུ་བ་རྒྱ་ཡ་འདུས་ཡོད་པ་རེད།

བླ་མ་སྒྲོམ་དུས་སྐབས་འགྲོའི་ཚྲིག་ས་ཞིང་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཕྱི་ལྟར་སྐྱབ་པ། སྤྱི་བོར་
 སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ནང་ལྟར་སྐྱབ་པ། བྱིན་རྒྱལ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འདུག་པ་སྤྱིང་ཁར་སྒྲོམ་པ་གསང་བ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ། བླ་མ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་
 བཞེངས་ནས་སྤྲུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་གསང་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཡོད། དེ་ལ་གསུང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གངས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་ནའང་དོན་གྱིས་གཅིག་པ་
 འདྲ་བོ་རེད། བླ་མ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་མིན་རུང་སྤྲུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྒྲོམ་པ་ནི་ཡང་གསང་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ་དོ་མ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་རྫོགས་རིམ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་སྒྲུག་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣལ་དུ་འབྱོར་རྒྱ་
 དེ་ཡིན། དེ་ནི་རྟོགས་ལྡན་བླ་མའི་སྤྲུགས་གྱི་དེ་བོ་ཡིན་པས་ན། བླ་མ་དང་སྤྲུགས་
 ཡིད་འདྲེས་པ་གཅིག་དུས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་སྤྱབ་པ་རེད། །བླ་མ་
 སྒྲོམ་ལུགས་འདྲིའི་ཐད་ནས་ཁ་སང་ཞིག་ལ་བཤད་པ་བཞིན། བླ་མར་སངས་རྒྱུ་
 དངོས་མཐོང་གི་དད་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་བསྐྱུར་མི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་པ་མི་རུ་བཟུང་
 བའི་གོམས་པ་ལུགས་དྲག་ནས་བླ་མ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསམ་མི་སྤྱབ་པར་སྐབས་
 གཅིག་ལ་མི་ཡིན་པའི་སྤྱང་བ་ལྷོག་མ་སྤྱབ་ན། བླ་མ་མི་རུ་བཟུང་བའི་ལོག་ལྟ་སྤོང་
 ཆེད་རྣམ་པ་གུ་རུ་མཚོ་སྦྱེས་རྩི་རྩེ་སོགས་ལ་སྒྲོམ་རྒྱ་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
 སྐབས་འདྲིར་ཚྲིག་ས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་དག་འདོན་རྒྱུ་པའི་ལུགས་གྱིས་སྤྲུག་

སྟོན་ལྟར་དུ་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་སྒྲུ་མ་གཅིག་པུ་སྟོན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་
ཐམས་ཅད་ཐོ་བཅུགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པ་དག་གི་ནང་ནས་
ཁྲོམ་ཆོགས་སུ་སྟོན་ཆུ་དེ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དམིགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་གོམས་
པའི་ལས་དང་པོ་བས་སྟོན་མི་བདེ་ན་དེད་ཆ་གའི་དག་འདོན་བསྟུས་པ་འདི་ལྟར་ཀུན་
འདུས་ནོར་བུ་ལུགས་ལྟར་དུ་སྒྲུ་མ་གཅིག་པུ་སྟོན་པ་གང་བདེ་རང་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་གསལ་
འདེབས་ཀྱི་རུས་པ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་རེད། རང་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་པ་ལྟར་དང་ཡི་
དམ་ལ་སྟོན་ཆུ་དང་རྩི་རྩེ་རྒྱལ་འབྱོར་མར་གསལ་ཆུ་སོགས་རིམ་པ་མི་འདྲ་པ་ཡོད་པའི་
ནང་གི་དམིགས་པ་ལ་གོམས་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རྩི་རྩེ་རྒྱལ་འབྱོར་མར་གསལ་དགོས་
ཀྱང་། དབང་པོ་ཅུང་ཟད་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་གསལ་དག་འབའི་རིགས་ཀྱིས་དག་
འདོན་འདི་ལ་བསྟུན་ནས་གང་བདེ་ན་དེ་བྱ་ཆོག བཤད་དུས་རྒྱས་པ་ལྟར་དུ་བཤད་
གོས།

༡། ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།

ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་འདི་ནི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་བ་ཡིན་དུས།
སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དགོས། ད་ལྟའི་སྐབས་བ་
འདི་བཞིན་དུ་ཁོར་ལུག་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཅིག་ལ་བསམ་སྟོ་མི་གཏང་། དེ་ཡང་
རྒྱ་རྒྱུད་ཅུང་ཞིག་ལ་བསམ་སྟོ་འཁོར་མི་འདུག་པར། སྐབས་གར་བྱུང་ཐམས་ཅད་
ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བྱུང་ནས་བསྟུན་ཡོད་པ་ཞིག་བསྟོན། རང་ཉིད་དབང་གི་སྟོང་རུང་དུ་
འབྱུང་བའི་དགོས་པ་དང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྟུན་ཅིང་རྩི་རྩེ་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས། རོ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ཁ་གའི་གཙོ་མོ་མཐིང་འོད་

འབར་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྟེན་རྒྱལ་འབྱོར་མ་རུ་གསལ་འདེབས་དགོས། འུ་
 བུའི་ཆོས་ར་འདིའི་ནང་ན་དག་འདོན་རྒྱུ་པའི་འགྲོས་དེད་ནས་འབྱུང་ལྔ་བསོགས་མཁུ་
 དང་རྣམ་མཁུ་ལམ་བཟང་རྒྱུན་འབྱོར་ལ་གསུང་མཁུ་ཡོད་ཀྱི་རེད། འདི་ཆོ་
 དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དེ་ཙམ་མ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན། རྟེན་རྒྱལ་
 འབྱོར་མར་གསལ་འདེབས་པ་ན་སྟོན་འགྲོའི་དག་འདོན་གཞུང་ནས་གསུང་བ་ལྟར་དུ་སྐྱུ་
 མདོག་དམར་མོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོང་
 པའམ་ཡང་ན་ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་ནང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཕྱག་གཡས་པས་མ་
 རིག་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ལས་སྟོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐོང་པའི་ཁ་རུ་ནམ་མཁུ་འཁུ་
 དབྱིངས་སུ་འབྲོལ་བ། གཡོན་པས་དུག་གསུམ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་གྱི་གྲུག་དཀར་
 བརྟེན་པ། གོང་དུ་མ་རིག་གཏི་མུག་གིས་གསུང་བའི་མ་རིག་དང་གཏི་མུག་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཅི་ཞིག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་རེད་བསམ་ན། གཏི་མུག་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་
 དང་མ་རིག་པ་དུག་གསུམ་གའི་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པ་སྟར་ཡང་བཤད་སྟོང་། གྱི་གྲུག་
 དཀར་བརྟེན་གསུངས་རྒྱ་འདི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་མ་རེད། འདི་སྟེང་པ། སྐྱུའི་རྟ་ཟུར་
 གྱི་ཕྱོགས་ལ་གོ་བ་རེད། བརྟེན་ལ་མ་བྱུང་བ་གསར་བ་ངོ་མ་ཆོ་ལ་བཤད་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བུའི་རྟེན་རྒྱལ་འབྱོར་མ་དེ་ཉིད་གསལ་འདེབས་དུས་སྐྱུ་མདོག་དམར་གསལ་གཅེར་
 མོ་རུས་པའི་རྒྱན་ལྡན། ཞབས་གཉིས་ཀྱང་འདོར་སྐྱབས་སམ་ཡང་ན་གཡས་
 བསྐྱུམས་ཀྱི་སྐྱབས་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། རིག་འཛིན་ཡུམ་ཀའི་ནང་ན་
 མཉམ་སྐྱབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ནས་རྣམ་པ་རྟེན་རྒྱལ་འབྱོར་མ་ཇི་
 བཞིན་དུ་གསལ་འདེབས། སྐྱུ་ལ་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་འཕྲང་གིས་མཛེས་པར་
 བརྒྱན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་དེ་ཡང་། རང་གི་དུ་ལྟའི་གཞུག་རྟོག་བཅས་

ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་པ་འདི་མ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། རྣམ་མཁའ་འཇའ་
ཆོན་ཤར་བ་འདྲ་ཞིག་ལ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་རེད། ང་རང་ཆོའི་ཕ་བའི་ཆོག་དེད་ན་འདི་
རེད། དཔེ་ཆ་དེབ་རྒྱུང་ལ་ལྟོས་དང་།

མདུན་མཁའ་འདབ་སྟོང་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟུགས་པའི།

སྒྲུབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲུབ་མཛེས་འཆང་།

དོ་བོ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་པ།

རྣམ་པ་མཆོ་སྐྱེས་དེ་ཆེ།

ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོག་ས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའམ། འདིའི་དངོས་བསྟན་
ཆོག་ས་ཞིང་ཀུན་འདུས་སྒྲུབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་མཆོ་སྐྱེས་དེ་ཆེ་གཅིག་ལ་ཆང་བ།
ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་བཞིན་དུ་སྐྱོམ་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་སྐྱོས་པ་ལ་
དགའ་ཞིང་དམིགས་པར་གོམས་པོ་ཡོད་ན། ཆོག་ས་ཞིང་གསལ་འདེབས་རྒྱལ་པ་
ལྟར་དུ་བྱེད་ཆོག་གི་ ཡང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྤྱར་དགོས་ཀྱི་བསམ་དུས་ཀུན་
འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་བཞིན་དང་། ཡང་གསོལ་འདེབས་དང་ཆོག་ས་བསག་གི་
སྒྲུབས་ལ། མོས་པའི་རྟེན་ལ་བརྒྱུད་པ་ཐོར་བཅེགས་དང་སྐྱོམ་ཆོག་ས་སུ་གསལ་
འདེབས་པ་དག དམིགས་པ་ཅི་བདེ་གང་བདེར་བསྐྱུར་ཀྱང་འགལ་བ་མི་ཆེ།
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རིགས་འདི་ཐམས་ཅད་གསལ་བརྟན་གྱི་ཆོད་བརྒྱུད་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་
ལྟར། དམིགས་པའི་ཕ་ལ་སྤྱངས་ལ་ཡུན་གྱིས་བརྒྱུད་ན་གསལ་བདེ་བ་རེད།
གོམས་བྱིན་གོམས་ན་སྤྱོད་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་ཞེན་ཅན་
དང་རྫོགས་རིམ་དངོས་མཆོན་ཅན་དུ་མི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡང་གལ་ཆེ། ཅ་རྒྱུད་པད་སྟོང་
བཅེགས་པའི་ནང་ན། དེ་ཉིད་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དུར་སྟོང་འདྲེ་ངན་

བསྐྱབ་ཀྱི་ཡུང་། །མཆོག་དང་ཐུན་མེད་འབྲས་བུ་གང་། །མི་འདོད་རང་བྱུང་
ལྷན་གྱུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཨ་འཐས་སྒྲོམ། །ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡུང་། །གནས་སྐབས་བདེ་འབྲས་ཐུན་བུ་ལས། །ཡང་
དག་འབྲས་བུ་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ། །ཞེས་ཞེན་འཛིན་དང་ཨ་འཐས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་མི་ཉན་
གསུངས་པ་རེད།

རང་གི་སྤྱི་པོའི་གཙུག་གི་མདའ་གང་གི་ཐད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱོམ་ན་ཆོག་གི
རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་མེ་རྟོག་པར་འདབ་མ་སྟོང་ལྷན་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས།
འདིའི་སྟོང་ནི་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་ཁེར་ཕྱིས་ཉིས་ཕྱིས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུའི་སྟོང་མ་རེད། མང་
ཆོག་རེད། པར་འདབ་མ་འབྱུང་བཅའ་གསུང་རྒྱ་དེ་ཆོ་མང་ཆོག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
འདབ་སྟོང་པར་འདྲི་སྟེང་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཉི་གདན་དང་ཟླ་གདན་
རྒྱས་པའི་སྟེང་ན། སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མ་རྟོག་འཆང་རིགས་ཀྱན་འདུས་པའི་
ངོ་བོ། ཁྱེད་པོ་ཀློང་མ་པ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པ་རྒྱལ་བ་རྟོག་འཆང་། རིགས་བརྒྱ་རིགས་སྟོང་
རིགས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ། བསམ་ཡས་དཔག་མེད་སྐྱེ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་རིགས་གཅིག་ལ་འདུས་པ། མཆོག་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་ཅུ་གསུམ་ཀྱན་འདུས་གྱི་
སྒྲ་མ་དེ་ཉིད། ངོ་བོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱོན་བཞུགས་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱན་དང་དབྱེར་མེད་པ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གྲོང་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་
ལ། རྣམ་པ་གྲུ་རུ་མཆོ་སྐྱེས་རྟོག་འཆང་གསུམ་ལ་འདེབས་དགོས་པ་རེད། གྲུ་རུ་
རིན་པོ་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་གཅིག་མཆོན་བརྒྱུད་འཕྲུལ་མཆོན་
ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་དཔག་ཡས་སྐྱེ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་ལ་ཆོད་བཟུང་རིས་སུ་བཅད་
པ་མེད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་བློ་རྟོག་གྱི་ཡུལ་ནས་མེད་པུང་མཆོ་རུ་བསྐྱུར་བའི་

རྒྱལ་ལྷུ་ལ་བསྟན་དུས། ཟ་ཉོར་རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྐྱེ་ཆས་ལུལ་བས་ཆ་ལུགས་མཛོད་
པ་ལ་ཨོ་རྒྱལ་ཟ་ཉོར་མ་ལུ་བ་རེད། དེ་དང་ནི་ཨོ་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་འདི་ཡང་།
དང་པོ་འབྲུངས་པ་ན་པ་ཡི་རྒྱལ་ས་མ་བསྐྱེད་པ། མ་ཡི་རྒྱལ་ས་མ་གྲུབ་པར།
ལྷོ་རུབ་འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཆོ་ལ་མེ་ཉོག་པར་སྤྲེའི་སྤྱོད་པོའི་གོ་སར་གྱི་ཕྱེ་མོ་ལ། རིག་པ་
ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟུས་ཏེ་འབྲུངས་པ་དང་། མེ་དབུང་མཆོ་རུ་བསྐྱུར་བའི་མཆོ་དཀྱིལ་
པད་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ན་སྐྱེ་ཅི་ཡང་མ་ཉེས་པར་ཟིལ་བ་ཁྲོམ་མེར། འཇའ་ཆོན་འོད་དུ་
འབར་ཏེ་བཞུགས་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་ནས། ལྷ་ལུ་མ་
མཚན་རབས་གྲུ་རུའི་བརྟེན་བསྐྱོད་ཀྱི་ནང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྐྱེ་མཛོག་དུང་ལ་ཕོ་
ཆོས་བསྐྱེས་པ་ལྟར་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་ཕྱག་གཡས་པས་གསེར་གྱི་དྲོཾ་ཐུགས་ཀར་སྒྲིག་མཛུབ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་
ནམ་མཁར་གདེངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེམས་པ། ཕྱག་གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱོད་
ན། ཀ་པ་ལ་འཆི་མེད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་བཀའ་བཆོ་བུམ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་
ཁ་རྒྱལ་དང་བཅས་འཛིན་པ། མཆན་ཁུང་གཡོན་ན་ཁ་རྒྱུ་ག་འཆང་ཞིང་ཞབས་གཉིས་
རྒྱལ་པོ་རོལ་སྐབས་སུ་བཞུགས་པ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ལ་ན་བཟའ་བཟའོག་གི་བེར་དང་ཆོས་
གོས་དམར་བོ་གསེར་གྱི་རི་མོ་ཅན། ཐོད་ཁ་གསུངས་ཡོད་པའི་ཐོད་ཁ་བེར་ལ་
གསུངས་ས་ཡོད་པ་རེད་ལ། བཙུགས་མར་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་གཞན་ཞིག་གི་མིང་
ལ་ཟེར་དུས་ཡང་ཡོད། ཀུན་གྱི་ནང་ན་གསང་གོས་དཀར་པོ་མན་བས་ཡོད་པ།
དབུ་ལྷ་པར་མཐོང་གོལ་འདབ་ལྷན་རིགས་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཆ་ལ་ཐབས་ཤེས་མཆོན་པའི་
ཉི་ཟླ་དང་ཉིང་འཛིན་བཟན་པའི་དྲོཾ་ཉོག་ ལྷ་བའི་ཡང་ཕྱེ་བརྟེས་པའི་གྲོད་ཀྱི་ཕྱེ་སྒོ།
དེ་ཡང་སྐྱེ་གསུམ་མཆོན་པའི་ཕྱེ་གསུམ་ཅན་དང་། སྐྱེ་ལྷ་མཆོན་པའི་དར་སྐྱེ་ལྷའི་

བརྒྱུད་པ་ཅན་མཉམས་པ། དེ་ཡང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཁ་
 དོག་སྐྱེ་ལྷའི་འངར་འོད་སྐྱེ་མེད་དུ་འཕྲོ་བཞིན་ཡོད་པ། དེའི་དབུ་གཙུག་ན་བརྒྱུད་
 གསུམ་སྒྲུབ་མ་ཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པ། མཐའ་སྒྲོར་ན་རྩོགས་ཆེན་རིག་འཛིན་
 བརྒྱུད་པའི་སྒྲུབ་མ། ཅུ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་
 ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་བསྐྱོར་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་རེད།
 རང་ཉིད་རྩོུ་རྩལ་འབྱོར་མ་རུ་གསལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དབྱེས་པའི་ཞུམ་གྱིས་སྤྱོད་གསུམ་
 འཛུམ་པའི་སྐྱེ་གྱིས་གཟིགས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་འདེབས་དགོས།
 སྐབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་འདེབས་ཆོ་འདག་སྐྱེ་ལྟར་སྐྱེ་མོ་འགྲུལ་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
 ཐང་སྐྱེ་ལྟར་ལེབ་ལེབ་རྒྱབ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིད་པོ་ཅན།
 སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་སྐྱོམ་དགོས་པ་རེད། སྐབས་ཡུལ་གྱི་ཆོགས་ཞིང་
 གསལ་འདེབས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཆོར་སྒྲུང་རོ་དང་རེས་རོ་གཉིས་ཀྱི་ཐང་ནས་བཤད་རྒྱ་
 ཡོད།

༡༧ སྒྲུང་རྒྱུལ་དང་གནས་རྒྱུལ་གྱི་བྱུང་འབྱེད་རྒྱ།

འདི་ལ་མ་དག་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་བ་དང་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མའི་སྒྲུང་བ། ཡང་དག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་བྱེས་ནས་བཤད་ན་འཆད་བདེ་བ་རེད།

མ་དག་སྐྱེ་མའི་སྒྲུང་བ་ནི་ད་ལྟ་རང་རེའི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་ཤེས་ལོག་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་རོ་ཁར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མའི་སྒྲུང་བ་
 ནི་ས་གནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྩོུ་ཐོབ་ལ་སྐྱེ་མ་རྒྱ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་རེད།
 ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་

ངོ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་སོང་བ་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་
པ། དེའི་ངོ་མ་སྤྲང་སྤྲང་དག་པ་སྤྲིར་སྤྲང་སྤྲང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བ་ལས་མ་འདས་པ་
ཡིན། དེས་ན་མ་དག་འབྲེལ་བའི་སྤྲང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་མའི་སྤྲང་བ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅིམ་དུ་བཞག་ན། དེ་གཉིས་ཀ་གནས་སྤྲང་གི་ངོ་ནས་གཞལ་
ན་སྤྲང་ཚུལ་ཡིན། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡིན།
དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་གནས་སྤྲང་མཐུན་པ་དངོས་སུ་འཆར་མི་
ཐུབ་ཅིང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ལས་མཚོན་ཉིད་
པ་འཆར་མི་ཐུབ། གནས་སྤྲང་མཐུན་པ་མཚོན་ཉིད་པ་སུ་ལ་འཆར་ན། སངས་
རྒྱལ་གྱིས་ཁོ་ན་ལ་འཆར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
གྱིས་བསྐྱོམ་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཡོད་སྟེ་མ་ན། སྤྲང་སྤྲང་གཞིར་བཞགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་གཞི་བཞེངས་སུ་གསལ་འདེབས་པ་
ཡིན། དག་གཟིགས་ཚད་མ་རྣམས་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ཁར་སྤྲང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲང་
སྤྲང་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྒྱལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྤྲང་སྤྲང་
སྤྲང་ཚུལ་དག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བཅོས་མའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་
གསལ་བཤད་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། མཐར་
ཐུག་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་བའམ་བྱ་རྩོལ་བྱར་མེད་དུ་དག་སྟེ་དགོངས་གྲོང་དབྱེར་མེད་རོ་
གཅིག་གི་དོན་བརྒྱུད་རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕྲོས་དུས། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་སུ་གོ་འཕྲོས་པ་དང་འདྲ་བར་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལུགས་མ་བཅོས་པའི་དག་པ་
མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྤྲང་ངོ་ཅིམ་དུ་མ་ཡིན་པར། ངེས་ངོ་རུ་གསལ་ཐུབ་རྒྱུའི་གོ་དོན་དེ་
འདྲ་རྙེད་དགོས་པ་རེད། བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གོ་བའི་ཁུངས་སྟེ་འདི་ན་ཡོད།

དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་ཅི་མའི་ཆུ་ཐིག་གཅིག་མར་པང་ཐོག་ལྷུང་བའི་
 ཆོ་ལ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱེར་བསྒྲེམ་ནས་སྒྲ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་ན་ཡང་
 བསྐྱེད་བ་འབྲུམ་གཅིག་གི་ཚོགས་བསགས་འགྲོ་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་བ་འབྲུམ་
 ཞིག་ལ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཚོགས་བསགས་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་གསུངས་པ་དེ།
 གནས་ལུགས་དོན་ལ་གཞལ་བའི་ཐག་མེད་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དགོ་ཚོགས་འདུས་མ་བྱས་
 པ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ཚོགས་ཞིང་སྒྲོས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲེམ་ན་སྒྲ་མའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཆ་མ་འདྲེས་ཐད་དུ་
 སྒྲུང་ཡང་། དོན་གྱི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས། སྒྲ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེམ་ན་ཡང་ཀུན་འདུས་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ།
 སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཐུན། །དམ་ཆོས་ཀུན་འདུས་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་
 པོ་མཐུན། །དགོ་འདུན་ཀུན་འདུས་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐད་དམ་ཡིན་པའི་ངོ་ཤེས་དང་འབྲལ་
 མེད་དགོས་པ་ལྷག་པར་བཤད་མི་དགོས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བཤད་དུས་སྤྱི་འགའ་རེས།
 གསང་སྤྱགས་རྟིང་མ་པ་ཆང་གི་རྒྱུད་སྒྲེའི་ནང་ན་གྲགས་པའི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་
 ཆོས་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་འདུས་ཡོད་ས་ཡོད་ཀྱང་།
 སྤྱགས་གསར་མའི་ཙུ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དེ་དེའི་ནང་ལ་འདུས་ཡོད་རྒྱ་ཨོ་ཡིན་ནམ་
 བསམ་སྤིད་ན། དེ་བསམ་མི་དགོས། མཆོག་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱེད་
 པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་གཞུང་རྒྱུད་སྒྲེའི་ལྷ་སྤྱགས་ཉིང་འཛིན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་
 རེད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐད་ནས་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྒྲེ་སོ་སོའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་
 བསྐྱེད་ཁྱད་པར་མ་འདྲ་ཡང་། དོན་ངོ་མས་བཤད་ན་རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་

འཁོར་གྱི་ཚ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་དག་པ་ལ་འདུས་པ་རེད།

ཐོགས་རིམ་གྱི་ཐད་ནས་ཡིན་ན། གསལ་བདེ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་གནད་དུ་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱིས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། དོན་མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་ལ་སྦྱོར་རྒྱུར་གནད་གཅིག་རེད། སྤྲུགས་གསར་རྒྱུད་བོད་དུ་འབྱུང་སྲ་ཕྱིར་དུས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་མིང་བཏགས་ལུགས་ཙམ་རེད་མ་གཏོགས། དོན་ལ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འཕྲུག་པ་དོན་ཅི་འཆང་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱི་རྟོན་པ་ལྟ་སོངས་སྤྱི་རྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་བཞེངས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་གི་བྱུང་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད། སྤྲུགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འཕྲུག་གསལ། མདོ་སྤྲུགས་ཐིག་རིམ་དགུ་ཡི་སྐབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་འདུས་ཅིང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་ནི་རེད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ལ་སོ་སོར་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་ན་ཆོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡིན་རུང་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐད་དེ་མེད་པས་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་གྲོང་དུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་ཏུ་འབྲས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་གྲོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་རེད།

ལམ་བོད་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྒྱུད་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཁག་བཞི། བཤད་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན། སྤྱུ་རྒྱུད་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲེད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་པ། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆོབ་གཉིས་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་པོ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་གུ་རུ་

རིན་པོ་ཆའི་སྐུལ་པ་མིན་པ་མེད། དཔེ་མཚོན་ན། རི་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་གུ་
 རུའི་སྐུལ་པ་མེད། དེའི་སྐུལ་པ་རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡིན་པ་སྟབས། མདོར་ན། རྩ་
 མར་མོས་གྲུས་བྱས་པས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བརྟེས། ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་
 པའི་བྱིན་རྒྱབས་འཕོས་ནས་གོལ་བ་ཐོབ་འགོ་རྒྱུ་དེ། རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་སྤྱི་
 གཟུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲུབ། དེས་རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཞིང་
 གསལ་འདེབས་ལུགས་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་མ་གཅིག་ལ་འདུ་ལུགས་གྱི་སྒྲོར་བཤད་
 ནས། ད་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁ་སང་ཞིག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་རྒྱུའི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་གཙོ་བོར་
 བྱས་ཏེ་འུ་ཅག་གིས་བཤད་ཆར་རེད།།

༣༡ གསེལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་བཏབ་ནས་དབང་བཞི་ལོན་པ།

འདིའི་མཚམས་ནས་གསེལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་ནས་དབང་བཞི་ལེན་པ་
བཤད་དགོས། ད་གསེལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་གསུངས་ན། ཁ་ཚམ་ཚིག་
ཙམ་གྱི་གསེལ་འདེབས་ཁ་ཚུགས་མ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་གཏིང་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིང་
ཤེས་གྱི་བློ་གཏང་བྱས་པ། དཔེ་བཞག་ན་སྤང་ལ་བེ་ཡུར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་
ཡོད་ཀྱང་། སྤང་ལ་བེ་ཡུར་བཏབ་པ་བཞིན་གསུངས་སྟེ། སྤང་མཁྱེན་མེས་
སྤྲ་ས་ཞིག་ལ་ཤིང་བེ་ལོ་ཟེར་བའི་སྤྲ་ཤིང་གི་ཡུར་བ་རིང་བོ་ཞིག་བཟབ་བཞག་ན།
བརྟན་པོ་བྱས་ནས་རྩེབ་ས་དེར་འདུག་པ་མ་གཏོགས་པར་འགྲུལ་བསྐྱོད་མེད་པ། དེ་
བཞིན་དུ་དད་པ་འགྱུར་མེད་ཆུན་གྱིས་སྤྲུལ་སྟེ་མེད་པ་ཞིག་གིས་གསེལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་
འདེབས་པ་ནི། ལྷ་མ་གཅིག་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་རེ་ས་སྤྲུབས་གནས་མགོན་དང་།

དབྱུང་གཉེན་གཞན་ནས་མི་འཛོལ་བར། སློ་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་དད་པས་གསོལ་བ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་འདེབས་དགོས་ལ་གསུང་གི་ཡོད། འདིའི་གསོལ་འདེབས་དག་འདོན་རྒྱས་
 པ་དང་འབྲེལ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་པད་འབྱུང་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་མཆོམས་ནས་
 སིཾ་འབུམ་ཐེར་བཞི་གསོག་པ་སྤྱི་འགྲོས་ལྟར་དང་། འདི་ནས་དག་འདོན་བསྐྱུས་པ་
 འདིས་མཐུག་ལ་གཟུངས་སྤྲུགས་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་པའི་མཆོམས་ནས། སིཾ་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་གསོལ་འདེབས་ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱུས་དང་འབྲེལ་ནས་སིཾ་བསོག་དགོས་པ་
 རེད། རང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་སྐབས་ན་གུ་རུའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས།
 དུས་བསྐྱལ་བ་སྤྱིགས་བྱིན་གུ་རུའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྤྱུར། ཆོས་བཀའ་
 མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡལ་བྱིན་ཡལ་ན་གཏོར་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུས་ཀྱང་སྒྲོས་
 ལྟག་པར་ཆེ་ཡོང་བ་རེད། ཐུགས་རྗེ་སློག་ལྟར་སྤྱུར་བའི་ཐོད་ཐོང་རྩ་ལ་ཁུ་བ་ལྟར།
 དད་ལྡན་མི་རེའི་མདུན་དུ་པད་འབྱུང་རེ་ཡོད་རབས་དང་། དད་པ་ཅན་ལ་པད་འབྱུང་
 སློ་ཉལ་ཡོད་ཅས། ཞོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་ལྟུབ་སྤྱིན་ཡུལ་ལ་བྱོན་རན་ཁར་
 གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་ཞིག་ག་ན་སྤིད། གནམ་ས་བླ་འོག་བསྐྱུར་སྤིད་པ་
 དང་། ཉི་ཁྲའི་འཆར་ལུབ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་སྤིད་པའི་དབང་དུ་བཏང་རུང་། བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་བདེན་པ་ལ་འགྱུར་བ་མི་སྤིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་
 ཟེར་བ་དེ། རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ།
 ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུས་པའི་ཐུགས་རྗེ་དབུལ་པོས་འབྱོར་ལྡན་གཏོང་པོད་ཅན་ལ་ཁོར་བསྐྱངས་
 པ་འདྲ་འདྲ། གདུལ་བྱ་དུས་བབས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་བྱ་རྒྱུད་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་མ་
 བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པ་དེ་འདྲ་རེད། རྩ་བ་
 གསུམ་གང་བསྐྱུབ་གང་ཞིག་བསྐྱེན་ན་ཡང་བླ་མ་ལྟར་སྐྱུབ་རྒྱུར་གནད་འདུས་པ་བྱིན་

སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཁྱེད་པོ་དུ། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་གུ་རུ་
 ཡིན། །གསུངས་པ་དག གུ་རུ་སྐྱེ་བའི་དེ་བོ་གཅིག་པར་སྐྱེ་བའི་ཀྱི་ཚུ་ལ་དུ་སྐྱེ་བའི་
 བ། ལྷག་པར་དུ་འབྲུག་ཐག་ཉི་ལྟར་དགོངས་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚོན་ཅན་གྱི་གསུང་
 རེད། བྱིན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་ཐེ་བཞི་ཕྱོགས་ག་ཤེད་ཅིག་ནས་གསུང་དུ་ཐོན་ཡོང་རྒྱ་
 ཡོད་མ་རེད། དབང་དང་བྱིན་སྐྱེ་བའི་ཐེ་བཞི་ཕྱོགས་ཅན་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱུང་བ་རེད། སྐྱེ་བའི་
 ཡང་བྱིན་མི་བཞུགས་ནང་ན་བཞུགས། བྱེད་རང་གི་སེམས་དང་སྐྱེ་བའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 རང་ནས་གདངས་མེས་གུས་སུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་རང་ཞལ་མཇལ་བ་ཟེར་
 དགོས་པ་རེད། རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་གཞི་ཐོག་ལ་འབྱེད་པ་
 བ། སྐྱེ་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བར་གོལ་སོང་ན་མེས་གུས་ལམ་དུ་མ་ལོངས་པ་རེད།
 བར་དེའི་གནས་སྐྱེ་བའི་ལ། སྐྱེ་བའི་དེ་ལྟ་མཇལ་ནས་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཐེ་བཞི་ཕྱོགས་ཅན་གྱི་
 དག་མེས་གུས་དང་གསལ་སྐྱེ་བའི་གི་དབང་གིས་དད་མེས་འདུན་པའི་སྐྱེ་བའི་ཀྱིས།
 བྱིན་སྐྱེ་བའི་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུ་སྐྱེ་བའི་རང་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་
 བོ་བར་དོར་བྱིན་པ་ཞིག་མ་རེད་ལ། བྱིན་བཞག་པ་ཡང་མ་རེད། ཆོ་བྱི་མའི་ཡུལ་
 བྱེད་མཇལ་བར་ཤོག་ཟེར་ན་མཇལ་རྒྱ་ལོས་ཡོད། ཆོ་བྱི་མའི་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཐེ་བཞི་ཕྱོགས་ཅན་
 ཤོག་ཟེར་ན་འདེན་རྒྱ་ཡོད་ལ་འདེན་ཡང་ཐུབ། འོན་ཀྱང་། ཕ་བའི་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 དད་མེས་འདུན་པ་ལ་རག་ལས། ལམ་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་དང་པོ་འགོ་ནས་མ་འཁུགས།
 ལས་འགོ་ཡག་ན་མཐུག་མ་ཡག་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ། རྟོན་འབྲེལ་འགོ་ནས་འཁུགས་
 སོང་ན་ཆོས་གཅིག་གི་ཆོས་གདངས་ལོར་སོང་ན་ཆོས་བཙུ་བའི་བར་དུ་རྟོར་མི་འགོ་ཐབས་
 མེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རེད།

དེ་ནས་ང་རང་ཆོའི་སྐྱེ་བའི་ཀྱི་འཆད་བྱ་ལམ་དབང་ལེན་པ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་ན།

སྦྱིར་ན་སྤྲལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྲལས་ཀྱི་དབང་གི་རྣམ་གཞག་དང་དབྱེ་བསྒྱུ་
མང་ཡང་། སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ལ་མ་འདུས་པ་ཞིག་མེད། དབང་བཞི་དེ་གང་
རེད་ཅེ་ན། བུམ་པའི་དབང་། གསང་བའི་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་། ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཞི་རེད། གྲོང་ཆོག་པ་རྣམ་པར་ཁ་བྱུང་གིས་
མི་ཚད་སློའ་འདོན་རྒྱ་རྒྱུག་རྒྱུག་གིས་ཀར་སྤྱིང་ནི་ཁྲོའི་གནས་བརྒྱ་བསོག་རྒྱ་དེང་སང་ཨོ་
ཡོད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྲལ་སྤྲལ་དམ་ཆོག་དང་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ལེ་ཆོན་གཉིས་ཀ་རེད།
རྟ་རྒྱུག་མ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཉི་མས་མི་འདད་པ་རེད། གཏོར་དབང་ལ་ཐུག་དུས་
དལ་མོ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དར་ཡིན་ན། དབང་ཟེར་བ་མདོ་ལམ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་
དབང་བསྐྱར་གསུང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་སྡེ་ཙམ་ལས་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ཀྱང་།
སྤྲལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དྲུག་གི་གང་ཡིན་ན། སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོག་དང་མཐུན་
པའི་དབང་གི་རིམ་པ་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱུ་འགྱུར་ནང་རྒྱུད་ཡོག་སྡེ་གསུམ་
ལ་མཆོན་ན་སྤྱུ་འགྱུར་བཀའ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ནང་གི་སྤྱིན་བྱེད་དབང་བཞིའི་
རྒྱ་པོ་བསྐྱར་ཐབས་རོ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་འདི་ནི། བཀའ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་
ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱངས་པ་ཡིན་ན། འདིར་ཐོག་མར་སྤྲལས་ལ་ཞུགས། བར་དུ་སྤྲོམ་
དང་དམ་ཆོག་གིས་རྒྱུད་བསྐྱམས། མཐའ་མར་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ལ་སྦྱོར་
བ་རྩོད་ཆད་ལ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན། གསང་སྤྲལས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
དབང་བཞིའི་སྤྲོམ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་རེད།།

འོན་དབང་གི་རོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། རྒྱ་གཉིས་རྩོད་བཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་
རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་འཆར་བའམ་འཆར་རུང་གི་རུས་པ་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་ཞིག་
རེད། འདིའི་དབྱེ་བ་ལ། གཞི་དབང་། ལམ་དབང་། འབྲས་བུའི་དབང་།

དེ་རེ་ལ་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ནང་གི་ ད་རེས་སྒྲ་མའི་
ནལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲ་བས་གྱིད་བང་བཞི་འདི་ལམ་དབང་གི་ལམ་དབང་རེད། གཞི་དབང་
རང་ལ་ཡེ་ནས་སྒྲ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲིབ་པའི་བྲི་མ་བསལ་
ཆེད་དུ་ལམ་དབང་གི་གཞི་དབང་། སྒྲ་མས་དགྱིལ་འཁོར་གཉན་པོའི་སྒྲོར་བཙུག་ནས་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དེ་བརྒྱད་ནས། ལམ་དབང་གི་ལམ་དབང་
རང་གིས་རྒྱུན་དུ་ལེན་རྒྱུ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འབྲས་དབང་བྲི་མ་ཡོངས་དག་གི་ས་ལ་སྒྱུར་
བ་ཡིན་ནོ།།

འདིའི་རྩ་བའི་ཆོག་འདི་རེད།

ནམ་པ་མཆོག་སྒྲིབ་དྲེད་པ་ནས་གསུམ་ལས།།

དཀར་དམར་མཐིང་ཁའི་འོད་ཟེར་སྒྲོག་གསུམ་ཐིམ།།

སྒྲ་ཡང་ཐུགས་ཀའི་འོད་མཐིང་སྒྲིང་ལ་ཕོག།

སྒྲིབ་དག་དབང་ཐོབ་སྒྲ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས།། ཞེས་པ་ཡིན་ན།

སྒྲ་མ་དང་གུ་རུ་དབྱེར་མེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་མགོན་པ་སྒྲིང་ཁ་ལྟེ་གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གེ་འབྲུ་
གསུམ་སྟེ། ཨོཾ་ ཨུཾ་ ཧཱུྃ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་
དམར་མཐིང་གསུམ་འབྲོ་བའོ། ཡིག་འབྲུའི་དམིགས་པ་གསལ་དགོས་ན་དེ་ཡང་
ལམ་དུ་འབྱེར་མི་ཐུབ་པའམ་ཡིག་ངོ་མི་ཤེས་པས་ཡིག་འབྲུ་གསལ་མི་བདེ་པ་ཡོད་ན།
ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཆོར་བདེ་རྒྱུ་མ་རེད་བསམ་ནས་འདི་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་
གསུམ་གསལ་ན་འཐུས་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་དཔལ་བ་ནས་འོད་ཟེར་
དཀར་པོ་ཞིག་འཕྲོས་ནས་རང་གི་སྒྲིབ་པ་ནས་ཞུགས། དེའི་རང་གི་ལུས་དང་རྩ་ཡི་སྒྲིབ་
པ་ཐམས་ཅད་དག་ སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲ་

དེ་རྗེས་བྱིན་རྒྱལ་མཁོ་གྲོག་ཞགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣལ་འབྱེད་ལེ་ཤེས་མཆོག་སྤྱོད།
ནང་ནས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་བསམས།
སྒྲུལ་གྱི་རྒྱུད་མེད་ཀྱི་མགྲིན་པ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བྱུང་། རང་གི་མགྲིན་པ་ལ་
ཐིམ། དེའི་དག་དང་རྒྱུད་གི་སྒྲིབ་པ་དག གསུང་དེ་རྗེས་བྱིན་རྒྱལ་མཁོ་གྲོག་ཞགས་
གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ལོངས་སྒྲུལ་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྒྲུལ་བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་
མོས། ཡང་སྒྲུལ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་མཐིང་ག་ཞེས་སྒྲོམ་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་རང་
གི་སྒྲིང་ཀ་ལ་ཞུགས། དེས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ཐིག་ལའི་སྒྲིབ་པ་དག ཐུགས་རྩི་
དེའི་བྱིན་རྒྱལ་མཁོ་གྲོག་ཞགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣལ་འབྱེད་ལེ་ཤེས་མཆོག་སྤྱོད། ཆོས་སྒྲུལ་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་བསམ་དགོས། སྒྲོམ་འགྲོའི་དག་འདོན་
རྒྱལ་པའི་ལམ་དབང་གི་ནང་ན་ཆོག་དེ་ཆོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འཁྲུག་པར་ཡོད། སྒྲུལ་ཡང་
ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་རྩི་ཡིག་ནམ་མཁའི་མདོག་ཅན་ནམ། ཡང་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་
ཟེར་མཐིང་ག་གཅིག་བྱུང་ནས་རང་སེམས་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས། དེས་ཀྱང་
གཞིའི་ལས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་སྒྲུལ། སྒྲུལ་གསུང་ཐུགས་རྩི་དེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་
རྒྱལ་མཁོ་གྲོག་ཞགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣལ་འབྱེད་ལེ་ཤེས་མཆོག་སྤྱོད། དབང་བཞི་བ་ཆོག་དབང་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སྒྲུལ་བཞིའི་ནང་གི་དེ་ཐོ་ཉིད་སྒྲུལ་ཐོབ་པའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་ནམ་སྒྲུལ་བ་བཟང་
པོ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་བསམ་དགོས་པ་རེད། ཆོས་སྒྲུལ་ལོངས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གསུམ་དེ་ཐོ་
ཉིད་སྒྲུལ་དང་བཞི་ནི་སྒྲུལ་བཞི་རེད། དེ་འབྲུག་ནས་དེའི་དང་ལ་དལ་ཅིག་མཉམ་པར་
བཞག་དགོས།

མཐར་ཐིག་གྱུ་རྒྱུའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་དམར་གྱིས།

དངས་ནས་བདག་ཉིད་དེ་རྗེས་ལུས་ལྟོང་མ།

འོད་དམར་གྱུར་ཏེ་སྤྲོ་མའི་སྐྱུ་ལ་ཀར་བྲིམ།།

ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྒྱུའི་དགོངས་པར་འབྲེས།།

ཞེས་པ་ནི། གོང་གི་མཉམ་བཞག་ཐུན་གྱི་ཡུན་ཚད་ཚད་ནས་དེ་ལས་ལྔ་བའི་
 སྐབས་ལ། སྒྲ་མར་མོས་གུས་དྲངས་དྲངས་པ་ཞིག་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་དུས།
 སྒྲ་མ་གུ་རུ་དབྱེར་མེད་གྱིས་ཞལ་དགྲེས་འཛུམ་དང་བཅས་ཏེ་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
 དམར་པོ་རྫོང་ཚེ་ལམ་པ་ཅན་ཞིག་འཕྲོས་ཡོང་ནས། དེའི་འོད་དེས་རང་ཉིད་རྫོང་རྫོང་
 འབྱོར་མར་གསལ་པའི་སྤིང་གར་རེག་པ་ཅོམ་གྱིས། རང་ཉིད་རྫོང་རྫོང་འབྱོར་མ་དེ་
 ཉིད་འོད་དམར་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་དཔེ་བཞག་ན། མེ་ལས་མེ་སྟག་ལ་ལ་
 བའམ་མཁའ་ལས་སྐར་མདའ་ཆད་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་དང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་གྱི་
 ཐུགས་ཀར་ཐིམ་སྟེ། སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྒྲུའི་དགོངས་པ་
 ལ་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པའམ་མར་ལ་མར་སྒྲན་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་
 བསམ་ནས་དེའི་དང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་
 རང་སེམས་དབྱེར་མེད་བསྐྱེས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་རྗེ་འབྲུ་ཞིག་རེད་ཅེན།
 རྩལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པས། སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་རྩལ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཏེ། དག་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། ཁྱེད་ཀྱི་འབྲེན་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། ཞེས་
 གསུང་པ་ལྟར་དུ། དག་པའི་སེམས་ཅན་ཟེར་ན་ས་ལ་བཞུགས་པའི་འཕགས་ཆེན་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ། བསམ་བྱ་དང་
 མཁྱེན་བྱའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་པས། སོ་སོའི་སྤྱི་བོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་གིང་
 སྤྱོད་ཆོག་གིས་མཚོན་པར་བྱར་མེད་པ་དེ། འུ་ཅག་གིས་བཤད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད།

ཆོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་གཙན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས། སྤྱི་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོན་
ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
ཡུམ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་དང་རྗེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་རེད། དེ་ནི་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་
གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པ། གཞན་པལ་བས་བཏུ་ཐབས་མེད་ལ་བརྟུག་
ཐབས་ཀྱང་མེད་པ་རེད། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱུས་གྱི་དགོངས་
པ་རྣལ་མ་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་མ་འགལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན། རྟོག་གི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཡིད་
དཔྱོད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྐད་ལས་འདས་སོང་བ་རེད། གང་དུ་ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེས་
སའི་ཆོས་སྐྱའི་དགོངས་པ་དེ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུས་པའི་གནས་ལུགས་ཉག་གཅིག་རེད་
ཟེར་རྒྱུ་བོ་འུ་ཅག་གིས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་དེ་ལྟར་བཤད་རྒྱ་ཞིག་རེད།

སངས་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། གཉིས་ཆོས་འབྲེལ་བ་ལས་སངས་
ནས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱས་སོང་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ལྷ་བ་རེད། དེ་ལས་གཞན་དུ་
སངས་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཟེར་རྒྱུའི་དང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རྗེས་
ནས་མེད་པ་རེད་དེ་སངས་ཟེར་པ་དང་། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ཞིག་སྐར་མེད་
གསར་དུ་ཐོན་ནས་དེ་རྒྱས་སོང་བ་མ་རེད། གཤིས་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་
ངོ་བོ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡེ་ནས་རྒྱས་ཡོད་པས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན།

གཤིས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པས་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན། རོ་བོ་གཉིས་མེད་དུ་ཡོད་
པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་མིན་ན་བསྐྱོམ་
ནས་སངས་རྒྱས་འབྲུག་མི་ཐུབ། ས་ལེ་སྤྲུལ་ཡེ་ནས་གསེར་མིན་ན་གསེར་ཡིན་ཞེས་
པས་གསེར་དུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་དཔེ་དེ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་
རེད། དེ་ལྟར་བཤད་ཡོད་ན་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་ཚོས་ཅི་གོ་འདི་གོ་མེད་པར་མ་ཟད།
བཤད་མཁན་རང་གི་རོས་ནས་ཀྱང་རང་གིས་ཁྱེད་བ་ངེས་པའི་རྟགས་མེད་ན་བསམ་
ཐབས་དང་བཤད་ཐབས་མེད་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བ་དེ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐད་རྩིས་སྒྲིལ་
བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཁ་བའི་འོག་གི་འབའ་འབྱར་ལ་བལྟས་ནས་འདི་ཚོ་ན་ཅིག་
ཡོད་ཡོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དུ། འབའ་ར་འབྱར་རེ་རིག་གི་འདུག་རུང་
དངོས་པོ་ཅི་ཡིན་དངོས་སུ་མི་ཤེས་པ་རེད། ཉིན་ཁར་དཀར་མོ་གཟུགས་ལ་མིག་ཅན་
གྱིས་བལྟས་པ་ལྟ་བུའི་མངོན་གྱུར་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། འདི་ལྟར་བཤད་དུས།
འགའ་རེས་བསམ་ན་ཅི་ཞིག་ཟེར་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་ནི་ཉན་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱི་
ཐེངས་རེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར། ཐེངས་རེར་སངས་རྒྱས་
ཟེར་རྒྱུ་བོ་དེ་སེམས་ཅན་སྟེབས་ས་ཞིག་ན་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་གྱིན་ཡོད་པ་འདྲ་འདྲ།
ཡང་ཐེངས་རེ་རེ་བཤད་དུས་ཁ་ཡར་འཁོར་བའི་ངེད་ཅག་ནས་བཟུང་སྟེ་སོ་ཐར་དག་
བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་ལྡན། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན། སྤྲུགས་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ། བསྐྱོམ་ན་ཆོ་འདིའི་སྟངས་འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་ཕྱག་འཆལ་ཏེ།
དེའི་རྩིས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁྱེད་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱེད་ན་རང་ལག་རེད་ཟེར།
ཡང་ཐེངས་རེར་བཤད་དུས་ཁ་ཡར་འཁོར་བའི་ངེད་ཚོས་དགོས། ཁ་མར་ལ་འཁོར་
བའི་བླ་ཤོན་རང་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྲུག་ནག་ནང་ནས་ལག་ཁྱུང་མཉམ་དུ་བྱེད་གྱིན་

ཡོད་དུས་མཉམ་ལྷུང་རེད་མི་འགོ་རྒྱུའི་ངེས་པ་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་གནའ་ཅིག་གིས་
བཤད་པ་ལྟར་དགོ་བའི་ཕན་ཡོན་ཞིག་བཤད་ན། སྒྲ་མ་བྱེད་མ་དགོས་ཀྱན་མོང་ཡང་
སངས་རྒྱས་འགོ་བར་འདུག་སྟེ་པ། སྤྱིག་པའི་ཉེས་དམིགས་རེ་རེ་བཤད་འོང་དུས།
ཀྱན་མོང་མ་དགོས་སྒྲ་མ་བྱེད་ཀྱང་ཅི་རེད་འགོ་ན་སྟེ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་ལྟར་
བསམ་ན་ཆོག་རེད། རོ་མས་བཤད་ན་བསམ་དགོས་ཀྱང་དགོས། དེ་འདྲ་ཞིག་
ཀྱང་མ་བསམ་ནས་ཅི་བསམ་འདི་བྱན་མེད་པའི་ངང་ནས་མིག་བརྩམ་ཏེ་དར་ཤུད་འཐེན་
སོང་ན། ཤུད་ཐེངས་གཅིག་གིས་ཆོ་མཐའ་ལ་གཏུགས། མིག་གྲེན་དུ་གཅིག་ཕྱེས་
དུས་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་ཐོན་བསྐྱད་ཡོད་ན་ཅི་ཤེས་རེད། དང་པོ་ཐོ་ཆོམ་སྐྱེས་དགོས།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པ་རེད། དེ་ལོག་ལྟའི་ལམ་སྒྲེར་ཕྱོགས་པའི་
ཐོ་ཆོམ་མ་རེད། ལམ་གཉིས་ཀྱི་སུམ་མདོ་ལ་ཐོན་དུས་འགོ་ས་གང་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བ་
འབྱེད་བྱེད་དེ་རེད། འགོ་ས་གཡས་ཕྱོགས་རེད་དང་གཡོན་ཕྱོགས་རེད་བལྟ་ཡག་བྱེད་
དགོས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོར་ཐོ་ཆོམ་ཞིག་མི་སྐྱེས་ཐབས་མེད་རེད། ཐོ་ཆོམ་དེའི་རྒྱུ་
གྱིས་འདི་རྩེད་བཅད་པས་ད་རང་ལ་དགོས་པའི་དྲིས་ལན་ཞིག་ ལས་ལམ་བྱང་ན་ཆོ་
གཅིག་གི་དོན་ཉིན་གཅིག་ལ་འགྲུབ་ནས་ཆོ་འདི་ཕྱི་ཆང་མ་ལ་འཆོངས་འགོ་བ། མི་
ཟད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད། རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་མཛོད། རང་ལ་དབང་བའི་སྒྲོ་འབྱེད་གྱི་
ལྷེ་མིག་རྟེན་ན་ཅི་ཤེས་རེད། སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་གནམ་འདྲ་ཞིག་ཡར་ལ་ཆད།
སེམས་ཅན་ཟེར་བ་ས་འདྲ་ཞིག་མར་ལ་ཆད་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འབྲེལ་ཐག་ཞིག་མེད་
ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ལོ་བརྒྱའི་མི་ཆོད་པར་ལོ་སྟོང་ལ་བསྒྲོམས་རུང་སངས་རྒྱས་
ཡོད་རྒྱུ་ཞིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པས་ཅི་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་ལ་ཐུགས་རྟེན་འདུག་ཡོད་ཐབས་ཞིག་ཡོད་ས་མེད་གི་ཡིན་ན། ལ་ཁ་ཁ་ལུང་པ་སོ་

སོ་རེད། ཤར་རྒྱལ་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་འདྲ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན་འགྲུག་པ་དོན་མེད་གི་
 བསྐྱེད་པ་ནས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཞིག་ འགྲུག་ནས་ཅི་བྱེད། ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐད་
 ཆ་སྐྱེད་པོ། ཁ་ན་བྱེད་ཅིག་དང་ཉི་མ་འཆོར་བྱེད་ཅིག་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་མིན་
 ལུགས་འདི་ལ་འཐམས་ནས་ལོང་བས་བ་རྩ་ལ་འཇུག་པ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན། མ་ཐའ་
 གཞུགས་ལ་བལྟ་ས་འདི་ཡོད་གི་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ལོས་ཡོད། ང་རང་གིས་ཡིན་ན་དེ་
 བསམ་གི་ གྱིས་པ་ཞིག་གིས་ཟེར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གང་ན་བཞུགས་ཤི་ན།
 ཤར་ཕྱོགས་ན་རྩྭ་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས། ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས། རྒྱལ་ཕྱོགས་ན་པར་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་
 ལྷ་ན་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་
 མཆོམས་བཞི་དང་བརྒྱད། སྤྱིང་འོག་གཉིས་དང་བཅུ་ན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་
 རྒྱས་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན། དེ་ངོ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པར་བསམ་ཡང་ཞིབ་
 ཅིང་ཕྱ་བས་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ཞིག་ཐོངས་དང་། ལའང་ཤར་ཕྱོགས་ཟེར་བའི་
 ཕྱོགས་ཁོ་རང་ཡང་མི་འགྲུབ། ཤར་གྱི་ཕར་ལ་སོང་ན་ཤར་རེད། ཡང་ད་རུང་
 ཤར་ཕྱོགས་ལོས་ཡོད། དེའི་ཕར་ལ་སོང་ན་ཤར་ཕྱོགས་ལོས་ཡོད། དེས་ན་ཤར་
 ཕྱོགས་ལ་ཟད་པ་ཅི་ཡོད། འདི་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་རེད། རྒྱལ་ལ་ལྟོས་དེ་
 ཤར། ཤར་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱལ་ཅེས། ལྟོས་ལྟོས་ཏེ་བྱང་། བྱང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྷོ་ཞེས་
 པ་རེད། འོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གངས་མེད་རྩལ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ན་རྩལ་རྟེན་
 གངས་མཉམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རེད། དེ་
 བས་ཟབ་ཅིག་འགྲུག་རྒྱལ་ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་མཆོམས་གསུངས་པ་
 རེད། གོང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ། ད་ཕྱོགས་

མེད་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཞེས་བརྗོད་ན། དུས་གསུམ་དུས་མེད་
 མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཆོ་བཤད་ཡོང་དུས་གར་ལྟ་འདྲིར་ཉན་མེད་ན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་དང་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་རི་ལྟར་དཔོགས་དགོས་ན། མཐའ་དུག་
 རྩལ་བཞིའི་མན་ངག་གི་ལྷེ་མིག་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ན་བཤད་ཐུབ་རྒྱ་དང་བལྟ་ཤེས་
 རྒྱ་ཅན་ཞིག་མེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གཅོམ་ཆེ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་
 ཀྱང་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་ཐུག་པ་རེད། ད་ཆོས་བཤད་མཁན་
 ཀྱི་སྒྲ་མ་དེས་ཆོས་རྩལ་བཞིན་དུ་བཤད་ན། ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བ། དྲང་
 རོན་དང་ངེས་དོན་མ་འབྲུག་པ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་ཀྱི་ཐད་ནས་མཐུན་པ་རྣམས་
 མི་འགལ་བ། མི་མཐུན་པ་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་ བར་ཕྱིན་དང་གསང་སྤྲུགས་དོན་
 གཅིག་ལ་བཤད་ཐུབ་རྒྱ། སྤྲུགས་རྒྱུད་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་བཤད་རྒྱ། མཛད་ན་
 བཤད་སའི་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བཤད་པའི་འཆད་རྩལ་
 ཤེས་རྒྱ་དེ་དག་ངེས་པར་དུ་དགོས། དེ་དག་གི་ཆ་རྒྱུན་མ་ཆང་ན། ཉ་གེ་ཉོག་གཅི་
 ཞིག་བཤད་ཀི་བསྐྱད་རུང་དོན་གོ་ལ་མི་གོ་ལ། ཆོག་ཡིན་ལ་མིན་ལ། བཞག་ས་
 བསྐྱུ་ཁྱད་ས་མི་རྟོག་པ་ཞིག་གི་ཕན་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་ནི་མ་རེད། བདག་ལ་དེའི་ཆ་རྒྱུན་
 གཅིག་ཀྱང་མི་ལྟན་ཡང་། རིགས་མཐུན་སྤྱིད་སྤྲུག་གི་བགོ་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་སྐབས་ཐོབ་
 ཉམས་ལ་ཕབས་པའི་སྐད་ཆ་བྱས་ནས་བཤད་ན། ཁ་སང་ད་ཞག་ཞིག་ལ་སྐབས་
 འགྲོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ཕྱི་ནས་བཅའ་ཏེ་རྟོག་
 པ་མ་རེད། རྣང་རང་གི་སེམས་ལ་བཞུགས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། ཆོས་ཅན་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཞེས་སྤྱིང་བཏགས་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བའི་སྤྱིང་བཏགས་པ་རེད།

འཁོར་བ་དང་ནི་སྤང་འདས། གྲོལ་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཕུགས་དེ་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་
 རེད་ཅེ་ན། རང་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་ཕུགས་ཐག་ཆོད་དགོས། དེ་
 བས་གཞན་དུ་ཕུགས་ཐག་ཆོད་ཐབས་ཞིག་དང་ཕུ་ཐག་ཆོད་ཡོང་ས་ཞིག་མེད། གཞན་
 ནས་བཙལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ནའང་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ཆོས་ཙན་སེམས་ནི་རྣམ་
 ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རེད། སེམས་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན།
 དེའི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་འབྱུང་བ་རེད། དཔེ་མཚོན་ན།
 འདོད་ཆགས་ཉོན་མོངས་རེད། རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་
 ནའང་དེའི་རང་བཞིན་དེད་ན་བདེ་སྟོང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་རེད།
 དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་གསལ་སྟོང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རེད། གཏི་མུག་བྲན་སྟོང་ཆོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་དོན་གྱི་དོ་བོའི་ཐོག་ནས་
 བཤད་ན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིན། ཆོས་ཙན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཨེ་རེད་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་མ་རེད།
 གཅིག་པོ་འབྱུང་བ། ཅིག་ཤོས་མ་འབྱུང་བ་རེད། དོན་དམ་པར་ཐད་ད་ཀྱང་མ་
 རེད། དོན་དམ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གཅིག་ཐད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་
 འདས་པའི་ས་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སེམས་ཙན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནི་རེད། དེ་ནི་
 ངས་བཤད་པ་མ་རེད། རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་བརྟག་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ན། སེམས་ཙན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་དབུ་ལ་གཙུག་ཏྟར་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་སྟོ་
 བུར་ངོ་མས་བསྒྲིབས། །གསུངས་པས་སོ། །སྤང་ཆ་གཟུགས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་དང་

སྟོང་ཆ་ཆོས་སྐྱུ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་ཡིན་དུས་ནས་ཚོགས་པར་ལྷན།
ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་སྐབས་འདིར་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱབས་ནས་ཡོན་ཏན་
ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་། བསྐྱབ་རྒྱུ་དེ་གང་སྐྱབ་འདུག་པ་རེད་ཟེར་ན། བདེ་གཤེགས་
སྟིང་པོ་མངོན་དུ་མི་སྣང་བར་སྐྱབ་འདུག་པ་རེད། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོས་སེམས་
ཅན་ཡོངས་ལ་བྱབ་ཡོད། ང་ལ་ཨེ་ཡོད་ན་བསམ་དགོས་མ་རེད། དེས་མ་བྱབ་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན།
ཡིན་ཡང་སྐབས་ཅིག་ལ་སྟོ་བྱུར་འབྲུལ་བའི་དྲི་མས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་དྲི་མ་དེས་སྤྱིན་
གྱིས་ཉི་མ་གཡོལ་བ་ལྟར་བསྐྱབས་བསྟན་ཡོད་པའི་དུས་སུ། ཁམས་དང་རིགས་ཞེས་
པའི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོར་སྟིང་དེ་བཏགས་པ་རེད། སངས་རྒྱུས་དུས་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་
མ་སྤྱིན་འདྲ་དེ་སེལ་བས་བྱང་རྩལ་ཞེས་བཏགས། དོན་ལ་སྤྱིན་གྱི་འོག་ཏུ་སོང་བ་མ་
གཏོགས་སྤྱིན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་མ་སྟོང་པ་ལྟར། དྲི་མས་བདེ་གཤེགས་
སྟིང་པོའི་གཤིས་ལ་གོས་མ་སྟོང་པ་མ་རེད། རྣམ་མཁའ་གཅིག་སྟོང་གྱི་ཁྱད་པར་
གྱིས་དབྱིབས་ཁ་ཁ་ཕྱེས་པ་ལྟར་རེད། འདི་མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་
གསུམ་དུ་ཕྱེས་སོང་ན། མ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་ལ་གནམ་སྟོན་པོ་སྤྱིན་ནག་
གིས་བརྟམ་ཡག་བྱས་སོང་བ་འདྲ་འདྲ། གནམ་སྟོན་པོ་སྤྱིན་གྱིས་བརྟམ་ན་གནམ་
སྟོན་པོ་ཟུར་ཙམ་ཡང་རིག་རྒྱ་མེད། དེ་འབྲུལ་བའི་སྐབས་འདྲ་འདྲ། མ་དག་དག་
པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་འདྲེས་སོང་པ་ཞིག་ཡོད། སྟོབ་ལམ་
པ་འཕགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་ཁར་སྤྱིན་ཐ་རེ་ཐོར་རེ་ཞིག་གི་གསང་ནས་གནམ་སྟོན་
པོའི་རང་མདོག་ཅུང་ཟད་རིག་འདུག གང་ལ་གང་འཆོམས་རེ་རིག་བསྟན་པ་འདྲ་
འདྲ། ཤིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་ལ་སྐྱབ་པ་ཀུན་དག དེའི་དུས་སུ་སྟོན་

ནམ་གཤམ་དག་དྲུང་ས་གསལ་ལ་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་དུས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
ལ་སློབ་བྱུང་བལ་དག་གི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་མངོན་དུ་གྱུར་བ་རེད། སྤངས་ཏྲོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཐར་སྒྲིན་ནས་སངས་རྒྱས་སོང་བ་རེད། འདི་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བྱ་
སྤྱང་བྱེད་སྤྱངས་འབྲས་ཀྱི་སྤྱང་ནས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལྟར་དུ་བཤད་ཡོང་ན། སྤྱང་གཞི་
བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་གདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདམ་ཀྱི་དབུས་ན་
བཞུགས་པའི་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱང་བྱ་དེའི་སྤྱང་ལ་མེད་སྤང་སློབ་བྱུང་ཀྱི་རི་
མས་ཞོར་བུ་འདམ་ལྟར་གྱིས་གཡོག་པ་ལྟར་གཡོགས་ཡོད་ན། སྤྱིང་བྱེད་སྤྱིན་གྲོལ་
ཀྱི་ལམ་རྣམས་རི་མ་འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་འདག་ལྟར་འདྲ་བོ། སྤྱངས་བའི་སྤྱངས་འབྲས་
གཞི་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་འདམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་
ཀྱི་ཞོར་བུས་འདོད་དགུའི་ཆར་ཕབས་ནི་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གོ་དོན་ཡིན། སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཟེར་དུས་ཆོས་ཅན་སེམས།
དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་རེད། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
སྐབས་ལ་ངན་དུ་མ་སོང་། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་སྐབས་ལ་བཟང་དུ་མ་སོང་བས་
འགྱུར་བ་མེད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཡེ་ནས་བཅིངས་པ་ཡོད་མ་སྤྱིང་དུས་གྲོལ་བ་ཟུར་ནས་
བཅོལ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་ཐམ་པས་བསྐྱམས་མ་སྤྱིང་པ་ཞིག་པར་ལ་
བཞིག་མི་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱང་ནས་བཤད་ན། ཡེ་ནས་
འཆིང་གྲོལ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན། མཉམ་པ་ཉིད། རོ་བོ་དུས་གསུམ་འཕོ་
འགྱུར་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་འདུས་མ་བྱས་ཟེར་བ་རེད། སུས་ནམ་ཞིག་ལ་སེམས་
ཀྱི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་རེད་སོང་བ་རེད། དེ་དུས་
སེམས་ཅན་མ་རེད་སངས་རྒྱས་རེད། དེའི་སྐབས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཀྱི་སེམས་དེ་

རོ་གི་རོ་གོས་འཕེན་འཕེན་བྱས་ནས་ག་ཤེད་ལ་གཡུག་བཏང་པ་མ་རེད། ལུལ་ལ་
ལྷག་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན། འབྲུལ་བ་ནི་དགུན་ཁའི་འབྲུག་རོམ་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ན། མ་འབྲུལ་བ་ནི་དགུན་ཁའི་རྩ་རང་གི་ངོ་བོའི་གཤིས་ཐོག་ལ་ཐོན་དུས་འབྲུག་
རོམ་ངན་པ་ཞིག་ཟུར་ཞིག་ལ་འཕངས་བཞག་མེད་པ་དང་འདྲ་འདྲ་རེད། སངས་རྒྱུ་
སེམས་ཅན་ལག་པའི་ལྷོ་རྒྱབ་འདྲ་འདྲ་རིག་དང་མ་རིག་ཤེས་དང་མ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ཅམ་ཞིག་རེད། སངས་ཨེ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་རང་ལག་རེད། ཅེས་རྒྱུ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་
བཤད་པ་རེད། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡུག་ཀྱི་ཆོས་གང་བཤད་ན་མཐར་ཐུག་ཆོས་དབྱིངས་
དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་དུ་འགྱུར་ཐབས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། ཐུབ་པས་བསྟན་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྒོ་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོར་རྒྱ་མཚོ་འདུས་འདྲ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་
གཞོལ་ཞིང་འབབ་ཀྱིན་ཡོད་རུང་། དེར་བགྱོད་སའི་ལམ་ལ་རིང་ལམ་ཉི་ལམ་སྐྱར་
ལམ་གྱི་ཐབས་དང་གདམས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། རང་རེ་འདྲ་ཞིག་ལ་
མཆོན་བྲལ་བྱས་ན། ཤིན་ཏུ་སྐྱར་ལམ་འོད་གསལ་ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་བབ་པའི་ཉི་
ལམ་གཅིག་ཆོག་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོ་མ་ཡོད་དུས། རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་ཐག་རིང་རྒྱང་
བསྐྱོར་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་འབྲས་བུ་སྒྲིན་རྒྱའི་སྟངས་ནས། སྒྲ་མ་དང་གུ་རུ་
རིན་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་
དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་ནས་སྒོ་མ་
ན། གོམས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ངོ་མར་འདྲེས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲེས་འགྲོ་
བཅིའི་ཕྱིར་རེད་ཅེ་ན། ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་དང་ཆར་བ་
གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་འདྲེས་སྒྲ་བ་ལྟར་དུ་རེད། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་དང་
རང་གི་སེམས་ཉིད་འདྲེས་དུས་སངས་རྒྱུ་སོང་བ་མིན་ན་ཅི་ཡིན། དེ་དུས་ཡེ་ནས་

གཤམ་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོང་བར་མ་ཟད།
 མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆོག་གི་ཡུལ་གྱུར་མ་གྲགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན། ད་ལྟ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྟག་ཁྱེད་ལྟ་བུ་གི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཁྱེད་ཀྱིས་
 དོན་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱི་པོ་དེ། རབ་ན་ཆོ་འདིའི་སྤྱི་པོ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ཡང་སེམས་སངས་རྒྱུ་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་འབྱུང་ཅོད་ཡོད་ན། འཆི་ཁ་བར་
 དོད་དང་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ཆོར་རང་དོ་ཤེས་ནས་གོལ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཐམ་ཡིན་རུང་།
 སྤྱི་པོ་བར་དོའི་ཁ་འབྱུར་མིང་གཞི་འདུས་པའི་ཡུང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་འབྲུལ་དུས་
 གདམས་པ་འདི་ཆོད་ན་ནས་དག་ཞིང་ལ་འགོ་སྟུགས་པ་ཞིག་ཡང་མཐའ་དེས་སྟུགས་ན་
 མེད་རུང་། དན་སོང་དན་འགོའི་ཁར་མི་བརྒྱུད་པར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཆོར་ཆོས་འདི་དང་
 འཕྲད་དེ། ཉམས་ལེན་གྱི་གདེང་ཐོབ་ནས་གོལ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་རེ་བ་དང་པོ་མ་འགྲུབ་
 བའང་གཉིས་པ། གཉིས་པ་མ་འགྲུབ་བའང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་མན་ན་མི་
 ལྟུང་བའི་བཙོན་པ་སྤྱི་པོ་རུས་རང་གིས་བསྐྱེད་དགོས། བྱིས་པ་པོ་མོས་གཞིས་འཁོར་
 བའི་ལས་ཀ་ཆག་མི་ཉན། གཞིས་འཁོར་བའི་ལས་ཀ་མ་ལས་ན་འཆོ་ཐབས་ཡོད་མ་
 རེད། དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་དབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་ཡར་མགོ་མ་ཞིག་
 སྐྱུ་བ་དགོས་པ་རེད། མངོན་མཐོའི་འབྱོར་བ་ཆོགས་དགོས། མངོན་མཐོ་ལྟ་བུ་མིའི་
 གནས་ལ་ཐོན་དུས་ལྟ་བུ་མིའི་བདེ་འབྱོར་ཡུན་སུམ་ཆོགས་དགོས་པ་རེད། དེ་དང་མཉམ་
 དུ་ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་ཞོར་ཡང་ཡོད་ན། གཞི་ནས་མི་ཆོ་སྤྱི་པོ་སྐྱེལ་སྐྱུ་བ་རེད།
 ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་ན་འབྱོར་བ་ཇི་ཅོད་རྒྱུ་གྱུང་དུ་འགོའི་འཆོ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདའ།
 པོ་མོ་ཆང་མས་སྒོམ་རྒྱུ་དགོས་རེད་སྒོམ་རྒྱུ་བ།

༣ ལུས་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ལ་བསྟུབ་པ།

༡༽ ལུས་ཀྱི་འདུག་སྤངས་ལ་བསྟུབ་པ།

སྤྱི་སྤྱོ་པོ་མོ་སངས་རྒྱས་མི་ཆོག་རྒྱུ་འི་བྲིམས་འདྲ་མེད་ན་བསྐྱོམ་རྒྱལ་དགོས་པ་རེད།
མ་བསྐྱོམས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པ་རེད། བྲིམ་པ་པོ་མོས་སྐྱོམ་རྒྱལ་ཟེར་
བ་ཞིག མི་རབས་སྤྱི་རབས་སུ་དང་སུའི་རིང་ལ་གོ་མ་སྤྱོད་ཟེར་མཁན་ཡོད་ན།
བྱེད་ཀྱིས་གོ་མ་སྤྱོད་བ་ཅི་ཡོད་དང་ཅི་མེད་ཟེར་བའི་ལན་རྒྱལ་རྒྱུ་རེད། རང་ལམ་བྱང་
མོ་རང་གིས་བྱངས་ནས་འགོ་བ་མ་གཏོགས་ལམ་ཀྱི་བྱི་ལྷོ་མ་ལྟ་སུའི་ཁ་ཁོམ་ཆད་པོ་ཉོན་
དང་། སྤྱོན་པ་མིན་ན་འདྲ་གཟུང་རོ་མ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་འགོ་རྒྱུ་རེད། ལས་ཀའི་
བྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཆེ་རུང་དུས་ཆོད་སྐར་མ་བཅོལ་ཉེ་ལུང་སྐྱོམ་ལོངས་ལོས་ཡོད།
དག་འདོན་ཆོག་ཀྱང་དུག་བདུན་པོ་དང་སྤྱགས་ནས་བསྐྱོམ་ཆོག་རེད། རོ་ཆ་མི་
དགོས། རོ་ཅི་ཆ་ཤི་ཆོས་སྟུབ་པ་རེད། སྤྱི་ལ་ཀྱང་སྐྱམ་བུ་འདྲ་ཞིག་བཅས་ཏེ་ཟུར་དེ་
ནས་གི་ཞིག་བཏབ་རུང་གོ་མི་འདུག་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་བྱས་ནས་སྐྱོམ་དགོས་པ་རེད།
ལར་སྐྱོམ་ཡིན་ཆད་དེ་འདྲའི་ཆབས་ཆེན་བསྟུབ་ཐུག་གཉིས་ཀ་མི་པོད་རྒྱུ་ཞིག་ལར་ནས་
མ་རེད། ཕྱི་རོལ་མི་སྟེགས་ཕུར་བུ་པའི་ལུགས་ལ་བསྐྱོམ་བསམ་གཏན་ལ་གནས་
ཐབས་འདྲ་མི་འདྲ་བདུན་ཡོད་རབས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བསྐྱོམས་ནས་སྲིད་ཅེ་
མན་ཆད་ལ་སྐྱེས་སུབ་པའི་འཛིག་ཏེན་པའི་བསམ་གཏན་སྐྱོམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་ཉན་རང་ཡན་ཆད་ནས་ཐེག་ཆེན་རྟོགས་ཆེན་གྱི་བར་ལ་སྐྱོམ་རྒྱལ་རྒྱུ་
ཡོད་པར་མ་ཆད། ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བརྟུང་ཆད་འདྲ་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོད་

ཀྱང་། ཞི་ལྷག་སྤྱི་དགུ་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་དགུ་སྤྱི་མཐུན་དོན་འཕགས་ཀྱི་ཀྱང་པར་
ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་རེད། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟེར་ཆོད་གཅིག་འདྲ་འདྲ་
མ་རེད། སྤྱི་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་ལ་སྤྱི་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཙམ་ཡང་ཕྱོགས་མ་སྤྱི་དགུ་བའི་བདེ་
གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱི་མཐུན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཞི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་པ་
ཅི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། ཡང་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མི་གཡོ་
བར་འཛིན་པ་ཞི་གནས་ཡིན། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་
ཇི་བཅུ་ལྟམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྤྱི་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡིན་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཡུལ་བདག་
མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤྱི་དགུ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་རྣམས་ངོས་བཟུང་དགོས་པ་
རེད། འདི་ཉམས་མཐུན་བྱིས་པ་པོ་མོ་གཙོ་བོ་རེད།

མང་བོ་བཤད་ན་མདོ་མེད། ཉོག་པོ་འབོག་ན་རབ་མེད། སྤྱི་ལྟར་སྤྱི་མཐུན་སེམས་
འཛིན། སྤྱི་ལྟར་ཆོགས་མཐོང་ལྟར་དུ་ཡར་ལ་བྱང་མོར་གྱིས། དཔུང་བ་གཉིས་ཀ་
སྤྱི་དགུ་བཟུང་དགོས། ལག་པ་གཉིས་ཀས་མཉམ་བཞག་བྱས་ན་ཆོག་མཉམ་
བཞག་བྱས་དུས་པོ་ཡི་ལག་པ་གཉིས་པ་དེ་ཐོག་དང་། མི་ཡི་ལག་གཡོན་པ་དེ་ཐོག་
ལ་འཛིན་རྒྱ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཉིད་སྤྱི་ཉིད་ཤིག་གི་ཆོས་ལྟས་
ནས་སྤྱི་ཉིད་ཡོད་དུས། ལྷན་གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཉིད་ཤིག་ལ་ལག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་པོ་གཉིས་པ་གཡོན་གཉིས་ཀ་བཞག་ནས། དེ་ལྟར་བསྤྱི་ཉིད་
རྟོགས་སེམས་པ་དང་གསལ་བའི་ཉམས་ཐོན་རྒྱུ་དགོས་པ་ཡོད་པ་རེད། མགྱིན་པ་
ཨོན་ཙམ་སྤྱི་དགུ་ཡིན། ཡིན་ན་མིན་ན་དགུ་དགོས་མ་རེད། ལྷན་སྤྱི་ཉིད་ལ་

གཏང་ནས་ཁ་མི་གངངས་མི་བཅུ་པར་དབྱགས་ཁ་ནང་ནས་མངགས་ན་མི་རྟོག་པའི་
ཉམས་སྐྱེས་པ་ལ་བཟང་གི་ཡོད་པ་རེད། མྱིག་སྤྱོད་མ་བཅུ་མ་གྱིས་མདུན་གྱི་བར་སྒྲུང་
ལ་གཏང་མེད་གྱིས་གཏང་ནས། དབང་པོ་སྒྲོ་ལྔ་ཡིད་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་
མི་གཏང་པར་སྒྲོ་ལྔ་ཆ་མཉམ་དུ་བཞག ལུས་ཀྱི་འདུག་སྒྲུངས་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་
ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

༡༥ སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པ།

སེམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྒྲོམ་དགོས་ཤིང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་འདས་པའི་རྗེས་མི་
གཙོང་། ཁ་སང་ད་ཞག་ཡར་ལ་ཡོང་དུས་བསམ་མི་འདུག མ་འོངས་རྣམ་རྟོག་གི་
སྤྱོད་མི་བསུ། ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་མའི་འདད་ཚུར་བསུ་མི་འདུག ད་ལྟའི་རྣམ་
རྟོག་གི་སྤྱོད་འགག ལི་ལིས་ཅུ་གྲུ་སྐྱུག་པ་ལྟར་ཙུམ་རྒྱག་གི་མི་འདུག་པར་ལུས་
སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་དེ། ལུས་རི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བཏན་ན། དབང་པོ་མཆོ་ལ་
གཟའ་སྐར་ཤར་བ་འདྲ་ཞིག་གིས་འཛིན་མེད་ཀྱིང་ལ། སེམས་རྒྱ་མཆོ་རྒྱུད་གིས་མ་
བསྐྱལ་པ་འདྲ་ཞིག་གིས་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་པའི་དཀྱིལ་དུ་གཏང་དེ་བཞག དེ་ལྟར་
སེམས་རྒྱ་མཆོ་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱལ་བ་དྲངས་མོ་དྲངས་གསལ་ལེར་ཞོག་དང་། དེ་
ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྤར་མེད་རང་
ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་ནས་ཡུན་གྱིས་གོམས་སོང་ན། ཞི་
གནས་རྒྱུད་པ་རེ་བསྒྲོམ་ན་འང་མཛོན་ཤེས་སྤྱོད་མོ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་དར་བར་མི་ཆད། ཞི་
གནས་གོམས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པའི་མགོ་གཞོན་རྒྱུ་དང་། གོམས་
ཕྱིན་གོམས་ལ་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་སྐྱེ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡང་

ང་ཆོའི་གོང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ཇི་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། འདིའི་རྩ་བའི་ཆོག་གི་ནང་ན་འདི་ལྟར།

སྟོང་གསལ་མཐའ་དབུས་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས།

འཛིན་མེད་འོད་གསལ་རིག་སྟོང་ཐེན་པའི་གཤིས།

ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རོག་ཅིག་པའི།

མ་བཅོས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་ཡུལ་

ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་གསལ་མཐའ་དབུས་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་
པས། ནང་གསལ་ཀ་དག་གི་ངོ་བོ་ཆོས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏྲག་ཁྱབ་འཕེལ་མེད་སྟོས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་རེད།
འཛིན་མེད་འོད་གསལ་རིག་སྟོང་ཐེན་པའི་གཤིས་ཟེར་བ་འདིས། མདངས་ནང་
གསལ་ལོངས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའམ་གསལ་སྟོང་འགག་པ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་རེད། དེའི་འཕྲོར་རིག་སྟོང་ཐེན་པའི་གཤིས་ཞེས་པའི་རིག་
སྟོང་ཐེན་པ་ནི། གདངས་ཕྱི་གསལ་ལྷན་གྲུབ་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་རིག་སྟོང་སྐྱལ་སྐྱའི་
ཡེ་ཤེས་བསྟན་ནས། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རོག་ཅིག་པས་ཞེས་པ་དབྱིངས་རིག་
དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་བསྟན། མ་བཅོས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་
ཡུལ་ཞེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གསུམ་དགོངས་པ་གཅིག་འདུས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
དབྱེར་མེད་པ། བདེ་དང་སྟོང་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོག་ཅིག་
པའི་མ་བཅོས་རང་གསལ་དུ་བཞག་ན། རང་ངོ་ནང་ནས་མཐོང་བའི་འཁོར་འདས་
མཉམ་བཟུང་ཆེན་པོ། རྗེས་ཆེན་མན་ངག་སྒྲུའི་ཆོས་སྐྱད་ལྟར་ན། དམ་ཆོག་གི་
མདོ་ཆིངས་ཆེན་པོ་བཞི། མེད་དང་ཕྱལ་བ་ལྷན་གྲུབ་གསུམ་མཐའ་གཅིག་ཕུ་གཉིས་

སུ་བྱར་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྟེ་མེད་ཆོས་སྤྱི་དགོངས་པ་ཨ་ཡིག་
སྟོང་ཆེན་འགག་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་དམིགས་མེད་དུ་རྒྱས་བཏབ་པ་རེད། ཅེས་བཞེད་
མེད་མཉམ་པར་བཞག་ཅེས་པའི་མཐའ་མར་ཨེལ་ཡིག་འདི་རྩོགས་ཆེན་སྟེ་འགག་གནས་
མེད་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བའི་དང་ལ་རྒྱན་དུ་མཉམ་པར་ཞོག་དང་། དུས་རིང་ཐོག་མེད་
ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་དལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་སེམས་ཀྱི་དལ་གསེའི་བསྟོ་གནས་ཤིག་
ཆོ་འདིའི་འདུག་རྟེན། ཕྱི་མའི་འགྲོ་རྟེན་རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྲུག་པའི་རྟེན་པ་དོན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་དེ་ན་ཡོད་ཅེས་པ་རེད། དེ་ཆོའི་གོ་དོན་ལ་དེ་ཙམ་མི་ཡོང་གི་བསམ་
ན། ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསེས་
སའི་སྐབས་ལ་ཐོན་དུས། འདུག་སྟངས་རྣམ་སྟངས་ཆོས་བདུན་ཞིག་འཆོས་ལ།
གོང་གི་ཆོག་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་རིང་དེ་ཙམ་མི་གོ་གི་བསམ་ན། དད་པ་དང་གཅིག་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་གཉིས། ཡེངས་པ་མེད་པའི་སྟོམ་སྟེ་འདས་པའི་
རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་མ་བདའ། མ་འོངས་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོན་མི་བསུ་པར་ལྟོད་དེ་འཛོག་པ་
དང་། འདི་གསུམ་པོ་རྩེ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀ་བསེས་ན་ཁ་ཁ་རུ་ཕྱེ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
དང་ལ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལྟོད་ལ་ཕོབས་ཏེ་ཞོག་དང་རིམ་གྱིས་རེད་ཡོང་།
དེའི་མིང་ལ་སྟོམ་རྒྱག་ཟེར་བ་རེད། དེའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་ཤར་བ་རེད།
ཁྱི་གསོན་པོ་རྣམ་རྟོག་མི་ཤར་བ་ཞིག་གང་ན་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཁོ་རང་ལྟོས་མེད་
དུ་འཕངས་ནས་སྤྱར་ཞོག་དང་སྤྱར་གྱི་ཉམས་ལེན་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་
གོམས་སོང་ན། མཉམ་བཞག་ཐུན་གྱི་སྐབས་ལ་ནམ་མཁའ་སྟོན་དང་བྲལ་པ་ལྟ་བུའི་
དུངས་གསལ་གཡོ་མེད་སྟོབ་གཡོག་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་ཞིག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཐུན་
ལས་གོལ་དུས་སྤྱང་གྲགས་མཐོང་ཐོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྤྱང་དང་

མ་ཐུལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། བར་སྐབས་ཞིག་ཉམས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་འགྱུར་དུས།
སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་པོ་ཅན། དད་དང་སྤྱོད་མེད་ཆེར་སོང་བྱིན་སོང་ན་ཉམས་ལེན་
ལོར་འཆུག་མེད་པའི་རྟགས་རེད། གཙོ་བོ་དད་པ་དང་དག་སྦྱང་ཡོད་ན་ཉམས་ལེན་
གཞན་ཅི་ཡང་མེད་རུང་སྦྱོན་མེད། རིག་འཛིན་མཁུ་སྒྲིལ་གྱི་ཐུག་པའི་ཉེ་ལམ་ཟེར་བ་དེ།
གི་རན་ཁར་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་གསལ་ཐུབ་ན་རབས་རེད།
མ་ཐུབ་རུང་རང་ཉིད་རྟོག་རྟེན་ལ་འབྱོར་མ་གོང་ནས་བཤད་འདུག་པ་དེར་གསལ་བའི་སྤྱི་
བོའི་གཙུག་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ། སྒྲ་མ་དང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་
གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐེམ་འགོ་བར་བསམ་ནས་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསེས་ནས་མཉམ་
པར་བཞག་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངེ་འདྲ་སྤྱུག་རུང་སོང་གསུམ་ལ་མི་
འགོ་བ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་གིས་ཁག་ཁྱུར་གསུངས་འདུག།

ཐུན་མཐར། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་སོགས་དང་ཞེས་བསྟོད་བ་སྦྱོན་ལམ་ཅི་
རིགས་པ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱི་འགོས་ལྟར་དུ་རེད། འདི་ན་དང་ཞེས་པའི་དང་སྒྲས་ཅི་ཞིག་
བསྟན་ན་འོག་མའི་ཆོག་དེ་ཡར་ལ་བྲངས་ནས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དོད་རེད། དེ་ཡན་
ཆད་གྱིས་སྒྲ་མའི་རྟེན་ལ་འབྱོར་བཤད་པ་སོང་ནས། འདིའི་འོག་གི་ཆོག་རྒྱུད་འདི་
ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་སྤྱིང་གི་གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་རྒྱུན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་པ་འདི་
དང་སྦྱོར་བྱེད་ལ་འདི་ན་ཟུར་བཀོལ་དུ་བྲངས་པ་ཡིན།།

རྩེ་ བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་བཞི་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་རིང་གི་བཤད་སྐལ་ངོ་མ་འདི་དང་སྤྱུགས་ནས་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་གྱི་དོད་ཐུབ་བྱས་ནས་
བཤད་བསམ་པ་ཡིན་ཡང་། དུས་ཚོད་གྱིས་དེ་ཙམ་ཞིག་འདང་མ་ཐུབ་མོད། ད་

རུང་ཆོས་འདི་འཛིན་ཅིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འདིའི་འཆད་བྲིད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཡོང་
བའི་རྟེན་འགྲེལ་མཐའ་ཅན་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་མ་ཡོད་པ་རེད།

ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ནི།

འགག་མེད་སླིང་རྗེར་ཡོངས་སྤྱོད་སྦྱར་རས་གཟིགས།

ཨོ་རྒྱན་པཌ་ཆེན་རྩུས་སྤྱོད་སྦྱུང་བའི་སྦྱར།

གསོལ་བ་འདེབས་སོན་ན་གདོན་བར་ཆད་སོལ།

འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་།

ཆོ་འདིའི་སྒྲུང་བ་རྒྱལ་པར་གྱུར་མ་ཐག།

བདེ་བ་ཅན་དང་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ།

ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོར་སྤྱོད་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ནི། །འགག་མེད་
སླིང་རྗེར་ཡོངས་སྤྱོད་སྦྱར་རས་གཟིགས། །ཨོ་རྒྱན་པཌ་ཆེན་རྩུས་སྤྱོད་སྦྱུང་བའི་
སྦྱ། །ཆོག་གསུམ་འདིས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་དང་པོ་རྟེན་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བཅུད་
དང་བཅས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དེ་བསྟན།

བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་བཞི་མང་ཆེ་བས་ཤེས་ས་ཡོད། རྟེན་རྒྱ་གྲོགས་རྒྱུན་ཟེར་
བ་རེད། ༡ རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ༢ རྒྱ་ཆོགས་བསགས་སྤྱོད་
སྦྱངས། ༣ གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ༤ རྒྱུན་སྤྱོད་ལམ་དག་
པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་དེ་དག་རེད། དེའི་ནང་གི་དང་པོ་དེ་བསྟན་པ་རེད། གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་ཞེས་པས་རྒྱ་ཆོགས་བསགས་སྤྱོད་སྦྱངས་བསྟན་པའི་ཤུགས་སམ་དེའི་ཞོར་
དུ་གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པས། རྟན་གདོན་བར་ཆད་

སོལ། །འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་
 ལུ་པར་གྱུར་མ་ཐག། །བདེ་བ་ཅན་དང་རི་བོ་པོ་ཏེ་ལ། །ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་
 རི་བོར་སྐྱེ་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདིས་རྒྱུན་སྒྲོམ་ལམ་དག་པས་མཆོམས་སྤྲུང་བ་བསྟན་
 པར་བཀའ་ཆོག་རེད། སྤྱིར་རྒྱ་གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱངས་ནི་ད་རེས་རྩོར་
 སེམས་སྒྲོམ་བསྐྱེད་དང་། མཆོལ་ལ་སོགས་ལ་སྤྱོད་ནས་བསགས་སྤྱངས་གཉིས་ཀྱི་
 གནད་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བདུན་པར་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་རེད།།
 རྒྱ་གསུམ་པ་གྲོགས་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན།
 ད་རེས་ངོ་མས་བཤད་ན། རྒྱ་དང་པོ་ཏྲིན་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོར་དང་། ཆོགས་
 བསགས་གི་ནང་ནས་མཆོད་བཤམས་བྱེད་ལུགས། ལུགས་བསྐྱེད་གནས་མཇལ་བྱེད་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ། རྒྱ་བཞི་བ་རྒྱུན་སྒྲོམ་ལམ་དག་པས་མཆོམས་
 སྤྱིར་བའི་སྒྲོར་འདི་ཉིན་བཞི་བའི་ཞིང་བྲིད་ལ་རྒྱས་བཤད་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བསམ་
 ཡང་། དུས་ཆོད་ཀྱིས་ད་ཐེངས་མ་འདང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཉན་ཐུབ་མཁན་
 ཞིག་ལ། ད་སྤྱི་ཆགས་མེད་བདེ་སྒྲོམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཞིང་བྲིད་རྒྱས་པ་ཆར་གཉིས།
 ཡང་ངས་བྲིས་པའི་བདེ་སྒྲོམ་སྤང་སྤང་གི་སྤྱིང་ནས་ན་ནིང་ཞིག་ལ་ཆར་གཉིས་བཤད་ཡོད།
 དེ་མིན་རུང་ད་ལོའི་ལོ་རིང་ལ་ས་ཆ་གཞན་ནས་བཤད་ཡོད་པས། རྩེས་མ་དེ་ཆོད་སྤྱི་
 བསམ་གྱི་འོད་ལྗེར་འདྲ་ཉན་རྒྱ་ཡོད་ཡོད་དུས་ཉན་ཆོག་པ་རེད། མི་ཉན་པ་དང་ཞེ་ལ་
 མི་འཛིན་པ་ལ་ད་རེས་མི་ཆོད་གཞན་དུ་ཐེངས་མ་བརྒྱ་ལ་རྣ་ལམ་དུ་བསྐྱེད་སྤྱང་།
 བྲི་ལ་སྤྱིར་མ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་དང་འདོད་མེད་
 པ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་ནང་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་རྒྱ་མ་རེད་བསམ་བཞིན་ཡོད། འདིའི་
 ནང་ལ་གོམ་པ་ཞིག་སྤྱོད་ཆོད་པོས་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མིག་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་མ་ལྟོས་པར།

རང་རང་ལ་ཆེ་ཆོད་རྒྱུད་མིན་གྱིས་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅིག་ཡོད་པའི་རྟགས་
གྱིས་ཡོང་གི་འདུག་པ་རེད་མ་གཏོགས་མེད་ན་ཡོང་དོན་མེད།
འདིར་འདུས་ཆོད་སྒྲུབ་བསམ་གསལ་ལས་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཆོས་འདི་དང་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་
ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་རེད་ཟེར་ཆོག་རེད། དེ་ཡང་སྟོན་འགྲུའི་དག་འདོན་གྱི་ཐད་ནས་ད་
སྡུ་ཀུན་བཟང་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལུང་ཐེངས་གཅིག་ལ་བྲིད་པ་རེད། རྣམ་མཁུན་ལམ་
བཟང་གི་སྟེང་ནས་ཆོར་གཅིག་བཏོན་པ་རེད། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོའི་གསུང་མཛོད་
བདུན་གྱི་ནང་གི་མན་ངག་མཛོད་སྟོ་སྟོང་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བ་གཙོ་བོ་འདོན་བྱས་ནས་ཐེངས་
གཅིག་ལ་བཏོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དག་འདོན་བསྟེན་པོ་མོ་མང་པོས་ཉན་ཡོད་ས་ཡོད།
ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་ནང་གི་སྟོ་སྟོན་རྣམ་བཞི་ཡང་ཟུར་བཀོལ་བྱས་ནས་ཐེངས་གཅིག་ལ་
བཏོན་སྒྲུང་ཡོད། སྤྱིར་སྟོ་སྟོང་གི་སྟོར་འདི་ཆོས་དུང་ཞིག་མ་བོས་ན་མ་གཏོགས་མ་
བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཆོ་ལ་བྲིས་པ་པོ་མོ་ཆོས་ཞོར་དུ་ཉན་ན་པན་ཐོག་རེ་
འབྱུང་སྤྱིད་རེད། རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་བསམ་གསལ་མཆོད་འབུལ། གནས་སྟོར་མཆོད་
མཇལ་ལ་སོགས་པའི་དག་ཅུ་ཆེ་རྒྱུད་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་ནའང་། སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
དམ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བ་གྱིས་དང་དེའི་ནང་ལ་འདུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་
མིན་ད་རེས་དུས་ཆོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་ཟེར་རྒྱ་འདི་སྐད་ཅིག་ཐེངས་
གཅིག་ལ་མི་འདུག་པར་རང་རེའི་མི་ཆོད་དུས་ཆོད་རིན་ཐང་ཅན་པོ་དང་མཉམ་དུ་འགོ་
བཞིན་ཡོད་ན། མིག་གཅིག་གི་སྟབས་བསྟུར་ལ་ཡང་ད་ལོའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྒྲུབ་གོལ་
རན་སོང་རེད། ཞིང་བྲིད་གྱི་ཆོས་བྲིད་ཉི་མ་བཞི་བོ་ཆོང་ནས་ད་ནི་རྒྱ་ཆོད་སྐར་ཆ་
ཤས་གྱི་འཕྲོན་ས། རང་རེ་འདི་ན་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་
བརྒྱུད་གྱི་རང་གནས་སོ་སོ་ལ་འགོ་རན་པའི་དུས་ཐོག་ལ་ཐོན་སོང་རེད། འུ་ཅག་

མཉམ་དུ་འདི་འདྲའི་ཞིང་བྲིད་ཅི་ཙམ་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་སྟེ་མཉམ་གྱི་ཨོ་
 ཡོད་ཀྱང་སྟེ་མཉམ་གྱི་ཨོ་ གཅིག་རྒྱལ་ན་གཅིག་མི་རྒྱལ་གི་ཡིན་ན། ན་ནིང་ཆོས་རའི་
 ནང་ན་ཡོད་ན་ད་ལོ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་བུད་སོང་བ་གང་མང་མང་རེད། དེས་ཀྱང་རང་
 གཞན་གྱི་ཆོ་ལ་ཡིད་རྟོན་མེད་པའི་འདྲ་དཔེ་བསྟན་པ་རེད། དེ་རིང་ཆོས་བྲིད་གྲོལ་བ་
 དང་རང་རེ་སོ་སོར་འབྲལ་བ་འདི་བཞིན་དུ། འདུས་མཐའ་འབྲལ། བསགས་
 མཐའ་འཛིང་། མཐོ་མཐའ་ལྟར་། འབྱོར་མཐའ་རྒྱད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མི་རྒྱལ་
 མཐའ་བཞིའི་བསྟུས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཆང་མས་ཤེས་
 བཞིན་པ་ལྟར་དུ། བྱིས་བཟའ་ཆང་དགའ་ཉེ་མཐུན་གྲོགས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་རྒྱུ་
 འདི་ཡང་། མཐའ་མར་དུས་ཚོད་ཆང་སོང་དུས་འདི་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་མ་གཏོགས་
 ཡུན་གྱིས་འགྲོགས་ཐབས་མེད། དེ་མ་དགོས་གཅེས་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་རང་ལུས་
 ཀྱང་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ཉིན་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་བཅའ་རིག་འབྲལ་བའི་དུས་ཚོད་
 ནི་སྤྱི་མ་གཏོགས་ཕྱི་གཅིག་གི་སྟངས་ལ་ཡོང་བ་འདྲ་ཞིག་ཆང་མའི་སྟངས་ལ་ཡོང་རྒྱུ་དེ།
 ཁ་སངས་སྤྱི་བདེ་ཡི་ཆབ་ལ་ཉིན་གཅིག་རང་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་རན་པ་གོམ་པ་སྤྱི་འགྲོ་ཕྱི་འགྲོ་
 ཞིག་རེད། གསོན་ཆོ་འདིའི་རིང་ལའང་རང་དབང་རང་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཡོད་མ་རེད་ཅེ་ན། མི་ཤི་བསམ་ན་རང་དབང་མེད། མི་རྒྱས་བསམ་ན་རང་
 རང་དབང་མེད་གི་མོ། མི་ན་བསམ་ན་རང་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་གི་ཡིན་ན།
 མི་འདོད་པ་ཐོག་ལ་མ་བབས་ན་བསམ་ན་རང་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པར་བབས་
 ཡོང་གི་ འདོད་པ་ཞིག་ཐོག་ལ་ཨོ་ཁེལ་བལྟ་དུས་རང་དབང་མེད་ནས་བསམ་རྒྱུའི་
 འདོད་པ་ཐོག་ལ་གཏན་ནས་མི་ཁེལ་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགྲོ་
 མ་དགོས་ཕྱིའི་ལུས་རྟེན་ནད་མེད་དབང་པོ་ཆང་། ཕྱིའི་རྒྱ་ཁོར་ནང་ཤེས་ཡོན་དམ་

པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོས་བརྒྱན་པ་ཞིག་བསམ་བསམ་ཡང་། བསམ་པ་རྒྱུད་བས་རང་
དབང་གཏན་ནས་མེད་པ། དབང་མེད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདིའི་ནང་ནས་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཐར། ཆོ་འདིར་ཆོས་ནོར་འདོད་དང་ཐར་བའི་ཡུན་ཆོགས་སྡེ་བཞི་
འཛོམས། སྤྱི་མ་བདེ་ནས་བདེ་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སུ་སྐྱོད་རྒྱུའི་དོན་ལ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད།
དེས་ན་འདིའི་རང་དབང་མེད་པའི་སྤྱགས་དེ་བཅད་ཡོང་ན། འདི་ག་ཤེད་ལ་གཅིག་
གིས་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་བྱས་ནས་ལས་མ་བྱུང་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་མནར་
གཙོད་གཏོང་གི་འདུག་པའི་བྱེད་པོ་གཞན་དག་ཞིག་ཟུར་ན་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་གང་
ལས་བྱུང་ཞེ་ན། སྤྱི་བུ་རང་གི་ལུས་ནས་བྱུད་པའི་ཁ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་
པོ་འཆིང་གི་ཡོད་པ་འདྲ་བོ་འདི། གཞི་མ་འབྲུལ་ཡང་། གཞི་མ་འབྲུལ་བ་ལས་
གཞི་སྤང་གིས་འབྲུལ། རང་སྤང་གཞན་དུ་བཟུང་ཞིང་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བའི་འགོ་དེ་ནས་བཙུགས་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་
ལ་གཉིད་མ་བདེ་བའི་ཆི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་སད་རྒྱ་མེད་པ་འབྲུལ་རྒྱུ་རིང་ལ་འབྲུལ་ཆབ་
ཆེ་བའི་སྤང་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། འདིའི་རྩ་བ་དེད་ནས་སོང་དུས་རང་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་
ཐུག་ཡོད། ཁྱོད་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྐྱུ་ཡིན། ཁྱོད་སྤྱི་རང་གིས་འཛོལ་ན་
རྒྱལ་སྤྱི་མངའ་ཐང་དེ་བསྐྱུངས་ཆོག་པ་ཅན་པོ། རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པར་ཐང་
འབྲུམས་ལ་སོང་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་ཟས་གཞན་ལས་བསྐྱུངས་ནས་འཛོལ་གཞན་
བསྟེན་ཀྱིས་སྐྱེལ་དགོས་པའི་ཉམ་རྒྱུད་བརྒྱ་ཡི་གྲལ་རྩ་ན། རང་དབང་རང་ལ་མེད་
པར་སྟོགས་སྟོམ་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁྱོད་མི་བབས་རྒྱ་བོ་རང་གིས་ཉོས་པ་རེད་ཟེར་
རྒྱུའི་གོ་བའི་ཁྱེར་སྟོགས་འདྲ་ཞིག་ལ་འབབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་རེས་ཉི་མ་བཞི་པོའི་

ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་དོན་རྒྱུ་ལས་སྒྲིམ་ཞིག་བྱས་ན། འུ་ཙག་ས་འདིའི་སྐྱེད་ལ་འགྲོ་བ་
 མིའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་སྤངས་པ་ཡིན་ན། འདིར་འགྲོང་སྟེ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་མི་ཟེར་
 བ་དེ་རེད། མཐོང་མེད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་རྣམ་དཔྱད་དང་སྒྲོ་གྲོས་སྒྲོག་ཆགས་གཞན་ལས་
 ལྷག་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། དུད་འགྲོ་མྱོངས་པ་ལས་ལྷག་པའི་རང་གཞན་འདི་སྤྱིའི་བདེ་
 དོན་ལ་བསམ་སྒྲེ་ཞིག་གཏོང་ཤེས་པར་མ་ཆོད་འདང་ཞིག་ཕོག། ཆོད་ཅིག་ཐོག་དགོས་
 ཟེར་རྒྱུ་དེའི་གཏམ་གྱི་སྐྱོང་གཞི་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། དབང་མེད་ཉམ་རྒྱུད་གི་སྐྱེ་བོའི་
 ཆོ་སྤྲོ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ། ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཁར་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱང་
 ལུས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་འདི་གཙོ་བོ་མ་རེད། སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་འདི་གཙོ་བོ་རེད་ཡོད་པས།
 འདི་སྐྱབ་ཐབས་ཆོས་ལས་མ་གཏོགས་མི་རྟེན་པ། ཆོ་འདིའི་སྐྱིད་ཐབས་བདེ་ཐབས་
 རྒྱུད་བའི་བྱ་བ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་ན་ཡང་། བྱི་རུས་པས་མ་འདང་ན། དེ་ལས་
 བསྐལ་བའི་རུས་པ་ཅན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོར་མི་བསྟན་ཐབས་མེད་ཡིན་པས། ད་
 བྱི་གང་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཆོས་ཀྱི་འཛོ་བ་ནི་སྤྱིའི་འཛོ་བའི་ནང་ལ་མེད་པའི་ཐབས་མེད་
 ཅིག་རེད་བསྟན་ཡོད་པ། དེ་མེད་ན་དུད་འགྲོ་སྒྲོ་བློ་དང་བྱུང་པར་མི་ཆེ་བ་བསམ་
 རྒྱུའི་ཕྱོགས་དེ་རིག་པ་རེད། དེ་རིག་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཐོག་སྐྱོད་སྒྲོ་ཅི་ཡིན་ཤེས་
 བོང་པ་རེད། ཆོས་ནི་རི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་པ་རགས་རིམ་རྟེན་ལམ་པ་ངེས་ཀྱང་། དེ་ཆོ་
 ཤེས་ནི་རྒྱུད་བས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་དངོས་སུ་སྐྱབ་ན་གཞི་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན། རྒྱ་
 རིག་ན་སྒྲོ་མ་མི་སོད། རྒྱུའི་རུས་པ་ཤེས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། རྒྱ་བརྟུང་བཏང་
 བས་ཁོག་པའི་ནང་ལ་བུད་སོང་ན་སྒྲོ་མ་སོད་པ་ལྟར་ཡིན། སྤར་ཡང་དེ་ལྟར་མང་བོ་
 བཤད་སྟེང་རེད། ཡང་ཆོས་སྐྱབ་ས་ལ་ཐུག་དུས། རྒྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་
 ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ། རྒྱས་ཀྱི་

བང་རིམ་འདྲ་བའི་རིམ་པ་བརྒྱད་དགོས་པའི་བསམ་ཆུ་ཞིག་ཤེས་སོང་བ་རེད། དེ་ན་
ཡང་ནད་དང་སྒྲན་སྒྲད་པ་འདྲ་བར་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་གང་འཕྲོད་ལྟར་གྱི་ཆོས་བསྐྱར་པ་
རེད་བསམ་ཆུ་ཡང་ཤེས་སོང་བ་རེད། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་
སྒྲོ་མཐའ་དག་མཐར་གདུལ་བྱ་ཐར་ལམ་ལ་འགོད་ཆེད་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་
ལྷུང་ཞན་དང་གདམས་པའི་ཟབ་བྱུང་ལ་གནམ་ས་འདྲ་རྒྱག་པ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་ཤེས་
དུས། རབ་དང་སྒྲ་མོ་མི་གདམ་པར་ངན་པ་དང་དཀའ་མོ་ཅི་ལ་གདམ་གི་འདུག།
ཡུན་སྤང་སྤང་སྒྲ་བས་བདེ་མོ་ཡིས་བྱ་བ་དོན་ཆེན་འབྲུབ་མཁན། གདམ་རྒྱ་རང་ལག་
ལ་ཡོད་དུས་མ་གདམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོ་སྤྱི་ཞིག་མ་རེད་སྒྲོན་པ་ཞིག་རེད་ཅན་པོ་རེད། དེ་
ནི་སྤྱི་སྤྱད་མེད་ཀྱི་འདང་རྒྱག་རེད་ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཐབས་ན་
ལམ་ལོག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་བས་འགོ་དགོས། ལམ་དམན་པ་ལས་ལྷོག་
པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། དེའི་སྤྱིང་ནས་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྤྱངས་བྱ་རྒྱ་
འདི་མེད་ཐབས་མེད་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་བསྐྱེན་ནས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་རེད། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་དུས།
ཆོགས་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་འཕང་ལོ་གཉིས་ལྷན་རེད། བྱ་ཞིག་ལ་མཆོན་
ན་གཤོག་པ་གཉིས་ལྷན་འཕུར་ནས་གནམ་འཕངས་གཅོད་ཐུབ་པ་འདྲ་བ། རྣམ་
མཁུན་རྫོགས་བྱང་གི་ས་ལ་བགྱོད་བྱེད་རེད་ཅེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བཤད་པ་རེད།
ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བའི་ལག་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལྷན་སྒྲ་མའི་དགོངས་
བརྒྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་
ལ་བཙན་ཐབས་སུ་འཕྲོད་གོས། གནད་ཡོངས་རྫོགས་དེའི་ནང་ལ་འདུས་ཡོད་ཅེས།
མཐའ་གཞུག་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱིན་བཤད་ནས་སྒྲོ་མ་རྒྱག་སྤྱངས་བསྐྱབ་པ་ཡིན།

དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ཆོས་བཤད་རྒྱ་གཅིག་དེ་ཆོས་ར་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཉམ་པོར་ཉན་
 རུང་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་ལ་སྒྱུར་ས་ནས་ཐམས་ཅད་གཅིག་འདྲ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་དགའ་བ་
 རེད། ཆོ་འདྲིར་ལུས་འདྲིའི་སྤྲོད་ནས་གོལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིས་པ་མོ་མོ་མེད་ཟེར་མི་ཤེས་
 གྲུང་། ཐམས་ཅད་ཐུམ་གཅིག་ལ་སྒྲོན་ཆད་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཏི་འཁོར་ཆོས་བུ་འབུམ་
 དང་བཅས་པ་གོལ་བ་འདྲ་ཞིག་དགའ་བ་རེད། གལ་ཏེ་ཆོ་འདྲིར་མ་གོལ་ན་དེ་ཅིའི་
 དགའ་ཟེར་ན། འཁོར་བ་འདི་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འདྲིའི་ཐོག་ནས་ཐར་བ་མ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་
 བ་གཞན་བརྒྱུད་དགོས་པས་བདེ་བ་ཅན་བས་དགའ་མེད། དག་ཞིང་གཞན་ཡིན་ན་ས་
 ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་མིན་ན་མི་ཐོན་ལ། བདེ་བ་ཅན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡིན་པ་བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྤྱོད། ཞིང་ཁམས་གཞན་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱ་ཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་
 བདེ་སྦྱིད་བསྐྱོམས་ཡོད་ས། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་།
 སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་ཡིན་རུང་ཐོན་ཐུབ་ས་ཅན་པོ། འདི་ལ་འདུན་པ་ཡིན་
 གཅིག་མིན་གཅིག་གཏད་དགོས་པ་རེད། བདེ་བ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་ཚོགས་ན་ཅི་
 བཤད། རྒྱ་བཞི་པོ་མ་ཚོགས་ན་ཡང་རྟེན་དང་རྒྱ་སྒྲོན་ལམ་གསུམ་པོ་ཚོགས་ན་སྐྱེས་
 ཐུབ། རྟེན་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཅིག་པོའི་གྲང་སྐྱེས་ཐུབ་གསུངས་ན་སྒྲོ་སྒྲ་
 འདུན་པ་དེ་ལ་གཏད་པ་ལས་དགའ་མེད། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་བརྟེན་དུས་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་རེད་འདུག དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ་བདེ་སྦྱིད་ལ་སྦྱོད་བཞིན་ད་ལྟའི་
 སྐབས་ལ་བླ་སྤྲུལ་གྲ་ཚད་གི་སྤེ་དང་ཆོས་ར་གཅིག་གི་ནང་ལ་མཉམ་ཚོགས་བྱས་པ་ལྟར།
 དེ་དུས་བདེ་བ་ཅན་ནས་གོགས་ས་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་ཆེན་སོགས་དང་ལྷན་དུ་
 སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་མདུན་ནས། ཆོས་ཉན་ཚོག་པར་མ་ཚད་ཞིང་
 ཁམས་གཞན་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་མདུན་ནས་གྲང་ཆོས་ཉན་

233

པོ་ཆེའི་གཟུངས་སྤྲུགས་མ་ཅི་སྤྲི་གཉིས་ལ་གསང་སྤྲུགས་དང་ནི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་པ་
 དང་བྱིན་རྒྱལ་མཆོང་བར་མི་ཆོད། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུང་པའི་
 ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་རེད། མ་ཅི་འདི་རྒྱ་
 གཞུང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བཀའ་མའི་ནང་ན་ཡིག་དྲུག་ཨྲོ་མ་ཅི་པརྟེ་རྩྱེ་ཞེས་པ་འབྱུང་
 ཡང་། གཏེར་ཕྱོགས་ནས་ཡིག་བདུན་ཨྲོ་མ་ཅི་པརྟེ་རྩྱེ་ཞེས་མཁུག་ན་རྩྱེ་ཡོད་པ་
 ཅན་འདི་ཕར་ཆེར་འབྱུང་བས་ན། དུས་སྟོགས་མ་ལྷ་བདོ་འདི་ལ། ཉེ་བརྒྱད་
 གཏེར་མའི་ཆོས་འདིའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཁ་ལྷག་པར་རྒྱུར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྤྱིར་ན་སྤྲ་
 འབྱུར་པ། ཁྱད་པར་དུ་རང་རེའི་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་པ་འདིས་ཡིག་བདུན་གཙོ་བོར་
 མཛད་དེ། ཨྲོ་མ་ཅི་པརྟེ་རྩྱེ་ཞེས་པ་བསྟངས་པ་རེད། ཡིག་དྲུག་ཨྲོ་མ་ཅི་པརྟེ་རྩྱེ་
 ཞེས་བཏོན་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ནི་སྟོག་བསྐྱས་ཞི་བའི་ཚུལ། །ཡི་
 གོ་དྲུག་པ་རྟེ་རྟེའི་སྤྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་མེད་ཅི་བཤད་
 ཡོང་། འོན་ཀྱང་། གསང་བ་སྟོག་གི་མཐའ་རྟེན་ཅན། །སྟོགས་མའི་དུས་སུ་
 སྟོག་མཐའ་རྟེན། །གསུངས་ནས་སྤྲུགས་སྟོག་གི་སྟོང་པོ་ཡི་གོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་
 རྩྱེ་ཡིག་རེད། རྩྱེ་ཡིག་གི་མཐའ་རྟེན་ཅན་འདི་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་སྤྲུགས་རྒྱུད་
 བསྐྱལ་བར་སྤྲུགས་རྟེ་ལྷག་པར་རྒྱུར་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་མ་ཅི་རྟོ་ལ་བཞོ་བ་དང་
 ཡང་མ་ཅི་རི་འབྱར་བྱས་ནས་རི་རོ་ལ་བཞོ་དུས་ཨྲོ་དེ་འཆུང་ཅན་ཡིན་དགོས། འཆུང་
 ཅན་བཞོས་ན་བཟང་། ཨྲོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཆ་ཆོང་ཡོང་བར་
 བྱེད་དགོས་པ་རེད། གུ་རུའི་གཟུངས་སྤྲུགས་བཟོ་གུ་རུ་འབྱུ་བཅུ་གཉིས་པ་ངག་འདོན་
 འདི་དང་སྟེལ་ནས་གསོག་ན། འདི་ལ་སྟེལ་ནས་ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་རེ་འགོ་
 ལ་བཏོན་ནས་བསག་ན། ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་འདི་ནི་མཁའ་འགོ་མ་འབྱུམ་

ཕྱག་མང་པོས་གྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོག་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྒྱུན་འབྲེན་པའི་ཆོག་གཏེར་ཁ་
མང་པོ་ནས་འདི་མགོན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་བྱོན་པ། སྤར་རྒྱ་གར་ནས་དཔལ་
རྒྱ་ལེར་འཛིན་གཙུག་ལག་ཁང་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་བཅོམ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ།
མཁའ་འགོ་མ་ཞི་བ་མཆོག་གི་ལུང་བསྟན་ལྟར་པརྟེ་ཏ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོག་འདིས་གྲུ་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྱུན་དངས་ཡོང་དུས། གྲུ་རིན་པོ་ཆེས་མཁའ་འགོ་མ་སེལ་གདོང་བ་ཅན་
ལ་བསེ་སྒྲོམ་གཏད་ནས་བཀའ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ཕབས་ནས།
ལུ་སྟེགས་མ་རུང་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད། ལྷག་མ་ཁ་ཤས་ལུས་པ་ནང་པའི་བསྟན་
པ་ལ་བཙུང་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རེད། མ་ཞི་སྤྱི་འཛིན་ཆོག་འབྲེལ་དང་དོན་འབྲེལ་རྒྱ་
ཆེན་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོར་དུས་ཆོད་གྱིས་འདང་གི་མི་འདུག

ཡུལ་ཐམས་དགེ་བ་མཚུག་གི་དོན།

ཐམས་དགེ་བ་མཚུག་གི་དོན་ཅན་པོའི་ཆབ་ལ་ངས་འདི་ཇི་ལྟར་བྲིས་པའི་ཚུམ་བུང་།
ཅེས་བྲིས་ན་གནས་པའི་དགེ་བསྟེན་པོ་མོ་ལས་ཁྱུང་གྱིས་བྲེལ་བ་འགའི་དགོས་མཁོར་སྤྱོད་
སྟན་གྱི་ཞོགས་པའི་སྟན་བར་ཞིག་ལ་བྲིས་ཞེས། བསྐྱར་སྐལ་བཟང་དེས། ཞེས་པ་
རེད། ཆོས་སྡེ་གཞན་འགའ་རེ་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡེ་ཞེས་པའི་སྐར་ཁ་བྱུར་བ་ཡོད་ས་
ཡོད། ས་ཆ་འདི་ནས་འབྲོག་དུ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྡེ་སྡེ་བ་ཆོ་ཁག་བཙུག་སུམ་པོའི་ཕོ་
མོ་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་ཡན་ཆད་གྱི་བྲིས་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲངས་མཁན་ཏག་ཏག་ཡིན་པས།
རྒན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལ་ལས་འབུམ་ལྟ་བུ་བསོག་འགའ་རེས་ཡང་བསྐྱས་གངས་དུང་
ཕུར་བསོག་གི་ཡོད་པས། མང་ཆེ་བས་ཆོག་དག་འདོན་མ་བསྐྱས་པ་རེ་དང་འབྲེལ་

གཤིས་ཀྱི་རེད། འདི་ཉ་ཅང་ལས་བྲེལ་ཅན་ཞེས་པ་ལོ་ཉུང་ཆོའི་དགོས་མཁོར་བྲིས་པ་
 ཅན་པོ་རེད། ལོ་ལྟར་ང་ག་ཤེད་ནས་ཐོན་ཡོང་དུས་ཐམས་ཅད་པོ་བསུ་བར་ཡོང་ནས་
 སྒྲོར་བུད་འདུག་པ། དེ་འདྲའི་བསུ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་ཞིག་ལ་འབབ་སྐལ་གྱི་ཚུལ་འདྲ་
 ཞིག་བྱས་ནས། རང་གར་དེའི་དུས་སྔ་ངོ་ཞིག་ལ་མཁྱོག་བྲིས་བྱས་པ་ཅན་པོ་རེད།
 དེ་ནས་ང་ཆོས་ཉི་མ་བཞི་ཡི་ཆོས་ཁྱིད་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོ་འདྲིའི་
 རྒྱན་དང་བར་ཆད་སེལ། བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ། འཆི་ཁར་མནར་
 གཅོད་གྱི་སྐྱག་བསྐལ་མེད། ཕྱི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞིག་ཏུ་པ་བྲིས་ལ་བུ་འགོ་
 འགོ་བྱས་ནས་འགོ་ཆོག་པའི་ཆོས་གདམས་པ་ཐོབ་རྒྱ་ཉན་རྒྱའི་ཐད་ནས་འདང་འགོ་བ་
 རེད། གསེར་གྱི་ལྗེ་མིག་ཞིག་ལག་ལ་བཞག་པ་ཡིན་པས་མཛོད་སྒོ་ནང་མ་ཕྱེས་རྒྱའི་
 དབང་ཆ་བྱིན་བཏང་བ་རེད། སྒོ་ངོ་ལྟར་ཕྱེ་རྒྱའི་མན་ངག་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱད་པ་ཡིན།
 ལྗེ་མིག་དེ་བཟུང་བསྤྱད་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་དོན་རྒྱང་དོན་ལོག་གི་ད་སྤར་འགྲུབ་རྒྱ་མེད་པ་
 གཉིད་བཞུས་བྱེད་ཀྱིན་མི་འདུག་པར། ནང་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་
 ཆའི་མཛོད་སྒོ་དེ་ཕྱེས་ནས། རང་གཞན་ཆང་མ་འཆོངས་བའི་ཆོ་གཅིག་ཡུན་ལ་གང་
 འདོད་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པའི་འདོད་དོན་སྦྱབ་དང་མི་སྦྱབ་རང་གི་ལག་ལ་ཐུག དེ་ལས་
 གཞན་དུ་དག་པའི་ཞིང་ལ་ངོ་འཕེན་འཕེན་དང་ཐར་བའི་ལམ་ལ་སྐྱ་སྐྱ་ནས་བཟུང་སྟེ་དུད་
 འགོ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། སྤར་བྱོན་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་གྱིས་ངོ་འདྲ་མཛོད་རུང་འུ་
 ཅག་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ད་རུང་འཁོར་བའི་མཐིལ་ལ་སྒྲིགས་འདུག་རྒྱ་འདིས་ཀྱང་
 ཤེས་རེད། འཇིག་རྟེན་བྲིས་པ་བས་རྒྱ་ལོར་བསོག་བསྐྱུན་དགོས་པ་རེད། འོན་
 ཀྱང་ཆོད་དང་བསྐྱུན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱས། བསོད་ནམས་གྱི་
 བསམགས་རྒྱབ་མ་ཞན་ན་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་རང་འཁོར་ལ་ཡོང་རྒྱ་རེད། དེ་དང་མཉམ་

དུ་གོང་ནས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་ནོར་ཡོད་དགོས་མ་
 གཏོགས། ཅི་ཙམ་བསག་ན་དེ་ཙམ་གྱི་མེད་སྒྲིང་གར་ནས་ཕུག་པོ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཏར་
 སྒྲིང་རེད་རྒྱ་ཡོད། ཉིན་ཞིག་རང་གི་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་འགོ་བ་རེད།
 རྣམ་པར་ཉི་ཤི་མའི་ཡུལ་ལ་བྱེད་འགོ་ཆོག་པ་ཅན་པོ། སུ་གཅིག་གིས་བརྟུ་ཐབས་
 འཕྲོག་ཐབས་མེད་པ་ཅན་པོ་ཆོགས་བསོག་དགོས་པ་རེད། ཅི་ཞིག་ཐད་ནས་ཡིན་ན་
 རྣམ་དཔྱད་ཅུ་ལ་དུ་འདོན་དགོས། དེའི་སྤྱོད་ནས་ཆོས་དང་རིག་གནས་ལ་སློབ་སྦྱོང་
 གྱུས། སློབ་ལ་བཅོམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཡུད་ཙམ་དེ། །མྱོངས་པས་འཆིང་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཅི་སྤྱོད་དོ། །གསུངས་པས་དུས་ཚོད་སྐར་ཆ་ཙམ་ཡང་དོན་མེད་ཅུད་ཐོས་འཕྲོ་
 བརྒྱག་ལ་མ་མངག །རང་རེའི་ཅུད་ཐོས་སུ་བཏང་བཞིན་པའི་དེ་རིང་གི་དུས་འདི་ཁ་
 སང་གི་དུས་ལས་ཡོལ་སོང་བ་མྱི་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆེའི་རེ་འབོད་ཀྱི་སང་ཉིན་འདྲ་བོ་རེད།
 བྱུང་ནས་ཡལ་སོང་བའི་དུས་སྐད་ཅིག་གི་སྐར་ཆ་དེ། ད་ཕྱིར་ལ་ཕྱིར་དཀྱིས་ཕྱིར་ལོག་
 ཡོད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡོད་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་བྱ་རེད། ད་འཕྱིས་ཆར་ཐལ་
 བསམ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་དེ་དམ་འཛིན་གྱུས་དང་རྗེས་ནས་ཡང་བཟླ་བྱས་ན་དེའི་སྒྲ་བ་པོ་ཡིན་
 རེད། འཛིག་ཏེན་གྱི་མྱི་ལུས་ཞིག་སྒྲངས་ནས་བྱ་བ་འདྲ་མིན་གྱི་སྒྲ་ལ་བསྐྱད་དུས་
 གཡོལ་སྐབ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་སྤྱག་རྒྱུ་ཞི་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན། དེ་མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་མ་
 རེད། དེ་དུས་ཏ་ལས་སྤྱོད་ཤོར་ནས་བཟླས་མི་འདུག་པར་དཀའ་ངལ་ཁོ་རང་བེད་
 སྤྱད་ནས། དཀའ་ངལ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་བསྐྱར་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ངས་དུས་རྒྱུན་ཟེར་གྱིན་ཡོད། ལོངས་སྤྱོད་
 འབྱོར་བའི་ཐད་ནས་ཡར་ལ་མ་བཟླ་མར་ལ་ལྟོས། མྱི་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བསོགས་པ་
 རེད་མ་གཏོགས་རྒྱ་བསོག་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མྱི་ཞ་བཏང་རྒྱ་མ་རེད། རིག་གནས་ཡོན་ཏན་

ཀྱི་ཐང་ནས་མར་ལ་མ་བཞུགས་པར་ལོ་ལྟོས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་མཛེས་ཤིག་དང་
 ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མྱ་ཞིག་གི་སྤྱིད་ཅིག་འཛིན་ཏེ་འདི་ན་ཡོད་ནི་མ་རེད།
 སྤྱིད་མྱོང་རྒྱུ་ཕྱིས་བཞག་མ་བྱེད། ད་ལྟའི་སྤྱིད་ལ་སྤྱིད་ངོ་ཤེས་ན་སྤྱིད་མིག་གི་རིག་
 ཟེར་རྒྱུ་པོ་དེ་རེད། སྤྱིད་ངོ་མ་སྤྱད་དང་མ་འདྲེས་པ་འཁོར་བའི་གནས་ན་མེད།
 རང་སེམས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་བསྐྱོམ་ན་རིམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་མ་
 འདྲེས་པ་ཞིག་མྱོང་བྱུང་།

མདོར་ན་མཐའ་མའི་ཆོག་གཅིག་ནི་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གསུམ་དང་ཁ་མ་
 བྲལ། སྤང་དོར་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། ཡོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་བཞིན།
 བཟོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བག་ཡོད་གསུམ་པོ་དང་མ་འབྲལ་བར་གྱིས། ཡ་རབས་དམ་
 པའི་རྗེས་ལ་སློབ་དང་མི་ཆོ་དོན་ལྡན་ལ་འགྱུར་བ་རེད་ཟེར་རྒྱུའི་མཐའ་མཐུག་གི་སྐད་ཆ་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན།

དོན་དག་གཞན་ཞིག་ལ། རང་དཔེ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིད་ཐིག་གི་ཆོས་
 ལ་ཞུགས་ནས། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུའི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིད་ཐིག་ལྟ་རྒྱ།
 རང་དཔེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱིད་པོར་འཛིན་པའི་ཆོས་འདིའི་བཀའ་བབས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་
 སྒོལ་འབྱེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིད་པ་རེད། དེའི་གདན་ས་
 དབུས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལྟོན་པའི་ནགས་ཁྲོད་ཆོ་རིང་ལྗོངས་གསུང་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཆེན་མའི་མཐུག་
 གི་མཛད་བྱང་གི་ནང་ན་ཡོད་རྒྱུ་དེ་རེད། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིད་གི་སྤྱོད་གདུང་
 དམར་གདུང་བྱས་ནས་ཆོ་རིང་ལྗོངས་ན་ཟངས་ཀྱི་སློམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་ཞིག་གི་ནང་
 ན་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་སྤྱོད་པ་ལ་གཏོར་སོང་བས།
 སྤྱོད་གདུང་གི་ཕྱག་ཁ་ཡ་མ་གཏོགས་སུ་གཅིག་གིས་ལོན་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱག་གི་

སྐྱུ་ཤ་ཚང་མ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཛུགས་སྒྲིལ་མ་ཐག་པར་ང་ཨ་ཙོ་བྱས་ནས་དབུས་
 རྩོགས་དང་སྒྲོ་གནས་ཚང་མར་མངལ་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ་སོང་དུས། ཆོ་རིང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་
 གདན་ས་ན་སྤར་གྱི་རྗེ་བཙུན་མ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་དེ་དུས་སྐྱུ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། སྐྱུ་
 ཤ་དེ་ཐམས་ཅད་ང་ལ་སྤྲད་བྱུང་། དེའི་དུས་བུར་བགོས་པ་གཅིག་ན་ནིང་རྩོགས་ཆེན་
 ཚང་གི་ནང་རྟེན་གྱི་གྲལ་དུ་ཡར་འབུལ་རྒྱ་དེ་རེད། སྐྱུ་ཤ་དེའི་གཏའ་སྤེལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་
 བྱས་ནས་ངའི་ཐེལ་ཆོ་ཡི་རྟགས་ལྷན་གྱི་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་བའི་སྐྱུ་རེ། ད་པོར་སྒྲིང་
 ཐིག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལྷ་བ་ཡོད་ཚད་ལ་རེ་རེ་དང་ནི། དེའི་ཁོར་དུ་ད་སྤྱོད་ཆོས་དོན་
 གྱི་བཞུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་རྒྱ་ཐམས་གསུམ་གྱིས་ཞབས་ལྷ་སྐྱུ་བ་པའི་འབྲེལ་ཡོད།
 འབྲེལ་དུ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྤྱི་ལྷ་ཆེ་ཆུང་གན་གཞོན་མེད་པར་རེ་རེ་ཐེལ་སྐྱུ་འཆར་
 གཞི་རེད། སྤྱིར་ན་པརྒྱ་ཐང་འདིའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་མུ་ར་སྤྱུལ་སྐྱུ་ཕྱི་གཅིག་གིས་
 བལྟ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ངས་འདི་བཞིན་ཆོས་བྲིད་རེ་བཤད་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ། དོན་
 དག་ཆེ་ཆུང་གཅིག་ལ་མ་བལྟས་ནས་ལོ་མང་པོ་རེད། ད་ཁང་སྒྲོ་བརྒྱབ་ནས་ནང་ལ་
 འཛུལ་འགོ་བ་རེད། ངའི་བསམ་པ་ལ་སྤྱི་མང་ཡོང་གི་མི་འཛོགས་སྤྱི་ལ་ཐུག་
 འབྲེལ་མི་བྱེད་ཅེས་སྤྱི་ཕར་ལ་ཡུད་ཀྱིན་ཡོད་བསམ་པ་ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་ལོ་དུག་ཅུ་
 ཐམས་པ་ལ་སྤྱི་ལ་གཤིབ་པ་ཡིན། སྤྱི་ལ་བཤད་པ་ཡིན། སྤྱི་དང་མཉམ་པོར་ལས་
 ཀ་ལས་པ་ཡིན། ད་སྤྱི་མང་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་འདང་ཚར་ནས་ད་སྤྱི་གྲལ་ནས་རྩར་ལ་
 བུད་དེ་རི་ཁྱུག་ལ་གཙར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་སྒྲིམ་གྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ཕར་ལ་བལྟས་པ་དང་
 རྩར་ལ་བལྟས་པ་གཉིས་ཀ་འདྲ་གི་ཨེ་ཡོད་ཤེས་མ་རེད། དེ་མེད་དུས་ཁ་སང་བཤད་
 པ་ཅན་པོ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤྱི་གསུམ་པ་མིག་དམིགས་བསལ་བཞིག་
 གིས་བལྟས་ན། ཡང་ལྷ་རྩུལ་དང་མཐོང་རྩུལ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད་བསམ་རྒྱུ་

ཅན་པོ་དེ་འདྲ་རེད། དོན་དོ་མ་ཅི་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར་ན། ད་རེས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིའི་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཚང་མའི་འཆར་འགོད་ལུ་ར་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་གནང་གིན་ཡོད་པར་མ་
 ཟད། འགོ་སོང་ཡང་ལུ་ར་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་སྐྱེར་གྱི་རྒྱུ་ཡུན་ནས་བཟོས་པ་རེད། འདི་
 དའི་ལག་ནས་ཡོང་བའི་ནང་རྟེན་འབྲུལ་མེད་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་སྐྱེ་ཤ་དོ་མ་སེལ་
 ཉམས་ཆགས་ཅན་གྱི་ལག་ལ་མ་སོང་། མ་བརྒྱུད་པར་ཉམས་མེད་པའི་ནང་རྟེན་བྱིན་
 ཅན་ཡིན། སྐྱེ་བདུན་གྱི་སྐྱེ་ཤ་ཟེར་ན་སྐྱེ་བདུན་གྱི་སྐྱེ་ཤ་རེད་ལ། རྒྱལ་བའི་རིང་
 བསྐྱེད་ཟེར་ན་རིང་བསྐྱེད་གྱི་མཆོག་ཡིན་རེད། སང་གནང་ཆོགས་འཁོར་རྒྱུ་ཆད་
 ལ་པལ་ཆེར་ལག་ཏུ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེའི་དོན་དག་སྤེལ་བའི་དཔོན་སློན་ཚང་མས་ལུ་ར་
 སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་གྱིས། དེའི་འཕྲོར་སྤར་གྱི་སོང་གི་འབྲི་སྤྱི་ཁུར་མཁན་ཚང་
 མ་ལ་བྲན་རྟེན་ཞིག་བྱིན་ཡང་མ་འཕྲོད་པ་ཆ་རེ་ཡོད་ས་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ད་ལོ་
 གཞུང་ལས་ཁང་ནས་ལོངས་དང་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་ས་ཡོད། ལྷག་ས་རྩིའི་དཔའ་དར་ཁ་
 སང་ད་ཞག་བཤད་འདུག་རྒྱུ་དེ་ཡང་གཞུང་ལས་ཁང་ནས་སྤང་ན་ཆོག་རེད། རང་
 རེའི་ཆོས་ར་འདིའི་ནང་ན་ས་ཐག་རིང་གི་ཡོང་པའི་ཆོས་ལུ་པ་མང་པོ་རེད། དེ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་ས་ཐག་རིང་པོའི་འབྲུལ་བཞུད་གྱི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་
 དང་ལེན་བྱེད་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། འཛིག་རྟེན་བྱིས་པ་ལས་བྲེལ་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་མི་ཁོམ་
 པ་མང་ཡང་། འདི་ཕྱི་གཉིས་པན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་རེ་ཐོབ་ན་བསམ་ནས་དོན་ཆེན་
 གནད་གྱི་དང་པོར་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱུར་བསམ་ནས་ཡོང་པ་རེད། བྱེད་པར་དུ། ས་ཆ་ཁ་
 ཤས་སྤྱི་འགའ་རེ་ས་ཐག་རིང་གི་དཀའ་ངལ་དང་ལམ་གྲོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད། ཡུལ་
 བྱིས་ས་བཅོན་པོའི་ཉེན་ཁ་ལ་ཡང་མ་འཛོམས་པར་སྐྱག་ཞོར་འདར་ཞོར་བྲོས་ཞོར་གཤམ་ཞོར་
 ལ་ཡོང་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ན། བྱེད་ཐམས་ཅད་པོ་ད་རེས་འདི་ལ་ཡོང་ནས་

བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཆོས་ལུས་པ་ཡིན་ན། བྱེད་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་བོན་ཞིག་
ཐེབས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་སྟེ། མཐོ་རིས་
རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐར་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱུ་དང་ནི། བྱེད་ཅག་གི་བྱིམ་མི་ཉི་
འབྲེལ་ད་རེས་མ་ཐོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་ཡང་བྱེད་ཚད་མས་གོ་ཆོད་རྒྱུ། དེ་
བཞིན་དུ་བྱེད་ཅག་གི་བྱིམ་མི་ཉི་འབྲེལ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཚད་ལ་ཡང་།
བདེ་འགྲོ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་སྟོན་ལམ་རྒྱག་
གི་འདུག་ཟེར་རྒྱུ། ད་རུང་ཉི་མ་ཉིས་གསུམ་ལ་དབང་ཆོས་རེ་ལ་མཉམ་པོར་ལྷགས་
ཆོག་ངས་ཀྱང་འདིའི་མཚམས་ནས་ཡང་དག་བཅད་བྱེད་འགྲོ་བ་རེད། དེ་རིང་ནས་
བཟུང་གཞིས་བྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། བྱེད་
ཐག་རིང་གི་ཆོས་ལུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་ནས་མགོ་ཐོན་འཚམས་པོར་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བྱིམ་མི་དང་གཞི་བྱེས་ལྷན་འཛོམས་ཡོང་བར་གྱིས། ཡང་ས་འདིའི་ཡུལ་མི་
ཡིན་རུང་གནས་སྐབས་སྤྱུག་རྒྱུ་མ་རེད། བྱེད་གཞི་བ་བྱེས་པ་ཐམས་ཅད་པོ་སྟོ་བདེ་
བག་ཐེབས་ཀྱི་རང་ནས་ཆོ་འདིའི་བྱ་གཞག་སྤྱོད་ཞོར་ལ། འཆི་བ་སྟོ་བུར་དུ་ཐོན་
བཞག་ན་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་འདི་སྤྱི་རང་གཞན་གཉིས་པན་ཀྱི་ཆོས་རེ་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་
འཁུགས། ཆོས་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱས་ན། དུས་ཚོད་དང་ཆ་རྒྱུན་ལ་
སོགས་པ་ལྷག་གི་སྤྱིག་འདུག་མི་དགོས་རྒྱུའི་སྟོར་ནས་མང་པོ་བཤད་ཚར་བ་དེ་ཡིན།
འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་ལས་ཤིག་ཡིན་ན་དབང་ཆེ་ཆུང་ཁས་བྱས་ཞན་འབྱོར་བ་ཡོད་མེད་འགའ་
རེས་འོན་རྒྱུ་འགའ་རེས་མི་འོན་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་འཛོམས་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་ཀྱང་ལ་འབྲ་
མཉམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་དུས། འབད་པ་སུ་ཡིས་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་རང་ལག་རེད།
དེ་ལ་བཙན་སྤྱུག་འཕན་གསུམ་འཛོམས་པའི་ཁས་བྲགས་འབྱོར་ལྷན་གང་ཡིན་ན་སྟེབས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉི་གའི་དོན་དག་འགྲུབ་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ་
 འགྲུབ་ཀྱང་ངོ་མས་འགྲུབ་ཀྱི་རེད། ས་འདིས་གཙོས་པའི་ཉམ་ཆུང་པལ་བའི་བྱིས་
 ཆོང་ཐམས་ཅད་ལ་ང་པོ་སྐྱེས་པའི་ལྷན་པར་དུ་དུངས་ཞེན་ཡོད། བྱིས་ཉམ་ཆུང་གི་
 བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་གྱི་བྱིས་ཆོང་ལ་ང་འི་བྱིས་ཀྱི་མཚམས་པ་མི་ཐོན་པ་རེད། ཐོན་རུང་
 དག་བཅད་ཁ་མི་གྲགས་མཁན་གྱི་ཕྱི་ཞིག་ཐོན་ན་ཡང་ཡོད་བའི་ཕྱིང་ཡང་མེད་ལ།
 ད་ས་ཁ་ཐག་རིང་པོ་ལེ་དབར་གྱི་ཕྱག་གིས་འགྲུང་ཡང་སེམས་ཁ་ཐག་ཉེ་མོ་བྱིས་ཅག་གི་
 བྱིས་ཕྱགས་མཆོད་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ནང་ན་ང་པོ་སྐྱེས་པའི་ལྷན་པར་ཉལ་ཏུ་ཡོད། ང་རང་
 ཆོང་གི་སྒྲ་ཆུ་སྒྲེར་སྒྲེར་ཡིན་སེམས་སྟོན་དང་། ངས་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་
 དམ་པར་གསེལ་བ་བཏབ་ནས་བྱིས་ཅག་གི་ལྷན་པས་དང་འདྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་
 ཅག་ལ་སྟོན་སྟུག་ཡག་ཉེས་གང་བྱུང་ལ་སྟོན་གྱི་གོང་ནོན་དང་སྟུག་གི་སྟོ་གྲོགས།
 སེམས་གངས་དཀར་གྱི་དོད་ཐིག་གཅིག་ཡོད་སྟུང་སྟོན་ལམ་ངས་འདེབས་ཀྱིན་འདུག
 མདོར་ན་ངས་དུས་རྒྱུན་ཡིག་ཐོག་ནས་བྲིས་ན་དག་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་
 བ་ལྷའི་སྟོན་འདུག་བསྟོ་བའི་ལེའུ་སྟོན་ལམ་ནང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱག་གིན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བཟང་ངན་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོད་
 གཙོ་བོར་བྱས་པའི། ཐན་ང་ལ་ཟས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བཞག་པའི་འབྲུ་སྤྱང་ཕྱ་མོ་ཚུན་
 ཆད་པོ། ང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་འགྲོ་བ། ངའི་ལུས་པའི་རྒྱུང་གི་རྩི་སྟོགས་ཐོག་ཆོད་ནས་
 བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངས་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོད་སྟབས་པར་སྟོན་ལམ་བཟང་
 པོ་ངས་སྟོང་ནས་འདེབས་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་བསམ་དཀར་སྟོན་པའི་རྩིས་འགྲོ་ཅོམ་
 ཞིག་ལས་ཕྱིན་དུག་སྐྱབས་ཆོད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་འགྲམ་དོགས་ལ་ཡང་ཐོན་ཡོད་
 མ་རེད་ཀྱང་། ལྷ་ལམ་རྩོགས་པ་ཆོན་མའི་ཆོས་ཟབ་མའི་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་སྐྱབས་

དང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་སྟོབས། ཡང་ན་དམ་པ་གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུས།
གཅིག་ཐང་ན་འབྲེལ་ཆོད་དོན་ལྡན་རེ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡང་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཆོང་མས་དགའ་དགའ་སྟོ་སྟོ་བྱིས། གློ་བཟེ་བག་ཕེབས་བྱུས་
ཟེར་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་འདྲིའི་མཆོམས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མགུར་དབྱངས་ཤིག་འཐེན།
དེའི་མཆོམས་ནས་བསྟོ་བ་བྱེད། །རྫོགས་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་གུར་དགའ་ནས། རྫོགས་ལྡན་གློ་
གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་གླ་མའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞལ་གདམས་
བཞུགས་སོ།

གནས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཕོ་བྲང་ནས།

ཕ་དུས་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་པར་འབྱུང་།

བུ་མོས་གུས་གདུང་བས་གསོལ་བ་འདེབས།

ཐུགས་དགོངས་པའི་གྲོང་ནས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས།

དགོངས་བརྟམས་གསུམ་ནི་བརྒྱད་པ་བཟང་།

རིགས་འདུས་ཀྱི་པད་འབྱུང་སྐྱབ་ཐག་ཉི།

ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་གནད་ཆེ།

ཆོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན།

གྲོང་ཆེན་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བསམ་མི་བྱུང་།

དོན་སྤྲོད་ཐིག་གི་ལྷ་བ་མཁའ་ལྟར་ཡངས།

བསྟན་པ་དེ་ནམ་ལངས་ཉི་ཤར་འདྲ།

དོན་ཐུགས་རྒྱད་རིག་པ་འོད་གསལ་ཞིང་།

གང་ཤར་ཀུན་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ལ།

ཀྱེན་བཟང་ངན་རིག་པའི་གྲོང་དུ་བྱང་།
སྒྲུང་བ་ཀྱེན་དཔེ་ཆར་ཤར་ཅོན།
ཅི་ཤར་ཀྱེན་ཆོས་ཉིད་ངང་དུ་བྱང་།
ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆོག་ལ་རེ་མ་དགོས།
སྒྲོ་གཏད་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་ས་ལམ་རྫོགས།
རང་རིག་ལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་པ་ཡིན།
འཁོར་འདས་ལ་བཟང་ངན་སྒྲུང་དོར་མེད།
གཞི་གནད་ལ་རྫོགས་པའི་རིག་པ་འདི།
སྤྱིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་པ་འདྲ།
ལམ་འདི་ལ་འཇུག་འདོད་སྐུལ་ལྡན་ནམས།
ཆོ་འདི་ལ་མ་ཞེན་རི་ཁྲོད་འགྲིམས།
རང་སེམས་ཀྱི་རིག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད།
དུས་ད་ལྟ་མཐོང་བ་སྐུལ་བ་བཟང་།
འདིར་གྲིས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་ཆོད་འདི།
མ་བརྟེན་ཡིད་ལ་དམ་དུ་བྱུངས།
དོན་བསམ་བཞིན་འབྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

རྫོགས་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱུ་ལྷ་འཛིན་དགེ་ལེགས་ནས།

ཞབས་དཀར་ཆོག་སྤྱད་པ་རང་གྲོལ་གྱི་

གསུང་མགུར་ལས།
སྒྲུ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
བདག་གཞན་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

ཡར་མར་ནས་འོང་སློབ་བྱ་ཡོན་བདག་རྣམས།
ཆོང་འདུས་མགོན་པོ་བཞིན་དུ་ཡུད་ཙམ་ཆོགས།
ད་ནི་སོ་སོར་གྲེས་ནས་འགོ་དུས་འདིར།
ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སེམས་འཕྲེང་ཡང་།
མཐུན་པར་འགྲོགས་ནས་སོ་སོར་གྲེས་པ་དེ།
འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པས་ན།
སེམས་ནི་འཁྲེང་བ་གྱུར་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད།
སྐལ་ལྷན་བྱ་སློབ་དད་ལྷན་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་།
དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།
བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ངས་མི་བརྟེན།
ད་ནི་བྱིད་ནམ་རང་རང་གནས་སུ་ཐེབས།
འཆི་བ་ནམ་འོང་མི་ཤེས་ཆོས་ལ་འབྱུངས།
ཆོ་འདིར་ད་དུང་མངལ་བའི་སློན་ལམ་འདེབས།
ས་ཡང་ཁ་ཐག་རིང་པོའི་བར་ཆོད་ནས།
ཆོ་འདིར་དངོས་སུ་མངལ་བར་མ་གྱུར་ན།
ཕྱི་མ་དག་པའི་ཞིང་ནས་མངལ་བར་ཤོག།
དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་སོང་ན་ཡང་།
གང་བསམ་དོན་རྣམ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག།
ད་ཀོན་མཆོག་བྱིན་རྒྱལ་སེམས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག།
དག་ཆོགས་སྟོད་བཙུད་ཡོངས་ལ་སྦྱིན་པར་ཤོག།

ཕྱི་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཤོག།
 བང་བཅུད་སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མེར་ཤོག།
 ཡུལ་ཕྱོགས་མུ་མེད་རྣམས་ལ་མུ་སྐྱུས་ཤོག།
 ལུང་པ་ཚུ་མེད་རྣམས་ལ་ཚུ་རྩོལ་ཤོག།
 ས་ཆ་གིང་མེད་རྣམས་ལ་གིང་སྐྱུས་ཤོག།
 ཞིང་ས་ལོ་མེད་རྣམས་ལ་ལོ་ཡག་ཤོག།
 མང་པོ་བུ་མེད་རྣམས་ལ་བུ་སྐྱུས་ཤོག།
 དབུལ་བོ་ཞོར་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཞོར་འཕྲེབ་ཤོག།
 སྒོན་པ་གོ་མེད་རྣམས་ལ་སྒོ་བསྐྱེད་ཤོག།
 བན་སྒྲགས་ཆོས་མེད་རྣམས་ལ་ཆོས་འཕེལ་ཤོག།
 སྒྲ་མ་སྒྲོབ་མ་ཡོན་བདག་མཇལ་བར་ཤོག།
 བཀྲ་གིས་ཆོས་མཐུན་སྒྲོན་མཇལ་བར་ཤོག།
 ཆོས་ལྡན་བྱ་བ་བྱེད་དུ་མཇལ་བར་ཤོག།
 རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྐྱབ་དུ་མཇལ་བར་ཤོག།
 མི་ཕྱགས་རྒྱས་ཁར་སྦྱིད་དང་འཕྲད་པར་ཤོག།
 ཡ་མ་རྒྱས་ཁར་ཆོས་དང་འཕྲད་པར་ཤོག།
 ཐམས་ཅད་འཆི་ཁར་ལམ་སྒྲ་བྱིན་པར་ཤོག།
 ཅི་བསམ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག།

ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་མགྱུར་ཡག་པོར་བཀའ་བྱིན་ཆེ། རྗེས་མ་དེ་ད་རུང་
བཀའ་ཤིས་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་ཚིག་དོན་སྒྲུབ་མོཅན་ཞིག་གསུངས་

སོང་།

དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱས་པ་དང་། ཐངས་འདིའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་མཆོད་ཆེན་མོ་
ཕུལ་བ་དང་ཞིང་སྐྱབ་ཉན་བདུན་ལ་འཛོགས་ཏེ་རྒྱལ་བ་འོད་སྤང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞལ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བསྟན་པའི་ལྷ་བསྐྱེམས་སྤྲུགས་བཟླས་སྟོན་ལམ་བཏབས་
པའི་དགེ་བ་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཉན་འདི་དག་གི་རིང་ལ་རྩོམ་གསེར་ཆབ་གསོལ་
མཁན། ཞལ་གསེར་སྟོན་མཁན། ན་བཟའ་འབུལ་མཁན། གསོལ་ལྟུང་དང་
གསེར་རྟོག་སྟོན་མཁན། དགེ་འདུན་པའི་གསོལ་ཆོགས་ལ་བསྟན་བཀུར་གྱི་ལས་
ཀའི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་མཁན། གསོལ་ཞེ་དྲངས་མཁན། དེ་མིན་དགེ་
སྐྱབ་ཐྱིག་སྤང་གི་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་སྦྱི་དང་། བྱུང་པར་སློབ་ཤེས་སྤང་མཁན།
དམར་ཟས་སྤོང་མཁན། སྟོག་སྐྱ་ཆོ་ཐར་གཏོང་མཁན། འདིའི་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྐྱབ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་འབུམ་མཆོད་ཆེན་མོའི་བྱ་བ་སྤྲིགས་ཀྱི་སྟོར་སོགས་སུ་མིའི་ཤུགས་
དང་དདུལ་ཤུགས་ཀྱིས་ཞབས་ཁུ་རོགས་སྟོར་བྱེད་མཁན། རང་མོས་གདོང་མཆོང་
གི་ཐོག་ནས་འདིའི་བྱེད་སྟོགས་ཆེན་གྱི་ལས་ཁུར་དང་ལེན་བྱེད་མཁན། ཁོར་ཡུག་
གཙང་སྤྱད་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་བཤམས་བྱེད་ནི། ཐན་སེམས་དྲངས་བའི་སྟོན་སེམས་མེ་
ཏོག་རྒྱུད་གཅིག་ཕུལ་བ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཤོག་ཉོབ་ཁེར་རུ་ཞིག་བསལ་བའི་མི།
ཆོས་སྒྲ་ན་བས་ཐོས་པ། ཆོས་ར་རྟོག་པས་བརྩིས་ཆད། དྲངས་བའི་སེམས་ཀྱིས་
ལག་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གི་ཕུག་རྒྱ་བཙས་པ་ཚུན་ཆད། སེམས་དགའ་བའི་ཡི་རངས་
རྟུན་ཅིག་མ་ཞིག་འདིར་ཕྱོགས་སུ་བཀྱིས་པ་ལ་སོགས་པ། གང་བསྟོན་བྱེད་གོ་བའི་རྩ་
བ་འདི་དག་དུས་གསུམ་གཤེགས་བཞུགས་འབྱོན་འཁྱུར་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
སྤྱས་དང་བཙས་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་དང་། མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

གྲིས་དུས་གསུམ་ཀུན་དུ་བསགས་པའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
 ཞིང་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲུབས་ནས། གང་ལ་བསྒྲེ་བ། འདིར་ཡོད་རང་རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆོ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་དང་དབྱ་བགགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མར་གྱུར་མཁའ་མཉམ་གྱི་
 འགོ་བ་སྤྱི་དང་། གནའ་དུས་རབས་སྔོན་མར་བསྐྱེད་དོན་ལ་རང་སློག་བཅད་པ།
 དེའི་འཕྲོར་དགག་པ་འཐབ་ཚུད་ནད་ལྷག་མཆོན་གསུམ་གྱི་འོག་ནས་ཤི་བའི་ཤི་བོ་ཆོས་
 མེད། འུ་བྲག་གདན་ས་ཆོས་འཁོར་འདིའི་བསྐྱེད་པ་སྤྱིར་གསེའི་ཐོག་མའི་སྐབས་ལ་
 སྤྱི་མེད་ཆོས་གྲུའི་བཞེངས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྲོངས་སོང་བ། སྐྱག་སྐྱག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
 དཔོན་ཆབ་མདའི་ཐུབ་བསྐྱེད་སློབ་གསལ། རྒྱལ་ཤེས་འབྲུག་ཆོང་སྤྱི་བའི་ཐུ་གཞོན་ཆོང་
 དཔོན་ཐུབ་དོ། ཡུལ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་རང་སློག་ཤོར་མཁན་འབྲུག་ཆུའི་བསོན་ནམས་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ། དེའི་ཐོག་ལ་གནའ་ཤི་རྒྱུད་བ་ད་ཤི་གསར་བ། གྲི་ཤི་
 འགག་ཤི་རེད་སོང་བ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་ཤི་ནས་བདེ་འགོ་མ་
 ཐོབ་པར་ངན་སོང་ན་གནས་པ། ཤི་བ་རང་ངོ་མ་ཤེས་ནས་བར་དོར་ལུས་མཁན།
 མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་སྤྱིར་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བཅོན་དང་མ་མོ་སྤྱོད་མོ་སོགས་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཉིན་མཆོན་གོ་ལོག་སྤང་བ་དབྱར་ལང་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་འཆོ་བར་
 སྤྱོད་མཁན་ལ་སོགས་པ། མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གང་དུ་བསྒྲེ་བ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཐོག་མེད་ནས་
 བསགས་པའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་ཉམས་ཆགས་ཉེས་ལྷུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ནས། རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་དང་།
 དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ་ལ་མཐོ་རིས་ལྷ་མའི་ལུས་རྟེན་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཐོབ་ནས་བདེ་
 སྤྱོད་འཕྲོར་བ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན། སྤྱི་རྒྱུའི་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཅ་རྒྱལ་བའི་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་དམ་པ་གང་ན་སུ་
བཞུགས་ཐམས་ཅད་པོའི་སྐྱོ་ཆའི་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་
མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུབ། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་
མཐུན་བྲིམས་གཙང་། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ།
ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་གྱིས་གཙོས་པའི་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་ས་གཡོས་
མེད་གྲ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བཞིའི་གནོད་པ་དང་། ནད་སྲུག་མཆོན་འབྲུགས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ངན་པ་ཞི། ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་བ་རྒྱས། མི་དང་མིའི་བར་དང་
མི་དང་སྟོག་ཆགས་གཞན་གྱི་བར་ལ་འཆོ་བ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་པ་མ་དང་སྤྱན་སྲིང་ལྟ་
བུའི་བརྩེ་བ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོད་པར། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་དང་ལྷན་པས་འཆོ་བའི་ཆེད་དུ། ཇི་ལྟར་བསྟོན་པ། གང་བསྟོན་བྱ་སྟོན་བྱེད་བསྟོ་
ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མ་བྱུབ་པ་དམིགས་མེད་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་
རྒྱལ་གྱིས། སྤར་འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ། བསྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་འདུན་དང་
བཅས་ཏེ་བསྟོན་བསྟོན་ལམ་གྱི་ཞལ་འདོན་ལྷན་དུ་གསུང་རྒྱ་བྱེད།
བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད།
ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་རྣམས་ཕམ་བྱས་ཏེ།
སྐྱེ་ན་འཆིའི་རྩ་གྲོང་འབྲུགས་པ་ཡི།
སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་འགོ་ཀུན་སྒྲོལ་བར་ཤོག།
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།

དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྩིས་སུ་བདག་སྤོང་ཅིང་།
དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲིམ་།

ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞིན་།
སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་མཐའ་གྲུབ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་དང་།
སྒྲོ་གྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་།
སངས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་ཞིང་རྒྱལ་པར་ཤོག།
ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ནི།
འགག་མེད་སྤྱིང་རྩེར་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་རས་གཟིགས།
ཨོ་རྒྱལ་པ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད།
གསོལ་བ་འདེབས་སོན་དག་དོན་བར་ཆད་སོལ།
འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་སྤྱོད་བསྤུལ་མི་འགྱུར་ཞིང་།
ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་རྒྱུ་པར་གྱུར་མ་ཐག།
བདེ་བ་ཅན་དང་རི་བོ་པོ་ཏུ་ལ།
ཐངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོར་སྤྱོད་བར་ཤོག།

དེ་བ་སེར་གྲིས་ནང་གི་སྤོན་ལམ་ཐངས་གསུམ་འདོན།

སྤྱི་མཆོད་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་ཏྟར་ཅན། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་
ཆེན་ཀུ་ཀུ་སྤྱོད་། །ཁ་བ་ཅན་དུ་དཔལ་ལྷན་ཐང་པ་ཞེས། །པར་རིག་འཛིན་ཞབས་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དཔལ་ལྷན་
མཁས་བྱུང་བའི་གཙུག་གི་རྒྱ། །མདོ་སྡགས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་
ཆེ། །འཛིགས་བྲལ་སྤྱུ་རྒྱལ་བ་ཚོགས་ཆེན་པ། །སྤྱི་མེད་ཆོས་བྱའི་བསྟན་
པ་རྒྱས་ལྟུང་ཅིག །ཐུབ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གྲོང་ཆེན་པ། །བཤད་སྒྱུབ་
བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་། །མཚུངས་མེད་སྤྱི་མའི་བསྟན་པ་སྤྱིང་
མཐའི་བར། །བཤད་སྒྱུབ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་འཛིན་ལྟུང་ཅིག།
སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་བ་ཁུ་བུར་དང་། །མི་ལམ་སློག་དང་
སྤྱོད་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་བལྟ།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་མཛུགས་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ། སློབ་
ཆོགས་ཡོངས་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཟིགས་སྤངས་བཅེ་བའི་སྒྱུན་རས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
གཟིགས་ཤིང་། བྱུག་གཉིས་ཀྱིས་བྱེས་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་གནད་སྟེ་ཆོགས་དུག་རང་གྲོལ་
ཀྱི་ལྟ་བའི་གདེང་དང་མ་བྲལ་བའི་དང་ནས། སྒྱུན་ཆོས་སྒྲུབ་གཟིགས་སྤངས་ཀྱིས་
སྟངས་གི་བར་སྤངས་ལ་གཏད་མེད་དུ་གཟིགས་བཞིན་བྱོན་པ་ན། སློབ་ཆོགས་ཀུན་དགའ་
དད་སྒྲོལ་བའི་མིག་རྒྱ་དབང་མེད་འཕྲོར་བཞིན། སྒྱུབས་རྗེ་སྤྱི་མ་མཆོག་དང་ཐུགས་ཡིད་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་སོགས་བར་མེད་དུ་སྒྲོགས་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཀྱི་དང་ནས་ཆོས་རྒྱལ་བའོ། །

སྒྲུབ་པ།

རྒྱ་བཟང་བྲི་སྟོང་འདུས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེ།
འབྲི་བརྒྱའི་འོ་མཆོ་དཀྱུགས་པའི་མར་ལོ་གཅེས།
ཆོས་ལུང་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་གཅིག་འདུས་མཆོག།

མདོ་སྒྲགས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་སྦྱིང་པོའི་བཅུད།
གཞུང་ལུགས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་ཆེ།
བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་བགྲོད་པའི་གནམ་འཕུར་གྲུ།
དཔལ་རིའི་སྦྱིང་དུ་བགྲོད་པའི་གཟེངས་ཀྱི་གྲུ།
གཡུ་ལོ་བཀོད་དུ་བགྲོད་པའི་སློག་གི་ཞགས།
འདི་ན་སྤྱི་ན་འབྱུང་དཀའི་གསང་སྒྲགས་བསྟན།
ཆེད་དཀའ་ཏྲོགས་ལྡན་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲ་མར་མཇལ།
མོས་གུས་བུ་ཡི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱབས་གཡོས།
ཏྲོགས་པ་བཙན་ཐབས་འཕོ་བ་མན་ངག་ལུགས།
ཐུན་མེད་ཐུན་མེན་སྤྱོད་འགྲོ་ཆེར་བསྐྱས་པ།
ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཐུགས་རྗེ་སློག་ཞགས་འགྲེལ།
ས་གསུམ་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་རྩ་བརྟུང་བཙོན་པ།
སློ་ལྡན་སྤྲུའི་ན་བ་འགའ་པར་བྱེད།
སྤྲུའི་ས་ཉན་ན་ཞི་བམིལ་དགའ་བ་སྟེར།
གང་གིས་སྒྲོས་ན་མི་ཆོ་དོན་ཡོད་མཛད།
གང་ཞིག་སྦྱངས་ན་གོམས་པས་རང་ངོ་མཐོང་།
སྤྱད་གང་ལའང་སྤྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིས།
གངས་རིའི་ཕྱོད་ནས་པ་རྒྱན་ཏི་སེ་ཡིས།
གདམས་པའི་རྒྱ་བོ་སྤྱོགས་བཞིར་ཁ་འབབ་པ།
བགོ་སྒྲལ་ལེན་དུ་ཤོག་ཅེས་ངས་མཆོམས་སྟུར།

སྒྲ་མ་ཚད་མས་དམ་ཆོས་ཚད་མར་སྒྱབ།
དམ་ཆོས་ཚད་མས་ཉམས་ལེན་ཚད་མ་བྱས།
ཉམས་ལེན་ཚད་མས་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་ཚད་མར་བྱུར།
ཡང་དག་ཚད་མ་འདི་གོ་གནད་དུ་འབྱུངས།
འདིར་འབད་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་མ་རྒྱན་རྣམས།
བྱིན་ལ་ལན་དུ་འཇལ་བའི་རེ་བ་དང་།
རྟོགས་ལྡན་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིང་ལ་ཤོག།
འཇམ་དཔལ་སྒྲ་བའི་སེལ་ར་བདག་གྱུར་ཅིག།
འདི་ན་རྟོ་རྟོའི་མཆོད་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱེད་ཞིང་།
རང་གི་སྒྲ་མའི་མདུན་ནས་ཁས་ལེན་ཞིག།
མ་བསམ་སྒྱུར་མོར་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲོག་ཞགས་འབྱུག།
ཞལ་ཆབ་བྱོན་མའི་ཁ་རྒྱུངས་ཐོལ་ལེ་བ།
རྟོ་རྟོ་ཆོས་སྒྱུར་དཀར་ཕྱོགས་སྒྱུར་རྣམས་ཀྱིས།
ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཡངས་པོར་བྱུང་བྱས་ཏེ།
འཇམ་སྒྲིང་ཞི་བདེ་མ་གྱུར་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ།
གངས་ལྗོངས་རྒྱུད་པའི་ལུན་པ་སངས་པར་ཤོག།
དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་སྒྲ་ཆོ་བརྟན་པ་དང་།
མཁའ་མཉམ་ཡོང་ལ་བདེ་སྒྱིད་འབྱུང་བ་དང་།
བདག་གཞན་མ་ལུས་ཆོགས་བསལ་སྒྲིབ་སྒྱུངས་ནས།
སྒྱུར་དུ་སྒྲ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག།

ཅེས་ངག་འདོན་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞགས་ཀྱི་བླ་མ་རྒྱལ་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྤྱོད་
ཞེས་བྱ་བ་ཟིན་ཟིས་སུ་འདེབས་པ་པོ་ནི། ཁོང་གི་སློབ་མའི་གྲལ་མཐའ་པ་གསེར་རྟ་
མཁན་སློབ་དགོན་པའི་ཨ་སྐུབས་རྒྱལ་སྐུ་ཚང་སྐུ་ཐེང་བཞི་བའི་ཡང་སྤྱད་ཀྱི་མིང་ཙམ་
འཛིན་པ་རྒྱལ་སྐུ་མཁའ་མཁའ་སྐྱོང་ཡངས་ནས་ཕབས་པ་འདིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་
སྤྱིང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་ཅིག
སངས་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་བྱི་ཡི་བླ་མ་དང་།
སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ནང་གི་བླ་མ་དང་།
རང་བཞིན་སློབ་བྲལ་དོན་གྱི་བླ་མ་གསུམ།
དབྱེར་མེད་སྤྱིང་པོའི་བླ་མ་རྟོགས་པར་ཤོག།
དཔལ་ལྷན་བླ་མའི་སྐྱེ་ཆོ་བརྟན་པ་དང་།
མཁའ་མཉམ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྤྱིད་འབྱུང་བ་དང་།
བདག་གཞན་མ་ལུས་ཆོག་ས་བསགས་སྤྱིབ་སྦྱངས་ནས།
སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱལ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག།

ལྷ་རྒྱལ་ལོ། །བཀྲ་ཤིས་པར་ཤོག། དོན་འབྱུང་པར་ཤོག། །